

Regeringens proposition

1997/98:174

Sveriges tillträde till Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar

Prop.
1997/98:174

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 20 maj 1998

Göran Persson

Pierre Schori
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att Sverige skall tillträda Fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar och det läggs fram lagförslag med anledning av det föreslagna tillträdet. Fördraget antogs den 10 september 1996 av FN:s generalförsamling. Det öppnades för undertecknande i New York den 24 september 1996. Sverige undertecknade fördraget samma dag, liksom bl.a. samtliga de fem kärnvapenstaterna Frankrike, Förenta staterna, Kina, Ryssland och Storbritannien. Närmare 150 stater har hittills undertecknat fördraget.

Syftet med fördraget är att totalförbjuda kärnvapenprovsprängningar och andra kärnsprängningar för att förhindra kvalitativ förbättring och utveckling av kärnvapen.

För att fördraget skall träda i kraft krävs det att 44 i fördraget angivna stater, däribland Sverige, ratificerat det. Fördraget kan tidigast träda i kraft två år efter det att det öppnats för undertecknande, dvs. den 24 september 1998.

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner Sveriges tillträde till fördraget.

Bestämmelserna i fördraget kräver enligt regeringens bedömning författningsändringar för att Sverige skall kunna tillträda det.

Fördraget förutsätter att inspektioner skall kunna göras i en fördragsstat efter ett misstänkt brott mot fördraget. Därför föreslås att en särskild lag om inspektioner införs.

Fördraget förutsätter vidare att fördragsstaterna kriminaliserar brott mot fördraget som begås på en parts jurisdiktionsområde och dessutom sådana brott som begås av någon som är medborgare i fördragsstaten i

fråga oavsett var de begås. Med anledning härav föreslås dels att en ny straffbestämmelse införs i anslutning till brottsbalkens bestämmelse om folkrättsbrott i 22 kap., dels att jurisdiktionsreglerna i 2 kap ändras. Förslagen i dessa delar går längre än vad fördraget kräver på så sätt att kriminalisering föreslås av sådana gärningar oavsett var och av vem de begås.

För att tydliggöra Sveriges åtaganden enligt provstoppsavtalet föreslås en ändring i 3 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

Fördraget innehåller vidare bestämmelser om immunitet och privilegier. För att uppfylla dessa krav föreslås ett tillägg till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Fördraget innehåller också, med anledning av kravet på kriminalisering, en skyldighet för parterna om samarbete och rättsligt bistånd. Det bedöms för närvarande inte vara nödvändigt med någon särskild lagstiftning på grund av detta.

I fördraget ställs det krav på sekretess för uppgifter i vissa fall som lämnas av den organisation som upprättas i enlighet med fördraget. Det bedöms för närvarande inte vara nödvändigt med några lagändringar på grund härav.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	6
2	Lagtext	7
	2.1 Förslag till lag om inspektioner i Sverige enligt Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar	7
	2.2 Förslag till lag om ändring i brottsbalken	9
	2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet	11
	2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall	12
3	Ärendet och dess beredning	13
4	Fördragets innehåll m.m.	13
	4.1	
	Bakgrund.....	13
	4.1.1 Förhandlingarna om ett fullständigt provstoppsfördrag...14	
	4.1.2 Internationella förhandlingar på kärnvapenområdet.....16	
	4.1.3 Sveriges arbete för ett fullständigt provstoppsfördrag22	
	4.2 Fördragets innehåll	22
	4.2.1. Ingressen	24
	4.2.2 Grundläggande åtaganden.....25	
	4.2.3 Organisationen	25
	4.2.4 Nationella tillämpningsåtgärder.....28	
	4.2.5 Kontroll.....29	
	4.2.6 Åtgärder för att rätta till en situation och säkerställa efterlevnad, inbegripet sanktioner	34
	4.2.7 Tvistlösning	35
	4.2.8 Ändringar.....35	
	4.2.9 Granskning av fördraget	36
	4.2.10 Giltighetstid och frånträdande	37
	4.2.11 Protokollets och bilagornas status	37
	4.2.12 Undertecknande, ratifikation och anslutning.....37	
	4.2.13 Ikraftträdande.....37	
	4.2.14 Reservationer	38
	4.2.15 Fördragets depositarie och autentiska texter.....38	
	4.2.16 Fördragets bilagor.....38	
	4.2.17 Fördragets protokoll	39

4.2.18	Protokollets bilagor.....	40
5	Godkännande av fördraget.....	45
6	Lagstiftningsåtgärder	46
6.1.	Inspektioner i Sverige vid misstänkt brott mot fördraget.....	46
6.1.1	Fördraget.....	46
6.1.2	Gällande lagstiftning.....	47
6.1.3	Behovet av lagstiftning	48
6.1.4	Nationell myndighet och det internationella samarbetet inom ramen för fördraget.....	53
6.2	Kriminalisering av verksamhet som är förbjuden enligt fördraget.....	53
6.2.1	Vad fördraget förbjuder	53
6.2.2	Gällande rätt.....	54
6.2.3	En ny straffbestämmelse.....	57
6.2.4	Försök, förberedelse, stämpling och medverkan	59
6.2.5	Utökad jurisdiktion	60
6.2.6	Rättsligt samarbete.....	60
6.2.7	Tillägg till lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet	60
6.3	Immunitet och privilegier	61
6.3.1	Fördraget.....	61
6.3.2	Behovet av lagstiftning	62
6.4	Sekretessfrågor	63
6.4.1	Fördraget.....	63
6.4.2	Behovet av lagstiftning	63
6.5	Ikraftträdande.....	63
7	Författningskommentar.....	63
7.1	Förslaget till lag om inspektioner i Sverige enligt Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar	63
7.2	Förslaget till lag om ändring i brottsbalken.....	65
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.....	66
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall	66

Bilagor

1 Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty - Fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar.....	67
2 Sammanfattning av departementspromemorian Sveriges tillträde till Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (Ds1997:87).....	268
3 Departementspromemoriens lagförslag.....	270
4 Remissammanställning.....	275
5 Lagrådsremissens lagförslag.....	278
6 Lagrådets yttrande.....	284
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde.....	285

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner Sveriges tillträde till Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar,
2. antar regeringens förslag till
 - lag om inspektioner i Sverige enligt Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar,
 - lag om ändring i brottsbalken,
 - lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
 - lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om inspektioner enligt Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag gäller sådana inspektioner som avses i Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar och som företas på en plats under svensk jurisdiktion.

2 § Om en inspektion enligt fördraget aktualiseras skall regeringen fatta beslut om inspektionens genomförande och närmare ange vilka åtgärder som får vidtas enligt 4 §. Regeringen skall utse en myndighet som skall närvara vid inspektionen och bistå en inspektionsgrupp.

Om en inspektion kan komma att röra en enskilds rätt skall den enskilde ges tillfälle att yttra sig innan regeringen fattar beslut om inspektionens genomförande. Den enskilde behöver dock inte höras, om den tid som står till förfogande inte medger det eller om ett hörande allvarligt skulle försvåra inspektionens genomförande.

3 § Den myndighet som regeringen utsett att närvara vid inspektionen får besluta i frågor som avser verkställighet av regeringens beslut. Myndigheten skall hänskjuta frågor av särskild vikt till regeringen. En enskild har rätt att få en fråga som rör hans rätt hänskjuten till regeringen.

4 § En inspektion får innefatta

1. att en internationell inspektionsgrupp och observatörer tillsammans med representanter för en svensk myndighet ges tillträde till områden, anläggningar eller byggnader som inte utgör bostad,

2. att inspektionsgruppen tillåts att ta med sig och använda mätapparatur och annan teknisk utrustning för samla in och registrera uppgifter,

3. att mätningar utförs, att prover tas från marken och under marken samt att borrhningar görs,

4. att överflygningar görs för att fotografera eller filma ett avgränsat område, och

5. att prover och uppgifter förs ut ur landet av inspektionsgruppen för undersökning och analys.

5 § Polismyndighet skall på begäran av regeringen eller av den myndighet som avses i 2 § första stycket lämna det biträde som kan behövas för att ett beslut enligt denna lag skall kunna verkställas.

6 § Vid tillämpningen av denna lag skall särskilt beaktas intresset av att skydda uppgifter av betydelse för rikets säkerhet samt företagshemligheter.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2.2 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om brottsbalken

dels att 2 kap. 3 § och 22 kap. 7 § skall ha följande lydelse,

dels att det i balken skall införas en ny paragraf, 22 kap. 6 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §¹

För brott som begåtts utom riket dömes även i annat fall än som avses i 2 § efter svensk lag och vid svensk domstol,

1. om brottet förövats å svenskt fartyg eller luftfartyg, så ock eljest om det begåtts i tjänsten av befälhavaren eller någon som tillhörde besättningen å sådant fartyg,

2. om brottet begåtts av någon som tillhör försvarsmakten på ett område där en avdelning av försvarsmakten befann sig eller om det begåtts av någon annan på ett sådant område och avdelningen befann sig där för annat ändamål än övning,

3. om brottet begåtts vid tjänstgöring utom riket av någon som är anställd i utlandsstyrkan inom försvarsmakten,

4. om brottet förövats mot Sverige, svensk kommun eller annan menighet eller svensk allmän inrättning,

5. om brottet begåtts inom område som ej tillhör någon stat och förövats mot svensk medborgare, svensk sammanslutning eller enskild inrättning eller mot utlänning med hemvist i Sverige,

6. om brottet är kapning, sjö- eller luftfartssabotage, flygplatssabotage, försök till sådana brott, folkrättsbrott, olovlig befattning med kemiska vapen eller osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, eller

6. om brottet är kapning, sjö- eller luftfartssabotage, flygplatssabotage, försök till sådana brott, folkrättsbrott, olovlig befattning med kemiska vapen, *olovlig kärnsprängning eller försök eller förberedelse till ett sådant brott* eller osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, eller

7. om det lindrigaste straff som i svensk lag är stadgat för brottet är fängelse i fyra år eller däröver.

22 kap.

6 b §

Den som i strid med Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar deltar i eller på annat sätt medverkar till utförandet av en kärnvapenprov-sprängning eller någon annan kärnsprängning döms för olovlig kärnsprängning till fängelse i

¹ Senaste lydelse 1994:119

Prop. 1997/98:174
högst fyra år, om gärningen inte är att
bedöma som folkrättsbrott.

*Är brottet grovt, skall dömas till
fängelse i högst tio år eller på livstid.
Vid bedömandet om brottet är grovt
skall särskilt beaktas om gärningen haft
stor betydelse för kärnsprängningen
eller om gärningen inneburit fara för
människor eller för egendom av särskild
betydenhet.*

7 §²

För försök, förberedelse eller stämpling till landsförräderi eller landssvek skall dömas till ansvar enligt 23 kap. Som stämpling skall även anses att träda i förbindelse med fienden för att förbereda, möjliggöra eller underlätta att brott som nu sagts förövas. För förberedelse eller stämpling under tid, då riket hotas av krig, ockupation eller andra fientligheter, skall dömas till ansvar trots att fientligheterna inte utbrutit.

Den som underlåter att avslöja landsförräderi eller landssvek skall dömas till ansvar enligt 23 kap. Till sådant ansvar skall han dömas även om han inte insett men bort inse att brottet höll på att ske.

*För försök eller förberedelse till
olovlig kärnsprängning skall dömas till
ansvar enligt 23 kap.*

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

² Senaste lydelse 1986:645

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §³

Kärnteknisk verksamhet skall bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses och de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle.

Kärnteknisk verksamhet skall bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses och de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra *kärnsprängningar*, spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs för att sådana förpliktelser skall uppfyllas som ingår i överenskommelser som avses i första stycket.

Bestämmelser om strålskydd finns i strålskyddslagen (1988:220).

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

³ Senaste lydelse 1992:1536

2. 4 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall⁴ skall ha följande lydelse.

Bilaga⁵

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande	Tillämplig internationell överenskommelse
---	---

Internationella organ	Fysiska personer
-----------------------	------------------

<i>53. Organisationen för fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar</i>	<i>Medlemmar i en inspektionsgrupp och observatörer under inspektion</i>	<i>Fördraget den 10 september 1996 om fullständigt förbud mot kärnsprängningar</i>
---	--	--

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

⁴ Lagen omtryckt 1994:717

⁵ Senaste lydelse 1998:28

3 Ärendet och dess beredning

Den 10 september 1996 antog FN:s generalförsamling, genom resolution 50/245, Fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar och uppmanade FN:s generalsekreterare att öppna fördraget för undertecknande snarast möjligt. Det öppnades för undertecknande i New York den 24 september 1996. Samma dag undertecknade bl.a. samtliga de fem kärnvapenstaterna och Sverige fördraget. Fördraget i engelsk och svensk språkversion finns i *bilaga 1*.

I en departementspromemoria som upprättats inom Utrikesdepartementet, Sveriges tillträde till Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (Ds 1997:87) behandlas utförligt fördraget och de lagstiftningsåtgärder som anses bli nödvändiga med anledning av ett svenskt godkännande av fördraget. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. De lagförslag som lämnats i promemorian finns i *bilaga 3*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna och en sammanställning av remissyttrandena finns i *bilaga 4*.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 23 april 1998 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 5*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*. Lagrådet lämnar förslagen utan erinran. Vissa redaktionella förändringar har dock gjorts i lagtexten.

4 Fördragets innehåll m.m.

4.1 Bakgrund

Den 10 september 1996 antog FN:s generalförsamling, genom resolution 50/245, Fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar och uppmanade FN:s generalsekreterare att öppna det för undertecknande snarast möjligt. Församlingen antog fördraget med överväldigande majoritet. Röstsiffrorna var 158-3-5. Endast Bhutan, Indien och Libyen röstade mot fördraget. Det öppnades för undertecknande i New York den 24 september 1996. Samma dag undertecknade bl.a. samtliga de fem kärnvapenstaterna och Sverige fördraget. Det har hittills undertecknats av närmare 150 stater. Tretton stater har hittills ratificerat det, däribland Frankrike och Storbritannien.

Genom fördraget totalförbjuds kärnvapenprovsprängningar och andra kärnsprängningar. Detta inbegriper även kärnsprängningar för fredliga ändamål. Genom ett fullständigt förbud mot kärnsprängningar hämmas utveckling och kvalitativ förbättring av kärnvapen och stoppas utveckling av nya avancerade typer av dessa vapen. Fördraget lägger en solid grund för fortsatta internationella ansträngningar att förhindra spridning av

kärnvapen och föra nedrustningsprocessen på kärnvapenområdet vidare. Det har ännu inte trätt i kraft, men har icke desto mindre redan skapat en stark politisk norm.

Fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar utgör en milstolpe i nedrustnings- och icke-spridningsansträngningarna på kärnvapenområdet. Ett totalförbud mot kärnvapenprovsprängningar har stått högt på den internationella dagordningen för nedrustningsfrågor under flera decennier. Sverige har spelat en starkt pådrivande roll för att få till stånd ett internationellt fördrag på området, såväl i arbetet på det politiska och diplomatiska planet som på det tekniska planet när det gällt att utarbeta ett effektivt kontrollsystem. Ett fullständigt förbud mot kärnsprängningar är av central betydelse för att förhindra spridning av kärnvapen och skapa gynnsamma förutsättningar för kärnvapenedrustning. Det är mot denna bakgrund som Sverige under mycket lång tid engagerat sig i och drivit denna fråga. Ytterst handlar detta arbete om att få till stånd en värld fri från kärnvapen.

Genom fördraget skall en internationell kontrollorganisation upprättas i Wien, Österrike. Kontrollen av fördragets efterlevnad kommer att ske genom ett internationellt övervakningssystem omfattande seismologisk övervakning, övervakning av luftburen radioaktivitet, hydroakustisk övervakning och övervakning av infraljud. Vidare innefattar kontrollsystemet möjligheter att genomföra inspektion på platsen för att klarlägga om ev. brott mot fördraget ägt rum. Sverige kommer att delta i det internationella övervakningssystemet med en station för övervakning av luftburen radioaktivitet och en seismologisk övervakningsstation.

4.1.1 Förhandlingarna om ett fullständigt provstoppsfördrag

I augusti 1993 beslöt nedrustningskonferensen (CD) i Genève att ge konferensens provstoppskommitté mandat att framförhandla ett fullständigt provstoppsfördrag. Senare samma år antog FN:s generalförsamling utan omröstning resolution 48/70 om ett fullständigt provstoppsfördrag. I resolutionen välkomnade generalförsamlingen CD:s beslut och uppmanade konferensen att såsom en prioriterad uppgift förhandla intensivt om ett sådant fördrag.

Förhandlingsmandatet utarbetades därefter i CD och antogs av konferensen i januari 1994. Genom mandatet uppdrogs åt provstoppskommittén att intensivt förhandla om ett universellt samt multilateralt och effektivt kontrollerbart fullständigt provstoppsfördrag, som skulle bidra effektivt till förhindrandet av spridning av kärnvapen i alla dess aspekter, till processen avseende kärnvapenedrustning och därmed till stärkandet av internationell fred och säkerhet.

Förhandlingarna inleddes i början av år 1994 och slutfördes i augusti 1996. Då förelåg en färdig text till ett fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar. Indien motsatte sig emellertid att fördragstexten antogs av CD, eftersom texten inte beaktade de krav som framförts från indisk sida i förhandlingarna. Indien hade bl.a. krävt att fördraget även måste innehålla åtaganden om förhandlingar om fullständigt avskaffande av kärnvapnen inom en bestämd tidsram. De indiska förslagen hade emel-

lertid inte erhållit något egentligt gehör från övriga delegationers sida. Dessa prioriterade i första hand möjligheterna att få till stånd ett fullständigt förbud mot kärnvapenprovsprängningar och andra kärnsprängningar. Då förutsättningar saknades att uppnå erforderlig enhällighet i konferensen om en fördragstext som även inkluderade Indiens förslag riskerade sådana krav närmast att driva förhandlingarna till ett sammanbrott.

Indiens blockering av fördragstextens antagande i CD ledde till att denna istället överlämnades direkt till FN:s generalförsamling. Detta skedde på Australiens initiativ. Generalförsamlingen antog den 10 september 1996 fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar med överväldigande majoritet (resolution 50/245). Röstsiffrorna var 158 - 3 (Bhutan, Indien, Libyen) - 5 (Cuba, Libanon, Mauritius, Syrien, Tanzania). Fördraget öppnades för undertecknande i New York den 24 september. Det undertecknades därvid av bl.a. samtliga de fem kärnvapenstaterna och Sverige. Hittills har närmare 150 stater undertecknat fördraget. Tretton stater, däribland Frankrike och Storbritannien, har hittills ratificerat det.

För att fördraget skall träda i kraft krävs att 44 i fördraget angivna stater ratificerat det, däribland Sverige. Fördraget kan dock tidigast träda i kraft två år efter det att det öppnats för undertecknande. De 44 stater som preciseras i fördraget är de stater som var medlemmar i CD den 18 juni 1996 och formellt deltog i arbetet vid konferensens session 1996 och som enligt Internationella atomenergiorganets (IAEA) uppgifter innehade kärnkraftsreaktorer eller forskningsreaktorer.

Genom fördraget åtar sig varje part att inte utföra någon kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning och att förbjuda och förhindra varje sådan kärnsprängning på varje plats under sin jurisdiktion eller kontroll. Varje part åtar sig vidare att avhålla sig från att orsaka, uppmuntra eller på något sätt delta i utförandet av någon kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning.

Verksamhet som inte innefattar kärnsprängningar, exempelvis datorsimuleringar och s.k. subkritiska experiment, omfattas inte av fördraget.

Genom fördraget skall en internationell kontrollorganisation upprättas i Wien för att genomföra de bestämmelser om kontroll av fördragets efterlevnad som stadgas. Organisationen kommer att bestå av parternas konferens, ett verkställande råd och ett tekniskt sekretariat innefattande bl.a. ett internationellt datacenter. Det tekniska sekretariatet kommer att ledas av en generaldirektör.

Kontrollen av fördragets efterlevnad skall ske genom ett internationellt övervakningssystem bestående av världsomspännande nät av seismologiska stationer, stationer för att mäta luftburen radioaktivitet (radionuklider och ädelgaser), hydroakustiska stationer och stationer för detektering av infraljud. Data från dessa stationer kommer oavbrutet att överföras till det internationella datacentret i organisationens tekniska sekretariat för bearbetning och analys. De slutliga bedömningarna av en händelses natur förblir dock parternas ansvar. Kontrollsystemet innefattar också möjlighet för parterna att begära inspektion på platsen för att klarlägga om en kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning genomförts i strid med fördraget.

I fall av eventuella brott mot fördragets bestämmelser kan organisationen företa olika åtgärder för att säkerställa efterlevnaden av fördraget, inbegripet sanktioner.

Sverige kommer att delta med två övervakningsstationer i det internationella övervakningssystemet. Den ena kommer att ingå i nätet för övervakning av luftburen radioaktivitet. Stationen ifråga drivs av Försvarets forskningsanstalt (FOA) vid dess anläggningar utanför Stockholm. Den andra kommer att ingå i nätet av sekundära seismologiska stationer. Denna station är belägen i Hagfors i Värmland och drivs liksom av FOA. Enligt bestämmelserna i fördraget kommer den internationella kontrollorganisationen att bekosta driften av stationen för luftburen radioaktivitet och överföring av data från denna till det internationella datacentret när fördraget träder i kraft. Vad avser den seismologiska stationen kommer organisationen att stå för kostnaderna för överföring av data från denna till det internationella datacentret.

Varje part i fördraget skall utse eller upprätta en s.k. nationell myndighet. Denna skall tjäna som nationell kontaktpunkt för förbindelserna med den internationella kontrollorganisationen och de andra parterna. Denna bestämmelse i fördraget kräver ett beslut framdeles om vilken instans som skall utses till svensk nationell myndighet. Parentetiskt kan noteras att Inspektionen för strategiska produkter (ISP) är svensk nationell myndighet för frågor som faller under konventionen om förbud mot kemiska vapen. Vad avser fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar torde närmast Statens kärnkraftinspektion (SKI) eller Försvarets forskningsanstalt (FOA) kunna vara lämplig som nationell myndighet.

Kostnaderna för organisationens verksamhet skall bestridas av parterna i fördraget i enlighet med FN:s bidragsskala, justerad med hänsyn till skillnaderna beträffande antalet medlemmar i FN och organisationen (Sveriges andel enligt FN:s bidragsskala är f.n. 1,23 %).

4.1.2 Internationella förhandlingar på kärnvapenområdet

I juli 1945 genomförde Förenta staterna historiens första kärnvapenprovsprängning. Kort därefter fälldes atombomberna över Hiroshima och Nagasaki.

Sedermera började även Sovjetunionen (fr.o.m. 1949), Storbritannien (1952), Frankrike (1960) och Kina (1964) att genomföra kärnvapenprovsprängningar. Tillsammans kom dessa fem kärnvapenstater att företa över 2.400 provsprängningar under åren 1945 - 1996. Härutöver genomförde Indien en s.k. fredlig kärnsprängning 1974. Härtill kommer att Indien i maj 1998 i två omgångar genomfört kärnvapenprovsprängningar. Den 11 maj företogs tre provsprängningar. Dessa följdes den 13 maj av ytterligare två.

År 1946 framlade Förenta staterna den s.k. Baruch-planen. Denna syftade till att ställa världens samtliga kärnenergiressurser under en oberoende internationell myndighets ägarskap eller kontroll. Planen erhöll stöd av en stor majoritet av FN:s medlemsländer, men föll på invändningar från Sovjetunionens sida. Den vapenteknologiska utveck-

lingen fortsatte under de påföljande åren. Förenta staterna genomförde år 1952 det första vätebombsprovet. Året därpå följde Sovjetunionen efter.

Ett förslag om provstopp framfördes för första gången år 1954 av Indiens premiärminister Jawaharlal Nehru. Från sovjetisk sida föreslogs två år senare ett permanent provstopp. Förslaget ifråga medgav dock inte inspektioner på plats för kontroll av provstoppets efterlevnad.

FN-arbetet inleds

Frågorna om kärnvapenedrustning kom att ägnas allt större uppmärksamhet i FN under 1950-talet och därefter. De kärnvapenfria staternas oro tilltog i takt med att vapentechnologins spridning och fortsatta provsprängningar ökade medvetandet om följderna av ett kärnvapenkrig. Olika organ upprättades som forum för nedrustningsförhandlingar. FN:s nedrustningskommission tillskapades år 1952. Till att börja med ägde arbetet i denna främst rum i en underkommitté i vilken ingick Förenta staterna, Storbritannien, Frankrike, Canada och Sovjetunionen. Med tiden kom dock deltagarkretsen i nedrustningsförhandlingarna att vidgas. Det multilaterala arbetet förlades till Genève där det ägde rum i olika föregångare till den nuvarande nedrustningskonferensen (CD). Det allmänna stämningsslaget och grundläggande meningsskiljaktigheter mellan Förenta staterna och Sovjetunionen i fråga om kraven på ett kontrollsystem kom emellertid att omöjliggöra framförhandlandet av ett fullständigt provstoppsfördrag under kalla kriget.

År 1958 genomfördes en expertkonferens i Genève för att studera frågor om verifikation av ett fullständigt provstopp. I denna deltog företrädare för Förenta staterna, Storbritannien, Sovjetunionen, Frankrike, Canada, Tjeckoslovakien, Rumänien och Polen. Experterna nådde slutsatsen att ett fullständigt provstopp skulle kunna kontrolleras genom ett världsomspännande nät av ca 170 övervakningsstationer. Senare samma år inledde USA, Sovjetunionen och Storbritannien provstoppsförhandlingar i Genève. Arbetet bröt dock samman i slutet av år 1959 sedan parterna inte kunnat enas i frågan om kontroll av förbud mot underjordiska kärnvapenprov. Förhandlingarna återupptogs år 1961 efter det att den nytillträdde Kennedy-administrationen i USA genomfört en översyn av de amerikanska positionerna. USA och Storbritannien framlade därvid ett fullständigt förslag till provstoppsfördrag. Förslaget accepterades emellertid inte av Sovjetunionen på grund av kontrollbestämmelserna. Efter fortsatt arbete och ytterligare förslag nådde förhandlingarna ett dödläge påföljande år.

Det partiella provstoppsfördraget

År 1963 skedde emellertid ett visst genombrott. Bl.a. mot bakgrund av farhågorna för miljön till följd av de atmosfäriska kärnvapenprovsprängningarna nådde Förenta staterna, Storbritannien och Sovjetunionen en uppgörelse om ett partiellt provstoppsfördrag (The Partial Test Ban Treaty - PTBT). De tre länderna undertecknade fördraget i Moskva i augusti 1963. Det trädde i kraft i oktober samma år. Det partiella provstoppsfördraget avser förbud mot kärnvapenprov i atmosfären, i yttre rymden och under vatten. Det förbjuder däremot inte underjordiska prov, förutsatt att dessa inte efterlämnar radioaktiva rester utanför den stats territorium där prov genomförs. Frankrike och Kina anslöt sig inte till fördraget, men tillkännagav 1974 respektive 1986 att deras kärnvapenprovsprängningar endast skulle komma att genomföras under jord.

Icke-spridningsavtalet

Ansträngningarna att förhindra spridning av kärnvapen tog ett viktigt steg framåt 1968 då Fördraget om icke-spridning av kärnvapen (NPT) öppnades för undertecknande. Fördraget trädde i kraft 1970. Enligt fördraget åtar sig kärnvapenstaterna att inte överföra kärnvapen eller andra kärnladdningar till någon och att inte på något sätt biträda, uppmuntra eller förmå kärnvapenfria stater att tillverka eller på annat sätt förvärva kärnvapen. De kärnvapenfria staterna åtar sig å sin sida att inte förvärva kärnvapen eller andra kärnladdningar. Fördraget har numera erhållit i det närmaste universell anslutning. Främsta undantag är de tre s.k. tröskelstaterna Indien, Israel och Pakistan.

Tröskelavtalet

År 1974 undertecknade Förenta staterna och Sovjetunionen det s.k. tröskelavtalet (The Threshold Test Ban Treaty - TTBT). Avtalet förbjuder alla kärnvapenprovsprängningar med en laddningsstyrka över 150 kiloton. Eftersom det är omöjligt att skilja kärnvapenprov-sprängningar från kärnsprängningar för fredliga ändamål ingick de båda länderna 1976 också ett avtal om fredliga kärnsprängningar (The Peaceful Nuclear Explosions Treaty - PNET). Avtalet sätter ett tak vid 150 kiloton även för sådana kärnsprängningar. Svårigheter uppkom emellertid i frågorna om kontroll av dessa båda avtal. De kom därför inte att ratificeras förrän 1990, efter det att kontrollbestämmelserna omförhandlats.

Fortsatta ansträngningar

Förenta staterna, Storbritannien och Sovjetunionen återupptog 1977 förhandlingarna om ett fullständigt provstoppsfördrag. Den sista lägesrapporten från förhandlingsarbetet framlades 1980. Parterna hade då inte kunnat uppnå enighet. Efter det att Ronald Reagan tillträtt som president drog sig Förenta staterna ur dessa trilaterala förhandlingar 1982. Detta innebar en omsvängning i den dittillsvarande amerikanska politiken. Vid

toppmötet i Genève 1985 mellan de amerikanska och sovjetiska ledarna förklarade Michail Gorbatjov för sin del, att i det fall att Förenta staterna upphörde med sina kärnvapenprov, och om en överenskommelse om ett provstopp kunde uppnås, skulle man för sovjetisk del inte ha några problem med kontrollfrågorna. Sovjetunionen hade för övrigt vid denna tidpunkt infört ett ensidigt provstopp, vilket kom att vara 18 månader under perioden 1985-87. Från amerikansk sida svarades härpå senare samma år att ett fullständigt förbud mot kärnvapenprov var ett långsiktigt mål för Förenta staterna inom ramen för uppnående av omfattande, djupa och kontrollerbara nedskärningar av vapenarsenalerna, väsentligt förbättrade kontrollmöjligheter, utvidgade förtroendeskapande åtgärder och större balans i fråga om konventionella styrkor samt vid en tidpunkt då kärnvapenavskräckning inte längre var nödvändig.

Sedan George Bush tillträtt som president i Förenta staterna förklarades fortsatt från amerikansk sida att ett fullständigt provstopp var ett långsiktigt mål som endast kunde förverkligas då man inte längre var beroende av kärnvapenavskräckning. År 1992 meddelade emellertid administrationen den amerikanska kongressen, att man inte förväntade sig behöva utföra mer än sex kärnvapenprovsprängningar per år under de närmaste fem åren för att pröva kärnvapnens säkerhet och tillförlitlighet. Ryssland och Frankrike hade för sin del tillkännagivit uppehåll i sina kärnvapenprov vid denna tidpunkt. Senare under 1992 godkände den amerikanska senaten lagstiftning som innebar att Förenta staternas kärnvapenprovsprängningar skulle komma att upphöra under nio månader fr.o.m. den 1 oktober detta år, att inte fler än fem kärnsprängningar per år fick utföras för att pröva vapnens säkerhet och tillförlitlighet och att alla provsprängningar skulle upphöra efter den 30 september 1996, förutsatt att Ryssland införde ett liknande provstopp. I september 1992 genomförde Förenta staterna sin sista provsprängning innan uppehållet inleddes. Under 1992 förlängde Ryssland för sin del sitt moratorium. Frankrike förlängde påföljande år sitt uppehåll på obestämd tid.

Förhandlingarna inleds

Vid toppmötet i Vancouver 1993 överenskom presidenterna Clinton och Jeltsin att förhandlingar om ett multilateralt framförhandlat provstopp skulle inledas tidigt. Senare samma år tillkännagav president Clinton sin avsikt att förlänga det amerikanska provstoppet och att söka få till stånd ett fullständigt provstoppsfördrag. I augusti 1993 beslöt nedrustningskonferensen (CD) i Genève att ge sin provstoppskommitté mandat att framförhandla ett fullständigt provstoppsfördrag. Vidare antog FN:s generalförsamling i slutet av året resolution 48/70 om det fullständiga provstoppsfördraget. I resolutionen uppmanades CD att som en prioriterad uppgift förhandla intensivt om ett sådant fördrag. Frågan om ett fullständigt provstopp hade då stått på generalförsamlingens dagordning under flera decennier. Detta var emellertid första gången församlingen kunde anta en resolution i frågan utan omröstning.

Mandatet för provstoppsförhandlingarna utarbetades därefter i CD och antogs formellt av konferensen i januari 1994. Genom mandatet uppdrogs

åt provstoppskommittén att intensivt framförhandla ett universellt samt multilateralt och effektivt kontrollerbart fullständigt provstoppsfördrag, som skulle effektivt bidra till förhindrandet av spridning av kärnvapen i alla dess aspekter, till processen avseende kärnvapenedrustning och därmed till stärkandet av internationell fred och säkerhet. Förhandlingarna inleddes i början av 1994.

I januari påföljande år tillkännagav Förenta staterna att man beslutat att förlänga sitt provstopp till dess att fördraget trätt i kraft, förutsatt att fördraget öppnades för undertecknade före den 30 september 1996. Något senare återupprepade Ryssland för sin del sitt åtagande om ett moratorium på obestämd tid.

Vid NPT:s gransknings- och förlängningskonferens i april/maj 1995 beslutade dess fördragsparter att förlänga fördraget på obestämd tid. De antog vidare vissa principer och målsättningar för icke-spridning och nedrustning på kärnvapenområdet. Dessa föreskrev bl.a. att arbetet på ett fullständigt provstoppsfördrag skulle slutföras ej senare än 1996 och att kärnvapenstaterna skulle iaktta yttersta återhållsamhet i fråga om kärnvapenprovsprängningar till dess att fördraget trätt ikraft. Direkt efter konferensen genomförde dock Kina en provsprängning, vilken kort tid därefter följdes av ytterligare två sprängningar. Vidare tillkännagav president Chirac något senare att Frankrike skulle återuppta sina kärnvapenprovsprängningar och genomföra en serie om åtta prov mellan september 1995 och maj 1996. Beskedet möttes av häftiga och omfattande internationella protester. FN:s generalförsamling antog resolution 50/70A, vari församlingen starkt beklagade alla pågående kärnvapenprov och starkt uppmanade till omedelbart upphörande av alla kärnvapenprov. I januari 1996 meddelade Frankrike att man avslutat sina prov och att landets kärnvapenprovsprängningar upphört för gott.

Efter att tidigare ha övervägt möjligheten att mindre kärnvapenprovsprängningar skulle få medges under det framtida provstoppsfördraget förklarade Frankrike, USA och Storbritannien i augusti/september 1995 att de ställde sig bakom ett fullständigt förbud. FN:s generalförsamling antog senare samma år resolution 50/65. I denna uppmanades deltagarna i provstoppsförhandlingarna, särskilt kärnvapenstaterna, att som en uppgift med högsta prioritet slutföra arbetet på fördraget för att möjliggöra dess undertecknade före inledandet av nästa års generalförsamlingsmöte.

Ett avtalsförslag läggs fram

I maj 1996 framlade ordföranden i provstoppskommittén, Nederländernas nedrustningsambassadör Jaap Ramaker, ett förslag till fullständigt provstoppsfördrag på basis av de då uppnådda förhandlingsresultaten. Efter ytterligare förhandlingar framlade ordföranden en reviderad version i slutet av juni. Denna erhöll starkt stöd av bl a *Sverige*. Delegationerna och deras huvudstäder gavs möjlighet att ingående studera texten under ett månadslångt uppehåll i CD:s arbete. Efter det att konferensen åter-samlats förklarade Ramaker i början av augusti, att hans konsultationer givit vid handen att fortsatta förhandlingar om fördragstexten sannolikt inte skulle avsätta ytterligare resultat.

Vid möte med provstoppskommittén i mitten av augusti konstaterades dock att enighet inte kunde uppnås om att anta den föreliggande fördragstexten och överlämna denna till nedrustningskonferensen för att antas i plenum. Indien motsatte sig detta. Anledningen härtill var att fördraget bl.a. inte innehöll åtaganden om förhandlingar om ett fullständigt avskaffande av kärnvapnen inom en tidsbestämd ram. Från indisk sida hade krav härpå drivits energiskt alltsedan förhandlingarna 1996 gått in i slutskedet, dock utan att man erhållit något egentligt gehör härför från övriga delegationer. Dessa prioriterade i första hand möjligheten att få till stånd ett fullständigt förbud mot kärnsprängningar. Det stod klart att förutsättningar saknades att få till stånd erforderlig enhällighet i konferensen kring Indiens förslag och att försök att driva sådana krav närmast riskerade att föra förhandlingarna till ett sammanbrott.

Avtalet antas av generalförsamlingen

Dödläget till följd av att Indien motsatte sig att fördragstexten antogs av CD ledde till att texten istället framlades direkt i FN:s generalförsamling. Detta skedde på Australiens initiativ. Genom resolution 50/245 antog generalförsamlingen den 10 september 1996 fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (The Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty - CTBT) och uppmanade FN:s generalsekreterare att öppna det för undertecknande snarast möjligt. Fördraget antogs med överväldigande majoritet av församlingen. 158 länder röstade för, tre (Bhutan, Indien och Libyen) röstade mot och fem (Cuba, Libanon, Mauritius, Syrien och Tanzania) avstod vid omröstningen.

Den 24 september öppnades fördraget för undertecknande i New York. Det undertecknades därvid av bl a samtliga de fem kärnvapenstaterna och Sverige. För närvarande har närmare 150 stater undertecknat fördraget. Tretton länder - Fiji, Frankrike, Japan, Mikronesien, Mongoliet, Peru, Qatar, Slovakien, Storbritannien, Tjeckien, Turkmenistan, Uzbekistan och Österrike - har hittills ratificerat det.

Indien ingår bland de 44 stater som måste ha ratificerat fördraget för att det skall träda i kraft. Indien har tidigare förklarat att man inte kommer att underteckna och ratificera. Detta innebär att det för närvarande är oklart om och när fördraget kommer att kunna träda i kraft. De indiska kärnvapenprovsprängningarna i maj 1998 har emellertid föranlett kraftiga internationella reaktioner och krav på att landet utan dröjsmål och villkorslöst skall ansluta sig till fördraget och till icke-spridningsavtalet. På *svenskt* initiativ antog FN:s säkerhetsråd den 14 maj ett ordförandeuttalande med bl.a. denna uppmaning. Den svenska regeringen har fördömt de indiska kärnvapenproven och har som en konsekvens härav bl.a. sagt upp samarbetsavtalet på biståndsområdet. Officiella indiska uttalanden efter provsprängningarna har givit uttryck för en mindre kategorisk inställning än tidigare.

Om fördraget inte trätt i kraft tre år efter det att det öppnats för undertecknande finns enligt dess bestämmelser möjlighet att sammankalla en konferens med deltagande av de stater som ratificerat fördraget. Denna konferens skall granska i vilken utsträckning fördraget ratificerats samt pröva och enhälligt besluta om vilka åtgärder i enlighet med folkrätten

som kan vidtas för att påskynda ratifikationsprocessen i syfte att underlätta fördragets tidiga ikraftträdande. Om konferensen inte beslutar annat, skall detta förfarande upprepas vid de påföljande årsdagarna av fördragets öppnande för undertecknande till dess fördraget träder i kraft.

4.1.3 Sveriges arbete för ett fullständigt provstoppsfördrag

Sverige har alltsedan början av 1960-talet aktivt verkat för ett fullständigt förbud mot kärnvapenprovsprängningar. Detta har bl.a. skett genom svenskt stöd till FN:s generalförsamlings resolutioner på området och genom ett pådrivande arbete i nedrustningskonferensen i Genève och dess föregångare. Sverige har vid flera tillfällen framlagt förslag till fullständiga fördragstexter. Senast skedde detta i december 1993. Den svenska texten kom att utgöra ett viktigt underlag för de påföljande förhandlingarna i CD. Sverige har vidare aktivt bidragit till att söka lösa de verifikationsfrågor som varit förknippade med ett fullständigt provstoppsfördrag. Redan 1976 togs från svensk sida initiativ till att upprätta en vetenskaplig expertgrupp i CD med uppgift att granska åtgärder för att upptäcka och identifiera seismiska händelser. Expertgruppen har varit verksam alltsedan dess. Dess arbete har legat till grund för utformningen av den seismologiska komponenten i kontrollsystemet för fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar. Gruppen har hela tiden stått under svenskt ordförandeskap. Från svensk sida har också lämnats viktiga bidrag till utformningen av den del i kontrollsystemet som avser övervakning av luftburen radioaktivitet. Sverige ledde under 1995 förhandlingarna i provstoppskommittén om fördragets kontrollsystem. Under det svenska ordförandeskapet fastställdes systemets grundläggande struktur. Vidare utarbetades inom ramen för denna det internationella övervakningssystemet som utgör grundvalen för kontrollen av fördragets efterlevnad.

4.2 Fördragets innehåll

Fördraget består av en ingress, sjuarton artiklar och två bilagor jämte ett protokoll med två bilagor. Fördragstexten återfinns i engelsk och svensk lydelse i bilaga 1.

Fördraget innefattar följande grundläggande element:

- Ett fullständigt förbud mot kärnvapenprovsprängningar och andra kärnsprängningar.
- Ett system för kontroll av fördragets efterlevnad baserat på två huvudkomponenter: dels ett internationellt övervakningssystem, understött av ett internationellt datacenter, bestående av världsomspännande nät av 50 primära och 120 sekundära seismologiska övervakningsstationer, 80 stationer för övervakning av luftburen radioaktivitet (radionuklider och ädelgaser), 11 hydroakustiska övervakningsstationer och 60 stationer för övervakning av infraljud och dels möjligheter till inspektion på platsen för att klarlägga om en kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning utförts i strid med fördraget.

- En internationell kontrollorganisation, Organisationen för fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar, med säte i Wien, Österrike. Organisationen skall bestå av parternas konferens, ett verkställande råd och ett tekniskt sekretariat med ett internationellt datacenter.

- Bestämmelser om åtgärder för att säkerställa efterlevnaden av fördraget. I de fall då skada för fördragets ändamål och syfte kan följa av bristande efterlevnad av de grundläggande åtagandena i fördraget får konferensen rekommendera parterna kollektiva åtgärder i enlighet med folkrätten. Konferensen eller alternativt verkställande rådet i brådskande fall har också möjlighet att hänskjuta ärendet till Förenta nationerna.

Den förberedande kommissionen

En förberedande kommission har inlett sitt arbete i Wien under 1997. Kommissionen, som är öppen för alla stater som undertecknat fördraget, har till uppgift att vidta erforderliga förberedelser för fördragets ikraftträdande. En huvuduppgift är att upprätta fördragets kontrollsystem. Arbetet i denna del äger rum under *svenskt* ordförandeskap.

Fördragets artiklar, vilka innehåller de grundläggande bestämmelserna, innefattar i tur och ordning följande huvudelement:

- åtagande från varje fördragspart att inte utföra någon kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning samt att förbjuda och förhindra varje sådan kärnsprängning på varje plats under sin jurisdiktion eller kontroll.

- åtagande från varje fördragspart att avhålla sig från att orsaka, uppmuntra eller på något sätt delta i utförandet av någon kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning.

- bestämmelser om den internationella kontrollorganisation som upprättas i enlighet med fördraget, innefattande dess sammansättning, befogenheter och former för beslutsfattande samt föreskrifter om immunitet och privilegier.

- nationella tillämpningsåtgärder då fördraget träder i kraft.

- bestämmelser om fördragets kontrollsystem innefattande internationella övervakningssystemet, former för samråd och klarlägganden, inspektion på platsen och förtroendeskapande åtgärder.

- åtgärder att vidtas för att rätta till en situation som strider mot fördraget och för att säkerställa fördragets efterlevnad.

- regler för biläggande av tvister mellan fördragsparterna respektive mellan dessa och den internationella organisationen angående tillämpningen och tolkningen av fördragets bestämmelser.

- regler för eventuella framtida ändringar i fördraget och dess bilagor samt i protokollet och dess bilagor.

- bestämmelser om granskningskonferenser för översyn av fördragets tillämpning och effektivitet.

- fördragets giltighetstid och regler för frånträde från fördraget.

- regler om fördragets ikraftträdande och möjligheter till reservationer vad avser dess protokoll och protokollets bilagor.

Bilaga 1 till fördraget innehåller en förteckning över de länder som ingår i respektive geografisk region enligt fördraget. Bilaga 2 innehåller

en förteckning över de 44 stater som måste ha ratificerat fördraget för att det skall träda i kraft.

Protokollet innehåller närmare bestämmelser om internationella övervakningssystemet och internationella datacentrets uppgifter, inspektion på platsen och förtroendeskapande åtgärder. Bilaga 1 till protokollet upptar förteckningar över de övervakningsstationer som ingår i internationella övervakningssystemet. Bilaga 2 innehåller en förteckning över parametrar för karakterisering att användas vid internationella datacentrets standardiserade prövning av händelser som upptäckts av internationella övervakningssystemet.

I det följande återges det huvudsakliga innehållet i fördraget.

4.2.1 Ingressen

I ingressen betonas behovet av fortsatta systematiska och progressiva ansträngningar för att reducera kärnvapnen i världen med slutmålet att avskaffa dessa vapen och uppnå allmän och fullständig nedrustning under strikt och effektiv internationell kontroll.

Fördragsparterna erkänner att upphörandet av alla kärnvapenprovsprängningar och alla andra kärnsprängningar, genom att hämma utvecklingen och den kvalitativa förbättringen av kärnvapen och stoppa utvecklingen av avancerade nya typer av kärnvapen, utgör en effektiv åtgärd för kärnvapennedrustning och icke-spridning i alla dess aspekter.

De uttalar förvissningen om att det effektivaste sättet att få till stånd ett slut på kärnvapenprov är att ingå ett universellt samt internationellt och effektivt kontrollerbart fördrag om fullständigt förbud mot kärnvapenprov, vilket under lång tid har varit ett av de högst prioriterade målen för världssamfundet inom nedrustningens och icke-spridningens område.

Fördragsparterna bekräftar syftet att åstadkomma alla staters anslutning till fördraget och dess målsättning att effektivt bidra till förhindrandet av spridning av kärnvapen i alla dess aspekter, till kärnvapennedrustningsprocessen och därmed till stärkandet av internationell fred och säkerhet.

4.2.2 Grundläggande åtaganden

Artikel I

I denna artikel åtar sig varje part i fördraget att inte utföra någon kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning samt att förbjuda och förhindra varje sådan kärnsprängning på varje plats under sin jurisdiktion eller kontroll.

Varje part åtar sig vidare att avhålla sig från att orsaka, uppmuntra eller på något sätt delta i utförandet av någon kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning.

Det grundläggande förbud som stipuleras i denna artikel avser kärnsprängningar. Verksamhet som inte innefattar sådana sprängningar,

exempelvis datorsimulerade kärnvapenprov och s.k. subkritiska experiment, täcks inte av fördraget.

4.2.3 Organisationen

Artikel II

Denna artikel behandlar de organisatoriska frågorna under fördraget.

Allmänna bestämmelser

Det fastslås att parterna upprättar organisationen för fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar för att uppnå fördragets mål och syfte, för att säkerställa genomförandet av dess bestämmelser, däribland dem som avser internationell kontroll av dess efterlevnad, samt för att tillhandahålla ett forum för samråd och samarbete mellan parterna. Organisationens säte skall vara förlagt till Wien, Österrike.

I artikeln fastslås att varje part skall samarbeta med organisationen vid utövandet av dess uppgifter enligt fördraget. Parterna skall samråda antingen direkt sinsemellan eller genom organisationen eller genom andra lämpliga internationella förfaranden, däribland förfaranden inom ramen för Förenta nationerna och i enlighet med dess stadga, om varje fråga som kan väckas med avseende på fördragets mål och syfte eller genomförandet av bestämmelserna i fördraget.

Organisationen skall utöva sin kontrollverksamhet enligt fördraget på det minst möjliga inträngande sätt som är förenligt med ett lägligt och effektivt uppfyllande av verksamhetens målsättningar. Den skall vidta alla försiktighetsåtgärder för att sekretesskydda sådan information om civila och militära verksamheter och anläggningar som kommer till dess kännedom vid genomförandet av fördraget och särskilt följa sekretessbestämmelserna i fördraget.

Kostnaderna för organisationens verksamhet skall bestridas årligen av parterna i enlighet med Förenta nationernas bidragsskala, justerad med hänsyn till skillnaderna beträffande antalet medlemmar i Förenta nationerna och organisationen.

Parternas konferens

I parternas konferens skall samtliga parter ingå. Konferensen skall samlas i ordinarie sessioner, som skall hållas årligen, om konferensen inte beslutar annat. Möjligheter finns också att sammankalla konferensen till extra sessioner. Konferensen kan vidare sammankallas som ändringskonferens för att ta ställning till förslag om ändringar i fördraget, dess protokoll eller protokollets bilagor och som granskningskonferens för att granska fördragets tillämpning och effektivitet.

Konferensen skall vara beslutsässig med en majoritet av parterna. Den skall fatta beslut i procedurfrågor med enkel majoritet av närvarande och röstande medlemmar. Beslut i substansfrågor skall så långt möjligt fattas enhälligt. Om enhällighet inte kan uppnås skall konferensen fatta

beslut med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemmar, om inte annat anges i fördraget.

Konferensen skall vara organisationens huvudorgan. Den skall behandla alla frågor, ärenden eller problem inom ramen för fördraget. Den kan avge rekommendationer och fatta beslut om alla frågor, ärenden eller problem inom ramen för fördraget som tagits upp av en part eller framlagts för den av verkställande rådet. Konferensen skall övervaka genomförandet och granska efterlevnaden av fördraget och verka för att främja dess mål och syfte. Den skall också övervaka verkställande rådets och tekniska sekretariatets verksamhet och kan utfärda riktlinjer till var och en av dem för utförandet av deras uppgifter.

Verkställande rådet

Verkställande rådet skall bestå av 51 medlemmar. Varje part skall ha rätt att ta säte i rådet. Rådet skall ha följande sammansättning, baserad på sex geografiska regioner:

Afrika	10	medlemmar
Östeuropa	7	"
Latinamerika och Karibien	9	"
Mellanöstern och Sydasien	7	"
Nordamerika och Västeuropa	10	"
Sydostasien, Stilla havet och Fjärran Östern	8	"

Medlemmarna i verkställande rådet skall väljas av konferensen för en period av två år. Varje geografisk region skall utse de parter från regionen som skall väljas till medlemmar i rådet. Åtminstone en tredjedel av de platser som tillkommer varje geografisk region skall med beaktande av politiska intressen och säkerhetsintressen besättas av parter som utsetts på grundval av för fördraget relevant nukleär kapacitet och av alla eller några av följande vägledande kriterier i den prioritetsordning som varje region bestämmer:

- Antalet övervakningsanläggningar i det internationella övervakningssystemet
- Sakkunskap och erfarenhet i fråga om övervakningsteknologi
- Bidrag till organisationens årsbudget

Vidare skall en av de platser i rådet som tillkommer varje geografisk region besättas på rotationsbasis. De återstående platser som tillkommer varje geografisk region skall besättas av parter som utsetts bland alla parterna i den regionen genom rotation eller val.

Verkställande rådet skall fatta beslut i procedurfrågor med enkel majoritet av alla sina medlemmar. Det skall fatta beslut i substansfrågor med två tredjedels majoritet av alla sina medlemmar, om inte annat anges i fördraget.

Rådet skall vara organisationens verkställande organ och vara ansvarigt inför konferensen. Det skall bl.a.:

- Främja fördragets effektiva genomförande och efterlevnad
- Övervaka tekniska sekretariatets verksamhet

- Samarbeta med varje parts nationella myndighet
- Till konferensen framlägga förslag till årsprogram och årsbudget för organisationen, förslag till organisationens rapport om genomförandet av fördraget och rapport om genomförandet av sin egen verksamhet
- Underlätta samråd och klarlägganden parterna emellan
- Motta, pröva och fatta beslut rörande framställningar om och rapporter om inspektion på platsen
- Pröva varje farhåga som framförs av en part om möjlig bristande efterlevnad av fördraget och missbruk av de rättigheter som fastställs genom fördraget
- Avge rekommendationer till konferensen eller fatta beslut om åtgärder för att rätta till en situation och säkerställa efterlevnaden av fördraget.

Tekniska sekretariatet

Tekniska sekretariatet skall bistå parterna vid genomförandet av fördraget. Det skall bistå konferensen och verkställande rådet vid fullgörandet av deras uppgifter. Det skall utföra den kontrollverksamhet och de övriga uppgifter som det anförtrots genom fördraget. Dess uppgifter i fråga om kontroll av efterlevnaden av fördraget skall bl.a. innefatta följande:

- Ansvara för övervakning och samordning av driften av internationella övervakningssystemet
- Handha driften av internationella datacentret
- Rutinmässigt motta, bearbeta, analysera och rapportera om internationella övervakningssystemets data
- Motta och handlägga framställningar om inspektion på platsen och underlätta verkställande rådets prövning av sådana framställningar
- Framförhandla avtal eller arrangemang med parterna, andra stater och internationella organisationer rörande kontrollverksamhet och, efter föregående godkännande av verkställande rådet, ingå alla sådana avtal eller arrangemang

Tekniska sekretariatet skall bestå av en generaldirektör, som skall vara dess chef och högsta administrativa tjänsteman, samt den vetenskapliga, tekniska och övriga personal som krävs. Generaldirektören skall utses av konferensen efter rekommendation av verkställande rådet för en period av fyra år, som kan förlängas med ytterligare en period.

Immunitet och privilegier

Organisationen skall på en parts territorium och på varje annan plats under dess jurisdiktion eller kontroll ha den rättskapacitet och åtnjuta den immunitet och de privilegier som erfordras för att den skall kunna utföra sina uppgifter. Den rättskapacitet, immunitet och privilegier som avses i denna artikel skall bestämmas i avtal mellan organisationen och parterna samt i avtal mellan organisationen och den stat där denna har sitt säte. Den immunitet och de privilegier som tillkommer generaldirektören, inspektörer, inspektionsassistenter och medlemmar av tekniska sekretariatets personal vid utförandet av kontrollverksamhet skall vara de som anges i fördragets protokoll (jfr nedan).

4.2.4 Nationella tillämpningsåtgärder

Artikel III

I artikeln stipuleras att varje part i enlighet med sina konstitutionella förfaranden skall vidta alla erforderliga åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter enligt fördraget. Den skall i synnerhet vidta alla erforderliga åtgärder för att:

- Förbjuda fysiska och juridiska personer, var de än befinner sig på dess territorium eller på varje annan plats under dess folkrättsligt erkända jurisdiktion, att utföra någon verksamhet som är förbjuden för en part enligt fördraget

- Förbjuda fysiska och juridiska personer att utföra någon sådan verksamhet på någon plats under dess kontroll

- Förbjuda, i enlighet med folkrätten, fysiska personer som äger dess nationalitet att utföra någon sådan verksamhet någonstans

Varje part skall informera organisationen om de åtgärder den vidtagit enligt denna artikel.

Artikeln föreskriver vidare att varje part skall utse eller upprätta en nationell myndighet och informera organisationen därom när fördraget träder i kraft för parten. Den nationella myndigheten skall tjäna som nationell kontaktpunkt för förbindelserna med organisationen och de andra parterna.

4.2.5 Kontroll

Artikel IV

Allmänna bestämmelser

Det fastslås i denna artikel att för kontroll av efterlevnaden av fördraget skall ett kontrollsystem upprättas bestående av följande komponenter:

- Ett internationellt övervakningssystem
- Samråd och klarläggande
- Inspektion på platsen
- Förtroendeskapande åtgärder

Varje part skall åta sig att genom sin nationella myndighet samarbeta med organisationen och med andra parter för att underlätta kontrollen av efterlevnaden av fördraget, bl.a. genom att:

- Upprätta de anläggningar som erfordras för att delta i dessa kontrollåtgärder och upprätta erforderliga kommunikationslinjer
- Tillhandahålla data som erhållits från de nationella stationer som ingår i det internationella övervakningssystemet
- Delta i förekommande fall i ett samråds- och klarläggandeförfarande
- Tillåta genomförande av inspektioner på platsen
- Delta i förekommande fall i förtroendeskapande åtgärder.

Artikeln föreskriver vidare att varje part skall ha rätt att vidta åtgärder för att skydda känsliga anläggningar och förhindra röjande av förtrolig information och data som saknar samband med fördraget. Det fastslås också att alla erforderliga åtgärder skall vidtas för att skydda all förtrolig

information som rör civil och militär verksamhet och anläggningar som har erhållits under utförande av kontrollverksamhet.

Tekniska sekretariatet har ett stort antal uppgifter inom ramen för kontrollverksamheten, däribland följande:

- Vidta arrangemang för att motta och distribuera data och rapporter av betydelse för kontrollen av efterlevnaden av fördraget och upprätthålla en världsomspännande infrastruktur för kommunikation som är lämplig för denna uppgift

- Genom sitt internationella datacenter rutinmässigt:

- i) motta och begära in data från internationella övervakningssystemet

- ii) i förekommande fall motta data som härrör från samråds- och klarläggandeförfaranden, inspektioner på platsen och från förtroendeskapande åtgärder

- Övervaka, samordna och säkerställa driften av internationella övervakningssystemet och dess komponenter och internationella datacentret

- Rutinmässigt bearbeta, analysera och rapportera om internationella övervakningssystemets data

- Göra alla data, både rådata och bearbetade data, och rapporter tillgängliga för alla parter

- Tillhandahålla tekniskt bistånd och stöd för att upprätta och driva övervakningsanläggningar och tillhörande kommunikationsmedel där sådant bistånd och stöd krävs av berörd part

Internationella övervakningssystemet

Internationella övervakningssystemet skall enligt fördraget omfatta anläggningar för seismologisk övervakning, övervakning av luftburen radioaktivitet (radionuklider och ädelgaser) inklusive certifierade laboratorier, hydroakustisk övervakning och övervakning av infraljud samt tillhörande kommunikationsmedel. Dessa skall stödjas av tekniska sekretariatets internationella datacenter. Internationella övervakningssystemet skall stå under tekniska sekretariatets ledning. Alla övervakningsanläggningar som ingår i systemet skall ägas och drivas av de stater som är värdar för eller på annat sätt har ansvar för dem.

För de anläggningar som ingår i näten av primära seismologiska stationer, stationer för övervakning av luftburen radioaktivitet, hydroakustiska stationer och stationer för övervakning av infraljud skall organisationen i den omfattning det har överenskommit mellan berörd stat och organisationen att anläggningarna skall tillhandahålla internationella datacentret data bestrida kostnaderna för följande aktiviteter:

- Upprättande av nya anläggningar och förbättring av befintliga anläggningar

- Drift och underhåll av anläggningar samt användning av överenskomna förfaranden för säkerställande av datauppgifters äkthet

- Överföring av data från anläggningarna till internationella datacentret

- Analys av prover åt organisationen

Vad avser anläggningar som ingår i nätet av sekundära seismiska stationer skall organisationen betala kostnaderna för:

- Överföring av data till internationella datacentret

- Säkerställande av äktheten av data från sådana anläggningar
- Förbättring av sådana anläggningar till erforderlig teknisk standard

I artikeln stipuleras vidare att organisationen skall bestrida kostnaderna för att tillhandahålla varje part det urval den har beställt ur internationella datacentrets standardsortiment av rapporter och tjänster.

I den mån en part själv står för kostnaderna för att uppföra nya anläggningar eller förbättra befintliga anläggningar enligt ovan kan ersättning härför erhållas genom nedsättning av partens fastställda ekonomiska bidrag till organisationen. Denna nedsättning får dock inte överstiga 50% av partens årliga fastställda bidrag, men kan fördelas över flera på varandra följande år.

Det fastslås härutöver i artikeln att parterna även får avtala om separata samarbetsarrangemang med organisationen för att tillhandahålla internationella datacentret kompletterande data från nationella övervakningsstationer som inte ingår i internationella övervakningssystemet. Internationella datacentret skall begära in data från sådana s.k. medverkande nationella anläggningar om en part begär detta för att i förekommande fall underlätta samråd och klarläggande och prövning av framställningar om inspektion på platsen. Kostnaderna för dataöverföring i sådana fall skall bäras av den begärande parten.

Samråd och klarläggande

Utan inverkan på någon parts rätt att begära inspektion på platsen skall parterna närhelst så är möjligt först göra varje ansträngning för att klarlägga och lösa sinsemellan, tillsammans med eller genom organisationen varje fråga som kan väcka farhåga om möjlig bristande efterlevnad av de grundläggande åtagandena enligt fördraget. Artikeln stipulerar också att en part skall ha rätt att begära att generaldirektören medverkar till att klarlägga varje sådan fråga. En part skall även ha rätt att av verkställande rådet begära ett klarläggande från en annan part.

Inspektion på platsen

Varje part har enligt artikeln rätt att begära inspektion på platsen inom annan parts territorium eller på varje annan plats som står under annan parts jurisdiktion eller kontroll eller varje område som inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll. Det uteslutande syftet med en sådan inspektion skall vara att klarlägga om en kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning har utförts i strid med artikel I och, i möjlig utsträckning, inhämta fakta som kan bidra till att identifiera en möjlig överträdare.

Den begärande parten skall vara skyldig att tillse att en framställning om inspektion på platsen hålls inom ramen för fördraget. Framställningen skall grundas på information som inhämtats genom det internationella övervakningssystemet, på varje tillämplig teknisk information som inhämtats med nationella tekniska kontrollmedel på ett sätt som är förenligt med allmänt erkända folkrättsliga principer eller på en kombination därav. Framställningen skall inges till verkställande rådet och samtidigt till generaldirektören för att denne skall påbörja omedelbar behandling av den.

Det fastslås vidare i artikeln att den begärande parten skall avhålla sig från att göra grundlösa framställningar om inspektion på platsen eller missbruka rätten att göra framställningar.

Verkställande rådet skall omedelbart inleda sin prövning av en framställning om inspektion på platsen efter det att denna mottagits. Generaldirektören skall för sin del omedelbart begära ett klarläggande från den part som begärs bli inspekterad för att utreda och undanröja den farhåga som framförts i framställningen. Generaldirektören skall vidare innan verkställande rådet fattar beslut rörande framställningen om inspektion på platsen till rådet omedelbart lämna all ytterligare tillgänglig information från internationella övervakningssystemet eller information som tillhandahållits av en part, däribland varje klarläggande enligt ovan, samt alla andra uppgifter från tekniska sekretariatet som denne bedömer vara relevanta eller har begärts av verkställande rådet.

Verkställande rådet skall fatta beslut rörande en framställning om inspektion på platsen senast 96 timmar efter mottagandet av framställningen från den begärande parten. Beslut att godkänna en sådan inspektion skall fattas med minst 30 jaröster av de 51 medlemmarna i rådet. Om rådet inte godkänner inspektionen skall förberedelserna för denna avbrytas och ingen ytterligare åtgärd vidtas med anledning av framställningen.

Senast 25 dagar efter det att en inspektion på platsen godkänts av verkställande rådet skall inspektionsgruppen överlämna en preliminär inspektionsrapport till rådet. En fortsättning av inspektionen skall anses vara godkänd om inte verkställande rådet senast 72 timmar efter mottagandet av den preliminära rapporten fattar beslut med en majoritet av alla dess medlemmar att inte fortsätta inspektionen.

Under inspektion på platsen får inspektionsgruppen till verkställande rådet framföra förslag om att företa borrhningar. Rådet skall fatta beslut rörande ett sådant förslag senast 72 timmar efter dess mottagande. Beslut att godkänna borrhningar skall fattas med en majoritet av alla medlemmarna i rådet.

En inspektion på platsen skall som regel inte vara längre än 60 dagar räknat från den dag då framställning därom godkänts av verkställande rådet, men kan förlängas med högst 70 dagar. I samband med att en inspektion förlängs ges inspektionsgruppen också möjlighet att använda mera inträngande tekniska inspektionsmetoder. Inspektionsgruppen får begära att inspektionstiden förlängs om den bedömer en sådan förlängning vara väsentlig för att kunna fullgöra sitt mandat. Verkställande rådet skall fatta beslut rörande en begäran om förlängning av inspektionen senast 72 timmar efter det att framställningen därom mottagits. Beslut att godkänna en förlängning skall fattas med en majoritet av alla medlemmarna i rådet.

Den begärande parten och den part som begärs bli inspekterad får utan rösträtt delta i överläggningarna i verkställande rådet om framställningen om inspektion på platsen och i rådets alla följande överläggningar rörande inspektionen.

En inspektion på platsen som godkänts av verkställande rådet skall genomföras utan dröjsmål av en inspektionsgrupp utsedd av generaldirektören. Generaldirektören skall utfärda ett inspektionsmandat för

genomförandet av inspektionen. Inspektionsgruppen skall anlända till platsen för inresa på den inspekterade partens territorium senast sex dagar efter det att verkställande rådet mottagit framställningen om inspektion. Generaldirektören skall meddela den inspekterade parten om inspektionen senast 24 timmar före inspektionsgruppens planerade ankomst till platsen för inresa.

Det fastslås vidare i artikeln att varje part skall tillåta organisationen att utföra inspektion på platsen inom sitt territorium och på platser under sin jurisdiktion eller kontroll. Den inspekterade parten skall ha rätt och skyldighet att göra varje skälig ansträngning för att demonstrera sin efterlevnad av fördraget och att i detta syfte göra det möjligt för inspektionsgruppen att uppfylla sitt mandat. Parten skall ha rätt att vidta de åtgärder den anser vara nödvändiga för att skydda nationella säkerhetsintressen och förhindra avslöjande av information av konfidentiell natur som saknar samband med inspektionens syfte. Den skall ha skyldighet att ge inspektionsgruppen tillträde inom inspektionsområdet för det uteslutande syftet att fastställa fakta av relevans för inspektionens syfte, varvid hänsyn skall tas till partens ovan nämnda rätt att skydda nationella säkerhetsintressen och konfidentiell information samt de grundlagsenliga skyldigheter den kan ha med avseende på äganderätt eller husundersökningar och beslagtaganden. Den inspekterade parten har vidare skyldighet att inte hindra inspektionsgruppens möjlighet att röra sig inom inspektionsområdet och utföra sin verksamhet enligt fördraget och dess protokoll.

Artikeln stipulerar vidare att inspektion på platsen skall utföras på det minst möjliga inträngande sätt som är förenligt med ett effektivt och lägligt genomförande av inspektionsmandatet. Varhelst detta är möjligt skall inspektionsgruppen börja med de minst inträngande förfarandena och sedan fortsätta med mera inträngande förfaranden endast i den utsträckning den anser det nödvändigt för att insamla tillräcklig information för att klarlägga farhågorna om möjlig bristande efterlevnad av fördraget. Den inspekterade parten skall biträda inspektionsgruppen under hela inspektionen på platsen och underlätta dess uppgift. Om den inspekterade parten begränsar tillträdet inom inspektionsområdet i enlighet med bestämmelserna i protokollet (jfr nedan) skall den göra varje skälig ansträngning i samråd med inspektionsgruppen för att genom alternativa åtgärder demonstrera sin efterlevnad av fördraget.

Artikeln föreskriver också att den begärande parten med den inspekterade partens samtycke får sända en representant som skall vara medborgare antingen i den begärande parten eller i tredje fördragspart för att observera inspektionens genomförande.

Rapporter från inspektionen

I artikeln föreskrivs att rapporter från inspektion på platsen skall innehålla:

- En redogörelse för den verksamhet som inspektionsgruppen har utfört
- Vad inspektionsgruppen faktamässigt har funnit av relevans för inspektionens syfte

- En redovisning av det samarbete som har erbjudits under inspektionen
- En faktisk redogörelse för i vilken utsträckning tillträde beviljats, däribland alternativa möjligheter som tillhandahållits gruppen under inspektionen

- Alla övriga omständigheter av relevans för inspektionens syfte

Verkställande rådet skall granska inspektionsrapporten, analyser av prover från inspektionen, tillämpliga data från internationella övervakningssystemet, de begärande och inspekterade parternas bedömningar samt all annan information som generaldirektören bedömer vara relevant samt behandla varje farhåga om:

- huruvida bristande efterlevnad av fördraget ägt rum
- huruvida rätten att begära inspektion på platsen missbrukats

Om verkställande rådet kommer till den slutsatsen att ytterligare åtgärder kan bli nödvändiga skall det vidta lämpliga åtgärder i enlighet med artikel V om åtgärder för att rätta till en situation och säkerställa efterlevnad, inbegripet sanktioner.

Vad avser framställningar om inspektion på platsen som har gjorts av okynne eller genom missbruk av rätten att begära en sådan inspektion fastslås att verkställande rådet skall överväga och fatta beslut om huruvida lämpliga åtgärder skall vidtas för att rätta till situationen, däribland följande:

- Kräva att den begärande parten betalar kostnaderna för alla förberedelser som tekniska sekretariatet gjort
- Upphäva den begärande partens rätt att begära inspektion på platsen för tid som rådet fastställer
- Upphäva den begärande partens rätt att ta säte i verkställande rådet för viss tid

Förtroendeskapande åtgärder

I artikeln behandlas slutligen förtroendeskapande åtgärder. Enligt bestämmelserna skall varje part åta sig att samarbeta med organisationen och med andra parter för att genomföra de tillämpliga åtgärder som anges i fördragets protokoll för att:

- bidra till en snabb lösning av farhågor om bristande efterlevnad av fördraget som härrör från möjlig misstolkning av kontrollerade hänförliga till kemiska explosioner
- medverka till kalibreringen av de stationer som ingår i internationella övervakningssystemet.

4.2.6 Åtgärder för att rätta till en situation och säkerställa efterlevnad, inbegripet sanktioner

Artikel V

I artikeln anges att konferensen med beaktande av bl.a. verkställande rådets rekommendationer skall vidta alla nödvändiga åtgärder i enlighet

med denna för att säkerställa efterlevnaden av fördraget och för att rätta till och avhjälpa varje situation som strider mot det.

I de fall då en part blivit anmodad av konferensen eller verkställande rådet att rätta till en situation som uppställer problem vad gäller partens efterlevnad av fördraget och inte efterkommer anmodan inom angiven tid får konferensen bl.a. besluta att begränsa eller upphäva partens utövande av sina rättigheter och privilegier enligt fördraget tills konferensen beslutar annat. I de fall då skada för fördragets ändamål och syfte kan följa av bristande efterlevnad av de grundläggande åtagandena i fördraget får konferensen rekommendera parterna kollektiva åtgärder i enlighet med folkrätten. Konferensen eller alternativt verkställande rådet i brådskande fall får hänskjuta ärendet till Förenta nationerna.

4.2.7 Tvistlösning

Artikel VI

Artikeln föreskriver att när en tvist uppstår mellan två eller flera fördragsparter, eller mellan en eller flera fördragsparter och organisationen, avseende tillämpningen eller tolkningen av fördraget skall de berörda parterna samråda i syfte att snabbt nå en lösning av tvisten genom förhandling eller med andra fredliga medel efter parternas eget val. Verkställande rådet får bidra till att lösa en tvist med de medel det anser lämpliga. Konferensen skall behandla frågor om tvister som väckts av parterna eller som hänskjutits till den av verkställande rådet. Konferensen och verkställande rådet är var och en för sig behöriga att efter bemyndigande av FN:s generalförsamling begära ett rådgivande yttrande av Internationella domstolen rörande varje fråga av rättslig natur som faller inom organisationens verksamhetsområde.

4.2.8 Ändringar

Artikel VII

Denna artikel stipulerar att varje part när som helst efter det att fördraget trätt i kraft får föreslå ändringar i fördraget, dess protokoll eller protokollets bilagor. Den föreslagna ändringen skall endast behandlas och antas av en ändringskonferens. Ändringar skall antas av ändringskonferensen med en majoritet av parterna och ingen part röstande mot förslaget. De skall träda i kraft för alla parter 30 dagar efter det att alla parter som röstat för förslaget vid ändringskonferensen deponerat sina ratifikations- eller godtagandeinstrument.

Förenklat förändringsförfarande

Artikeln föreskriver härutöver ett förenklat ändringsförfarande för *dels* de delar av protokollet som gäller internationella övervakningssystemet och internationella datacentrets uppgifter samt förtroendeskapande åtgärder och *dels* bilagorna 1 och 2 till protokollet som innehåller förteckningarna

över de anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet respektive en förteckning över parametrar för karakterisering att användas vid internationella datacentrets standardiserade prövning av händelser som upptäckts av internationella övervakningssystemet. Det förenklade förfarandet skall tillämpas om de föreslagna ändringarna endast berör frågor av administrativ eller teknisk natur i de nämnda delarna av protokollet och i de båda bilagorna till protokollet. Övriga bestämmelser i protokollet och dess bilagor får inte göras till föremål för ändringar enligt detta förfarande. Det förenklade ändringsförfarandet syftar till att säkerställa fördragets genomförbarhet och effektivitet.

Efter prövning av ändringsförslag som faller under det förenklade förfarandet skall verkställande rådet senast 90 dagar efter mottagandet av förslaget meddela alla parter sin rekommendation. Om rådet rekommenderar parterna att förslaget skall antas skall det betraktas som godkänt om ingen part inom 90 dagar efter mottagandet av rekommendationen gör invändning häremot. Om rådet rekommenderar att förslaget skall avvisas skall det betraktas som avvisat om ingen part inom 90 dagar motsätter sig detta. I fall att rådets rekommendation inte godkänns skall ett beslut om förslaget fattas av konferensen som substansfråga vid dess nästkommande session. Ändringar som godkänts enligt det förenklade förfarandet skall träda i kraft för alla parter 180 dagar efter dagen för generaldirektörens meddelande om deras godkännande, om inte en annan tidsperiod rekommenderas av verkställande rådet eller beslutas av konferensen.

4.2.9 Granskning av fördraget

Artikel VIII

I artikeln anges att om en majoritet av parterna inte beslutar annat skall det tio år efter fördragets ikraftträdande hållas en konferens för att granska fördragets tillämpning och effektivitet i syfte att försäkra sig om att målsättningarna och syftena i ingressen och i bestämmelserna i fördraget förverkligas.

Vidare anges att på grundval av en framställning av en part skall granskningskonferensen pröva möjligheten att tillåta utförande av underjordiska kärnsprängningar för fredliga ändamål. Om granskningskonferensen enhälligt beslutar att sådana kärnsprängningar kan tillåtas skall den utan dröjsmål påbörja arbete i syfte att rekommendera parterna lämplig ändring av fördraget vilken skall utesluta varje militär nytta av sådana kärnsprängningar. (Denna bestämmelse utgör resultatet av ansträngningarna under förhandlingarna om fördraget att finna en lösning på å ena sidan Kinas med kraft framförda krav på att fördraget skulle tillåta kärnsprängningar för fredliga ändamål och å den andra sidan de flesta andra länders starka motstånd häremot.)

Efter den första granskningskonferensen kan ytterligare granskningskonferenser sammankallas med tio års mellanrum, om konferensen så beslutar under närmast föregående år enligt det beslutsförfarande som gäller för procedurfrågor. Sådana konferenser kan också sammankallas

med kortare mellanrum än tio år om konferensen beslutar härom enligt det beslutsförfarande som gäller för substansfrågor.

4.2.10 Giltighetstid och frånträdande

Artikel IX

Artikeln stipulerar att fördraget skall gälla för obegränsad tid. Varje part skall dock ha rätt att frånträda fördraget om den anser att extraordinära händelser som har samband med fördragets ämne har äventyrat dess högsta intressen. Frånträdande skall ske genom meddelande sex månader i förväg till alla övriga parter, verkställande rådet, depositarien samt Förenta nationernas säkerhetsråd.

4.2.11 Protokollets och bilagornas status

Artikel X

I artikeln fastslås att bilagorna till fördraget samt protokollet och dess bilagor utgör en integrerad del av fördraget.

4.2.12 Undertecknande, ratifikation och anslutning

Artikel XI, XII och XIII

I artiklarna XI, XII och XIII stadgas att fördraget skall vara öppet för undertecknande av alla stater innan det träder i kraft, att det skall ratificeras av signatärstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella förfaranden samt att varje stat som inte undertecknar fördraget före dess ikraftträdande får ansluta sig till det vid vilken senare tidpunkt som helst.

4.2.13 Ikraftträdande

Artikel XIV

Enligt artikel XIV skall fördraget träda i kraft 180 dagar efter den dag då alla de i bilaga 2 till fördraget upptagna 44 staterna har deponerat sina ratifikationsinstrument, men i varje fall inte tidigare än två år efter det att det öppnats för undertecknande. Om fördraget inte har trätt i kraft tre år efter datumet för årsdagen för dess öppnande för undertecknande skall depositarien på begäran av en majoritet av de stater som redan har deponerat sina ratifikationsinstrument sammankalla dessa stater till en konferens⁶. Denna konferens skall granska i vilken utsträckning bestäm-

⁶ Denna formulering tillkom på förslag av Canada under förhandlingarna om fördraget. Från kanadensisk sida hävdas att formuleringen innebär att konferensen i förekommande fall

melserna enligt ovan har uppfyllts samt överväga och enhälligt besluta om vilka åtgärder i enlighet med folkrätten som kan vidtas för att påskynda ratifikations-processen i syfte att underlätta fördragets snara ikraftträdande. Om inte annat beslutas av konferensen eller andra sådana konferenser skall detta förfarande upprepas vid de påföljande årsdagarna av fördragets öppnande för undertecknade tills det träder i kraft.

För de stater som deponerar sina ratifikations- eller anslutningsinstrument efter fördragets ikraftträdande träder det i kraft 30 dagar efter deponeringen.

4.2.14 Reservationer

Artikel XV

I artikel XV stadgas att inga reservationer får göras mot artiklarna och bilagorna till fördraget. Bestämmelserna i fördragets protokoll och dess bilagor får inte bli föremål för reservationer som är oförenliga med fördragets ändamål och syfte.

4.2.15 Fördragets depositarie och autentiska texter

Artikel XVI och XVII

I de två avslutande artiklarna XVI och XVII fastslås att Förenta nationernas generalsekreterare skall vara depositarie för fördraget och ta emot undertecknanden och ratifikations- och anslutningsinstrument, att fördraget skall registreras av depositarien i enlighet med artikel 102 i Förenta nationernas stadga och att fördraget, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

4.2.16 Fördragets bilagor

Bilaga 1

I denna bilaga anges de länder som ingår i de sex geografiska regionerna enligt fördragets artikel II, punkt 28, dvs. Afrika, Östeuropa, Latinamerika och Karibien, Mellanöstern och Sydasien, Nordamerika och Västeuropa samt Sydostasien, Stilla havet och Fjärran Östern.

Bilaga 2

Denna bilaga innehåller en förteckning över de 44 stater - däribland *Sverige* - som enligt artikel XIV skall ha ratificerat fördraget för att det skall träda i kraft.

skall äga rum hösten 1999. Detta var också den förhärskande meningen bland övriga medlemmar av CD då texten till artikeln fastställdes.

4.2.17 Fördragets protokoll

Protokollet innehåller tre delar med underavsnitt enligt följande:

Del I: Internationella övervakningssystemet och internationella data-centrets uppgifter

- A. Allmänna bestämmelser
- B. Seismologisk övervakning
- C. Radionuklidövervakning
- D. Hydroakustisk övervakning
- E. Övervakning av infraljud
- F. Internationella datacentrets uppgifter
 - internationella datacentrets standardiserade produkter
 - internationella datacentrets tjänster till parterna
 - nationell prövning av händelser
 - tekniskt bistånd

Del II: Inspektion på platsen

- A. Allmänna bestämmelser
- B. Permanenta arrangemang
 - utnämning av inspektörer och inspektionsassistenter
 - immunitet och privilegier
 - platser för inresa
 - arrangemang för användning av icke-reguljärt luftfartyg
 - godkänd inspektionsutrustning
- C. Framställning om inspektion på platsen, inspektionsmandat och anmälan av inspektion
 - framställning om inspektion på platsen
 - inspektionsmandat
 - anmälan av inspektion
- D. Åtgärder före inspektion
 - inresa till den inspekterade partens territorium, verksamhet vid platsen för inresa och förflyttning till inspektionsområdet
- E. Genomförande av inspektion
 - allmänna regler
 - samband
 - observatör
 - inspektionsverksamhet och metoder
 - överflygningar
 - gradvist tillträde
 - insamling, hantering och analys av prover
 - utförande av inspektioner i områden som inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll
 - åtgärder efter inspektion
 - avresa

Del III: Förtroendeskapande åtgärder

4.2.18 Protokollens bilagor

Bilaga 1

Denna bilaga innehåller förteckningar över samtliga de anläggningar som ingår i det internationella övervakningssystemet enligt följande:

Tabell 1-A: Förteckning över de stationer som ingår i det primära seismologiska nätet.

Tabell 1-B: Förteckning över de stationer som ingår i det sekundära seismologiska nätet. Bland dem ingår den svenska stationen i Hagfors.

Tabell 2-A: Förteckning över radionuklidstationerna. Bland dem ingår den svenska stationen utanför Stockholm.

Tabell 2-B: Förteckning över radionuklidlaboratorierna.

Tabell 3: Förteckning över de hydroakustiska stationerna

Tabell 4: Förteckning över infraljudstationerna

Bilaga 2

Det internationella övervakningssystemet

Denna bilaga innehåller en förteckning över parametrar för karakterisering att användas vid det internationella datacentrets standardiserade prövning av händelser som upptäckts av det internationella övervakningssystemet.

Av bestämmelserna i protokollet framgår bl.a. följande. Den seismologiska övervakningen baseras på ett världsomspännande nät av 50 primära stationer och ett nät av 120 sekundära stationer. Data från primärstationerna skall utan avbrott överföras genom datorer direkt uppkopplade till det internationella datacentret. De stationer som ingår i det sekundära nätet har till uppgift att komplettera det primära nätet. Stationerna ifråga skall på begäran av det internationella datacentret förse centret med information. Det internationella datacentret får när som helst begära data från sekundärstationerna. I förekommande fall skall dessa data vara omedelbart tillgängliga genom direkt uppkopplade datorförbindelser med centret.

Övervakningen av luftburen radioaktivitet skall ske genom ett globalt nät av 80 stationer för mätning av radionuklider i atmosfären. Av dessa stationer skall 40 också kunna övervaka förekomsten av relevanta ädelgaser när fördraget träder i kraft. Konferensen skall därefter vid sin första ordinarie års-session fatta beslut om en plan för att i hela nätet införa möjlighet att övervaka förekomst av ädelgaser. Till radionuklidövervakningen är också knutna 16 nationella laboratorier som skall vara certifierade av tekniska sekretariatet. Dessa laboratorier skall mot avgift utföra analys av prover för organisationen.

Den hydroakustiska övervakningen baseras på ett nät av 11 stationer, varav sex hydrofonstationer och fem T-fasstationer. De senare är belägna på land. Övervakningen av infraljud skall ske genom ett likaledes världsomspännande nät av 60 stationer.

Det internationella datacentret har till uppgift att motta, insamla, bearbeta, analysera, rapportera om och arkivera data från de anläggningar

som ingår i internationella övervakningssystemet. Centret skall rutinmässigt tillämpa automatiska bearbetningsmetoder och interaktiv mänsklig analys av rådata från det internationella övervakningssystemet för att framställa och arkivera sina standardiserade produkter på alla parter vägnar. Dessa produkter skall tillhandahållas parterna kostnadsfritt. De skall inte föregripa de slutliga bedömningarna rörande naturen av en händelse som registrerats av det internationella övervakningssystemet. Detta förblir parternas ansvar.

Det internationella datacentrets standardiserade produkter är följande:

- Integrerade förteckningar över alla signaler som detekterats av det internationella övervakningssystemet samt standardiserade förteckningar och bulletiner över händelser
- Standardiserade bulletiner över händelser som prövats av centret på grundval av standardiserade kriterier
- Översikter som sammanfattar data mottagna och arkiverade av centret, centrets produkter och hur det internationella övervakningssystemet och det internationella datacentret fullgjort sina uppgifter samt deras status i driftshänseende
- Utdrag eller delar av centrets standardiserade produkter enligt ovan utvalda på begäran av en enskild part

Det internationella datacentret skall tillhandahålla parterna öppen, lika, läglig och bekväm tillgång till alla rådata och bearbetade data från det internationella övervakningssystemet samt alla produkter från centret och alla andra data från övervakningssystemet som finns i centrets arkiv eller i arkiv i övervakningssystemets anläggningar. Detta inbegriper följande kostnadsfria tjänster till parterna:

- Automatisk och regelbunden förmedling av centrets produkter eller det urval av dessa som en part gjort, samt på begäran, partens urval av data från det internationella övervakningssystemet
- Tillhandahållande av data eller produkter som framtagits som svar på särskilda framställningar av parterna
- Biträde till enskilda parter, på deras begäran och kostnadsfritt för rimliga insatser, med teknisk expertanalys av data från det internationella övervakningssystemet för att hjälpa berörd part att identifiera källan till enskilda händelser. Resultatet av varje sådan teknisk analys skall anses vara en produkt framställd av den begärande parten.

Inspektörer

I protokollet föreskrivs att inspektion på platsen skall utföras av kvalificerade inspektörer som särskilt har utsetts för detta ändamål. De kan biträddas av särskilt utsedda inspektionsassistenter, såsom teknisk och administrativ personal, luftfartygsbesättningar och tolkar. I protokollet föreskrivs också hur inspektörer och inspektionsassistenter skall utnämnas.

Varje part är skyldig att på ansökan av en inspektör eller inspektionsassistent utfärda multipla inrese- och utreseviseringar och/eller transitviseringar samt andra erforderliga dokument för att göra det möjligt för

vederbörande att resa in i och uppehålla sig på partens territorium för det uteslutande syftet att genomföra inspektions-verksamhet. För att effektivt kunna utföra sina uppgifter skall inspektionsgruppens medlemmar medges den immunitet och de privilegier som föreskrivs i protokollet. De skall medges sådan immunitet och sådana privilegier för hela perioden mellan ankomsten till och avresan från den inspekterade partens territorium och därefter med avseende på handlingar som utförts tidigare under utövandet av deras officiella funktioner.

Immunitet och privilegier

Innehållet i bestämmelserna om immunitet och privilegier motsvarar i flera avseenden den immunitet och de privilegier som tillkommer diplomater enligt 1961 års Wienkonvention om diplomatiska förbindelser. Således skall medlemmar av inspektionsgrupper och observatörer åtnjuta okränkbarhet till person. Vidare gäller att deras bostäder, kontorslokaler samt dokument och skriftväxling skall vara okränkbara.

Inspektionsgrupper och observatörer har rätt att använda krypteringsutrustning i sina förbindelser med tekniska sekretariatet. Inspektionsgruppens prover och godkända utrustning skall åtnjuta okränkbarhet och tullfrihet. Det bör noteras att observatörer inte åtnjuter immunitet och privilegier i dessa avseenden.

Medlemmar i inspektionsgrupper och observatörer åtnjuter immunitet från domsrätt, från skyldighet att avlägga vittnesmål samt från exekutiva åtgärder i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 31, punkterna 1-3, i Wienkonventionen. Vidare skall de åtnjuta den befrielse från avgifter och skatter som följer av artikel 34 i Wienkonventionen. De skall tillåtas att föra in artiklar för personligt bruk, vilka inte omfattas av import- eller exportförbud eller av bestämmelser om karantän, utan att betala tullavgifter och andra avgifter. Beträffande valuta och växling skall inspektionsgrupper och observatörer behandlas på samma sätt som företrädare för främmande regeringar vid tillfälliga besök i tjänsten.

Inspektionsgrupper och observatörer åtnjuter dessutom viss immunitet och vissa privilegier vid transit över sådana konventionsstaters territorium som inte skall inspekteras.

Plats för inresa

I protokollet föreskrivs att varje part skall utse sina platser för inresa. Dessa platser skall vara sådana att inspektionsgruppen inom 24 timmar kan nå varje inspektionsområde från åtminstone en av dem. När det av tidsskäl inte är möjligt att komma till platsen för inresa med reguljärt flyg får en inspektionsgrupp använda icke-reguljärt flyg. Varje part skall meddela tekniska sekretariatet numret på det permanenta diplomatiska landningstillståndet för icke-reguljärt flyg som transporterar en inspektionsgrupp.

Det fastslås i protokollet att området för en inspektion på platsen skall vara sammanhängande och dess storlek inte överstiga 1000 kvadratkilometer. Inget linjärt avstånd större än 50 km får förekomma i någon riktning. En inspektion skall som regel inte vara längre än 60 dagar räknat från den dag framställningen därom godkänts, men kan förlängas med högst 70 dagar. Inspektionsgruppen skall inleda sin verksamhet i inspektionsområdet snarast möjligt och i intet fall senare än 72 timmar efter ankomsten till platsen för inresa.

Inspektionsgruppen skall ha rätt att bestämma hur inspektionen skall fortskrida i enlighet med inspektionsmandatet och med beaktande av varje åtgärd som den inspekterade staten vidtar i överensstämmelse med bestämmelserna i protokollet om gradvist tillträde (jfr nedan). Inspektionsgruppen är skyldig att ta hänsyn till den inspekterade partens rekommendationer och föreslagna modifieringar av inspektionsplanen. Inspektionsgruppen får endast använda sådana inspektionsmetoder som anges i protokollet (jfr nedan). Den inspekterade parten skall ha rätt att ha representanter som medföljer inspektionsgruppen när den utför sina uppgifter och observera all inspektionsverksamhet som gruppen utför. Den skall vidare ha rätt att när som helst lämna rekommendationer till inspektionsgruppen om möjlig modifiering av inspektionsplanen.

Inspektionsgruppens medlemmar skall ha rätt att under hela tiden som en inspektion pågår hålla samband sinsemellan och med tekniska sekretariatet. Observatören skall i förekommande fall ha rätt att under hela inspektionen hålla samband med den begärande partens ambassad, eller om ambassad saknas, med den begärande parten själv. Observatören skall ha rätt att anlända till inspektionsområdet och ha tillträde till och inom inspektionsområdet i den utsträckning som den inspekterade parten medger.

Verksamhet och metoder

Protokollet stadgar vidare att vid inspektion på platsen får följande verksamhet utföras och metoder användas:

- a) Lägesbestämning från luften och på marken
- b) Visuella iakttagelser, videoupptagning, stillbildsfotografering och multispektral bildupptagning
- c) Mätning av radioaktivitetsnivåer över, på och under markytan
- d) Upptagning av fasta, flytande och gasformiga prover i miljön över, på och under markytan och analys av dem
- e) Passiv seismologisk övervakning av efterskalv
- f) Resonansseismometri och aktiv seismisk undersökning
- g) Kartläggning av magnetfält och gravitationsfält, markpenetrerande radar och mätning av elektrisk ledningsförmåga på markytan och från luften
- h) Borrning för att erhålla radioaktiva prover

Upp till 25 dagar efter verkställande rådets godkännande av en inspektion på platsen skall inspektionsgruppen ha rätt att utföra all den verksamhet och använda alla de metoder som anges i punkterna a - e ovan.

Om verkställande rådet godkänner fortsatt inspektion därefter skall inspektionsgruppen ha rätt att utföra all verksamhet och använda alla de metoder som anges i a - g. Inspektionsgruppen får endast efter godkännande av verkställande rådet utföra borrhningar.

Överflygning

Inspektionsgruppen skall också ha rätt att företa en överflygning av inspektionsområdet med i protokollet specificerad utrustning för att erhålla en allmän orientering om inspektionsområdet, begränsa platserna för inspektion från marken och underlätta insamlingen av bevisfakta. Den totala tiden för överflygningen får inte överstiga tolv timmar. Den inspekterade parten skall ha rätt att meddela inskränkningar eller i undantagsfall och med skälig motivering förbud mot överflygning av känsliga platser som saknar samband med inspektionens syfte.

Gradvist tillträde

I protokollet återfinns också bestämmelser om gradvist tillträde till inspektionsområdet. Dessa stipulerar bl a att den inspekterade parten skall ha rätt att vidta åtgärder för att skydda känsliga anläggningar och platser. Den inspekterade parten skall, när tillträdet inom inspektionsområdet är föremål för inskränkningar, göra varje skälig ansträngning för att uppfylla kraven i inspektionsmandatet genom alternativa medel. Det fastslås vidare att den inspekterade parten skall ha rätt att fatta det slutliga beslutet rörande varje tillträde för inspektionsgruppen med beaktande av sina skyldigheter enligt fördraget och bestämmelserna om gradvist tillträde. Detta är en särskilt viktig bestämmelse som ger inspekterad part sista ordet i frågorna om tillträde.

Byggnader m.m.

Protokollet föreskriver att tillträde till byggnader och andra installationer skall uppskjutas till dess att en fortsättning av inspektionen godkänts på grundval av den preliminära inspektionsrapporten. Undantaget härifrån är dock tillträde till byggnader och andra installationer som hyser ingången till en gruva, andra utgrävningar eller större håligheter som inte kan nås på annat sätt. Vad gäller sådana byggnader och installationer skall inspektionsgruppen dock endast ha rätt till genomgång.

Om inspektionsgruppen efter det att inspektionens fortsättning godkänts på ett trovärdigt sätt visar för den inspekterade parten att tillträde till byggnader och andra installationer är nödvändigt för att fullgöra inspektionsmandatet och att de nödvändiga verksamheterna inte har kunnat utföras utifrån skall inspektionsgruppen ha rätt att erhålla tillträde. Formerna för tillträdet skall förhandlas mellan inspektionsgruppen och den inspekterade parten. Den inspekterade parten har rätt att meddela inskränkningar eller i undantagsfall och med skälig motivering förbud mot tillträde.

Enligt bestämmelserna i protokollet skall den inspekterade parten ha rätt att förklara platser inom inspektionsområdet som platser med inskränkt tillträde. Varje sådan plats får inte vara större än fyra kvadratkilometer. Den inspekterade parten har rätt att förklara upp till 50 kvadratkilometer som platser med inskränkt tillträde. Om mer än en plats förklaras som plats med inskränkt tillträde skall det vara ett avstånd på minst 20 meter mellan varje sådan plats. Inspektionsgruppen skall göra varje skälig ansträngning för att fullgöra inspektionsmandatet utanför de platser som är förklarade som platser med inskränkt tillträde innan den begär tillträde till sådana platser. Om inspektionsgruppen när som helst på ett trovärdigt sätt visar den inspekterade parten att de nödvändiga verksamheterna inte har kunnat utföras utifrån och att tillträde till en plats med inskränkt tillträde är nödvändigt för att fullgöra mandatet skall några medlemmar av inspektionsgruppen medges tillträde. Den inspekterade parten skall därvid ha rätt att dölja eller på annat sätt skydda känslig utrustning, föremål och material som saknar samband med inspektionens syfte.

Förtroendeskapande åtgärder

I protokollet återfinns slutligen närmare bestämmelser om de förtroendeskapande åtgärder som anges i fördraget. Enligt bestämmelserna skall varje part på frivillig basis underrätta tekniska sekretariatet om varje kemisk explosion med en sprängstyrka överstigande den som erhålles från 300 ton TNT, detonerad som en enda explosion på dess territorium eller på någon plats under dess jurisdiktion eller kontroll. Om möjligt skall sådan underrättelse lämnas i förväg. Varje part skall vidare på frivillig basis så snart som möjligt efter fördragets ikraftträdande lämna tekniska sekretariatet information om sin nationella användning av alla andra kemiska explosioner med en sprängstyrka överstigande den som erhålles från 300 ton TNT. Dessa uppgifter skall därefter årligen aktualiseras på frivillig basis.

5 Godkännande av fördraget

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner Sveriges tillträde till Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har uttalat sig i frågan tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Kärnvapenavskräckningen utgjorde ett fundamentalt inslag i supermaktrelationerna under kalla kriget. Trots intensiva internationella ansträngningar att bryta rustningsspiralen fortsatte denna oavbrutet uppåt. Kärnvapenarsenalerna ökade kraftigt i omfattning och vidareutvecklades. Provsprängningarna spelade en central

roll i denna utveckling. Därför har ett fullständigt förbud mot kärnvapenprovsprängningar varit en högprioriterad fråga på den internationella nedrustningsagendan under mycket lång tid. Sverige har spelat en aktiv och pådrivande roll på det internationella planet för att få till stånd ett sådant förbud.

Den nya säkerhetspolitiska atmosfären efter kalla krigets slut skapade förutsättningar för förhandlingar om ett fullständigt förbud mot kärnvapenprovsprängningar. Det är mycket glädjande och betydelsefullt att ett fördrag härom nu har kommit till stånd. Fördraget har antagits med överväldigande majoritet av FN:s generalförsamling och har hittills undertecknats av närmare 150 stater.

Denna starka och breda uppslutning bakom fördraget är ett uttryck för det internationella samfundets bestämda vilja att för gott förpassa kärnvapenprovsprängningarna till det förgångna. Fördraget utgör en milstolpe i arbetet för nedrustning och icke-spridning på kärnvapenområdet. Det lägger en fast grundval för fortsatta ansträngningar att uppnå en kärnvapenfri värld och bidrar till att ytterligare stärka internationell fred och säkerhet.

Det är viktigt att fördraget kan träda i kraft så snart som möjligt. Sverige ingår bland de 44 stater som måste ha ratificerat fördraget för att det skall kunna träda i kraft. Mot bakgrund av vad som nämnts ovan och Sveriges traditionellt djupa engagemang och pådrivande roll i frågorna om nedrustning och icke-spridning på kärnvapenområdet, inte minst vad avser ett fullständigt förbud mot kärnvapenprovsprängningar, bör Sverige ratificera fördraget.

6 Lagstiftningsåtgärder

6.1 Inspektioner i Sverige vid misstänkt brott mot fördraget

6.1.1 Fördraget

Ett av fördragets viktigaste avsnitt behandlar möjligheten till inspektion hos en fördragsstat efter en misstänkt kärnsprängning, artikel IV, avsnitt D, samt protokollet. En inspektion skall dels föregås av möjligheten till ett klarläggande av den som misstänks för ett sådant brott mot fördraget, dels ett beslut av verkställande rådet om att en inspektion skall äga rum.

Beslutas det om en inspektion, skulle den i korthet kunna innebära bl.a. följande. En inspektionsgrupp från organisationen skall beviljas inresa i en fördragsstat för att inspektera ett visst område. Den skall ha rätt att medföra viss godkänd utrustning. Den har rätt till biträde från den inspekterade statens sida och har också rätt att ställa anspråk på att utrustning ställs till förfogande. En observatör från en annan fördragsstat, som har anmält ett misstänkt fördragsbrott till organisationen, kan beviljas tillträde tillsammans med inspektörerna. Inspektionsgruppen skall beviljas tillträde till undersökningsområdet, däri inbegripet byggnader som finns i området. Inspektionsgruppen skall ha rätt att göra överflygningar, fotografera och filma, ta prover och göra mätningar och

göra borrhningar efter radioaktiva prover. Det skall finnas möjlighet att göra provanalyser på platsen, med biträde av den inspekterade staten, och att föra med prover till provningsanläggningar. Den inspekterade staten har möjlighet att fatta beslut om inskränkningar för inspektionsgruppen vad avser känsliga anläggningar och liknande men skall då erbjuda alternativ för inspektionsgruppen. Den inspekterade staten torde också i princip ha möjlighet att helt förhindra en inspektion, något som för svenskt vidkommande dock torde framstå som otänkbart.

6.1.2 Gällande lagstiftning

Lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen

Förenta nationernas konvention om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring, kemvapenkonventionen, ratificerades av Sverige år 1993 och trädde i kraft den 29 april 1997. Också i kemvapenkonventionen förutsätts att de avtalsslutande parterna skall kunna bli föremål för inspektioner. Med anledning av detta infördes i Sverige lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen. Inspektioner enligt kemvapenkonventionen kan antingen vara rutininspektioner eller inspektioner på uppfordran. Kemvapenkonventionens regler om inspektioner är mycket omfattande och detaljerade. Skulle en inspektion av en anläggning i Sverige bli aktuell, förutsätts regeringen därför enligt lagen fatta en rad inledande beslut. Bland annat skall en myndighet utses som skall närvara vid inspektionen och även kunna fatta vissa verkställighetsbeslut. Regeringen skall ange vilka åtgärder en inspektionsgrupp får vidta. Den som berörs av inspektionen skall som huvudregel ges tillfälle att yttra sig innan regeringen fattar sitt beslut. Förutom rätt för inspektionsgruppen att få tillträde till inspektionsområdet kan godstrafik till och från området stoppas och prover kan tas. Polismyndighet skall lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt lagen. Inspektion får inte göras i någons bostad. Beslut som den verkställande myndigheten har att fatta kan hänskjutas till regeringen om inspektionsgruppen begär det, frågan är av större vikt eller om frågan rör en enskilds rätt och den enskilde begär det.

Verkställighetsföreskrifter till lagen finns i förordningen (1997:121) med samma namn. Förordningen anger bl.a. vilka myndigheter som genom ett särskilt regeringsbeslut kan komma att närvara vid en inspektion, nämligen Inspektionen för strategiska produkter, Försvarsmakten eller Försvarets forskningsanstalt, beroende på vilken typ av anläggning som skall inspekteras. Inspektionen för strategiska produkter har utsetts till nationell myndighet för Sveriges kontakter med organisationen.

Regeringens förslag: En lag om inspektioner enligt fördraget införs. Om en inspektion skall göras i Sverige eller på någon annan plats under svensk jurisdiktion skall regeringen fatta beslut om inspektionens genomförande och närmare ange vilka åtgärder som får vidtas. Om en enskilds rätt berörs av en inspektion skall den enskilde ges tillfälle att yttra sig innan regeringen fattar beslut om inspektionens genomförande. Den enskilde behöver dock inte höras om den tid som står till förfogande inte medger det eller om ett hörande allvarligt skulle försvåra inspektionens genomförande. En myndighet, som i förväg utsetts av regeringen, skall bistå den internationella inspektionsgruppen. Denna myndighet får bemyndigas att fatta verkställighetsbeslut på platsen. Myndigheten skall hänskjuta frågor av särskild vikt till regeringens avgörande. En enskild vars rätt berörs har rätt att få en fråga avgjord av regeringen.

En inspektion får innefatta att en internationell inspektionsgrupp och observatörer tillsammans med representanter för den svenska myndigheten ges tillträde till områden, anläggningar eller byggnader som inte utgör bostad under svensk jurisdiktion. Den får vidare innefatta att inspektionsgruppen tillåts ta med sig och använda mätapparatur och teknisk utrustning för insamling av data, för mätningar och provtagningar från och under marken, inkluderande borrhinar. Vidare får en inspektion innefatta att överflygningar görs för att fotografera eller filma ett avgränsat område och att prover får föras ut ur landet för analys.

Polismyndigheter skall på begäran av regeringen eller den myndighet som regeringen utsett lämna biträde för att beslut enligt lagen skall kunna verkställas.

Vid tillämpning av lagen skall särskilt beaktas intresset av att skydda uppgifter av betydelse för rikets säkerhet samt företagshemligheter.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorians förslag skiljer sig dock något i de delar som gäller betydelsen av regeringens inledande beslut om genomförandet av en inspektion. Till skillnad från lagrådsremissens lagförslag innehöll promemorian inte någon bestämmelse om att vid tillämpningen av lagen skall särskilt beaktas intresset av att skydda uppgifter av betydelse för rikets säkerhet samt företagshemligheter. Vidare innehöll promemorians förslag till inspektionslag inte preciseringen att regeringen eller den av regeringen utsedda myndigheten kunde begära polishjälp.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inga invändningar mot promemorians förslag till inspektionslag.

Justitiekanslern anför i sitt remissyttrande sammanfattningsvis bl.a. följande. Ett beslut om inspektion fattas av det verkställande rådet inom den organisation som skall upprättas enligt fördraget. Närmare beslut om inspektionens genomförande fattas enligt promemorians förslag av regeringen eller den myndighet som regeringen utser. Om ett svenskt företag, som bedriver helt legal tillverkning av kärnbränsle, skulle bli föremål för en inspektion kan det tänkas att företaget går med på det endast under vissa förutsättningar för att inte riskera att företagshemligheter avslöjas. Företaget hänskjuter frågan till regeringen i syfte att få

gehör för sina synpunkter men regeringen är mån om att leva upp till sina internationella åtaganden och låter genomföra inspektionen. Enligt artikel 6 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna m.m., som gäller som svensk lag, skall en enskild vars civila rättigheter berörs vara berättigad till prövning av sin sak vid domstol. Det är här fråga om ett ingrepp i en enskilds förfoganderätt över sin fasta egendom och det remitterade förslaget berör en fråga som avses i 8 kap. 3 § regeringsformen och att det inte utan vidare kan antas att det är en fråga om en rättighet som inte avses i artikel 6 i konventionen. Justitiekanslern ifrågasätter om rättsprövningsinstitutet erbjuder en lösning på dessa frågor och efterlyser en närmare analys av saken. Justitiekanslern erinrar om bestämmelsen i 6 § lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen som föreskriver att vid tillämpningen skall särskilt beaktas intresset av att skydda uppgifter av betydelse för rikets säkerhet och företagshemligheter.

Justitiekanslern ifrågasätter avslutningsvis om inte den föreslagna lagen innebär en överlåtelse av myndighetsutövning enligt 10 kap. 5 § fjärde stycket regeringsformen, då promemorians lagförslag synes bygga på att ett beslut om inspektion fattas på det internationella planet och att det senare åligger regeringen eller en myndighet att se till att inspektionen kan genomföras. Justitiekanslern har inte något att erinra mot den föreslagna lösningen men vill erinra om att ett riksdagsbeslut fordrar kvalificerad majoritet.

Rikspolisstyrelsen har förordat att lagen det i lagen preciseras att en begäran om polishandräckning enligt lagen skall kunna göras endast av regeringen eller den myndighet som regeringen utsett enligt 2 §.

Sveriges geologiska undersökning SGU har ifrågasatt om inte inspektion av bostäder borde kringgärdas med andra skyddsbestämmelser i stället för att undantas från inspektion. SGU har vidare anfört att uttrycket *sprängning av kärnladdning* borde ersätta uttrycket *kärnsprängning* eftersom kärnsprängningar pågår i kärnkraftverk och universitetens forskningsanläggningar.

Skälen för regeringens förslag: Med anledning av *SGU:s* synpunkter på den valda terminologin hänvisas till vad som sägs under avsnittet 6.2.3.

Mot bakgrund av bl.a. det förhållandet att den fördragsstat som påstås ha brutit mot konventionen har möjlighet att förklara sig och att ett beslut därefter skall fattas av verkställande rådet om att en inspektion trots förklaringen ändå skall genomföras, är det inte särskilt troligt att Sverige skulle komma att bli utsatt för någon sådan inspektion. Icke desto mindre måste en beredskap för detta finnas. Det åligger oss också folkrättsligt att nationellt genomföra fördragets bestämmelser på ett sådant sätt att de blir tillämpliga i Sverige.

Bestämmelserna om inspektion är omfattande och detaljerade. Skulle mot förmodan en inspektion göras i Sverige, måste de flesta besluten i samband med inspektionen fattas omedelbart inför den och under tiden den pågår. Det är därför nödvändigt med ett flexibelt regelsystem och att lagstiftning på området begränsas till vad som absolut inte kan regleras i författningar på lägre nivå.

Skulle Sverige utsättas för en inspektion, får det givetvis förutsättas att denna godtas på ett mot fördraget lojalt sätt. Det finns visserligen möjligheter att med stöd av fördragets regler inskränka eller begränsa eller rent av förhindra inspektion av vissa känsliga platser eller anläggningar. Det får givetvis förutsättas att dessa möjligheter inte missbrukas eller åberopas i onödan. Ett genomförande i Sverige av fördragets inspektionsbestämmelser får emellertid inte leda till större ingripanden i enskildas rättssfär än som är absolut nödvändigt. Det skall erinras om att en inspektion kan genomföras i, visserligen avgränsade, men tämligen vidsträckt områden. I motsats till vad *Sveriges geologiska undersökning SGU* anfört menar därför regeringen att t.ex. bostäder kan undantas och att godtagbara alternativ kan erbjudas en inspektionsgrupp.

En inspektion i Sverige skulle trots detta kunna innebära att en plats skall inspekteras mot en rättighetshavares önskan. Det behövs således regler inledningsvis som ger en inspektionsgrupp tillträde till platser som privatpersoner råder över. Detta måste ske i lagform enligt 8 kap. 3 § regeringsformen eftersom det således kan komma att innebära ingrepp i enskilds personliga och ekonomiska förhållanden.

Med anledning av *Justitiekanslerns* yttrande vill regeringen anföra följande. Regeringen delar Justitiekanslerns uppfattning att frågan om en inspektion hos en enskild kan beröra rättigheter i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Enligt artikel 6 i konventionen skall var och en, vid prövningen bl.a. av hans civila rättigheter och skyldigheter, i princip vara berättigad till en domstolsprövning. För att Sverige skulle uppfylla dessa åtaganden enligt konventionen infördes genom lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut möjligheten att få lagligheten av vissa beslut pröva i domstol. Bland de beslut som sålunda kan rättsprövas nämns i lagens 1 § förvaltningsärende hos regeringen som rör något förhållande som avses i 8 kap. 2 eller 3 § regeringsformen. Justitiekanslern har slutligen ifrågasatt om inte den föreslagna lagen innebär en överlåtelse av myndighetsutövning enligt 10 kap. 5 § fjärde stycket regeringsformen.

Det verkställande rådet fattar ett beslut om att genomföra en inspektion. Varje fördragsstat, som får en begäran från organisationen om att släppa in en inspektionsgrupp, kan fatta beslut som inskränker inspektionen eller till och med helt förhindrar att den genomförs.

Det är en folkrättslig förpliktelse att lojalt godta de inspektioner som kan komma att riktas mot Sverige i enlighet med fördraget. Det är emellertid regeringens mening att ett beslut om genomförandet av en inspektion i Sverige är något som fattas av regeringen, såväl tillåtandet av en inspektion i det enskilda fallet som vilken omfattning den skall ha. Ett starkt skäl för detta är att det inte sällan kan antas beröra frågor som har säkerhetspolitisk eller utrikespolitisk karaktär. Det är inför detta inledande beslut som en enskild, som kan komma att beröras av inspektionen, skall höras om inte de angivna hindren föreligger. Ett sådant beslut av regeringen kan också komma att prövas enligt rättsprövningslagen. För att förtydliga vad regeringens beslut omfattar föreslås därför en något annorlunda skrivning än i promemorian beträffande 2 och 3 §§.

Enligt regeringens mening är därmed de rättssäkerhetskrav, som Justitiekanslern efterlyser, tillräckligt tillgodosedda. Regeringen vill emellertid, i enlighet med Justitiekanslerns påpekande, genom en särskild bestämmelse i lagen framhålla att intresset av att skydda uppgifter av betydelse för rikets säkerhet och företagshemligheter måste beaktas vid tillämpningen av lagen.

En inspektionsgrupp skall ha rätt att medföra viss utrustning. Den inspekterade staten är dessutom skyldig att ställa utrustning till inspektionsgruppens förfogande om detta har beslutats av organisationens generaldirektör. Det skall vara möjligt för inspektionsgruppen att ta prover av skilda slag, bl.a. genom borrning, och att kunna göra analyser på platsen. Den inspekterade staten skall bistå gruppen.

För att en inspektion skall kunna genomföras hos någon enskild mot dennes vilja bör en möjlighet till polishandräckning finnas i lagen. Regeringen eller den myndighet regeringen utser bör bemyndigas att begära handräckning av polisen. Det kan vidare bli aktuellt med rätt omfattande avspärrningar av inspektionsplatser oavsett om den som råder över platsen medverkar till eller motsätter sig en inspektion. Även för detta ändamål bör polisens medverkan kunna påkallas.

Som framhållits i *Rikspolisstyrelsens* yttrande måste en begäran om polishandräckning vara preciserad och noga ange vilka åtgärder som är nödvändiga.

Som inspekterad stat har Sverige rätt enligt fördraget att göra vissa inskränkningar i inspektionsgruppens rörelsefrihet när det gäller att skydda känsliga anläggningar och platser. Fördraget förutsätter dock ett lojalt uppträdande av varje part som blir föremål för inspektion. Önskar således en part att skydda något från insyn, finns en skyldighet att på bästa sätt erbjuda alternativa inspektionsmöjligheter för gruppen. Det är givetvis här omöjligt att ange vilken typ av avvägningar som kan komma att bli nödvändiga vid en eventuell inspektion när det gäller möjligheten att neka tillträde till vissa platser eller anläggningar i Sverige. Regeringen bör därför bemyndigas att fatta de beslut av inskränkande karaktär som kan visa sig nödvändiga av t.ex. säkerhetsskäl.

Enligt 4 § lagen (1993:1742) om skydd för landskapsinformation får fotografering eller liknande registrering inte utföras från luftfartyg inom eller av sådana restriktionsområden som bestämts av regeringen enligt 1 kap. 3 § första stycket första meningen luftfartslagen (1957:297). Härmed avses inskränkningar av militära skäl. Tillstånd kan emellertid lämnas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämt. Denna bestämmelse kan därför inte bedömas stå i strid med åtagandena enligt fördraget om rätt att göra överflygningar.

Det kan givetvis övervägas om lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen skulle kunna kompletteras med bestämmelser om inspektioner enligt provstoppsavtalet. Flera förhållanden är likartade och även när det gäller inspektioner enligt provstoppsavtalet måste således regeringen förutsättas fatta flera beslut. Det finns emellertid andra skäl som talar för att en särskild lag i stället bör införas. Det rör sig om inspektioner av olika art. I det ena fallet skall anläggningar inspekteras för att utröna om otillåtna kemvapen tillverkas eller lagras. I det andra fallet skall inspektioner

genomföras efter en misstänkt kärnsprängning. Inspektionernas genomförande, inspektionsobjekt m.m. skiljer sig åt. Det kan förutsättas att lagstiftningen om inspektioner enligt provstoppsavtalet inte kommer att träda i kraft på länge. Då det blir aktuellt får förutsättas att lagreglerna kompletteras med bestämmelser i förordningsform. Överskådlighets-skäl talar därför också för att en särskild lag införs.

Det skulle också kunna övervägas om tillsynsreglerna i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet skulle kunna utökas och bli ett tillräckligt instrument för genomförande av inspektioner enligt provstoppsavtalet. Enligt lagens 17 § skall en tillståndshavare lämna tillsynsmyndigheten upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen samt ge myndigheten tillträde till anläggning eller plats där kärnteknisk verksamhet bedrivs för att denna skall kunna göra de undersökningar och provtagningar i den omfattning som behövs för tillsynen. Vidare föreskrivs att dessa skyldigheter för en tillståndshavare också gäller gentemot den som utsetts som övervakare av att de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra spridning av kärnvapen. Härmed avses inspektörer som utsetts av Internationella Atomenergiorganet IAEA och av Euratoms safeguard-inspektion. Om det behövs, skall polismyndighet lämna biträde för tillsynens genomförande.

Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet reglerar laglig, civil kärnteknisk verksamhet som utövas av den som fått särskilt tillstånd till detta. Denna reglering är således snävare än den som fordras för att uppfylla provstoppsavtalets bestämmelser. Visserligen torde ett brott mot provstoppsavtalet kunna begås av en innehavare av en civil anläggning men lika väl av andra. Också av detta skäl bör en särskild reglering införas. Om ett brott mot konventionen misstänks vid en civil anläggning, skall således en inspektion kunna genomföras där med stöd av den nya reglering som föreslås.

6.1.4 Nationell myndighet och det internationella samarbetet inom ramen för fördraget

Regeringens bedömning: Det behövs inte någon lagstiftning för att tillgodose fördragets krav på att en nationell myndighet skall utses eller för att genomföra det internationella samarbetet inom ramen för fördraget.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna uttalar sig inte i denna del medan ett par remissinstanser framför att de bör utses till nationell myndighet.

Skälen för regeringens bedömning: Artikel III i fördraget föreskriver att varje part skall utse eller upprätta en nationell myndighet som skall verka som nationell kontaktpunkt vid förbindelserna med organisationen och de andra parterna. Någon särskild lagstiftning för detta bedöms inte som nödvändig. En sådan myndighet kan utses av regeringen. Denna myndighet bör kunna få uppgifter som har med de mera rutinmässiga internationella kontakterna att göra. Men den bör också kunna få uppgif-

ten att närvara vid inspektioner och då ha behörighet att fatta vissa verkställighetsbeslut om detta har bestämts av regeringen. Regeringen torde behöva ge generella instruktioner om detta i förordningsform men också fatta särskilda beslut inför en inspektion.

Fördragets artikel II behandlar de organisatoriska frågorna, som samarbetet med organisationen och medverkandet vid parternas konferens. Det ankommer på regeringen att fatta de beslut som behövs för att Sverige skall uppfylla de krav som ställs genom artikelns bestämmelser.

6.2 Kriminalisering av verksamhet som är förbjuden enligt fördraget m.m.

6.2.1 Vad fördraget förbjuder

I fördragets artikel I, Grundläggande bestämmelser, åtar sig varje part att inte utföra någon kärnvapenprovsprängning eller annan kärnsprängning samt förbjuda och förhindra varje sådan kärnsprängning på varje plats under sin jurisdiktion eller kontroll. Vidare åtar sig varje part att avhålla sig från att orsaka, uppmuntra eller på varje annat sätt delta i utförandet av någon kärnvapenprovsprängning eller varje annan kärnsprängning.

I artikel III, Nationella tillämpningsåtgärder, åtar sig varje part att förbjuda fysiska och juridiska personer, var de än befinner sig på dess territorium eller på varje annan plats under dess folkrättsligt erkända jurisdiktion, att utöva varje verksamhet som är förbjuden för en part enligt fördraget. Vidare åtar sig varje part att förbjuda fysiska och juridiska personer att utöva varje sådan verksamhet på någon plats under dess kontroll. Varje part åtar sig också att, i enlighet med folkrätten, förbjuda fysiska personer som äger dess nationalitet att utöva varje sådan verksamhet någonstans.

Vidare åtar sig varje part att samarbeta med de andra parterna och tillhandahålla lämplig form av rättsligt bistånd för att underlätta genomförandet av dessa skyldigheter.

6.2.2 Gällande rätt

Icke-spridningsavtalet

Fördraget den 1 juli 1968 om förhindrande av spridning av kärnvapen ratificerades av Sverige den 19 december 1969 och trädde i kraft den 5 mars 1970. Fördraget förbjuder kärnvapenmakter att överlåta kärnvapen till parter som inte innehar sådana vapen samt förbjuder uppmuntran och bistånd till kärnvapenfria länder att skaffa eller tillverka sådana vapen. Samtidigt förbinder sig de länder som inte innehar kärnvapen att inte motta eller tillverka sådana vapen samt att godta inspektioner från Internationella atomenergiorganet. Den fredliga utvecklingen av kärnkraften i internationell samverkan uppmuntras i fördraget.

Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (särskilt 3§)

Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet trädde i kraft 1984. Den innehåller grundläggande bestämmelser om säkerheten i samband med kärnteknisk verksamhet. Därmed avses såväl driften av kärntekniska anläggningar som all hantering av kärnämnen och kärnavfall. Huvudsyftet med lagen är att så långt som möjligt eliminera olycksrisker i samband med kärnteknisk verksamhet. Kompletterande bestämmelser finns i förordningen (1984:14) med samma namn.

I lagens 3 § *första stycket* föreskrivs att kärnteknisk verksamhet skall bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses och de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle. Härmed avses Fördraget den 1 juli 1968 om förhindrande av spridning av kärnvapen (SÖ 1970:12) och Konventionen om fysiskt skydd av kärnämne (SÖ 1985:24). I *andra stycket* föreskrivs att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs för att sådana förpliktelser skall uppfyllas som ingår i sådana internationella överenskommelser. De myndigheter som närmast är aktuella är Statens kärnkraftinspektion och Statens strålskyddsinstitut.

Lagen innehåller i övrigt bestämmelser om tillståndsplikt, villkor för tillstånd, skyldigheter, tillsyn, offentlig insyn och slutligen också ansvarsbestämmelser.

Lagen (1993:1614) om Antarktis

Antarktisfördraget (SÖ:1984:5) slöts 1959 och trädde i kraft 1961. Antarktisfördraget säkerställer att Antarktis endast får användas för fredliga ändamål. Verksamhet av militär art är uttryckligen förbjuden. Atomexplosioner och placering av radioaktivt avfall är förbjudet. Sverige anslöt sig till fördraget den 24 april 1984 och det trädde i kraft för Sverige samma dag (prop. 1983/84:79, bet. 1983/84:UU10, rskr. 1983/84:171, i vilken också behandlades 1980 års konvention om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis, (SÖ 1984:21). I propositionen om godkännande av Antarktisfördraget och om konventionen om bevarande av marina levande tillgångar redovisades inte något lagstiftningsbehov.

Den 3 oktober 1991 antogs ett miljöskyddsprotokoll till Antarktisfördraget. Protokollet innebär ingen ändring av fördraget men kompletterar det genom att skyddet för Antarktis miljö och dess ekosystem säkerställs. I samband med regeringens förslag till riksdagen om godkännande av miljöskyddsprotokollet förelades också ett förslag till lag om Antarktis, prop. 1992/93:140 om svensk verksamhet i Antarktis. I propositionen anfördes att det förbud mot atomexplosioner och radioaktivt avfall, som återfinns i Antarktisfördraget, i allt väsentligt täckts av bestämmelserna i lagen (1984:31) om kärnteknisk verksamhet. Emellertid fanns nu skäl att föreslå en särskild lagstiftning beträffande Antarktis, bl.a. på grund av att flera rekommendationer som antagits av fördragets parter fordrade

lagstiftning för att kunna fullgöras. Vidare anfördes bl.a. att miljöskyddsprotokollets specifika verkningar för just Antarktis kunde motivera att bestämmelser i dessa ämnen samlades på ett ställe (prop. 1992/93:140, sid 27ff och sid 31f).

Lagen (1992:1614) om Antarktis är en tillstånds- och förbudslag och har till syfte att skydda miljön och ekosystemen i området. Den gäller för svensk medborgares och svensk juridisk persons vistelse eller verksamhet i Antarktis. Med svensk medborgare jämställs utländsk medborgare med hemvist i Sverige samt annan utländsk medborgare som deltar i en expedition eller någon annan verksamhet som omfattas av tillstånd enligt lagen (1 §).

Det är förbjudet att genomföra atomexplosion eller placera radioaktivt avfall i Antarktis varmed avses området söder om 60° sydlig bredd. (6 §). Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot (bl.a.) 6 § döms till böter eller fängelse i högst ett år. För försök och medverkan döms till ansvar enligt 23 kap brottsbalken. I ringa fall skall inte dömas till ansvar (25 §). Regler om förverkande finns i 27 §.

Atomansvarighetslagen (1968:45)

Atomansvarighetslagen reglerar ansvars- och ersättningsfrågor i samband med civil användning av atomkraften. Lagen har tillkommit som en följd av internationella konventioner på området, dels *Pariskonventionen* (den i Paris den 29 juli 1969 avslutade konventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område i dess lydelse enligt det i Paris den 28 januari 1964 avslutade tilläggsprotokollet eller nämnda konvention i dess lydelse enligt detta protokoll och det i Paris den 16 november 1982 avslutade tilläggsprotokollet), dels *tilläggskonventionen* (den i Bryssel den 31 januari 1963 avslutade tilläggskonventionen till Pariskonventionen i den lydelse som nämnda tilläggskonvention har fått genom det i Paris den 28 januari 1964 avslutade tilläggsprotokollet och det i Paris den 16 november 1982 avslutade ändringsprotokollet).

Ägare av atomanläggningar har ålagts ett i princip strikt ansvar för skador förorsakade av olyckor i anläggningen. Kan en ägare inte utge ett skadestånd kan ytterst staten komma att få göra detta.

Strålskyddslagen (1988:220)

Strålskyddslagen syftar till att skydda människor, djur och miljö från skadlig verkan av strålning. Lagen innehåller bestämmelser om skyldigheter för den som bedriver verksamhet med strålning liksom regler för vad som skall ske med radioaktivt avfall. Lagen uppställer krav på tillstånd till bl.a. in- och utförelse av radioaktiva ämnen. Radioaktivt avfall får exempelvis inte utföras till områden söder om 60 grader sydlig bredd eller till länder som kan antas sakna förmåga att ta hand om sådant avfall (20 a §).

Lagen innehåller också ansvarsbestämmelser.

Allmänfarliga brott

Bland de allmänfarliga brotten i 13 kap. brottsbalken skall här särskilt nämnas *allmänfarlig ödeläggelse* (3 §). Den som åstadkommer explosion, översvämning, ras, skeppsbrott, flyg- eller tågolycka eller annan sådan ofärd och därigenom framkallar fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom, döms till fängelse i lägst två år och högst åtta år. Är brottet mindre allvarligt döms till fängelse i lägst ett år och högst tre år. Vid grovt brott kan dömas till fängelse mellan sex och tio år eller på livstid. Den som framkallat fara för händelser som beskrivs i 3 § och underlåter att ingripa sedan han kommit till insikt om faran kan dömas för *underlåtenhet att avvärja allmänfara* (10 §). Har man å andra sidan ingripit mot faran eller verkan av den sedan man inledningsvis förorsakat den kan ett lägre straff för brottet utdömas. Försök, förberedelse och stämpling är straffbara enligt bestämmelserna i 23 kap. brottsbalken (12 §).

Olovlig befattning med kemiska vapen

I samband med Sveriges tillträde till FN:s konvention mot kemiska vapen infördes i 22 kap. brottsbalken ett särskilt brott, *olovlig befattning med kemiska vapen* (6 a §), omedelbart efter brottet *folkrättsbrott*. Kemvapenkonventionen förbjuder såväl användning av kemiska stridsmedel i krig som utveckling och produktion av sådana medel. För att helt uppfylla konventionens krav fordrades att det straffbara området utvidgades genom en ny straffbestämmelse.

Genom en samtidigt genomförd ändring i 2 kap. 3 § brottsbalken faller olovlig befattning med kemiska vapen, i likhet med bl.a. folkrättsbrott, under svensk jurisdiktion oavsett gärningsplatsen.

6.2.3 En ny straffbestämmelse

Regeringens förslag: I brottsbalken införs en särskild straffbestämmelse för den som i strid mot fördraget deltar i eller på annat sätt medverkar till utförandet av en kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning. Straffbestämmelsen görs subsidiär till folkrättsbrottet och brottet kan bestraffas oavsett var och av vem det begåtts. Även försök och förberedelse till brottet görs straffbart. Kravet på utsträckt jurisdiktion tillgodoses genom en hänvisning i 2 kap. 3 § brottsbalken.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens med det undantaget att det inte innehöll preciseringen att gärningarna skulle ha begåtts i strid mot fördraget.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har ingen erinran mot dem. Ett par remissinstanser har framfört några påpekanden. *Riksåklagaren* anför att fördraget endast fordrar kriminalisering av brott mot fördraget medan den svenska regleringen blir vidare. Så skulle exempelvis en utländsk medborgare, som i sin tjänst deltagit i t.ex. en kärnvapenprovsprängning i sitt hemland, vid ett besök i Sverige kunna

lagföras och straffas, oavsett om den stat där han är medborgare har anslutit sig till fördraget eller ej. Beträffande den svenska terminologi som används tar *Sveriges geologiska undersökning (SGU)* i sitt remissvar upp ordet "kärnsprängning". *SGU* anför att fördragstexten uteslutande torde syfta på kärnvapen, men översättningen till svenska blandar orden kärna och kärnvapen. Vidare anføres att om man godtar ordet så utför varje kärnkraftverk kärnsprängningar, liksom många universitets forskningsanläggningar, och bör då stängas. Ordet kärnsprängning bör bytas till sprängning av kärnladdning. *SGU* framhåller också att orden olovlig kärnsprängning kan accepteras men bättre ord är olovlig kärnklyvning. *Svenska Pugwash-gruppen* har ifrågasatt om inte brottsbenämningen *olovlig kärnsprängning* kan indikera att det skulle finnas tillåtna kärnsprängningar, vilket det enligt gruppen inte torde finnas

Skälen för regeringens förslag: Fördraget förbjuder parterna att utföra kärnvapenprovsprängningar och andra kärnsprängningar och ålägger dem dessutom att förbjuda och förhindra sådana sprängningar överallt under deras jurisdiktionsområden och att avhålla sig från att orsaka, uppmuntra eller delta i sådana sprängningar. Vidare ålägger fördraget parterna att förbjuda fysiska och juridiska personer att utöva sådan verksamhet, som är förbjuden för parterna, på varje plats under respektive jurisdiktion eller kontroll. Vidare åläggs parterna att förbjuda sina egna medborgare att utöva sådan verksamhet på någon plats överhuvudtaget.

En inledande fråga måste vara om dessa handlingar faller in under någon nu gällande straffbestämmelse. *Allmänfarlig ödeläggelse* (13 kap. 3 § brottsbalken) innefattar visserligen förbud mot förorsakande av explosion, men det fordras att man genom explosionen skall framkalla fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom. *Folkrättsbrott* (22 kap. 6 § brottsbalken) avser bl.a. användningen av vapen som är förbjudna enligt folkrätten men är endast tillämpligt i väpnade konflikter. Inte heller i övrigt torde det finnas någon kriminalisering som fullt ut täcker de handlingar som avses i fördraget. För att uppfylla fördragets krav bör därför en ny straffbestämmelse införas i brottsbalken i likhet med vad som skedde vid Sveriges tillträde till kemvapenkonventionen. Den nya straffbestämmelsen bör införas omedelbart efter brottet *olovlig befattning med kemiska vapen*. I likhet med denna bestämmelse (22 kap. 6 a § brottsbalken) bör framgå att den nya straffbestämmelsen är subsidiär till folkrättsbrottet.

Den nya straffbestämmelsen skall ta sikte på gärningar som begåtts i strid mot fördraget. Syftet med fördraget är att få till stånd ett fullständigt stopp för provsprängningar av kärnvapen och andra kärnsprängningar för att förhindra utvecklingen och den kvalitativa förbättringen av kärnvapen samt att stoppa utvecklingen av nya avancerade kärnvapentyper. Även kärnsprängningar för fredliga ändamål är förbjudna enligt fördraget. Skälet härtill är att det i praktiken är svårt att avgöra om en sprängning sker för civila eller militära ändamål och det kan inte uteslutas att civila sprängningar också kan leda till förbättring och utveckling av kärnvapen.

Även om förbudet mot kärnsprängningar enligt fördraget framstår som heltäckande kan det inte uteslutas att det kan uppstå någon situation som ligger utanför det som fördraget avser att reglera och där således en

kärnsprängning inte skulle anses vara omfattad av förbudet. Mot bakgrund av detta och också av allmänna språkliga skäl bör det nya brottet kallas *olovlig kärnsprängning*.

Som *Riksåklagaren* påpekat är de svenska regleringen vidare än vad konventionen kräver i så motto att varje gärningsman kan straffas i Sverige oavsett gärningsplats och om det land där han är medborgare har tillträtt konventionen eller ej. Detta behandlas i avsnittet om utökad jurisdiktion. Straffskalan bör vara densamma som vid folkrättsbrott och olovlig befattningsmed kemiska vapen. Ringa fall kan inte förekomma.

I anslutning till vad *SGU* anfört om den valda terminologin kan följande framhållas. Energi som kärnkraftverk producerar frigörs genom kärnklyvning. Den forskningsverksamhet som *SGU* åsyftar torde också innefatta kärnklyvning. Härutöver kan konstateras att energi även kan frigöras genom sammansmältning av lätta atomkärnor. Denna process utnyttjas i vissa vetenskapliga experiment för fredliga ändamål, exempelvis för att utveckla fusionsreaktorer.

Det förbud som fördraget avser täcker såväl kärnvapenprovsprängningar som provsprängningar med små mängder av klyvbart material vid vilka kärnenergi utvecklas. Det syftar inte på kärnenergiprocesser som inte har ett explosivt förlopp. Förbudet innefattar även sprängningar av kärnladdningar för fredliga ändamål. Fördragstexten syftar alltså inte endast på kärnvapen. Förbjudna aktiviteter enligt fördraget kan vara baserade på både kärnklyvning och sammansmältning av atomkärnor.

Användning av termen kärnsprängning i den svenska översättningen för aktiviteter som förbjuds enligt fördraget medför inte att normal verksamhet vid kärnkraftverk eller universitets forskningsanläggningar skulle inkluderas i förbudet. Det kan tilläggas att denna fråga också måste ses mot bakgrund av fördragets grundläggande syfte. Detta är uteslutande att få till stånd ett fullständigt provstopp.

Termen kärnsprängning täcker samtliga typer av verksamhet som fördraget förbjuder. Härtill kommer att denna numera är väl etablerad såväl i arbete rörande fördraget som i massmedia och andra sammanhang. Exempelvis kan noteras att SIPRI i sin skriftliga information om fördraget använder ordet kärnsprängning. Med hänsyn till vad som ovan framhållits bör därför termen ifråga behållas.

6.2.4 Försök, förberedelse, stämpling och medverkan

Den som inte är att anse som gärningsman till ett brott kan dömas för *anstiftan* till brottet, om han har förmått någon att utföra det. Den som på något annat sätt varit medhjälpare kan dömas för *medverkan* till brottet enligt 23 kap. 4 § brottsbalken.

Ansvar för *försök, förberedelse eller stämpling* till brott kan emellertid bara komma i fråga i de fall som särskilt angivits i brottsbalken eller i specialstraffrätten. Detta har stadgats endast beträffande de grävsta brotten.

Med *försök* avses att man påbörjat ett brott utan att det fullbordats men det förelegat fara för att så skulle ske, eller att faran för fullbordandet bara på grund av tillfälliga omständigheter varit utesluten (23 kap. 1 §

brottsbalken). Straffet för försök sätts högst till vad som gäller för det fullbordade brottet. Fängelse skall alltid utdömas om det lägsta straffet för det fullbordade brottet är fängelse i två år.

För *förberedelse* till ett brott döms den som, med uppsåt att utföra eller främja ett brott, lämnar eller tar emot pengar eller annat som betalning för brottet eller skaffar, tillverkar, lämnar eller tar emot eller på annat sätt hanterar gift, sprängämne, vapen, dyrk, förfalskningsverktyg eller annat liknande hjälpmedel, såvida det inte går att döma för ett fullbordat brott.

Stämpling föreligger dels då någon i samråd beslutar att begå ett brott, dels då någon söker anstifta någon annan att utföra brottet eller åtar sig eller erbjuder sig att utföra brottet.

Straffet för förberedelse eller stämpling skall sättas under straffmaximum och kan sättas lägre än straffminimum. Högre straff än två års fängelse kan aldrig utdömas såvida inte åtta års fängelse hade kunnat följa på det fullbordade brottet. Om det var ringa fara för att brottet skulle komma att fullbordas skall inte dömas till ansvar (2 §).

Det är uppenbart att man måste kunna ingripa redan mot planering och förberedelser av en olovlig kärnsprängning. En sådan bestämmelse bör därför införas som ett tillägg i 22 kap. 7 § brottbalken. Tillägget bör dock endast omfatta försök och förberedelse.

6.2.5 Utökad jurisdiktion

Fördraget uppställer i Artikel III 1. c) krav på parterna att "...förbjuda, i enlighet med folkrätten, fysiska personer som äger dess nationalitet att utöva varje sådan verksamhet någonstans." I samband med införandet av en straffbestämmelse mot olovlig befattning med kemiska vapen gjordes ett tillägg i 2 kap. 3 § 6 brottbalken vilket innebär att sådana brott kan straffas i Sverige oavsett gärningsmannens medborgarskap. Ett motsvarande tillägg bör göras beträffande olovlig kärnsprängning. Som *Riksåklagaren* påpekat blir den svenska regleringen därmed vidare än vad fördraget kräver genom att vem som helst, oavsett om det land där han eller hon är medborgare har tillträtt fördraget eller ej, och oavsett var gärningen begåtts, kan straffas i Sverige enligt den nya bestämmelsen. Åtal för brott som begåtts utomlands torde dock i praktiken alltid fordra särskilt förordnande från regeringen enligt 2 kap. 5 § andra stycket eller 7 a § brottbalken. Därigenom kan undvikas att åtal väcks i strid mot folkrätten eller där det annars inte är motiverat.

6.2.6 Rättsligt samarbete

Regeringens bedömning: Det behövs ingen särskild lagstiftning för att uppfylla fördragets krav på rättsligt samarbete.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren* delar den bedömning som görs i promemorian. Övriga remissinstanser har inte yttrat sig i denna del.

Skälen för regeringens bedömning: Fördraget ålägger parterna att samarbeta och tillhandahålla lämplig form av rättsligt bistånd för att

underlätta lagföring av brott mot fördraget (Artikel III 2.). Det framstår inte som nödvändigt med några särskilda lagstiftningsåtgärder för att uppfylla fördragets krav beträffande detta (jfr. lag (1976:19) om internationellt samarbete rörande lagföring för brott och lag (1957:668) om utlämning för brott).

6.2.7 Tillägg till 3 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Regeringens förslag: Det görs ett tillägg i 3 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet för att tydliggöra att sådan verksamhet skall utövas så att även de svenska förpliktelseerna enligt provstoppsavtalet uppfylls.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinsanserna: Har inte haft någon invändning mot förslaget eller yttrat sig över det.

Skälen för regeringens förslag: I 3 § första stycket lagen om kärnteknisk verksamhet anges att kärnteknisk verksamhet skall bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses och de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle.

Sådan verksamhet måste givetvis utövas så att också de svenska förpliktelseerna enligt provstoppsavtalet uppfylls. För att tydliggöra detta bör ett tillägg göras i första stycket.

6.3 Immunitet och privilegier

6.3.1 Fördraget

För att fördragets bestämmelser skall kunna upprätthållas effektivt föreskrivs att vissa närmare angivna persongrupper skall åtnjuta immunitet och privilegier. I artikel 1, avsnitt E, föreskrivs att organisationen skall ha rättskapacitet och åtnjuta immunitet och privilegier på parts territorium och varje annan plats under dess jurisdiktion för att kunna utföra sina uppgifter. Parters delegater, ersättare och rådgivare, representanter för medlemmar som invalts i verkställande rådet, deras ersättare och rådgivare, inspektörer, samt viss övrig personal skall åtnjuta immunitet och privilegier som krävs för att de på ett oberoende sätt skall kunna utföra sina uppgifter som är knutna till organisationen. I dessa delar skall särskilda avtal träffas mellan organisationen och parterna och mellan organisationen och den stat där organisationen har sitt säte. Det blir anledning att återkomma när dessa avtal har träffats för att bedöma vilka författningsändringar som kan bli aktuella.

Fördraget innehåller emellertid i Protokollet, del II avsnitt B, punkterna 26 - 31, detaljerade föreskrifter om immunitet och privilegier som är nödvändiga för att inspektioner skall kunna utföras. Inledningsvis sägs att varje part är skyldig att i enlighet med sina nationella förfaranden utfärda visering eller transitviseringar för inspektionspersonalen och att dessa

skall vara giltiga flera gånger under den tid som inspektionen varar. Likaså skall andra nödvändiga dokument utfärdas som gör det möjligt för inspektionspersonalen att vistas på den inspekterade partens territorium under hela inspektionstiden. Dessa handlingar skall dessutom utfärdas inom 48 timmar från en begäran härom.

För att effektivt kunna utföra sina uppgifter skall inspektionsgruppens medlemmar medges immunitet och privilegier under hela tiden inspektionen pågår samt efteråt för handlingar som de företagit under inspektioner. Dessa rättigheter skall tillerkännas inspektionsgruppens medlemmar för fördragets skull och inte för deras personliga fördel. Inspektionsgruppens medlemmar skall medges sådan okränkbarhet som diplomatiska företrädare åtnjuter i enlighet med artikel 29 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser av den 18 april 1961. Bostäder och kontorslokaler som används vid inspektion skall vara okränkbara på samma sätt som föreskrivs i artikel 30.1 i Wienkonventionen. Inspektionsgruppens handlingar, skriftväxling och protokoll skall vara okränkbara i enlighet med artikel 30.2 i Wienkonventionen. Gruppen skall ha rätt att använda sig av kryptering i sina förbindelser med tekniska sekretariatet. Prover och godkänd utrustning skall likaledes vara okränkbara och befriade från tullavgifter.

Inspektionsgruppens medlemmar skall vidare åtnjuta immunitet som diplomatiska företrädare gör enligt artikel 31.1 - 3 i Wienkonventionen och vara befriade från avgifter och skatter i enlighet med artikel 34 i Wienkonventionen. Likaså skall de ha rätt att medföra artiklar för personligt bruk utan erläggande av avgifter, dock med undantag bl.a. för artiklar vars import eller export är förbjuden i lag. Inspektionsgruppens medlemmar skall ha samma möjligheter i fråga om valuta och växling som tillkommer företrädare för regeringar på tillfälligt besök.

Skulle en inspektionsgrupp behöva passera ett territorium som tillhör en annan part än den som skall inspekteras skall gruppen åtnjuta immunitet och privilegier i enlighet med art 40.1 i Wienkonventionen.

Observatörer som medföljer en inspektion skall åtnjuta samma immunitet och privilegier som inspektionsgruppen med undantag för vad som gäller för prover och godkänd utrustning.

6.3.2 Behovet av lagstiftning

Regeringens förslag: Fördragets immunitets- och privilegiebestämmelser för funktionärer och observatörer som medverkar vid en inspektion införlivas i svensk rätt genom att en hänvisning görs till fördraget i bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens med det undantaget att observatörer inte omnämns.

Remissinstanserna: Har med några få undantag inte berört saken i sina yttranden. Riksskatteverket har påpekat att även observatörer under inspektion bör omfattas av immunitet och privilegier.

Skälen för regeringens förslag: De delar i fördraget som avser rättsskapacitet och immunitet och privilegier för organisationen liksom för

vissa framträdande funktionärer i organisationen skall närmare preciseras i avtal mellan organisationen och parterna. När detta har skett finns det anledning att återkomma med ytterligare överväganden om avtalen bör föranleda lagstiftning.

I fråga om funktionärer och observatörer som medverkar vid en inspektion är fördragets bestämmelser sådana att de måste införlivas med svensk rätt för att bli gällande i Sverige. Detta bör ske genom en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall genom att ett tillägg görs till lagens bilaga. I den anges de internationella organ och de personkretsar som åtnjuter immunitet och privilegier i Sverige enligt bindande internationella överenskommelser.

6.4 Sekretessfrågor

6.4.1 Fördraget

Fördraget föreskriver att varje part skall sekretessbehandla förtrolig information och data som den mottar i samband med genomförandet av fördraget. Parten skall behandla sådan information och sådana data uteslutande i förening med sina rättigheter och skyldigheter enligt fördraget.

Utbyte av information inom fördragets ram måste äga rum på ett sätt så att mottagaren av information respekterar den sekretessbedömning som avsändaren har gjort.

6.4.2 Behovet av lagstiftning

Regeringens bedömning: Någon ändring av sekretesslagen behövs inte för att tillgodose fördragets krav.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinsanserna: Yttrar sig inte över promemorians bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: I 2 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) föreskrivs sekretess för uppgift som angår Sveriges förbindelser med annan stat eller i övrigt rör annan stat eller mellanfolklig organisation, myndighet, medborgare eller juridisk person i annan stat eller statslös, om det kan antas att det stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser eller på annat sätt skadar landet om uppgiften röjs. Bestämmelsen kan tillämpas när det gäller uppgifter som mottagits med anledning av konventionen. Det bedöms därför för närvarande inte vara aktuellt med någon lagstiftning för att uppfylla fördragets krav i dessa delar.

6.5 Ikraftträdande

De nya bestämmelserna träder i kraft genom ett beslut av regeringen samtidigt som fördraget träder i kraft i förhållande till Sverige.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om inspektioner enligt Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar

1 §

Bestämmelsen anger lagens tillämpningsområde. Endast inspektioner föranledda av fördraget faller in under lagens bestämmelser. Skall således polis och åklagare utreda ett misstänkt brott mot förbudet mot olaga kärnsprängning får i stället rättegångsbalkens bestämmelser om förundersökning och tvångsmedel tillämpas.

2 §

Om en inspektion på svenskt territorium aktualiseras genom en hänvändelse från verkställande rådet måste enligt *första stycket* ett inledande beslut fattas av regeringen om inspektionens genomförande. Beslutet innebär att inspektionen tillåts men beslutet skall också ange vilka åtgärder som får företas vid inspektionen i enlighet med vad som anges som möjligt i 4 §. Regeringen skall också utse en myndighet som skall närvara vid inspektionen. En myndighet, som redan i förväg genom särskilt beslut är utsedd att ha särskilt ansvar för och närvara vid inspektioner, kan i det inledande regeringsbeslutet få närmare instruktioner.

En enskild som berörs av en inspektion skall enligt *andra stycket* som huvudregel höras innan beslut om dess genomförande fattas. Det rör sig om ägare eller nyttjanderättshavare till fastigheter eller annan egendom som kan bli föremål för inspektion, dvs. de som har ett väsentligt intresse i saken. Endast om tiden inte medger det eller om ett hörande annars skulle avsevärt försvåra inspektionens genomförande kan detta underlåtas. Det bör erinras om att en inspektion i allmänhet kan komma att omfatta mycket stora arealer. Detta kan å ena sida innebära att flera rättighetshavare kan komma att bli berörda. Å andra sidan innebär det att det kan bli lättare att tillämpa de relativt stora möjligheter att erbjuda alternativa undersökningsobjekt som fördraget erbjuder, något som ofta skulle kunna tillfredsställa enskildas önskemål. I de fall då en stor och obestämd krets av rättighetshavare kan bli berörda kan detta vara skäl att underlåta ett hörande liksom då man kan befara ren obstruktion.

3 §

Den myndighet som skall närvara vid inspektionen får fatta verkställighetsbeslut. Flera situationer kan förväntas uppstå under en inspektion då verkställighetsbeslut av skilda slag måste fattas. Det kan bl.a. komma att röra sig om frågor om alternativa undersökningsobjekt, inte minst mot bakgrund av bestämmelsen i 6 § om hänsynen till företagshemligheter. Frågor av särskild vikt skall av myndigheten hänskjutas till regeringens bedömning. Vilken typ av frågor detta är avgör myndigheten på eget ansvar. Det kan t.ex. röra sig om bedömningar på platsen som rör svensk säkerhetspolitik. En önskan från inspektörerna att en fråga avgörs av regeringen kan, men måste inte, vara en fråga av särskild vikt. En enskild, vars rätt berörs av inspektionen på sätt som avses i 2 §, har rätt att få en fråga prövad av regeringen.

4 §

Bestämmelsen anger vad som får förekomma vid en inspektion. De beslut som skall fattas i samband med en inspektion av regeringen eller av en myndighet som regeringen utsett får givetvis inte gå utanför de ramar som här anges då det avser ingrepp i enskildas rättssfär. Däremot kan det förekomma att regeringen beslutar om myndigheters medverkan, t.ex. beträffande tekniskt bistånd till inspektionsgruppen.

5 §

Det kan bli nödvändigt att begära hjälp av polismyndighet för genomförande av en inspektion. Det kan avse såväl möjlighet till tillträde till områden eller anläggningar som t.ex. avspärningar. Det är regeringen eller den på platsen ansvariga svenska myndigheten som kan göra en framställan om polishandräckning. En sådan framställan skall noga ange vilka åtgärder som behövs.

6 §

I enlighet med fördragets artikel IV punkt 57 b och protokollet, del II punkt 89, har den inspekterade parten rätt att vidta åtgärder för att skydda nationella säkerhetsintressen och förhindra avslöjande av information av konfidentiell natur som inte berörs av inspektionens syfte. Paragrafen innebär en erinran för såväl regeringen som den myndighet som närvarar vid en inspektion om att beslut om att genomföra en inspektion och om de åtgärder som får vidtas liksom de verkställighetsbeslut som fattas skall ta hänsyn till de skyddsintressen som anges i paragrafen.

7.2 Förslaget till lag om ändring i brottsbalken

2 kap. 3 §

Ändringen innebär att brott kan lagföras i Sverige oavsett platsen för brottet eller gärningsmannens nationalitet. Inte heller dubbel straffbarhet krävs för lagföring i Sverige, dvs. gärningen behöver inte vara straffbar på orten där den begicks.

22 kap. 6 b §

Bestämmelsen är ny och behandlas i avsnitt 6.2.3. Den som i strid mot fördraget deltar i eller på annat sätt medverkar till utförandet av kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning döms för olovlig kärnsprängning till fängelse i högst fyra år. Genom fördraget (artikel I) åtar sig varje fördragspart att inte utföra någon kärnvapenprovsprängning eller annan kärnsprängning samt att förbjuda varje sådan kärnsprängning på varje plats under sin jurisdiktion eller kontroll. Vidare åtar sig varje part att avhålla sig från att orsaka, uppmuntra eller på varje annat sätt delta i utförandet av någon kärnvapenprovsprängning eller varje annan kärnsprängning. Även civila kärnsprängningar omfattas av förbudet då det föreligger en presumtion att sådana sprängningar också kan leda till förbättring och utveckling av kärnvapen. Detta innebär att förbudet mot kärnsprängningar är i princip heltäckande. Som framhållits i den allmänna motiveringen kan emellertid inte helt uteslutas att det kan förekomma någon situation som faller utanför fördragets tillämpningsom-

råde och då en kärnsprängning inte skulle anses strida mot fördraget. I ett sådant fall inträder inte straffansvar enligt bestämmelsen.

I en så pass komplicerad process, som leder fram till en kärnsprängning, kan ingå flera deltagare som skulle kunna dömas som gärningsmän. Det kan röra sig om vetenskapsmän och tekniker, militärer och administratörer men också finansiärer. Brottet är subsidiärt till folkrättsbrottet och straffskalan är bestämd parallellt med detta brott och med brottet olovlig befattning med kemiska vapen (22 kap. 6 och 6 a §§). Grovt brott kan således leda till fängelse i tio år eller på livstid. Vid bedömning av om brottet är grovt skall beaktas deltagandet varit av stor betydelse för att kärnsprängningen skulle komma till stånd eller om människors liv hotats eller betydande materiella värden skadats eller stått på spel.

22 kap. 7 §

Ändringen innebär en möjlighet att döma för försök eller förberedelse till den otillåtna verksamheten.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

3 §

För att tydliggöra Sveriges åtaganden enligt provstoppsfördraget har införts en ändring i bestämmelsen som anger förutsättningarna för bedrivandet av fredlig kärnteknisk verksamhet.

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Genom ett tillägg till bilagan till lagen omfattas medlemmarna av en internationell inspektionsgrupp av immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i konventionen (jfr 4 §).

B I L A G A

Fördraget i engelsk och svensk lydelse
jämfte bilagor

COMPREHENSIVE NUCLEAR TEST-BAN TREATY

Contents

	<u>Page</u>
PREAMBLE	74
ARTICLE I	78
ARTICLE II	80
A.	80
B.	82
C.	88
D.	94
E.	100
ARTICLE III	104
ARTICLE IV	106
A.	106
B.	112
C.	120
D.	122
E.	134
ARTICLE V	138
ARTICLE VI	140
ARTICLE VII	142

ARTICLE VIII	REVIEW OF THE TREATY	146
ARTICLE IX	DURATION AND WITHDRAWAL	148
ARTICLE X	STATUS OF THE PROTOCOL AND THE ANNEXES	150
ARTICLE XI	SIGNATURE	152
ARTICLE XII	RATIFICATION	154
ARTICLE XIII	ACCESSION	156
ARTICLE XIV	ENTRY INTO FORCE	158
ARTICLE XV	RESERVATIONS	160
ARTICLE XVI	DEPOSITARY	162
ARTICLE XVII	AUTHENTIC TEXTS	164
ANNEX 1 TO THE TREATY	LIST OF STATES PURSUANT TO ARTICLE II, PARAGRAPH 28	166
ANNEX 2 TO THE TREATY	LIST OF STATES PURSUANT TO ARTICLE XIV	170
PROTOCOL TO THE COMPREHENSIVE NUCLEAR TEST-BAN TREATY		172
PART I:	THE INTERNATIONAL MONITORING SYSTEM AND INTERNATIONAL DATA CENTRE FUNCTIONS	172
	A. GENERAL PROVISIONS	172
	B. SEISMOLOGICAL MONITORING	174
	C. RADIONUCLIDE MONITORING	174
	D. HYDROACOUSTIC MONITORING	176
	E. INFRASOUND MONITORING	176
	F. INTERNATIONAL DATA CENTRE FUNCTIONS	178

PART II:	ON-SITE INSPECTIONS	184
	A. GENERAL PROVISIONS	184
	B. STANDING ARRANGEMENTS	186
	C. ON-SITE INSPECTION REQUEST, INSPECTION MANDATE AND NOTIFICATION OF INSPECTION	198
	D. PRE-INSPECTION ACTIVITIES	202
	E. CONDUCT OF INSPECTIONS	204
PART III:	CONFIDENCE-BUILDING MEASURES	228
ANNEX 1 TO THE PROTOCOL		230
	Table 1-A List of Seismological Stations Comprising the Primary Network	232
	Table 1-B List of Seismological Stations Comprising the Auxiliary Network	238
	Table 2-A List of Radionuclide Stations	250
	Table 2-B List of Radionuclide Laboratories	256
	Table 3 List of Hydroacoustic Stations	258
	Table 4 List of Infrasound Stations	260
ANNEX 2 TO THE PROTOCOL		264
	List of Characterization Parameters for International Data Centre Standard Event Screening	264

PREAMBLE

The States Parties to this Treaty (hereinafter referred to as "the States Parties"),

Welcoming the international agreements and other positive measures of recent years in the field of nuclear disarmament, including reductions in arsenals of nuclear weapons, as well as in the field of the prevention of nuclear proliferation in all its aspects,

Underlining the importance of the full and prompt implementation of such agreements and measures,

Convinced that the present international situation provides an opportunity to take further effective measures towards nuclear disarmament and against the proliferation of nuclear weapons in all its aspects, and declaring their intention to take such measures,

Stressing therefore the need for continued systematic and progressive efforts to reduce nuclear weapons globally, with the ultimate goal of eliminating those weapons, and of general and complete disarmament under strict and effective international control,

Recognizing that the cessation of all nuclear weapon test explosions and all other nuclear explosions, by constraining the development and qualitative improvement of nuclear weapons and ending the development of advanced new types of nuclear weapons, constitutes an effective measure of nuclear disarmament and non-proliferation in all its aspects,

Further recognizing that an end to all such nuclear explosions will thus constitute a meaningful step in the realization of a systematic process to achieve nuclear disarmament,

Convinced that the most effective way to achieve an end to nuclear testing is through the conclusion of a universal and internationally and effectively verifiable comprehensive nuclear test-ban treaty, which has long been one of the highest priority objectives of the international community in the field of disarmament and non-proliferation,

Noting the aspirations expressed by the Parties to the 1963 Treaty Banning Nuclear Weapon Tests in the Atmosphere, in Outer Space and Under Water to seek to achieve the discontinuance of all test explosions of nuclear weapons for all time,

Noting also the views expressed that this Treaty could contribute to the protection of the environment,

Affirming the purpose of attracting the adherence of all States to this Treaty and its objective to contribute effectively to the prevention of the

proliferation of nuclear weapons in all its aspects, to the process of nuclear disarmament and therefore to the enhancement of international peace and security,

Have agreed as follows:

ARTICLE I

BASIC OBLIGATIONS

1. Each State Party undertakes not to carry out any nuclear weapon test explosion or any other nuclear explosion, and to prohibit and prevent any such nuclear explosion at any place under its jurisdiction or control.
2. Each State Party undertakes, furthermore, to refrain from causing, encouraging, or in any way participating in the carrying out of any nuclear weapon test explosion or any other nuclear explosion.

ARTICLE II

THE ORGANIZATION

A. GENERAL PROVISIONS

1. The States Parties hereby establish the Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty Organization (hereinafter referred to as "the Organization") to achieve the object and purpose of this Treaty, to ensure the implementation of its provisions, including those for international verification of compliance with it, and to provide a forum for consultation and cooperation among States Parties.
2. All States Parties shall be members of the Organization. A State Party shall not be deprived of its membership in the Organization.
3. The seat of the Organization shall be Vienna, Republic of Austria.
4. There are hereby established as organs of the Organization: the Conference of the States Parties, the Executive Council and the Technical Secretariat, which shall include the International Data Centre.
5. Each State Party shall cooperate with the Organization in the exercise of its functions in accordance with this Treaty. States Parties shall consult, directly among themselves, or through the Organization or other appropriate international procedures, including procedures within the framework of the United Nations and in accordance with its Charter, on any matter which may be raised relating to the object and purpose, or the implementation of the provisions, of this Treaty.
6. The Organization shall conduct its verification activities provided for under this Treaty in the least intrusive manner possible consistent with the timely and efficient accomplishment of their objectives. It shall request only the information and data necessary to fulfil its responsibilities under this Treaty. It shall take every precaution to protect the confidentiality of information on civil and military activities and facilities coming to its knowledge in the implementation of this Treaty and, in particular, shall abide by the confidentiality provisions set forth in this Treaty.
7. Each State Party shall treat as confidential and afford special handling to information and data that it receives in confidence from the Organization in connection with the implementation of this Treaty. It shall treat such information and data exclusively in connection with its rights and obligations under this Treaty.
8. The Organization, as an independent body, shall seek to utilize existing expertise and facilities, as appropriate, and to maximize cost efficiencies, through cooperative arrangements with other international organizations

such as the International Atomic Energy Agency. Such arrangements, excluding those of a minor and normal commercial and contractual nature, shall be set out in agreements to be submitted to the Conference of the States Parties for approval.

9. The costs of the activities of the Organization shall be met annually by the States Parties in accordance with the United Nations scale of assessments adjusted to take into account differences in membership between the United Nations and the Organization.

10. Financial contributions of States Parties to the Preparatory Commission shall be deducted in an appropriate way from their contributions to the regular budget.

11. A member of the Organization which is in arrears in the payment of its assessed contribution to the Organization shall have no vote in the Organization if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contribution due from it for the preceding two full years. The Conference of the States Parties may, nevertheless, permit such a member to vote if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the member.

B. THE CONFERENCE OF THE STATES PARTIES

Composition, Procedures and Decision-making

12. The Conference of the States Parties (hereinafter referred to as "the Conference") shall be composed of all States Parties. Each State Party shall have one representative in the Conference, who may be accompanied by alternates and advisers.

13. The initial session of the Conference shall be convened by the Depositary no later than 30 days after the entry into force of this Treaty.

14. The Conference shall meet in regular sessions, which shall be held annually, unless it decides otherwise.

15. A special session of the Conference shall be convened:

(a) When decided by the Conference;

(b) When requested by the Executive Council; or

(c) When requested by any State Party and supported by a majority of the States Parties.

The special session shall be convened no later than 30 days after the decision of the Conference, the request of the Executive Council, or the

attainment of the necessary support, unless specified otherwise in the decision or request.

16. The Conference may also be convened in the form of an Amendment Conference, in accordance with Article VII.

17. The Conference may also be convened in the form of a Review Conference, in accordance with Article VIII.

18. Sessions shall take place at the seat of the Organization unless the Conference decides otherwise.

19. The Conference shall adopt its rules of procedure. At the beginning of each session, it shall elect its President and such other officers as may be required. They shall hold office until a new President and other officers are elected at the next session.

20. A majority of the States Parties shall constitute a quorum.

21. Each State Party shall have one vote.

22. The Conference shall take decisions on matters of procedure by a majority of members present and voting. Decisions on matters of substance shall be taken as far as possible by consensus. If consensus is not attainable when an issue comes up for decision, the President of the Conference shall defer any vote for 24 hours and during this period of deferment shall make every effort to facilitate achievement of consensus, and shall report to the Conference before the end of this period. If consensus is not possible at the end of 24 hours, the Conference shall take a decision by a two-thirds majority of members present and voting unless specified otherwise in this Treaty. When the issue arises as to whether the question is one of substance or not, that question shall be treated as a matter of substance unless otherwise decided by the majority required for decisions on matters of substance.

23. When exercising its function under paragraph 26 (k), the Conference shall take a decision to add any State to the list of States contained in Annex 1 to this Treaty in accordance with the procedure for decisions on matters of substance set out in paragraph 22. Notwithstanding paragraph 22, the Conference shall take decisions on any other change to Annex 1 to this Treaty by consensus.

Powers and Functions

24. The Conference shall be the principal organ of the Organization. It shall consider any questions, matters or issues within the scope of this Treaty, including those relating to the powers and functions of the Executive Council and the Technical Secretariat, in accordance with this Treaty. It may make recommendations and take decisions on any

questions, matters or issues within the scope of this Treaty raised by a State Party or brought to its attention by the Executive Council.

25. The Conference shall oversee the implementation of, and review compliance with, this Treaty and act in order to promote its object and purpose. It shall also oversee the activities of the Executive Council and the Technical Secretariat and may issue guidelines to either of them for the exercise of their functions.

26. The Conference shall:

(a) Consider and adopt the report of the Organization on the implementation of this Treaty and the annual programme and budget of the Organization, submitted by the Executive Council, as well as consider other reports;

(b) Decide on the scale of financial contributions to be paid by States Parties in accordance with paragraph 9;

(c) Elect the members of the Executive Council;

(d) Appoint the Director General of the Technical Secretariat (hereinafter referred to as "the Director-General");

(e) Consider and approve the rules of procedure of the Executive Council submitted by the latter;

(f) Consider and review scientific and technological developments that could affect the operation of this Treaty. In this context, the Conference may direct the Director-General to establish a Scientific Advisory Board to enable him or her, in the performance of his or her functions, to render specialized advice in areas of science and technology relevant to this Treaty to the Conference, to the Executive Council, or to States Parties. In that case, the Scientific Advisory Board shall be composed of independent experts serving in their individual capacity and appointed, in accordance with terms of reference adopted by the Conference, on the basis of their expertise and experience in the particular scientific fields relevant to the implementation of this Treaty;

(g) Take the necessary measures to ensure compliance with this Treaty and to redress and remedy any situation that contravenes the provisions of this Treaty, in accordance with Article V;

(h) Consider and approve at its initial session any draft agreements, arrangements, provisions, procedures, operational manuals, guidelines and any other documents developed and recommended by the Preparatory Commission;

(i) Consider and approve agreements or arrangements negotiated by the Technical Secretariat with States Parties, other States and international organizations to be concluded by the Executive Council on behalf of the Organization in accordance with paragraph 38 (h);

(j) Establish such subsidiary organs as it finds necessary for the exercise of its functions in accordance with this Treaty; and

(k) Update Annex 1 to this Treaty, as appropriate, in accordance with paragraph 23.

C. THE EXECUTIVE COUNCIL

Composition, Procedures and Decision-making

27. The Executive Council shall consist of 51 members. Each State Party shall have the right, in accordance with the provisions of this Article, to serve on the Executive Council.

28. Taking into account the need for equitable geographical distribution, the Executive Council shall comprise:

(a) Ten States Parties from Africa;

(b) Seven States Parties from Eastern Europe;

(c) Nine States Parties from Latin America and the Caribbean;

(d) Seven States Parties from the Middle East and South Asia;

(e) Ten States Parties from North America and Western Europe; and

(f) Eight States Parties from South-East Asia, the Pacific and the Far East.

All States in each of the above geographical regions are listed in Annex 1 to this Treaty. Annex 1 to this Treaty shall be updated, as appropriate, by the Conference in accordance with paragraphs 23 and 26 (k). It shall not be subject to amendments or changes under the procedures contained in Article VII.

29. The members of the Executive Council shall be elected by the Conference. In this connection, each geographical region shall designate States Parties from that region for election as members of the Executive Council as follows:

(a) At least one-third of the seats allocated to each geographical region shall be filled, taking into account political and security interests,

by States Parties in that region designated on the basis of the nuclear capabilities relevant to the Treaty as determined by international data as well as all or any of the following indicative criteria in the order of priority determined by each region:

(i) Number of monitoring facilities of the International Monitoring System;

(ii) Expertise and experience in monitoring technology; and

(iii) Contribution to the annual budget of the Organization;

(b) One of the seats allocated to each geographical region shall be filled on a rotational basis by the State Party that is first in the English alphabetical order among the States Parties in that region that have not served as members of the Executive Council for the longest period of time since becoming States Parties or since their last term, whichever is shorter. A State Party designated on this basis may decide to forgo its seat. In that case, such a State Party shall submit a letter of renunciation to the Director-General, and the seat shall be filled by the State Party following next-in-order according to this sub-paragraph; and

(c) The remaining seats allocated to each geographical region shall be filled by States Parties designated from among all the States Parties in that region by rotation or elections.

30. Each member of the Executive Council shall have one representative on the Executive Council, who may be accompanied by alternates and advisers.

31. Each member of the Executive Council shall hold office from the end of the session of the Conference at which that member is elected until the end of the second regular annual session of the Conference thereafter, except that for the first election of the Executive Council, 26 members shall be elected to hold office until the end of the third regular annual session of the Conference, due regard being paid to the established numerical proportions as described in paragraph 28.

32. The Executive Council shall elaborate its rules of procedure and submit them to the Conference for approval.

33. The Executive Council shall elect its Chairman from among its members.

34. The Executive Council shall meet for regular sessions. Between regular sessions it shall meet as may be required for the fulfilment of its powers and functions.

35. Each member of the Executive Council shall have one vote.

36. The Executive Council shall take decisions on matters of procedure by a majority of all its members. The Executive Council shall take decisions on matters of substance by a two-thirds majority of all its members unless specified otherwise in this Treaty. When the issue arises as to whether the question is one of substance or not, that question shall be treated as a matter of substance unless otherwise decided by the majority required for decisions on matters of substance.

Powers and Functions

37. The Executive Council shall be the executive organ of the Organization. It shall be responsible to the Conference. It shall carry out the powers and functions entrusted to it in accordance with this Treaty. In so doing, it shall act in conformity with the recommendations, decisions and guidelines of the Conference and ensure their continuous and proper implementation.

38. The Executive Council shall:

(a) Promote effective implementation of, and compliance with, this Treaty;

(b) Supervise the activities of the Technical Secretariat;

(c) Make recommendations as necessary to the Conference for consideration of further proposals for promoting the object and purpose of this Treaty;

(d) Cooperate with the National Authority of each State Party;

(e) Consider and submit to the Conference the draft annual programme and budget of the Organization, the draft report of the Organization on the implementation of this Treaty, the report on the performance of its own activities and such other reports as it deems necessary or that the Conference may request;

(f) Make arrangements for the sessions of the Conference, including the preparation of the draft agenda;

(g) Examine proposals for changes, on matters of an administrative or technical nature, to the Protocol or the Annexes thereto, pursuant to Article VII, and make recommendations to the States Parties regarding their adoption;

(h) Conclude, subject to prior approval of the Conference, agreements or arrangements with States Parties, other States and international organizations on behalf of the Organization and supervise their implementation, with the exception of agreements or arrangements referred to in sub-paragraph (i);

(i) Approve and supervise the operation of agreements or arrangements relating to the implementation of verification activities with States Parties and other States; and

(j) Approve any new operational manuals and any changes to the existing operational manuals that may be proposed by the Technical Secretariat.

39. The Executive Council may request a special session of the Conference.

40. The Executive Council shall:

(a) Facilitate cooperation among States Parties, and between States Parties and the Technical Secretariat, relating to the implementation of this Treaty through information exchanges;

(b) Facilitate consultation and clarification among States Parties in accordance with Article IV; and

(c) Receive, consider and take action on requests for, and reports on, on-site inspections in accordance with Article IV.

41. The Executive Council shall consider any concern raised by a State Party about possible non-compliance with this Treaty and abuse of the rights established by this Treaty. In so doing, the Executive Council shall consult with the States Parties involved and, as appropriate, request a State Party to take measures to redress the situation within a specified time. To the extent that the Executive Council considers further action to be necessary, it shall take, *inter alia*, one or more of the following measures:

(a) Notify all States Parties of the issue or matter;

(b) Bring the issue or matter to the attention of the Conference;

(c) Make recommendations to the Conference or take action, as appropriate, regarding measures to redress the situation and to ensure compliance in accordance with Article V.

D. THE TECHNICAL SECRETARIAT

42. The Technical Secretariat shall assist States Parties in the implementation of this Treaty. The Technical Secretariat shall assist the Conference and the Executive Council in the performance of their functions. The Technical Secretariat shall carry out the verification and other functions entrusted to it by this Treaty, as well as those functions delegated to it by the Conference or the Executive Council in accordance

with this Treaty. The Technical Secretariat shall include, as an integral part, the International Data Centre.

43. The functions of the Technical Secretariat with regard to verification of compliance with this Treaty shall, in accordance with Article IV and the Protocol, include inter alia:

(a) Being responsible for supervising and coordinating the operation of the International Monitoring System;

(b) Operating the International Data Centre;

(c) Routinely receiving, processing, analysing and reporting on International Monitoring System data;

(d) Providing technical assistance in, and support for, the installation and operation of monitoring stations;

(e) Assisting the Executive Council in facilitating consultation and clarification among States Parties;

(f) Receiving requests for on-site inspections and processing them, facilitating Executive Council consideration of such requests, carrying out the preparations for, and providing technical support during, the conduct of on-site inspections, and reporting to the Executive Council;

(g) Negotiating agreements or arrangements with States Parties, other States and international organizations and concluding, subject to prior approval by the Executive Council, any such agreements or arrangements relating to verification activities with States Parties or other States; and

(h) Assisting the States Parties through their National Authorities on other issues of verification under this Treaty.

44. The Technical Secretariat shall develop and maintain, subject to approval by the Executive Council, operational manuals to guide the operation of the various components of the verification regime, in accordance with Article IV and the Protocol. These manuals shall not constitute integral parts of this Treaty or the Protocol and may be changed by the Technical Secretariat subject to approval by the Executive Council. The Technical Secretariat shall promptly inform the States Parties of any changes in the operational manuals.

45. The functions of the Technical Secretariat with respect to administrative matters shall include:

(a) Preparing and submitting to the Executive Council the draft programme and budget of the Organization;

(b) Preparing and submitting to the Executive Council the draft report of the Organization on the implementation of this Treaty and such other reports as the Conference or the Executive Council may request;

(c) Providing administrative and technical support to the Conference, the Executive Council and other subsidiary organs;

(d) Addressing and receiving communications on behalf of the Organization relating to the implementation of this Treaty; and

(e) Carrying out the administrative responsibilities related to any agreements between the Organization and other international organizations.

46. All requests and notifications by States Parties to the Organization shall be transmitted through their National Authorities to the Director-General. Requests and notifications shall be in one of the official languages of this Treaty. In response the Director General shall use the language of the transmitted request or notification.

47. With respect to the responsibilities of the Technical Secretariat for preparing and submitting to the Executive Council the draft programme and budget of the Organization, the Technical Secretariat shall determine and maintain a clear accounting of all costs for each facility established as part of the International Monitoring System. Similar treatment in the draft programme and budget shall be accorded to all other activities of the Organization.

48. The Technical Secretariat shall promptly inform the Executive Council of any problems that have arisen with regard to the discharge of its functions that have come to its notice in the performance of its activities and that it has been unable to resolve through consultations with the State Party concerned.

49. The Technical Secretariat shall comprise a Director-General, who shall be its head and chief administrative officer, and such scientific, technical and other personnel as may be required. The Director-General shall be appointed by the Conference upon the recommendation of the Executive Council for a term of four years, renewable for one further term, but not thereafter. The first Director-General shall be appointed by the Conference at its initial session upon the recommendation of the Preparatory Commission.

50. The Director-General shall be responsible to the Conference and the Executive Council for the appointment of the staff and for the organization and functioning of the Technical Secretariat. The paramount consideration in the employment of the staff and in the determination of the conditions of service shall be the necessity of securing the highest standards of professional expertise, experience, efficiency, competence

and integrity. Only citizens of States Parties shall serve as the Director-General, as inspectors or as members of the professional and clerical staff. Due regard shall be paid to the importance of recruiting the staff on as wide a geographical basis as possible. Recruitment shall be guided by the principle that the staff shall be kept to the minimum necessary for the proper discharge of the responsibilities of the Technical Secretariat.

51. The Director-General may, as appropriate, after consultation with the Executive Council, establish temporary working groups of scientific experts to provide recommendations on specific issues.

52. In the performance of their duties, the Director-General, the inspectors, the inspection assistants and the members of the staff shall not seek or receive instructions from any Government or from any other source external to the Organization. They shall refrain from any action that might reflect adversely on their positions as international officers responsible only to the Organization. The Director-General shall assume responsibility for the activities of an inspection team.

53. Each State Party shall respect the exclusively international character of the responsibilities of the Director-General, the inspectors, the inspection assistants and the members of the staff and shall not seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

E. PRIVILEGES AND IMMUNITIES

54. The Organization shall enjoy on the territory and in any other place under the jurisdiction or control of a State Party such legal capacity and such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions.

55. Delegates of States Parties, together with their alternates and advisers, representatives of members elected to the Executive Council, together with their alternates and advisers, the Director-General, the inspectors, the inspection assistants and the members of the staff of the Organization shall enjoy such privileges and immunities as are necessary in the independent exercise of their functions in connection with the Organization.

56. The legal capacity, privileges and immunities referred to in this Article shall be defined in agreements between the Organization and the States Parties as well as in an agreement between the Organization and the State in which the Organization is seated. Such agreements shall be considered and approved in accordance with paragraph 26 (h) and (i).

57. Notwithstanding paragraphs 54 and 55, the privileges and immunities enjoyed by the Director-General, the inspectors, the inspection assistants

and the members of the staff of the Technical Secretariat during the conduct of verification activities shall be those set forth in the Protocol.

ARTICLE III

NATIONAL IMPLEMENTATION MEASURES

1. Each State Party shall, in accordance with its constitutional processes, take any necessary measures to implement its obligations under this Treaty. In particular, it shall take any necessary measures:

(a) To prohibit natural and legal persons anywhere on its territory or in any other place under its jurisdiction as recognized by international law from undertaking any activity prohibited to a State Party under this Treaty;

(b) To prohibit natural and legal persons from undertaking any such activity anywhere under its control; and

(c) To prohibit, in conformity with international law, natural persons possessing its nationality from undertaking any such activity anywhere.

2. Each State Party shall cooperate with other States Parties and afford the appropriate form of legal assistance to facilitate the implementation of the obligations under paragraph 1.

3. Each State Party shall inform the Organization of the measures taken pursuant to this Article.

4. In order to fulfil its obligations under the Treaty, each State Party shall designate or set up a National Authority and shall so inform the Organization upon entry into force of the Treaty for it. The National Authority shall serve as the national focal point for liaison with the Organization and with other States Parties.

ARTICLE IV

VERIFICATION

A. GENERAL PROVISIONS

1. In order to verify compliance with this Treaty, a verification regime shall be established consisting of the following elements:

- (a) An International Monitoring System;
- (b) Consultation and clarification;
- (c) On-site inspections; and
- (d) Confidence-building measures.

At entry into force of this Treaty, the verification regime shall be capable of meeting the verification requirements of this Treaty.

2. Verification activities shall be based on objective information, shall be limited to the subject matter of this Treaty, and shall be carried out on the basis of full respect for the sovereignty of States Parties and in the least intrusive manner possible consistent with the effective and timely accomplishment of their objectives. Each State Party shall refrain from any abuse of the right of verification.

3. Each State Party undertakes in accordance with this Treaty to cooperate, through its National Authority established pursuant to Article III, paragraph 4, with the Organization and with other States Parties to facilitate the verification of compliance with this Treaty by, inter alia:

- (a) Establishing the necessary facilities to participate in these verification measures and establishing the necessary communication;
- (b) Providing data obtained from national stations that are part of the International Monitoring System;
- (c) Participating, as appropriate, in a consultation and clarification process;
- (d) Permitting the conduct of on-site inspections; and
- (e) Participating, as appropriate, in confidence-building measures.

4. All States Parties, irrespective of their technical and financial capabilities, shall enjoy the equal right of verification and assume the equal obligation to accept verification.

5. For the purposes of this Treaty, no State Party shall be precluded from using information obtained by national technical means of verification in a manner consistent with generally recognized principles of international law, including that of respect for the sovereignty of States.

6. Without prejudice to the right of States Parties to protect sensitive installations, activities or locations not related to this Treaty, States Parties shall not interfere with elements of the verification regime of this Treaty or with national technical means of verification operating in accordance with paragraph 5.

7. Each State Party shall have the right to take measures to protect sensitive installations and to prevent disclosure of confidential information and data not related to this Treaty.

8. Moreover, all necessary measures shall be taken to protect the confidentiality of any information related to civil and military activities and facilities obtained during verification activities.

9. Subject to paragraph 8, information obtained by the Organization through the verification regime established by this Treaty shall be made available to all States Parties in accordance with the relevant provisions of this Treaty and the Protocol.

10. The provisions of this Treaty shall not be interpreted as restricting the international exchange of data for scientific purposes.

11. Each State Party undertakes to cooperate with the Organization and with other States Parties in the improvement of the verification regime, and in the examination of the verification potential of additional monitoring technologies such as electromagnetic pulse monitoring or satellite monitoring, with a view to developing, when appropriate, specific measures to enhance the efficient and cost-effective verification of this Treaty. Such measures shall, when agreed, be incorporated in existing provisions in this Treaty, the Protocol or as additional sections of the Protocol, in accordance with Article VII, or, if appropriate, be reflected in the operational manuals in accordance with Article II, paragraph 44.

12. The States Parties undertake to promote cooperation among themselves to facilitate and participate in the fullest possible exchange relating to technologies used in the verification of this Treaty in order to enable all States Parties to strengthen their national implementation of verification measures and to benefit from the application of such technologies for peaceful purposes.

13. The provisions of this Treaty shall be implemented in a manner which avoids hampering the economic and technological development of

the States Parties for further development of the application of atomic energy for peaceful purposes.

Verification Responsibilities of the Technical Secretariat

14. In discharging its responsibilities in the area of verification specified in this Treaty and the Protocol, in cooperation with the States Parties the Technical Secretariat shall, for the purpose of this Treaty:

(a) Make arrangements to receive and distribute data and reporting products relevant to the verification of this Treaty in accordance with its provisions, and to maintain a global communications infrastructure appropriate to this task;

(b) Routinely through its International Data Centre, which shall in principle be the focal point within the Technical Secretariat for data storage and data processing:

(i) Receive and initiate requests for data from the International Monitoring System;

(ii) Receive data, as appropriate, resulting from the process of consultation and clarification, from on-site inspections, and from confidence-building measures; and

(iii) Receive other relevant data from States Parties and international organizations in accordance with this Treaty and the Protocol;

(c) Supervise, coordinate and ensure the operation of the International Monitoring System and its component elements, and of the International Data Centre, in accordance with the relevant operational manuals;

(d) Routinely process, analyse and report on International Monitoring System data according to agreed procedures so as to permit the effective international verification of this Treaty and to contribute to the early resolution of compliance concerns;

(e) Make available all data, both raw and processed, and any reporting products, to all States Parties, each State Party taking responsibility for the use of International Monitoring System data in accordance with Article II, paragraph 7, and with paragraphs 8 and 13 of this Article;

(f) Provide to all States Parties equal, open, convenient and timely access to all stored data;

(g) Store all data, both raw and processed, and reporting products;

(h) Coordinate and facilitate requests for additional data from the International Monitoring System;

(i) Coordinate requests for additional data from one State Party to another State Party;

(j) Provide technical assistance in, and support for, the installation and operation of monitoring facilities and respective communication means, where such assistance and support are required by the State concerned;

(k) Make available to any State Party, upon its request, techniques utilized by the Technical Secretariat and its International Data Centre in compiling, storing, processing, analysing and reporting on data from the verification regime; and

(l) Monitor, assess and report on the overall performance of the International Monitoring System and of the International Data Centre.

15. The agreed procedures to be used by the Technical Secretariat in discharging the verification responsibilities referred to in paragraph 14 and detailed in the Protocol shall be elaborated in the relevant operational manuals.

B. THE INTERNATIONAL MONITORING SYSTEM

16. The International Monitoring System shall comprise facilities for seismological monitoring, radionuclide monitoring including certified laboratories, hydroacoustic monitoring, infrasound monitoring, and respective means of communication, and shall be supported by the International Data Centre of the Technical Secretariat.

17. The International Monitoring System shall be placed under the authority of the Technical Secretariat. All monitoring facilities of the International Monitoring System shall be owned and operated by the States hosting or otherwise taking responsibility for them in accordance with the Protocol.

18. Each State Party shall have the right to participate in the international exchange of data and to have access to all data made available to the International Data Centre. Each State Party shall cooperate with the International Data Centre through its National Authority.

Funding the International Monitoring System

19. For facilities incorporated into the International Monitoring System and specified in Tables 1-A, 2-A, 3 and 4 of Annex 1 to the Protocol, and for their functioning, to the extent that such facilities are agreed by the

relevant State and the Organization to provide data to the International Data Centre in accordance with the technical requirements of the Protocol and relevant operational manuals, the Organization, as specified in agreements or arrangements pursuant to Part I, paragraph 4 of the Protocol, shall meet the costs of:

(a) Establishing any new facilities and upgrading existing facilities, unless the State responsible for such facilities meets these costs itself;

(b) Operating and maintaining International Monitoring System facilities, including facility physical security if appropriate, and application of agreed data authentication procedures;

(c) Transmitting International Monitoring System data (raw or processed) to the International Data Centre by the most direct and cost-effective means available, including, if necessary, via appropriate communications nodes, from monitoring stations, laboratories, analytical facilities or from national data centres; or such data (including samples where appropriate) to laboratory and analytical facilities from monitoring stations; and

(d) Analysing samples on behalf of the Organization.

20. For auxiliary network seismic stations specified in Table 1-B of Annex 1 to the Protocol the Organization, as specified in agreements or arrangements pursuant to Part I, paragraph 4 of the Protocol, shall meet the costs only of:

(a) Transmitting data to the International Data Centre;

(b) Authenticating data from such stations;

(c) Upgrading stations to the required technical standard, unless the State responsible for such facilities meets these costs itself;

(d) If necessary, establishing new stations for the purposes of this Treaty where no appropriate facilities currently exist, unless the State responsible for such facilities meets these costs itself; and

(e) Any other costs related to the provision of data required by the Organization as specified in the relevant operational manuals.

21. The Organization shall also meet the cost of provision to each State Party of its requested selection from the standard range of International Data Centre reporting products and services, as specified in Part I, Section F of the Protocol. The cost of preparation and transmission of any additional data or products shall be met by the requesting State Party.

22. The agreements or, if appropriate, arrangements concluded with States Parties or States hosting or otherwise taking responsibility for facilities of the International Monitoring System shall contain provisions for meeting these costs. Such provisions may include modalities whereby a State Party meets any of the costs referred to in paragraphs 19 (a) and 20 (c) and (d) for facilities which it hosts or for which it is responsible, and is compensated by an appropriate reduction in its assessed financial contribution to the Organization. Such a reduction shall not exceed 50 per cent of the annual assessed financial contribution of a State Party, but may be spread over successive years. A State Party may share such a reduction with another State Party by agreement or arrangement between themselves and with the concurrence of the Executive Council. The agreements or arrangements referred to in this paragraph shall be approved in accordance with Article II, paragraphs 26 (h) and 38 (i).

Changes to the International Monitoring System

23. Any measures referred to in paragraph 11 affecting the International Monitoring System by means of addition or deletion of a monitoring technology shall, when agreed, be incorporated into this Treaty and the Protocol pursuant to Article VII, paragraphs 1 to 6.

24. The following changes to the International Monitoring System, subject to the agreement of those States directly affected, shall be regarded as matters of an administrative or technical nature pursuant to Article VII, paragraphs 7 and 8:

(a) Changes to the number of facilities specified in the Protocol for a given monitoring technology; and

(b) Changes to other details for particular facilities as reflected in the Tables of Annex 1 to the Protocol (including, *inter alia*, State responsible for the facility; location; name of facility; type of facility; and attribution of a facility between the primary and auxiliary seismic networks).

If the Executive Council recommends, pursuant to Article VII, paragraph 8 (d), that such changes be adopted, it shall as a rule also recommend pursuant to Article VII, paragraph 8 (g), that such changes enter into force upon notification by the Director-General of their approval.

25. The Director-General, in submitting to the Executive Council and States Parties information and evaluation in accordance with Article VII, paragraph 8 (b), shall include in the case of any proposal made pursuant to paragraph 24:

(a) A technical evaluation of the proposal;

(b) A statement on the administrative and financial impact of the proposal; and

(c) A report on consultations with States directly affected by the proposal, including indication of their agreement.

Temporary Arrangements

26. In cases of significant or irretrievable breakdown of a monitoring facility specified in the Tables of Annex 1 to the Protocol, or in order to cover other temporary reductions of monitoring coverage, the Director-General shall, in consultation and agreement with those States directly affected, and with the approval of the Executive Council, initiate temporary arrangements of no more than one year's duration, renewable if necessary by agreement of the Executive Council and of the States directly affected for another year. Such arrangements shall not cause the number of operational facilities of the International Monitoring System to exceed the number specified for the relevant network; shall meet as far as possible the technical and operational requirements specified in the operational manual for the relevant network; and shall be conducted within the budget of the Organization. The Director-General shall furthermore take steps to rectify the situation and make proposals for its permanent resolution. The Director-General shall notify all States Parties of any decision taken pursuant to this paragraph.

Cooperating National Facilities

27. States Parties may also separately establish cooperative arrangements with the Organization, in order to make available to the International Data Centre supplementary data from national monitoring stations that are not formally part of the International Monitoring System.

28. Such cooperative arrangements may be established as follows:

(a) Upon request by a State Party, and at the expense of that State, the Technical Secretariat shall take the steps required to certify that a given monitoring facility meets the technical and operational requirements specified in the relevant operational manuals for an International Monitoring System facility, and make arrangements for the authentication of its data. Subject to the agreement of the Executive Council, the Technical Secretariat shall then formally designate such a facility as a cooperating national facility. The Technical Secretariat shall take the steps required to revalidate its certification as appropriate;

(b) The Technical Secretariat shall maintain a current list of cooperating national facilities and shall distribute it to all States Parties; and

(c) The International Data Centre shall call upon data from cooperating national facilities, if so requested by a State Party, for the purposes of facilitating consultation and clarification and the

consideration of on-site inspection requests, data transmission costs being borne by that State Party.

The conditions under which supplementary data from such facilities are made available, and under which the International Data Centre may request further or expedited reporting, or clarifications, shall be elaborated in the operational manual for the respective monitoring network.

C. CONSULTATION AND CLARIFICATION

29. Without prejudice to the right of any State Party to request an on-site inspection, States Parties should, whenever possible, first make every effort to clarify and resolve, among themselves or with or through the Organization, any matter which may cause concern about possible non-compliance with the basic obligations of this Treaty.

30. A State Party that receives a request pursuant to paragraph 29 directly from another State Party shall provide the clarification to the requesting State Party as soon as possible, but in any case no later than 48 hours after the request. The requesting and requested States Parties may keep the Executive Council and the Director-General informed of the request and the response.

31. A State Party shall have the right to request the Director-General to assist in clarifying any matter which may cause concern about possible non-compliance with the basic obligations of this Treaty. The Director-General shall provide appropriate information in the possession of the Technical Secretariat relevant to such a concern. The Director-General shall inform the Executive Council of the request and of the information provided in response, if so requested by the requesting State Party.

32. A State Party shall have the right to request the Executive Council to obtain clarification from another State Party on any matter which may cause concern about possible non-compliance with the basic obligations of this Treaty. In such a case, the following shall apply:

(a) The Executive Council shall forward the request for clarification to the requested State Party through the Director-General no later than 24 hours after its receipt;

(b) The requested State Party shall provide the clarification to the Executive Council as soon as possible, but in any case no later than 48 hours after receipt of the request;

(c) The Executive Council shall take note of the clarification and forward it to the requesting State Party no later than 24 hours after its receipt;

(d) If the requesting State Party deems the clarification to be inadequate, it shall have the right to request the Executive Council to obtain further clarification from the requested State Party.

The Executive Council shall inform without delay all other States Parties about any request for clarification pursuant to this paragraph as well as any response provided by the requested State Party.

33. If the requesting State Party considers the clarification obtained under paragraph 32 (d) to be unsatisfactory, it shall have the right to request a meeting of the Executive Council in which States Parties involved that are not members of the Executive Council shall be entitled to take part. At such a meeting, the Executive Council shall consider the matter and may recommend any measure in accordance with Article V.

D. ON-SITE INSPECTIONS

Request for an On-Site Inspection

34. Each State Party has the right to request an on-site inspection in accordance with the provisions of this Article and Part II of the Protocol in the territory or in any other place under the jurisdiction or control of any State Party, or in any area beyond the jurisdiction or control of any State.

35. The sole purpose of an on-site inspection shall be to clarify whether a nuclear weapon test explosion or any other nuclear explosion has been carried out in violation of Article I and, to the extent possible, to gather any facts which might assist in identifying any possible violator.

36. The requesting State Party shall be under the obligation to keep the on-site inspection request within the scope of this Treaty and to provide in the request information in accordance with paragraph 37. The requesting State Party shall refrain from unfounded or abusive inspection requests.

37. The on-site inspection request shall be based on information collected by the International Monitoring System, on any relevant technical information obtained by national technical means of verification in a manner consistent with generally recognized principles of international law, or on a combination thereof. The request shall contain information pursuant to Part II, paragraph 41 of the Protocol.

38. The requesting State Party shall present the on-site inspection request to the Executive Council and at the same time to the Director-General for the latter to begin immediate processing.

Follow-up After Submission of an On-Site Inspection Request

39. The Executive Council shall begin its consideration immediately upon receipt of the on-site inspection request.

40. The Director-General, after receiving the on-site inspection request, shall acknowledge receipt of the request to the requesting State Party within two hours and communicate the request to the State Party sought to be inspected within six hours. The Director-General shall ascertain that the request meets the requirements specified in Part II, paragraph 41 of the Protocol, and, if necessary, shall assist the requesting State Party in filing the request accordingly, and shall communicate the request to the Executive Council and to all other States Parties within 24 hours.

41. When the on-site inspection request fulfils the requirements, the Technical Secretariat shall begin preparations for the on-site inspection without delay.

42. The Director-General, upon receipt of an on-site inspection request referring to an inspection area under the jurisdiction or control of a State Party, shall immediately seek clarification from the State Party sought to be inspected in order to clarify and resolve the concern raised in the request.

43. A State Party that receives a request for clarification pursuant to paragraph 42 shall provide the Director-General with explanations and with other relevant information available as soon as possible, but no later than 72 hours after receipt of the request for clarification.

44. The Director-General, before the Executive Council takes a decision on the on-site inspection request, shall transmit immediately to the Executive Council any additional information available from the International Monitoring System or provided by any State Party on the event specified in the request, including any clarification provided pursuant to paragraphs 42 and 43, as well as any other information from within the Technical Secretariat that the Director-General deems relevant or that is requested by the Executive Council.

45. Unless the requesting State Party considers the concern raised in the on-site inspection request to be resolved and withdraws the request, the Executive Council shall take a decision on the request in accordance with paragraph 46.

Executive Council Decisions

46. The Executive Council shall take a decision on the on-site inspection request no later than 96 hours after receipt of the request from the requesting State Party. The decision to approve the on-site inspection shall be made by at least 30 affirmative votes of members of the

Executive Council. If the Executive Council does not approve the inspection, preparations shall be stopped and no further action on the request shall be taken.

47. No later than 25 days after the approval of the on-site inspection in accordance with paragraph 46, the inspection team shall transmit to the Executive Council, through the Director-General, a progress inspection report. The continuation of the inspection shall be considered approved unless the Executive Council, no later than 72 hours after receipt of the progress inspection report, decides by a majority of all its members not to continue the inspection. If the Executive Council decides not to continue the inspection, the inspection shall be terminated, and the inspection team shall leave the inspection area and the territory of the inspected State Party as soon as possible in accordance with Part II, paragraphs 109 and 110 of the Protocol.

48. In the course of the on-site inspection, the inspection team may submit to the Executive Council, through the Director-General, a proposal to conduct drilling. The Executive Council shall take a decision on such a proposal no later than 72 hours after receipt of the proposal. The decision to approve drilling shall be made by a majority of all members of the Executive Council.

49. The inspection team may request the Executive Council, through the Director-General, to extend the inspection duration by a maximum of 70 days beyond the 60-day time-frame specified in Part II, paragraph 4 of the Protocol, if the inspection team considers such an extension essential to enable it to fulfil its mandate. The inspection team shall indicate in its request which of the activities and techniques listed in Part II, paragraph 69 of the Protocol it intends to carry out during the extension period. The Executive Council shall take a decision on the extension request no later than 72 hours after receipt of the request. The decision to approve an extension of the inspection duration shall be made by a majority of all members of the Executive Council.

50. Any time following the approval of the continuation of the on-site inspection in accordance with paragraph 47, the inspection team may submit to the Executive Council, through the Director-General, a recommendation to terminate the inspection. Such a recommendation shall be considered approved unless the Executive Council, no later than 72 hours after receipt of the recommendation, decides by a two-thirds majority of all its members not to approve the termination of the inspection. In case of termination of the inspection, the inspection team shall leave the inspection area and the territory of the inspected State Party as soon as possible in accordance with Part II, paragraphs 109 and 110 of the Protocol.

51. The requesting State Party and the State Party sought to be inspected may participate in the deliberations of the Executive Council on the on-

site inspection request without voting. The requesting State Party and the inspected State Party may also participate without voting in any subsequent deliberations of the Executive Council related to the inspection.

52. The Director-General shall notify all States Parties within 24 hours about any decision by and reports, proposals, requests and recommendations to the Executive Council pursuant to paragraphs 46 to 50.

Follow-up After Executive Council Approval of an On-Site Inspection

53. An on-site inspection approved by the Executive Council shall be conducted without delay by an inspection team designated by the Director-General and in accordance with the provisions of this Treaty and the Protocol. The inspection team shall arrive at the point of entry no later than six days following the receipt by the Executive Council of the on-site inspection request from the requesting State Party.

54. The Director-General shall issue an inspection mandate for the conduct of the on-site inspection. The inspection mandate shall contain the information specified in Part II, paragraph 42 of the Protocol.

55. The Director-General shall notify the inspected State Party of the inspection no less than 24 hours before the planned arrival of the inspection team at the point of entry, in accordance with Part II, paragraph 43 of the Protocol.

The Conduct of an On-Site Inspection

56. Each State Party shall permit the Organization to conduct an on-site inspection on its territory or at places under its jurisdiction or control in accordance with the provisions of this Treaty and the Protocol. However, no State Party shall have to accept simultaneous on-site inspections on its territory or at places under its jurisdiction or control.

57. In accordance with the provisions of this Treaty and the Protocol, the inspected State Party shall have:

(a) The right and the obligation to make every reasonable effort to demonstrate its compliance with this Treaty and, to this end, to enable the inspection team to fulfil its mandate;

(b) The right to take measures it deems necessary to protect national security interests and to prevent disclosure of confidential information not related to the purpose of the inspection;

(c) The obligation to provide access within the inspection area for the sole purpose of determining facts relevant to the purpose of the inspection, taking into account sub-paragraph (b) and any constitutional obligations it may have with regard to proprietary rights or searches and seizures;

(d) The obligation not to invoke this paragraph or Part II, paragraph 88 of the Protocol to conceal any violation of its obligations under Article I; and

(e) The obligation not to impede the ability of the inspection team to move within the inspection area and to carry out inspection activities in accordance with this Treaty and the Protocol.

Access, in the context of an on-site inspection, means both the physical access of the inspection team and the inspection equipment to, and the conduct of inspection activities within, the inspection area.

58. The on-site inspection shall be conducted in the least intrusive manner possible, consistent with the efficient and timely accomplishment of the inspection mandate, and in accordance with the procedures set forth in the Protocol. Wherever possible, the inspection team shall begin with the least intrusive procedures and then proceed to more intrusive procedures only as it deems necessary to collect sufficient information to clarify the concern about possible non-compliance with this Treaty. The inspectors shall seek only the information and data necessary for the purpose of the inspection and shall seek to minimize interference with normal operations of the inspected State Party.

59. The inspected State Party shall assist the inspection team throughout the on-site inspection and facilitate its task.

60. If the inspected State Party, acting in accordance with Part II, paragraphs 86 to 96 of the Protocol, restricts access within the inspection area, it shall make every reasonable effort in consultations with the inspection team to demonstrate through alternative means its compliance with this Treaty.

Observer

61. With regard to an observer, the following shall apply:

(a) The requesting State Party, subject to the agreement of the inspected State Party, may send a representative, who shall be a national either of the requesting State Party or of a third State Party, to observe the conduct of the on-site inspection;

(b) The inspected State Party shall notify its acceptance or non-acceptance of the proposed observer to the Director-General within 12 hours after approval of the on-site inspection by the Executive Council;

(c) In case of acceptance, the inspected State Party shall grant access to the observer in accordance with the Protocol;

(d) The inspected State Party shall, as a rule, accept the proposed observer, but if the inspected State Party exercises a refusal, that fact shall be recorded in the inspection report.

There shall be no more than three observers from an aggregate of requesting States Parties.

Reports of an On Site Inspection

62. Inspection reports shall contain:

(a) A description of the activities conducted by the inspection team;

(b) The factual findings of the inspection team relevant to the purpose of the inspection;

(c) An account of the cooperation granted during the on-site inspection;

(d) A factual description of the extent of the access granted, including the alternative means provided to the team, during the on-site inspection; and

(e) Any other details relevant to the purpose of the inspection.

Differing observations made by inspectors may be attached to the report.

63. The Director-General shall make draft inspection reports available to the inspected State Party. The inspected State Party shall have the right to provide the Director-General within 48 hours with its comments and explanations, and to identify any information and data which, in its view, are not related to the purpose of the inspection and should not be circulated outside the Technical Secretariat. The Director-General shall consider the proposals for changes to the draft inspection report made by the inspected State Party and shall wherever possible incorporate them. The Director-General shall also annex the comments and explanations provided by the inspected State Party to the inspection report.

64. The Director-General shall promptly transmit the inspection report to the requesting State Party, the inspected State Party, the Executive Council and to all other States Parties. The Director-General shall further transmit promptly to the Executive Council and to all other States Parties

any results of sample analysis in designated laboratories in accordance with Part II, paragraph 104 of the Protocol, relevant data from the International Monitoring System, the assessments of the requesting and inspected States Parties, as well as any other information that the Director-General deems relevant. In the case of the progress inspection report referred to in paragraph 47, the Director-General shall transmit the report to the Executive Council within the time-frame specified in that paragraph.

65. The Executive Council, in accordance with its powers and functions, shall review the inspection report and any material provided pursuant to paragraph 64, and shall address any concerns as to:

(a) Whether any non-compliance with this Treaty has occurred; and

(b) Whether the right to request an on-site inspection has been abused.

66. If the Executive Council reaches the conclusion, in keeping with its powers and functions, that further action may be necessary with regard to paragraph 65, it shall take the appropriate measures in accordance with Article V.

Frivolous or Abusive On-Site Inspection Requests

67. If the Executive Council does not approve the on-site inspection on the basis that the on-site inspection request is frivolous or abusive, or if the inspection is terminated for the same reasons, the Executive Council shall consider and decide on whether to implement appropriate measures to redress the situation, including the following:

(a) Requiring the requesting State Party to pay for the cost of any preparations made by the Technical Secretariat;

(b) Suspending the right of the requesting State Party to request an on-site inspection for a period of time, as determined by the Executive Council; and

(c) Suspending the right of the requesting State Party to serve on the Executive Council for a period of time.

E. CONFIDENCE-BUILDING MEASURES

68. In order to:

(a) Contribute to the timely resolution of any compliance concerns arising from possible misinterpretation of verification data relating to chemical explosions; and

(b) Assist in the calibration of the stations that are part of the component networks of the International Monitoring System,

each State Party undertakes to cooperate with the Organization and with other States Parties in implementing relevant measures as set out in Part III of the Protocol.

ARTICLE V

MEASURES TO REDRESS A SITUATION AND TO ENSURE COMPLIANCE, INCLUDING SANCTIONS

1. The Conference, taking into account, inter alia, the recommendations of the Executive Council, shall take the necessary measures, as set forth in paragraphs 2 and 3, to ensure compliance with this Treaty and to redress and remedy any situation which contravenes the provisions of this Treaty.
2. In cases where a State Party has been requested by the Conference or the Executive Council to redress a situation raising problems with regard to its compliance and fails to fulfil the request within the specified time, the Conference may, inter alia, decide to restrict or suspend the State Party from the exercise of its rights and privileges under this Treaty until the Conference decides otherwise.
3. In cases where damage to the object and purpose of this Treaty may result from non-compliance with the basic obligations of this Treaty, the Conference may recommend to States Parties collective measures which are in conformity with international law.
4. The Conference, or alternatively, if the case is urgent, the Executive Council, may bring the issue, including relevant information and conclusions, to the attention of the United Nations.

ARTICLE VI

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Disputes that may arise concerning the application or the interpretation of this Treaty shall be settled in accordance with the relevant provisions of this Treaty and in conformity with the provisions of the Charter of the United Nations.
2. When a dispute arises between two or more States Parties, or between one or more States Parties and the Organization, relating to the application or interpretation of this Treaty, the parties concerned shall consult together with a view to the expeditious settlement of the dispute by negotiation or by other peaceful means of the parties' choice, including recourse to appropriate organs of this Treaty and, by mutual consent, referral to the International Court of Justice in conformity with the Statute of the Court. The parties involved shall keep the Executive Council informed of actions being taken.
3. The Executive Council may contribute to the settlement of a dispute that may arise concerning the application or interpretation of this Treaty by whatever means it deems appropriate, including offering its good offices, calling upon the States Parties to a dispute to seek a settlement through a process of their own choice, bringing the matter to the attention of the Conference and recommending a time-limit for any agreed procedure.
4. The Conference shall consider questions related to disputes raised by States Parties or brought to its attention by the Executive Council. The Conference shall, as it finds necessary, establish or entrust organs with tasks related to the settlement of these disputes in conformity with Article II, paragraph 26 (j).
5. The Conference and the Executive Council are separately empowered, subject to authorization from the General Assembly of the United Nations, to request the International Court of Justice to give an advisory opinion on any legal question arising within the scope of the activities of the Organization. An agreement between the Organization and the United Nations shall be concluded for this purpose in accordance with Article II, paragraph 38 (h).
6. This Article is without prejudice to Articles IV and V.

ARTICLE VII

AMENDMENTS

1. At any time after the entry into force of this Treaty, any State Party may propose amendments to this Treaty, the Protocol, or the Annexes to the Protocol. Any State Party may also propose changes, in accordance with paragraph 7, to the Protocol or the Annexes thereto. Proposals for amendments shall be subject to the procedures in paragraphs 2 to 6. Proposals for changes, in accordance with paragraph 7, shall be subject to the procedures in paragraph 8.
2. The proposed amendment shall be considered and adopted only by an Amendment Conference.
3. Any proposal for an amendment shall be communicated to the Director-General, who shall circulate it to all States Parties and the Depositary and seek the views of the States Parties on whether an Amendment Conference should be convened to consider the proposal. If a majority of the States Parties notify the Director-General no later than 30 days after its circulation that they support further consideration of the proposal, the Director-General shall convene an Amendment Conference to which all States Parties shall be invited.
4. The Amendment Conference shall be held immediately following a regular session of the Conference unless all States Parties that support the convening of an Amendment Conference request that it be held earlier. In no case shall an Amendment Conference be held less than 60 days after the circulation of the proposed amendment.
5. Amendments shall be adopted by the Amendment Conference by a positive vote of a majority of the States Parties with no State Party casting a negative vote.
6. Amendments shall enter into force for all States Parties 30 days after deposit of the instruments of ratification or acceptance by all those States Parties casting a positive vote at the Amendment Conference.
7. In order to ensure the viability and effectiveness of this Treaty, Parts I and III of the Protocol and Annexes 1 and 2 to the Protocol shall be subject to changes in accordance with paragraph 8, if the proposed changes are related only to matters of an administrative or technical nature. All other provisions of the Protocol and the Annexes thereto shall not be subject to changes in accordance with paragraph 8.
8. Proposed changes referred to in paragraph 7 shall be made in accordance with the following procedures:

(a) The text of the proposed changes shall be transmitted together with the necessary information to the Director-General. Additional information for the evaluation of the proposal may be provided by any State Party and the Director-General. The Director-General shall promptly communicate any such proposals and information to all States Parties, the Executive Council and the Depositary;

(b) No later than 60 days after its receipt, the Director-General shall evaluate the proposal to determine all its possible consequences for the provisions of this Treaty and its implementation and shall communicate any such information to all States Parties and the Executive Council;

(c) The Executive Council shall examine the proposal in the light of all information available to it, including whether the proposal fulfils the requirements of paragraph 7. No later than 90 days after its receipt, the Executive Council shall notify its recommendation, with appropriate explanations, to all States Parties for consideration. States Parties shall acknowledge receipt within 10 days;

(d) If the Executive Council recommends to all States Parties that the proposal be adopted, it shall be considered approved if no State Party objects to it within 90 days after receipt of the recommendation. If the Executive Council recommends that the proposal be rejected, it shall be considered rejected if no State Party objects to the rejection within 90 days after receipt of the recommendation;

(e) If a recommendation of the Executive Council does not meet with the acceptance required under sub-paragraph (d), a decision on the proposal, including whether it fulfils the requirements of paragraph 7, shall be taken as a matter of substance by the Conference at its next session;

(f) The Director-General shall notify all States Parties and the Depositary of any decision under this paragraph;

(g) Changes approved under this procedure shall enter into force for all States Parties 180 days after the date of notification by the Director-General of their approval unless another time period is recommended by the Executive Council or decided by the Conference.

ARTICLE VIII

REVIEW OF THE TREATY

1. Unless otherwise decided by a majority of the States Parties, ten years after the entry into force of this Treaty a Conference of the States Parties shall be held to review the operation and effectiveness of this Treaty, with a view to assuring itself that the objectives and purposes in the Preamble and the provisions of the Treaty are being realized. Such review shall take into account any new scientific and technological developments relevant to this Treaty. On the basis of a request by any State Party, the Review Conference shall consider the possibility of permitting the conduct of underground nuclear explosions for peaceful purposes. If the Review Conference decides by consensus that such nuclear explosions may be permitted, it shall commence work without delay, with a view to recommending to States Parties an appropriate amendment to this Treaty that shall preclude any military benefits of such nuclear explosions. Any such proposed amendment shall be communicated to the Director-General by any State Party and shall be dealt with in accordance with the provisions of Article VII.

2. At intervals of ten years thereafter, further Review Conferences may be convened with the same objective, if the Conference so decides as a matter of procedure in the preceding year. Such Conferences may be convened after an interval of less than ten years if so decided by the Conference as a matter of substance.

3. Normally, any Review Conference shall be held immediately following the regular annual session of the Conference provided for in Article II.

ARTICLE IX

DURATION AND WITHDRAWAL

1. This Treaty shall be of unlimited duration.
2. Each State Party shall, in exercising its national sovereignty, have the right to withdraw from this Treaty if it decides that extraordinary events related to the subject matter of this Treaty have jeopardized its supreme interests.
3. Withdrawal shall be effected by giving notice six months in advance to all other States Parties, the Executive Council, the Depositary and the United Nations Security Council. Notice of withdrawal shall include a statement of the extraordinary event or events which a State Party regards as jeopardizing its supreme interests.

ARTICLE X

STATUS OF THE PROTOCOL AND THE ANNEXES

The Annexes to this Treaty, the Protocol, and the Annexes to the Protocol form an integral part of the Treaty. Any reference to this Treaty includes the Annexes to this Treaty, the Protocol and the Annexes to the Protocol.

ARTICLE XI

SIGNATURE

This Treaty shall be open to all States for signature before its entry into force.

ARTICLE XII

RATIFICATION

This Treaty shall be subject to ratification by States Signatories according to their respective constitutional processes.

ARTICLE XIII

ACCESSION

Any State which does not sign this Treaty before its entry into force may accede to it at any time thereafter.

ARTICLE XIV

ENTRY INTO FORCE

1. This Treaty shall enter into force 180 days after the date of deposit of the instruments of ratification by all States listed in Annex 2 to this Treaty, but in no case earlier than two years after its opening for signature.
2. If this Treaty has not entered into force three years after the date of the anniversary of its opening for signature, the Depositary shall convene a Conference of the States that have already deposited their instruments of ratification upon the request of a majority of those States. That Conference shall examine the extent to which the requirement set out in paragraph 1 has been met and shall consider and decide by consensus what measures consistent with international law may be undertaken to accelerate the ratification process in order to facilitate the early entry into force of this Treaty.
3. Unless otherwise decided by the Conference referred to in paragraph 2 or other such conferences, this process shall be repeated at subsequent anniversaries of the opening for signature of this Treaty, until its entry into force.
4. All States Signatories shall be invited to attend the Conference referred to in paragraph 2 and any subsequent conferences as referred to in paragraph 3, as observers.
5. For States whose instruments of ratification or accession are deposited subsequent to the entry into force of this Treaty, it shall enter into force on the 30th day following the date of deposit of their instruments of ratification or accession.

ARTICLE XV

RESERVATIONS

The Articles of and the Annexes to this Treaty shall not be subject to reservations. The provisions of the Protocol to this Treaty and the Annexes to the Protocol shall not be subject to reservations incompatible with the object and purpose of this Treaty.

ARTICLE XVI

DEPOSITARY

1. The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Treaty and shall receive signatures, instruments of ratification and instruments of accession.
2. The Depositary shall promptly inform all States Signatories and acceding States of the date of each signature, the date of deposit of each instrument of ratification or accession, the date of the entry into force of this Treaty and of any amendments and changes thereto, and the receipt of other notices.
3. The Depositary shall send duly certified copies of this Treaty to the Governments of the States Signatories and acceding States.
4. This Treaty shall be registered by the Depositary pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

ARTICLE XVII

AUTHENTIC TEXTS

This Treaty, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

ANNEX 1 TO THE TREATY

LIST OF STATES PURSUANT TO ARTICLE II, PARAGRAPH 28

Africa

Algeria, Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Cameroon, Cape Verde, Central African Republic, Chad, Comoros, Congo, Côte d'Ivoire, Djibouti, Egypt, Equatorial Guinea, Eritrea, Ethiopia, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kenya, Lesotho, Liberia, Libyan Arab Jamahiriya, Madagascar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Morocco, Mozambique, Namibia, Niger, Nigeria, Rwanda, Sao Tome & Principe, Senegal, Seychelles, Sierra Leone, Somalia, South Africa, Sudan, Swaziland, Togo, Tunisia, Uganda, United Republic of Tanzania, Zaire, Zambia, Zimbabwe.

Eastern Europe

Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Estonia, Georgia, Hungary, Latvia, Lithuania, Moldova, Poland, Romania, Russian Federation, Slovakia, Slovenia, The former Yugoslav Republic of Macedonia, Ukraine, Yugoslavia.

Latin America and the Caribbean

Antigua and Barbuda, Argentina, Bahamas, Barbados, Belize, Bolivia, Brazil, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Dominica, Dominican Republic, Ecuador, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaica, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent and the Grenadines, Suriname, Trinidad and Tobago, Uruguay, Venezuela.

Middle East and South Asia

Afghanistan, Bahrain, Bangladesh, Bhutan, India, Iran (Islamic Republic of), Iraq, Israel, Jordan, Kazakstan, Kuwait, Kyrgyzstan, Lebanon, Maldives, Oman, Nepal, Pakistan, Qatar, Saudi Arabia, Sri Lanka, Syrian Arab Republic, Tajikistan, Turkmenistan, United Arab Emirates, Uzbekistan, Yemen.

North America and Western Europe

Andorra, Austria, Belgium, Canada, Cyprus, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Holy See, Iceland, Ireland, Italy, Liechtenstein, Luxembourg, Malta, Monaco, Netherlands, Norway, Portugal, San Marino, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, United States of America.

South East Asia, the Pacific and the Far East

Australia, Brunei Darussalam, Cambodia, China, Cook Islands, Democratic People's Republic of Korea, Fiji, Indonesia, Japan, Kiribati, Lao People's Democratic Republic, Malaysia, Marshall Islands, Micronesia (Federated States of), Mongolia, Myanmar, Nauru, New Zealand, Niue, Palau, Papua New Guinea, Philippines, Republic of Korea, Samoa, Singapore, Solomon Islands, Thailand, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Viet Nam.

ANNEX 2 TO THE TREATY

LIST OF STATES PURSUANT TO ARTICLE XIV

List of States members of the Conference on Disarmament as at 18 June 1996 which formally participated in the work of the 1996 session of the Conference and which appear in Table 1 of the International Atomic Energy Agency's April 1996 edition of "Nuclear Power Reactors in the World", and of States members of the Conference on Disarmament as at 18 June 1996 which formally participated in the work of the 1996 session of the Conference and which appear in Table 1 of the International Atomic Energy Agency's December 1995 edition of "Nuclear Research Reactors in the World":

Algeria, Argentina, Australia, Austria, Bangladesh, Belgium, Brazil, Bulgaria, Canada, Chile, China, Colombia, Democratic People's Republic of Korea, Egypt, Finland, France, Germany, Hungary, India, Indonesia, Iran (Islamic Republic of), Israel, Italy, Japan, Mexico, Netherlands, Norway, Pakistan, Peru, Poland, Romania, Republic of Korea, Russian Federation, Slovakia, South Africa, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, United States of America, Viet Nam, Zaire.

PROTOCOL TO THE COMPREHENSIVE NUCLEAR TEST-BAN
TREATY

PART I

THE INTERNATIONAL MONITORING SYSTEM AND
INTERNATIONAL DATA CENTRE FUNCTIONS

A. GENERAL PROVISIONS

1. The International Monitoring System shall comprise monitoring facilities as set out in Article IV, paragraph 16, and respective means of communication.
2. The monitoring facilities incorporated into the International Monitoring System shall consist of those facilities specified in Annex 1 to this Protocol. The International Monitoring System shall fulfil the technical and operational requirements specified in the relevant operational manuals.
3. The Organization, in accordance with Article II, shall, in cooperation and consultation with the States Parties, with other States, and with international organizations as appropriate, establish and coordinate the operation and maintenance, and any future agreed modification or development of the International Monitoring System.
4. In accordance with appropriate agreements or arrangements and procedures, a State Party or other State hosting or otherwise taking responsibility for International Monitoring System facilities and the Technical Secretariat shall agree and cooperate in establishing, operating, upgrading, financing, and maintaining monitoring facilities, related certified laboratories and respective means of communication within areas under its jurisdiction or control or elsewhere in conformity with international law. Such cooperation shall be in accordance with the security and authentication requirements and technical specifications contained in the relevant operational manuals. Such a State shall give the Technical Secretariat authority to access a monitoring facility for checking equipment and communication links, and shall agree to make the necessary changes in the equipment and the operational procedures to meet agreed requirements. The Technical Secretariat shall provide to such States appropriate technical assistance as is deemed by the Executive Council to be required for the proper functioning of the facility as part of the International Monitoring System.
5. Modalities for such cooperation between the Organization and States Parties or States hosting or otherwise taking responsibility for facilities of the International Monitoring System shall be set out in agreements or arrangements as appropriate in each case.

B. SEISMOLOGICAL MONITORING

6. Each State Party undertakes to cooperate in an international exchange of seismological data to assist in the verification of compliance with this Treaty. This cooperation shall include the establishment and operation of a global network of primary and auxiliary seismological monitoring stations. These stations shall provide data in accordance with agreed procedures to the International Data Centre.

7. The network of primary stations shall consist of the 50 stations specified in Table 1-A of Annex 1 to this Protocol. These stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Seismological Monitoring and the International Exchange of Seismological Data. Uninterrupted data from the primary stations shall be transmitted, directly or through a national data centre, on-line to the International Data Centre.

8. To supplement the primary network, an auxiliary network of 120 stations shall provide information, directly or through a national data centre, to the International Data Centre upon request. The auxiliary stations to be used are listed in Table 1-B of Annex 1 to this Protocol. The auxiliary stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Seismological Monitoring and the International Exchange of Seismological Data. Data from the auxiliary stations may at any time be requested by the International Data Centre and shall be immediately available through on-line computer connections.

C. RADIONUCLIDE MONITORING

9. Each State Party undertakes to cooperate in an international exchange of data on radionuclides in the atmosphere to assist in the verification of compliance with this Treaty. This cooperation shall include the establishment and operation of a global network of radionuclide monitoring stations and certified laboratories. The network shall provide data in accordance with agreed procedures to the International Data Centre.

10. The network of stations to measure radionuclides in the atmosphere shall comprise an overall network of 80 stations, as specified in Table 2-A of Annex 1 to this Protocol. All stations shall be capable of monitoring for the presence of relevant particulate matter in the atmosphere. Forty of these stations shall also be capable of monitoring for the presence of relevant noble gases upon the entry into force of this Treaty. For this purpose the Conference, at its initial session, shall approve a recommendation by the Preparatory Commission as to which 40 stations from Table 2-A of Annex 1 to this Protocol shall be capable of noble gas monitoring. At its first regular annual session, the Conference shall consider and decide on a plan for implementing noble gas monitoring

capability throughout the network. The Director-General shall prepare a report to the Conference on the modalities for such implementation. All monitoring stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Radionuclide Monitoring and the International Exchange of Radionuclide Data.

11. The network of radionuclide monitoring stations shall be supported by laboratories, which shall be certified by the Technical Secretariat in accordance with the relevant operational manual for the performance, on contract to the Organization and on a fee-for-service basis, of the analysis of samples from radionuclide monitoring stations. Laboratories specified in Table 2-B of Annex 1 to this Protocol, and appropriately equipped, shall, as required, also be drawn upon by the Technical Secretariat to perform additional analysis of samples from radionuclide monitoring stations. With the agreement of the Executive Council, further laboratories may be certified by the Technical Secretariat to perform the routine analysis of samples from manual monitoring stations where necessary. All certified laboratories shall provide the results of such analysis to the International Data Centre, and in so doing shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual on Radionuclide Monitoring and the International Exchange of Radionuclide Data.

D. HYDROACOUSTIC MONITORING

12. Each State Party undertakes to cooperate in an international exchange of hydroacoustic data to assist in the verification of compliance with this Treaty. This cooperation shall include the establishment and operation of a global network of hydroacoustic monitoring stations. These stations shall provide data in accordance with agreed procedures to the International Data Centre.

13. The network of hydroacoustic stations shall consist of the stations specified in Table 3 of Annex 1 to this Protocol, and shall comprise an overall network of six hydrophone and five T-phase stations. These stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Hydroacoustic Monitoring and the International Exchange of Hydroacoustic Data.

E. INFRASOUND MONITORING

14. Each State Party undertakes to cooperate in an international exchange of infrasound data to assist in the verification of compliance with this Treaty. This cooperation shall include the establishment and operation of a global network of infrasound monitoring stations. These stations shall provide data in accordance with agreed procedures to the International Data Centre.

15. The network of infrasound stations shall consist of the stations specified in Table 4 of Annex 1 to this Protocol, and shall comprise an overall network of 60 stations. These stations shall fulfil the technical and operational requirements specified in the Operational Manual for Infrasound Monitoring and the International Exchange of Infrasound Data.

F. INTERNATIONAL DATA CENTRE FUNCTIONS

16. The International Data Centre shall receive, collect, process, analyse, report on and archive data from International Monitoring System facilities, including the results of analysis conducted at certified laboratories.

17. The procedures and standard event screening criteria to be used by the International Data Centre in carrying out its agreed functions, in particular for the production of standard reporting products and for the performance of a standard range of services for States Parties, shall be elaborated in the Operational Manual for the International Data Centre and shall be progressively developed. The procedures and criteria developed initially by the Preparatory Commission shall be approved by the Conference at its initial session.

International Data Centre Standard Products

18. The International Data Centre shall apply on a routine basis automatic processing methods and interactive human analysis to raw International Monitoring System data in order to produce and archive standard International Data Centre products on behalf of all States Parties. These products shall be provided at no cost to States Parties and shall be without prejudice to final judgements with regard to the nature of any event, which shall remain the responsibility of States Parties, and shall include:

(a) Integrated lists of all signals detected by the International Monitoring System, as well as standard event lists and bulletins, including the values and associated uncertainties calculated for each event located by the International Data Centre, based on a set of standard parameters;

(b) Standard screened event bulletins that result from the application to each event by the International Data Centre of standard event screening criteria, making use of the characterization parameters specified in Annex 2 to this Protocol, with the objective of characterizing, highlighting in the standard event bulletin, and thereby screening out, events considered to be consistent with natural phenomena or non-nuclear, man-made phenomena. The standard event bulletin shall indicate numerically for each event the degree to which that event meets or does not meet the event screening criteria. In applying standard event

screening, the International Data Centre shall use both global and supplementary screening criteria to take account of regional variations where applicable. The International Data Centre shall progressively enhance its technical capabilities as experience is gained in the operation of the International Monitoring System;

(c) Executive summaries, which summarise the data acquired and archived by the International Data Centre, the products of the International Data Centre, and the performance and operational status of the International Monitoring System and International Data Centre; and

(d) Extracts or subsets of the standard International Data Centre products specified in sub-paragraphs (a) to (c), selected according to the request of an individual State Party.

19. The International Data Centre shall carry out, at no cost to States Parties, special studies to provide in-depth, technical review by expert analysis of data from the International Monitoring System, if requested by the Organization or by a State Party, to improve the estimated values for the standard signal and event parameters.

International Data Centre Services to States Parties

20. The International Data Centre shall provide States Parties with open, equal, timely and convenient access to all International Monitoring System data, raw or processed, all International Data Centre products, and all other International Monitoring System data in the archive of the International Data Centre or, through the International Data Centre, of International Monitoring System facilities. The methods for supporting data access and the provision of data shall include the following services:

(a) Automatic and regular forwarding to a State Party of the products of the International Data Centre or the selection by the State Party thereof, and, as requested, the selection by the State Party of International Monitoring System data;

(b) The provision of the data or products generated in response to ad hoc requests by States Parties for the retrieval from the International Data Centre and International Monitoring System facility archives of data and products, including interactive electronic access to the International Data Centre data base; and

(c) Assisting individual States Parties, at their request and at no cost for reasonable efforts, with expert technical analysis of International Monitoring System data and other relevant data provided by the requesting State Party, in order to help the State Party concerned to identify the source of specific events. The output of any such technical analysis shall be considered a product of the requesting State Party, but shall be available to all States Parties.

The International Data Centre services specified in sub-paragraphs (a) and (b) shall be made available at no cost to each State Party. The volumes and formats of data shall be set out in the Operational Manual for the International Data Centre.

National Event Screening

21. The International Data Centre shall, if requested by a State Party, apply to any of its standard products, on a regular and automatic basis, national event screening criteria established by that State Party, and provide the results of such analysis to that State Party. This service shall be undertaken at no cost to the requesting State Party. The output of such national event screening processes shall be considered a product of the requesting State Party.

Technical Assistance

22. The International Data Centre shall, where required, provide technical assistance to individual States Parties:

(a) In formulating their requirements for selection and screening of data and products;

(b) By installing at the International Data Centre, at no cost to a requesting State Party for reasonable efforts, computer algorithms or software provided by that State Party to compute new signal and event parameters that are not included in the Operational Manual for the International Data Centre, the output being considered products of the requesting State Party; and

(c) By assisting States Parties to develop the capability to receive, process and analyse International Monitoring System data at a national data centre.

23. The International Data Centre shall continuously monitor and report on the operational status of the International Monitoring System facilities, of communications links, and of its own processing systems. It shall provide immediate notification to those responsible should the operational performance of any component fail to meet agreed levels set out in the relevant operational manual.

PART II

ON-SITE INSPECTIONS

A. GENERAL PROVISIONS

1. The procedures in this Part shall be implemented pursuant to the provisions for on-site inspections set out in Article IV.
2. The on-site inspection shall be carried out in the area where the event that triggered the on-site inspection request occurred.
3. The area of an on-site inspection shall be continuous and its size shall not exceed 1000 square kilometres. There shall be no linear distance greater than 50 kilometres in any direction.
4. The duration of an on-site inspection shall not exceed 60 days from the date of the approval of the on-site inspection request in accordance with Article IV, paragraph 46, but may be extended by a maximum of 70 days in accordance with Article IV, paragraph 49.
5. If the inspection area specified in the inspection mandate extends to the territory or other place under the jurisdiction or control of more than one State Party, the provisions on on-site inspections shall, as appropriate, apply to each of the States Parties to which the inspection area extends.
6. In cases where the inspection area is under the jurisdiction or control of the inspected State Party but is located on the territory of another State Party or where the access from the point of entry to the inspection area requires transit through the territory of a State Party other than the inspected State Party, the inspected State Party shall exercise the rights and fulfil the obligations concerning such inspections in accordance with this Protocol. In such a case, the State Party on whose territory the inspection area is located shall facilitate the inspection and shall provide for the necessary support to enable the inspection team to carry out its tasks in a timely and effective manner. States Parties through whose territory transit is required to reach the inspection area shall facilitate such transit.
7. In cases where the inspection area is under the jurisdiction or control of the inspected State Party but is located on the territory of a State not Party to this Treaty, the inspected State Party shall take all necessary measures to ensure that the inspection can be carried out in accordance with this Protocol. A State Party that has under its jurisdiction or control one or more areas on the territory of a State not Party to this Treaty shall take all necessary measures to ensure acceptance by the State on whose territory the inspection area is located of inspectors and inspection assistants designated to that State Party. If an inspected State Party is

unable to ensure access, it shall demonstrate that it took all necessary measures to ensure access.

8. In cases where the inspection area is located on the territory of a State Party but is under the jurisdiction or control of a State not Party to this Treaty, the State Party shall take all necessary measures required of an inspected State Party and a State Party on whose territory the inspection area is located, without prejudice to the rules and practices of international law, to ensure that the on-site inspection can be carried out in accordance with this Protocol. If the State Party is unable to ensure access to the inspection area, it shall demonstrate that it took all necessary measures to ensure access, without prejudice to the rules and practices of international law.

9. The size of the inspection team shall be kept to the minimum necessary for the proper fulfilment of the inspection mandate. The total number of members of the inspection team present on the territory of the inspected State Party at any given time, except during the conduct of drilling, shall not exceed 40 persons. No national of the requesting State Party or the inspected State Party shall be a member of the inspection team.

10. The Director-General shall determine the size of the inspection team and select its members from the list of inspectors and inspection assistants, taking into account the circumstances of a particular request.

11. The inspected State Party shall provide for or arrange the amenities necessary for the inspection team, such as communication means, interpretation services, transportation, working space, lodging, meals, and medical care.

12. The inspected State Party shall be reimbursed by the Organization, in a reasonably short period of time after conclusion of the inspection, for all expenses, including those mentioned in paragraphs 11 and 49, related to the stay and functional activities of the inspection team on the territory of the inspected State Party.

13. Procedures for the implementation of on-site inspections shall be detailed in the Operational Manual for On-Site Inspections.

B. STANDING ARRANGEMENTS

Designation of Inspectors and Inspection Assistants

14. An inspection team may consist of inspectors and inspection assistants. An on-site inspection shall only be carried out by qualified inspectors specially designated for this function. They may be assisted by specially designated inspection assistants, such as technical and administrative personnel, aircrew and interpreters.

15. Inspectors and inspection assistants shall be nominated for designation by the States Parties or, in the case of staff of the Technical Secretariat, by the Director-General, on the basis of their expertise and experience relevant to the purpose and functions of on-site inspections. The nominees shall be approved in advance by the States Parties in accordance with paragraph 18.

16. Each State Party, no later than 30 days after the entry into force of this Treaty for it, shall notify the Director-General of the names, dates of birth, sex, ranks, qualifications and professional experience of the persons proposed by the State Party for designation as inspectors and inspection assistants.

17. No later than 60 days after the entry into force of this Treaty, the Technical Secretariat shall communicate in writing to all States Parties an initial list of the names, nationalities, dates of birth, sex and ranks of the inspectors and inspection assistants proposed for designation by the Director-General and the States Parties, as well as a description of their qualifications and professional experience.

18. Each State Party shall immediately acknowledge receipt of the initial list of inspectors and inspection assistants proposed for designation. Any inspector or inspection assistant included in this list shall be regarded as accepted unless a State Party, no later than 30 days after acknowledgment of receipt of the list, declares its non-acceptance in writing. The State Party may include the reason for the objection. In the case of non-acceptance, the proposed inspector or inspection assistant shall not undertake or participate in on-site inspection activities on the territory or in any other place under the jurisdiction or control of the State Party that has declared its non-acceptance. The Technical Secretariat shall immediately confirm receipt of the notification of objection.

19. Whenever additions or changes to the list of inspectors and inspection assistants are proposed by the Director-General or a State Party, replacement inspectors and inspection assistants shall be designated in the same manner as set forth with respect to the initial list. Each State Party shall promptly notify the Technical Secretariat if an inspector or inspection assistant nominated by it can no longer fulfil the duties of an inspector or inspection assistant.

20. The Technical Secretariat shall keep the list of inspectors and inspection assistants up to date and notify all States Parties of any additions or changes to the list.

21. A State Party requesting an on-site inspection may propose that an inspector from the list of inspectors and inspection assistants serve as its observer in accordance with Article IV, paragraph 61.

22. Subject to paragraph 23, a State Party shall have the right at any time to object to an inspector or inspection assistant who has already been accepted. It shall notify the Technical Secretariat of its objection in writing and may include the reason for the objection. Such objection shall come into effect 30 days after receipt of the notification by the Technical Secretariat. The Technical Secretariat shall immediately confirm receipt of the notification of the objection and inform the objecting and nominating States Parties of the date on which the inspector or inspection assistant shall cease to be designated for that State Party.

23. A State Party that has been notified of an inspection shall not seek the removal from the inspection team of any of the inspectors or inspection assistants named in the inspection mandate.

24. The number of inspectors and inspection assistants accepted by a State Party must be sufficient to allow for availability of appropriate numbers of inspectors and inspection assistants. If, in the opinion of the Director-General, the non-acceptance by a State Party of proposed inspectors or inspection assistants impedes the designation of a sufficient number of inspectors and inspection assistants or otherwise hampers the effective fulfilment of the purposes of an on-site inspection, the Director-General shall refer the issue to the Executive Council.

25. Each inspector included in the list of inspectors and inspection assistants shall receive relevant training. Such training shall be provided by the Technical Secretariat pursuant to the procedures specified in the Operational Manual for On-Site Inspections. The Technical Secretariat shall co-ordinate, in agreement with the States Parties, a schedule of training for the inspectors.

Privileges and Immunities

26. Following acceptance of the initial list of inspectors and inspection assistants as provided for in paragraph 18 or as subsequently altered in accordance with paragraph 19, each State Party shall be obliged to issue, in accordance with its national procedures and upon application by an inspector or inspection assistant, multiple entry/exit and/or transit visas and other relevant documents to enable each inspector and inspection assistant to enter and to remain on the territory of that State Party for the sole purpose of carrying out inspection activities. Each State Party shall issue the necessary visa or travel documents for this purpose no later than 48 hours after receipt of the application or immediately upon arrival of the inspection team at the point of entry on the territory of the State Party. Such documents shall be valid for as long as is necessary to enable the inspector or inspection assistant to remain on the territory of the inspected State Party for the sole purpose of carrying out the inspection activities.

27. To exercise their functions effectively, members of the inspection team shall be accorded privileges and immunities as set forth in subparagraphs (a) to (i). Privileges and immunities shall be granted to members of the inspection team for the sake of this Treaty and not for the personal benefit of the individuals themselves. Such privileges and immunities shall be accorded to them for the entire period between arrival on and departure from the territory of the inspected State Party, and thereafter with respect to acts previously performed in the exercise of their official functions.

(a) The members of the inspection team shall be accorded the inviolability enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 29 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961;

(b) The living quarters and office premises occupied by the inspection team carrying out inspection activities pursuant to this Treaty shall be accorded the inviolability and protection accorded to the premises of diplomatic agents pursuant to Article 30, paragraph 1, of the Vienna Convention on Diplomatic Relations;

(c) The papers and correspondence, including records, of the inspection team shall enjoy the inviolability accorded to all papers and correspondence of diplomatic agents pursuant to Article 30, paragraph 2, of the Vienna Convention on Diplomatic Relations. The inspection team shall have the right to use codes for their communications with the Technical Secretariat;

(d) Samples and approved equipment carried by members of the inspection team shall be inviolable subject to provisions contained in this Treaty and exempt from all customs duties. Hazardous samples shall be transported in accordance with relevant regulations;

(e) The members of the inspection team shall be accorded the immunities accorded to diplomatic agents pursuant to Article 31, paragraphs 1, 2 and 3, of the Vienna Convention on Diplomatic Relations;

(f) The members of the inspection team carrying out prescribed activities pursuant to this Treaty shall be accorded the exemption from dues and taxes accorded to diplomatic agents pursuant to Article 34 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations;

(g) The members of the inspection team shall be permitted to bring into the territory of the inspected State Party, without payment of any customs duties or related charges, articles for personal use, with the exception of articles the import or export of which is prohibited by law or controlled by quarantine regulations;

(h) The members of the inspection team shall be accorded the same currency and exchange facilities as are accorded to representatives of foreign Governments on temporary official missions; and

(i) The members of the inspection team shall not engage in any professional or commercial activity for personal profit on the territory of the inspected State Party.

28. When transiting the territory of States Parties other than the inspected State Party, the members of the inspection team shall be accorded the privileges and immunities enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 40, paragraph 1, of the Vienna Convention on Diplomatic Relations. Papers and correspondence, including records, and samples and approved equipment carried by them, shall be accorded the privileges and immunities set forth in paragraph 27 (c) and (d).

29. Without prejudice to their privileges and immunities the members of the inspection team shall be obliged to respect the laws and regulations of the inspected State Party and, to the extent that is consistent with the inspection mandate, shall be obliged not to interfere in the internal affairs of that State. If the inspected State Party considers that there has been an abuse of privileges and immunities specified in this Protocol, consultations shall be held between the State Party and the Director-General to determine whether such an abuse has occurred and, if so determined, to prevent a repetition of such an abuse.

30. The immunity from jurisdiction of members of the inspection team may be waived by the Director General in those cases when the Director-General is of the opinion that immunity would impede the course of justice and that it can be waived without prejudice to the implementation of the provisions of this Treaty. Waiver must always be express.

31. Observers shall be accorded the same privileges and immunities accorded to members of the inspection team pursuant to this section, except for those accorded pursuant to paragraph 27 (d).

Points of Entry

32. Each State Party shall designate its points of entry and shall supply the required information to the Technical Secretariat no later than 30 days after this Treaty enters into force for it. These points of entry shall be such that the inspection team can reach any inspection area from at least one point of entry within 24 hours. Locations of points of entry shall be provided to all States Parties by the Technical Secretariat. Points of entry may also serve as points of exit.

33. Each State Party may change its points of entry by giving notice of such change to the Technical Secretariat. Changes shall become effective

30 days after the Technical Secretariat receives such notification, to allow appropriate notification to all States Parties.

34. If the Technical Secretariat considers that there are insufficient points of entry for the timely conduct of inspections or that changes to the points of entry proposed by a State Party would hamper such timely conduct of inspections, it shall enter into consultations with the State Party concerned to resolve the problem.

Arrangements for Use of Non-Scheduled Aircraft

35. Where timely travel to the point of entry is not feasible using scheduled commercial flights, an inspection team may utilize non-scheduled aircraft. No later than 30 days after this Treaty enters into force for it, each State Party shall inform the Technical Secretariat of the standing diplomatic clearance number for non-scheduled aircraft transporting an inspection team and equipment necessary for inspection. Aircraft routings shall be along established international airways that are agreed upon between the State Party and the Technical Secretariat as the basis for such diplomatic clearance.

Approved Inspection Equipment

36. The Conference, at its initial session, shall consider and approve a list of equipment for use during on-site inspections. Each State Party may submit proposals for the inclusion of equipment in the list. Specifications for the use of the equipment, as detailed in the Operational Manual for On-Site Inspections, shall take account of safety and confidentiality considerations where such equipment is likely to be used.

37. The equipment for use during on-site inspections shall consist of core equipment for the inspection activities and techniques specified in paragraph 69 and auxiliary equipment necessary for the effective and timely conduct of on-site inspections.

38. The Technical Secretariat shall ensure that all types of approved equipment are available for on-site inspections when required. When required for an on-site inspection, the Technical Secretariat shall duly certify that the equipment has been calibrated, maintained and protected. To facilitate the checking of the equipment at the point of entry by the inspected State Party, the Technical Secretariat shall provide documentation and attach seals to authenticate the certification.

39. Any permanently held equipment shall be in the custody of the Technical Secretariat. The Technical Secretariat shall be responsible for the maintenance and calibration of such equipment.

40. As appropriate, the Technical Secretariat shall make arrangements with States Parties to provide equipment mentioned in the list. Such

States Parties shall be responsible for the maintenance and calibration of such equipment.

C. ON-SITE INSPECTION REQUEST, INSPECTION MANDATE AND NOTIFICATION OF INSPECTION

On-Site Inspection Request

41. Pursuant to Article IV, paragraph 37, the on-site inspection request shall contain at least the following information:

(a) The estimated geographical and vertical co-ordinates of the location of the event that triggered the request with an indication of the possible margin of error;

(b) The proposed boundaries of the area to be inspected, specified on a map and in accordance with paragraphs 2 and 3;

(c) The State Party or States Parties to be inspected or an indication that the area to be inspected or part thereof is beyond the jurisdiction or control of any State;

(d) The probable environment of the event that triggered the request;

(e) The estimated time of the event that triggered the request, with an indication of the possible margin of error;

(f) All data upon which the request is based;

(g) The personal details of the proposed observer, if any; and

(h) The results of a consultation and clarification process in accordance with Article IV, or an explanation, if relevant, of the reasons why such a consultation and clarification process has not been carried out.

Inspection Mandate

42. The mandate for an on-site inspection shall contain:

(a) The decision of the Executive Council on the on-site inspection request;

(b) The name of the State Party or States Parties to be inspected or an indication that the inspection area or part thereof is beyond the jurisdiction or control of any State;

(c) The location and boundaries of the inspection area specified on a map, taking into account all information on which the request was based

and all other available technical information, in consultation with the requesting State Party;

(d) The planned types of activity of the inspection team in the inspection area;

(e) The point of entry to be used by the inspection team;

(f) Any transit or basing points, as appropriate;

(g) The name of the head of the inspection team;

(h) The names of members of the inspection team;

(i) The name of the proposed observer, if any; and

(j) The list of equipment to be used in the inspection area.

If a decision by the Executive Council pursuant to Article IV, paragraphs 46 to 49, necessitates a modification of the inspection mandate, the Director-General may update the mandate with respect to sub-paragraphs (d), (h) and (j), as appropriate. The Director-General shall immediately notify the inspected State Party of any such modification.

Notification of Inspection

43. The notification made by the Director-General pursuant to Article IV, paragraph 55 shall include the following information:

(a) The inspection mandate;

(b) The date and estimated time of arrival of the inspection team at the point of entry;

(c) The means of arrival at the point of entry;

(d) If appropriate, the standing diplomatic clearance number for non-scheduled aircraft; and

(e) A list of any equipment which the Director General requests the inspected State Party to make available to the inspection team for use in the inspection area.

44. The inspected State Party shall acknowledge receipt of the notification by the Director-General no later than 12 hours after having received the notification.

D. PRE-INSPECTION ACTIVITIES

Entry Into the Territory of the Inspected State Party, Activities at the Point of Entry and Transfer to the Inspection Area

45. The inspected State Party that has been notified of the arrival of the inspection team shall ensure the immediate entry of the inspection team into its territory.

46. When a non-scheduled aircraft is used for travel to the point of entry, the Technical Secretariat shall provide the inspected State Party with a flight plan, through the National Authority, for the flight of the aircraft from the last airfield prior to entering the airspace of that State Party to the point of entry, no less than six hours before the scheduled departure time from that airfield. Such a plan shall be filed in accordance with the procedures of the International Civil Aviation Organization applicable to civil aircraft. The Technical Secretariat shall include in the remarks section of the flight plan the standing diplomatic clearance number and the appropriate notation identifying the aircraft as an inspection aircraft. If a military aircraft is used, the Technical Secretariat shall request prior authorization from the inspected State Party to enter its airspace.

47. No less than three hours before the scheduled departure of the inspection team from the last airfield prior to entering the airspace of the inspected State Party, the inspected State Party shall ensure that the flight plan filed in accordance with paragraph 46 is approved, so that the inspection team may arrive at the point of entry by the estimated arrival time.

48. Where necessary, the head of the inspection team and the representative of the inspected State Party shall agree on a basing point and a flight plan from the point of entry to the basing point and, if necessary, to the inspection area.

49. The inspected State Party shall provide for or arrange parking, security protection, servicing and fuel as required by the Technical Secretariat for the aircraft of the inspection team at the point of entry and, where necessary, at the basing point and at the inspection area. Such aircraft shall not be liable for landing fees, departure tax, and similar charges. This paragraph shall also apply to aircraft used for overflight during the on-site inspection.

50. Subject to paragraph 51, there shall be no restriction by the inspected State Party on the inspection team bringing approved equipment that is in conformity with the inspection mandate into the territory of that State Party, or on its use in accordance with the provisions of the Treaty and this Protocol.

51. The inspected State Party shall have the right, without prejudice to the time-frame specified in paragraph 54, to check in the presence of inspection team members at the point of entry that the equipment has been approved and certified in accordance with paragraph 38. The inspected State Party may exclude equipment that is not in conformity with the inspection mandate or that has not been approved and certified in accordance with paragraph 38.

52. Immediately upon arrival at the point of entry and without prejudice to the time-frame specified in paragraph 54, the head of the inspection team shall present to the representative of the inspected State Party the inspection mandate and an initial inspection plan prepared by the inspection team specifying the activities to be carried out by it. The inspection team shall be briefed by representatives of the inspected State Party with the aid of maps and other documentation as appropriate. The briefing shall include relevant natural terrain features, safety and confidentiality issues, and logistical arrangements for the inspection. The inspected State Party may indicate locations within the inspection area that, in its view, are not related to the purpose of the inspection.

53. After the pre-inspection briefing, the inspection team shall, as appropriate, modify the initial inspection plan, taking into account any comments by the inspected State Party. The modified inspection plan shall be made available to the representative of the inspected State Party.

54. The inspected State Party shall do everything in its power to provide assistance and to ensure the safe conduct of the inspection team, the approved equipment specified in paragraphs 50 and 51 and baggage from the point of entry to the inspection area no later than 36 hours after arrival at the point of entry, if no other timing has been agreed upon within the time-frame specified in paragraph 57.

55. To confirm that the area to which the inspection team has been transported corresponds to the inspection area specified in the inspection mandate, the inspection team shall have the right to use approved location-finding equipment. The inspected State Party shall assist the inspection team in this task.

E. CONDUCT OF INSPECTIONS

General Rules

56. The inspection team shall discharge its functions in accordance with the provisions of the Treaty and this Protocol.

57. The inspection team shall begin its inspection activities in the inspection area as soon as possible, but in no case later than 72 hours after arrival at the point of entry.

58. The activities of the inspection team shall be so arranged as to ensure the timely and effective discharge of its functions and the least possible inconvenience to the inspected State Party and disturbance to the inspection area.

59. In cases where the inspected State Party has been requested, pursuant to paragraph 43 (e) or in the course of the inspection, to make available any equipment for use by the inspection team in the inspection area, the inspected State Party shall comply with the request to the extent it can.

60. During the on-site inspection the inspection team shall have, inter alia:

(a) The right to determine how the inspection will proceed, consistent with the inspection mandate and taking into account any steps taken by the inspected State Party consistent with the provisions on managed access;

(b) The right to modify the inspection plan, as necessary, to ensure the effective execution of the inspection;

(c) The obligation to take into account the recommendations and suggested modifications by the inspected State Party to the inspection plan;

(d) The right to request clarifications in connection with ambiguities that may arise during the inspection;

(e) The obligation to use only those techniques specified in paragraph 69 and to refrain from activities that are not relevant to the purpose of the inspection. The team shall collect and document such facts as are related to the purpose of the inspection, but shall neither seek nor document information that is clearly unrelated thereto. Any material collected and subsequently found not to be relevant shall be returned to the inspected State Party;

(f) The obligation to take into account and include in its report data and explanations on the nature of the event that triggered the request, provided by the inspected State Party from the national monitoring networks of the inspected State Party and from other sources;

(g) The obligation to provide the inspected State Party, at its request, with copies of the information and data collected in the inspection area; and

(h) The obligation to respect the confidentiality and the safety and health regulations of the inspected State Party.

61. During the on-site inspection the inspected State Party shall have, inter alia:

(a) The right to make recommendations at any time to the inspection team regarding possible modification of the inspection plan;

(b) The right and the obligation to provide a representative to liaise with the inspection team;

(c) The right to have representatives accompany the inspection team during the performance of its duties and observe all inspection activities carried out by the inspection team. This shall not delay or otherwise hinder the inspection team in the exercise of its functions;

(d) The right to provide additional information and to request the collection and documentation of additional facts it believes are relevant to the inspection;

(e) The right to examine all photographic and measurement products as well as samples and to retain any photographs or parts thereof showing sensitive sites not related to the purpose of the inspection. The inspected State Party shall have the right to receive duplicate copies of all photographic and measurement products. The inspected State Party shall have the right to retain photographic originals and first-generation photographic products and to put photographs or parts thereof under joint seal within its territory. The inspected State Party shall have the right to provide its own camera operator to take still/video photographs as requested by the inspection team. Otherwise, these functions shall be performed by members of the inspection team;

(f) The right to provide the inspection team, from its national monitoring networks and from other sources, with data and explanations on the nature of the event that triggered the request; and

(g) The obligation to provide the inspection team with such clarification as may be necessary to resolve any ambiguities that arise during the inspection.

Communications

62. The members of the inspection team shall have the right at all times during the on-site inspection to communicate with each other and with the Technical Secretariat. For this purpose they may use their own duly approved and certified equipment with the consent of the inspected State Party, to the extent that the inspected State Party does not provide them with access to other telecommunications.

Observer

63. In accordance with Article IV, paragraph 61, the requesting State Party shall liaise with the Technical Secretariat to co-ordinate the arrival of the observer at the same point of entry or basing point as the inspection team within a reasonable period of the arrival of the inspection team.

64. The observer shall have the right throughout the inspection to be in communication with the embassy of the requesting State Party located in the inspected State Party or, in the case of absence of an embassy, with the requesting State Party itself.

65. The observer shall have the right to arrive at the inspection area and to have access to and within the inspection area as granted by the inspected State Party.

66. The observer shall have the right to make recommendations to the inspection team throughout the inspection.

67. Throughout the inspection, the inspection team shall keep the observer informed about the conduct of the inspection and the findings.

68. Throughout the inspection, the inspected State Party shall provide or arrange for the amenities necessary for the observer similar to those enjoyed by the inspection team as described in paragraph 11. All costs in connection with the stay of the observer on the territory of the inspected State Party shall be borne by the requesting State Party.

Inspection Activities and Techniques

69. The following inspection activities may be conducted and techniques used, in accordance with the provisions on managed access, on collection, handling and analysis of samples, and on overflights:

(a) Position finding from the air and at the surface to confirm the boundaries of the inspection area and establish co-ordinates of locations therein, in support of the inspection activities;

(b) Visual observation, video and still photography and multi-spectral imaging, including infrared measurements, at and below the surface, and from the air, to search for anomalies or artifacts;

(c) Measurement of levels of radioactivity above, at and below the surface, using gamma radiation monitoring and energy resolution analysis from the air, and at or under the surface, to search for and identify radiation anomalies;

(d) Environmental sampling and analysis of solids, liquids and gases from above, at and below the surface to detect anomalies;

(e) Passive seismological monitoring for aftershocks to localize the search area and facilitate determination of the nature of an event;

(f) Resonance seismometry and active seismic surveys to search for and locate underground anomalies, including cavities and rubble zones;

(g) Magnetic and gravitational field mapping, ground penetrating radar and electrical conductivity measurements at the surface and from the air, as appropriate, to detect anomalies or artifacts; and

(h) Drilling to obtain radioactive samples.

70. Up to 25 days after the approval of the on-site inspection in accordance with Article IV, paragraph 46, the inspection team shall have the right to conduct any of the activities and use any of the techniques listed in paragraph 69 (a) to (e). Following the approval of the continuation of the inspection in accordance with Article IV, paragraph 47, the inspection team shall have the right to conduct any of the activities and use any of the techniques listed in paragraph 69 (a) to (g). The inspection team shall only conduct drilling after the approval of the Executive Council in accordance with Article IV, paragraph 48. If the inspection team requests an extension of the inspection duration in accordance with Article IV, paragraph 49, it shall indicate in its request which of the activities and techniques listed in paragraph 69 it intends to carry out in order to be able to fulfil its mandate.

Overflights

71. The inspection team shall have the right to conduct an overflight over the inspection area during the on-site inspection for the purposes of providing the inspection team with a general orientation of the inspection area, narrowing down and optimizing the locations for ground-based inspection and facilitating the collection of factual evidence, using equipment specified in paragraph 79.

72. The overflight shall be conducted as soon as practically possible. The total duration of the overflight over the inspection area shall be no more than 12 hours.

73. Additional overflights using equipment specified in paragraphs 79 and 80 may be conducted subject to the agreement of the inspected State Party.

74. The area to be covered by overflights shall not extend beyond the inspection area.

75. The inspected State Party shall have the right to impose restrictions or, in exceptional cases and with reasonable justification, prohibitions on the overflight of sensitive sites not related to the purpose of the inspection. Restrictions may relate to the flight altitude, the number of passes and circling, the duration of hovering, the type of aircraft, the number of inspectors on board, and the type of measurements or observations. If the inspection team considers that the restrictions or prohibitions on the overflight of sensitive sites may impede the fulfilment of its mandate, the inspected State Party shall make every reasonable effort to provide alternative means of inspection.

76. Overflights shall be conducted according to a flight plan duly filed and approved in accordance with aviation rules and regulations of the inspected State Party. Flight safety regulations of the inspected State Party shall be strictly observed throughout all flying operations.

77. During overflights landing should normally be authorized only for purposes of staging or refuelling.

78. Overflights shall be conducted at altitudes as requested by the inspection team consistent with the activities to be conducted, visibility conditions, as well as the aviation and the safety regulations of the inspected State Party and its right to protect sensitive information not related to the purposes of the inspection. Overflights shall be conducted up to a maximum altitude of 1500 metres above the surface.

79. For the overflight conducted pursuant to paragraphs 71 and 72, the following equipment may be used on board the aircraft:

- (a) Field glasses;
- (b) Passive location-finding equipment;
- (c) Video cameras; and
- (d) Hand-held still cameras.

80. For any additional overflights conducted pursuant to paragraph 73, inspectors on board the aircraft may also use portable, easily installed equipment for:

- (a) Multi-spectral (including infrared) imagery;
- (b) Gamma spectroscopy; and
- (c) Magnetic field mapping.

81. Overflights shall be conducted with a relatively slow fixed or rotary wing aircraft. The aircraft shall afford a broad, unobstructed view of the surface below.

82. The inspected State Party shall have the right to provide its own aircraft, pre-equipped as appropriate in accordance with the technical requirements of the relevant operational manual, and crew. Otherwise, the aircraft shall be provided or rented by the Technical Secretariat.

83. If the aircraft is provided or rented by the Technical Secretariat, the inspected State Party shall have the right to check the aircraft to ensure that it is equipped with approved inspection equipment. Such checking shall be completed within the time-frame specified in paragraph 57.

84. Personnel on board the aircraft shall consist of:

(a) The minimum number of flight crew consistent with the safe operation of the aircraft;

(b) Up to four members of the inspection team;

(c) Up to two representatives of the inspected State Party;

(d) An observer, if any, subject to the agreement of the inspected State Party; and

(e) An interpreter, if necessary.

85. Procedures for the implementation of overflights shall be detailed in the Operational Manual for On-Site Inspections.

Managed Access

86. The inspection team shall have the right to access the inspection area in accordance with the provisions of the Treaty and this Protocol.

87. The inspected State Party shall provide access within the inspection area in accordance with the time-frame specified in paragraph 57.

88. Pursuant to Article IV, paragraph 57 and paragraph 86 above, the rights and obligations of the inspected State Party shall include:

(a) The right to take measures to protect sensitive installations and locations in accordance with this Protocol;

(b) The obligation, when access is restricted within the inspection area, to make every reasonable effort to satisfy the requirements of the inspection mandate through alternative means. Resolving any questions regarding one or more aspects of the inspection shall not delay or

interfere with the conduct of the inspection team of other aspects of the inspection; and

(c) The right to make the final decision regarding any access of the inspection team, taking into account its obligations under this Treaty and the provisions on managed access.

89. Pursuant to Article IV, paragraph 57 (b) and paragraph 88 (a) above, the inspected State Party shall have the right throughout the inspection area to take measures to protect sensitive installations and locations and to prevent disclosure of confidential information not related to the purpose of the inspection. Such measures may include, inter alia:

(a) Shrouding of sensitive displays, stores, and equipment;

(b) Restricting measurements of radionuclide activity and nuclear radiation to determining the presence or absence of those types and energies of radiation relevant to the purpose of the inspection;

(c) Restricting the taking of or analysing of samples to determining the presence or absence of radioactive or other products relevant to the purpose of the inspection;

(d) Managing access to buildings and other structures in accordance with paragraphs 90 and 91; and

(e) Declaring restricted-access sites in accordance with paragraphs 92 to 96.

90. Access to buildings and other structures shall be deferred until after the approval of the continuation of the on-site inspection in accordance with Article IV, paragraph 47, except for access to buildings and other structures housing the entrance to a mine, other excavations, or caverns of large volume not otherwise accessible. For such buildings and structures, the inspection team shall have the right only of transit, as directed by the inspected State Party, in order to enter such mines, caverns or other excavations.

91. If, following the approval of the continuation of the inspection in accordance with Article IV, paragraph 47, the inspection team demonstrates credibly to the inspected State Party that access to buildings and other structures is necessary to fulfil the inspection mandate and that the necessary activities authorized in the mandate could not be carried out from the outside, the inspection team shall have the right to gain access to such buildings or other structures. The head of the inspection team shall request access to a specific building or structure indicating the purpose of such access, the specific number of inspectors, as well as the intended activities. The modalities for access shall be subject to negotiation between the inspection team and the inspected State Party.

The inspected State Party shall have the right to impose restrictions or, in exceptional cases and with reasonable justification, prohibitions, on the access to buildings and other structures.

92. When restricted-access sites are declared pursuant to paragraph 89 (e), each such site shall be no larger than four square kilometres. The inspected State Party has the right to declare up to 50 square kilometres of restricted-access sites. If more than one restricted-access site is declared, each such site shall be separated from any other such site by a minimum distance of 20 metres. Each restricted-access site shall have clearly defined and accessible boundaries.

93. The size, location, and boundaries of restricted-access sites shall be presented to the head of the inspection team no later than the time that the inspection team seeks access to a location that contains all or part of such a site.

94. The inspection team shall have the right to place equipment and take other steps necessary to conduct its inspection up to the boundary of a restricted-access site.

95. The inspection team shall be permitted to observe visually all open places within the restricted-access site from the boundary of the site.

96. The inspection team shall make every reasonable effort to fulfil the inspection mandate outside the declared restricted-access sites prior to requesting access to such sites. If at any time the inspection team demonstrates credibly to the inspected State Party that the necessary activities authorized in the mandate could not be carried out from the outside and that access to a restricted-access site is necessary to fulfil the mandate, some members of the inspection team shall be granted access to accomplish specific tasks within the site. The inspected State Party shall have the right to shroud or otherwise protect sensitive equipment, objects and materials not related to the purpose of the inspection. The number of inspectors shall be kept to the minimum necessary to complete the tasks related to the inspection. The modalities for such access shall be subject to negotiation between the inspection team and the inspected State Party.

Collection, Handling and Analysis of Samples

97. Subject to paragraphs 86 to 96 and 98 to 100, the inspection team shall have the right to collect and remove relevant samples from the inspection area.

98. Whenever possible, the inspection team shall analyse samples on-site. Representatives of the inspected State Party shall have the right to be present when samples are analysed on-site. At the request of the inspection team, the inspected State Party shall, in accordance with agreed procedures, provide assistance for the analysis of samples on-site.

The inspection team shall have the right to transfer samples for off-site analysis at laboratories designated by the Organization only if it demonstrates that the necessary sample analysis can not be performed on-site.

99. The inspected State Party shall have the right to retain portions of all samples collected when these samples are analysed and may take duplicate samples.

100. The inspected State Party shall have the right to request that any unused samples or portions thereof be returned.

101. The designated laboratories shall conduct chemical and physical analysis of the samples transferred for off-site analysis. Details of such analysis shall be elaborated in the Operational Manual for On-Site Inspections.

102. The Director-General shall have the primary responsibility for the security, integrity and preservation of samples and for ensuring that the confidentiality of samples transferred for off-site analysis is protected. The Director-General shall do so in accordance with procedures contained in the Operational Manual for On-Site Inspections. The Director-General shall, in any case:

(a) Establish a stringent regime governing the collection, handling, transport and analysis of samples;

(b) Certify the laboratories designated to perform different types of analysis;

(c) Oversee the standardization of equipment and procedures at these designated laboratories and of mobile analytical equipment and procedures;

(d) Monitor quality control and overall standards in relation to the certification of these laboratories and in relation to mobile equipment and procedures; and

(e) Select from among the designated laboratories those which shall perform analytical or other functions in relation to specific investigations.

103. When off-site analysis is to be performed, samples shall be analysed in at least two designated laboratories. The Technical Secretariat shall ensure the expeditious processing of the analysis. The samples shall be accounted for by the Technical Secretariat and any unused samples or portions thereof shall be returned to the Technical Secretariat.

104. The Technical Secretariat shall compile the results of the laboratory analysis of samples relevant to the purpose of the inspection. Pursuant to

Article IV, paragraph 63, the Director-General shall transmit any such results promptly to the inspected State Party for comments and thereafter to the Executive Council and to all other States Parties and shall include detailed information concerning the equipment and methodology employed by the designated laboratories.

Conduct of Inspections in Areas beyond the Jurisdiction or Control of any State

105. In case of an on-site inspection in an area beyond the jurisdiction or control of any State, the Director-General shall consult with the appropriate States Parties and agree on any transit or basing points to facilitate a speedy arrival of the inspection team in the inspection area.

106. The States Parties on whose territory transit or basing points are located shall, as far as possible, assist in facilitating the inspection, including transporting the inspection team, its baggage and equipment to the inspection area, as well as providing the relevant amenities specified in paragraph 11. The Organization shall reimburse assisting States Parties for all costs incurred.

107. Subject to the approval of the Executive Council, the Director-General may negotiate standing arrangements with States Parties to facilitate assistance in the event of an on-site inspection in an area beyond the jurisdiction or control of any State.

108. In cases where one or more States Parties have conducted an investigation of an ambiguous event in an area beyond the jurisdiction or control of any State before a request is made for an on-site inspection in that area, any results of such investigation may be taken into account by the Executive Council in its deliberations pursuant to Article IV.

Post-Inspection Procedures

109. Upon conclusion of the inspection, the inspection team shall meet with the representative of the inspected State Party to review the preliminary findings of the inspection team and to clarify any ambiguities. The inspection team shall provide the representative of the inspected State Party with its preliminary findings in written form according to a standardized format, together with a list of any samples and other material taken from the inspection area pursuant to paragraph 98. The document shall be signed by the head of the inspection team. In order to indicate that he or she has taken notice of the contents of the document, the representative of the inspected State Party shall countersign the document. The meeting shall be completed no later than 24 hours after the conclusion of the inspection.

Departure

110. Upon completion of the post-inspection procedures, the inspection team and the observer shall leave, as soon as possible, the territory of the inspected State Party. The inspected State Party shall do everything in its power to provide assistance and to ensure the safe conduct of the inspection team, equipment and baggage to the point of exit. Unless agreed otherwise by the inspected State Party and the inspection team, the point of exit used shall be the same as the point of entry.

PART III

CONFIDENCE-BUILDING MEASURES

1. Pursuant to Article IV, paragraph 68, each State Party shall, on a voluntary basis, provide the Technical Secretariat with notification of any chemical explosion using 300 tonnes or greater of TNT-equivalent blasting material detonated as a single explosion anywhere on its territory, or at any place under its jurisdiction or control. If possible, such notification shall be provided in advance. Such notification shall include details on location, time, quantity and type of explosive used, as well as on the configuration and intended purpose of the blast.

2. Each State Party shall, on a voluntary basis, as soon as possible after the entry into force of this Treaty provide to the Technical Secretariat, and at annual intervals thereafter update, information related to its national use of all other chemical explosions greater than 300 tonnes TNT-equivalent. In particular, the State Party shall seek to advise:

(a) The geographic locations of sites where the explosions originate;

(b) The nature of activities producing them and the general profile and frequency of such explosions;

(c) Any other relevant detail, if available; and

to assist the Technical Secretariat in clarifying the origins of any such event detected by the International Monitoring System.

3. A State Party may, on a voluntary and mutually-acceptable basis, invite representatives of the Technical Secretariat or of other States Parties to visit sites within its territory referred to in paragraphs 1 and 2.

4. For the purpose of calibrating the International Monitoring System, States Parties may liaise with the Technical Secretariat to carry out chemical calibration explosions or to provide relevant information on chemical explosions planned for other purposes.

ANNEX 1 TO THE PROTOCOL

Table 1-A List of Seismological Stations Comprising the Primary Network

	State Responsible for Station	Location	Latitude	Longitude	Type
1	Argentina	PLCA Paso Flores	40.7 S	70.6 W	3-C
2	Australia	WRA Warramunga, NT	19.9 S	134.3 E	array
3	Australia	ASAR Alice Springs, NT	23.7 S	133.9 E	array
4	Australia	STKA Stephens Creek, SA	31.9 S	141.6 E	3-C
5	Australia	MAW Mawson, Antarctica	67.6 S	62.9 E	3-C
6	Bolivia	LPAZ La Paz	16.3 S	68.1 W	3-C
7	Brazil	BDFB Brasilia	15.6 S	48.0 W	3-C
8	Canada	ULMC Lac du Bonnet, Man.	50.2 N	95.9 W	3-C
9	Canada	YKAC Yellowknife N.W.T.	62.5 N	114.6 W	array
10	Canada	SCH Schefferville, Quebec	54.8 N	66.8 W	3-C
11	Central African Republic	BGCA Bangui	05.2 N	18.4 E	3-C
12	China	HAI Hailar	49.3 N	119.7 E	3-C > array
13	China	LZH Lanzhou	36.1 N	103.8 E	3-C > array
14	Colombia	XSA El Rosal	04.9 N	74.3 W	3-C
15	Côte d'Ivoire	DBIC Dimbroko	06.7 N	04.9 W	3-C
16	Egypt	LXEG Luxor	26.0 N	33.0 E	array
17	Finland	FINES Lahti	61.4 N	26.1 E	array
18	France	PPT Tahiti	17.6 S	149.6 W	3-C
19	Germany	GEC2 Freyung	48.9 N	13.7 E	array
20	To be determined	To be determined	To be determined	To be determined	To be determined

21	Iran (Islamic Republic of)	THR Tehran	35.8 N	51.4 E	3-C
22	Japan	MJAR Matsushiro	36.5 N	138.2 E	array
23	Kazakistan	MAK Makanchi	46.8 N	82.0 E	array
24	Kenya	KMBO Kilimambogo	01.1 S	37.2 E	3-C
25	Mongolia	JAVM Javhlant	48.0 N	106.8 E	3-C > array
26	Niger	New Site	to be determined	to be determined	3-C > array
27	Norway	NAO Hamar	60.8 N	10.8 E	array
28	Norway	ARAO Karasjok	69.5 N	25.5 E	array
29	Pakistan	PRPK Pari	33.7 N	73.3 E	array
30	Paraguay	CPUP Villa Florida	26.3 S	57.3 W	3-C
31	Republic of Korea	KSRS Wonju	37.5 N	127.9 E	array
32	Russian Federation	KBZ Khabaz	43.7 N	42.9 E	3-C
33	Russian Federation	ZAL Zalesovo	53.9 N	84.8 E	3-C > array
34	Russian Federation	NRI Norilsk	69.0 N	88.0 E	3-C
35	Russian Federation	PDY Peleduy	59.6 N	112.6 E	3-C > array
36	Russian Federation	PET Petropavlovsk- Kamchatskiy	53.1 N	157.8 E	3-C > array
37	Russian Federation	USK Ussuriysk	44.2 N	132.0 E	3-C > array
38	Saudi Arabia	New Site	to be determined	to be determined	array
39	South Africa	BOSA Boshof	28.6 S	25.6 E	3-C
40	Spain	ESDC Sonseca	39.7 N	04.0 W	array
41	Thailand	CMTO Chiang Mai	18.8 N	99.0 E	array
42	Tunisia	THA Thala	35.6 N	08.7 E	3-C
43	Turkey	BRTR Belbashi The array is subject to relocation at Keskin	39.9 N	32.8 E	array

43	Turkey	BRTR Belbashi The array is subject to relocation at Keskin	39.9 N	32.8 E	array
44	Turkmenistan	GEYT Alibeck	37.9 N	58.1 E	array
45	Ukraine	AKASG Malin	50.4 N	29.1 E	array
46	United States of America	LJTX Lajitas, TX	29.3 N	103.7 W	array
47	United States of America	MNV Mina, NV	38.4 N	118.2 W	array
48	United States of America	PIWY Pinedale, WY	42.8 N	109.6 W	array
49	United States of America	ELAK Eielson, AK	64.8 N	146.9 W	array
50	United States of America	VNDA Vanda, Antarctica	77.5 S	161.9 E	3-C

Key: 3-C > array: Indicates that the site could start operations in the International Monitoring System as a three-component station and be upgraded to an array at a later time.

Table 1-B List of Seismological Stations Comprising the
Auxiliary Network

	State responsible for station	Location	Latitude	Longitude	Type
1	Argentina	CFA Coronel Fontana	31.6 S	68.2 W	3-C
2	Argentina	USHA Ushuaia	55.0 S	68.0 W	3-C
3	Armenia	GNI Garni	40.1 N	44.7 E	3-C
4	Australia	CTA Charters Towers, QLD	20.1 S	146.3 E	3-C
5	Australia	FITZ Fitzroy Crossing, WA	18.1 S	125.6 E	3-C
6	Australia	NWAO Narrogin, WA	32.9 S	117.2 E	3-C
7	Bangladesh	CHT Chittagong	22.4 N	91.8 E	3-C
8	Bolivia	SIV San Ignacio	16.0 S	61.1 W	3-C
9	Botswana	LBTB Lobatse	25.0 S	25.6 E	3-C
10	Brazil	PTGA Pitinga	0.7 S	60.0 W	3-C
11	Brazil	RGNB Rio Grande do Norte	6.9 S	37.0 W	3-C
12	Canada	FRB Iqaluit, N.W.T.	63.7 N	68.5 W	3-C
13	Canada	DLBC Dease Lake, B.C.	58.4 N	130.0 W	3-C
14	Canada	SADO Sadowa, Ont.	44.8 N	79.1 W	3-C
15	Canada	BBB Bella Bella, B.C.	52.2 N	128.1 W	3-C
16	Canada	MBC Mould Bay, N.W.T.	76.2 N	119.4 W	3-C
17	Canada	INK Inuvik, N.W.T.	68.3 N	133.5 W	3-C
18	Chile	RPN Easter Island	27.2 S	109.4 W	3-C
19	Chile	LVC Limon Verde	22.6 S	68.9 W	3-C
20	China	BJT Baijiatuan	40.0 N	116.2 E	3-C

21	China	KMI Kunming	25.2 N	102.8 E	3-C
22	China	SSE Sheshan	31.1 N	121.2 E	3-C
23	China	XAN Xi'an	34.0 N	108.9 E	3-C
24	Cook Islands	RAR Rarotonga	21.2 S	159.8 W	3-C
25	Costa Rica	JTS Las Juntas de Abangares	10.3 N	85.0 W	3-C
26	Czech Republic	VRAC Vranov	49.3 N	16.6 E	3-C
27	Denmark	SFJ Søndre Strømfjord, Greenland	67.0 N	50.6 W	3-C
28	Djibouti	ATD Arta Tunnel	11.5 N	42.9 E	3-C
29	Egypt	KEG Kottamya	29.9 N	31.8 E	3-C
30	Ethiopia	FURI Furi	8.9 N	38.7 E	3-C
31	Fiji	MSVF Monasavu, Viti Levu	17.8 S	178.1 E	3-C
32	France	NOUC Port Laguerre, New Caledonia	22.1 S	166.3 E	3-C
33	France	KOG Kourou, French Guiana	5.2 N	52.7 W	3-C
34	Gabon	BAMB Bambay	1.7 S	13.6 E	3-C
35	Germany/South Africa	--- SANAE Station, Antarctica	71.7 S	2.9 W	3-C
36	Greece	IDI Anogia, Crete	35.3 N	24.9 E	3-C
37	Guatemala	RDG Rabir	15.0 N	90.5 W	3-C
38	Iceland	BORG Borgarnes	64.8 N	21.3 W	3-C
39	To be determined	To be determined	To be determined	To be determined	To be determined
40	Indonesia	PACI Cibinong, Jawa Barat	6.5 S	107.0 E	3-C
41	Indonesia	JAY Jayapura, Irian Jaya	2.5 S	140.7 E	3-C
42	Indonesia	SWI Sorong, Irian Jaya	0.9 S	131.3 E	3-C
43	Indonesia	PSI Parapat, Sumatera	2.7 N	98.9 E	3-C
44	Indonesia	KAPI Kappang, Sulawesi Selatan	5.0 S	119.8 E	3-C

45	Indonesia	KUG Kupang, Nusatenggara Timur	10.2 S	123.6 E	3-C
46	Iran (Islamic Republic of)	KRM Kerman	30.3 N	57.1 E	3-C
47	Iran (Islamic Republic of)	MSN Masjed-e-Soleyman	31.9 N	49.3 E	3-C
48	Israel	MBH Eilath	29.8 N	34.9 E	3-C
49	Israel	PARD Parod	32.6 N	35.3 E	array
50	Italy	ENAS Enna, Sicily	37.5 N	14.3 E	3-C
51	Japan	JNU Ohita, Kyushu	33.1 N	130.9 E	3-C
52	Japan	JOW Kunigami, Okinawa	26.8 N	128.3 E	3-C
53	Japan	JHJ Hachijojima, Izu Islands	33.1 N	139.8 E	3-C
54	Japan	JKA Kamikawa-asahi, Hokkaido	44.1 N	142.6 E	3-C
55	Japan	JCJ Chichijima, Ogasawara	27.1 N	142.2 E	3-C
56	Jordan	--- Ashqof	32.5 N	37.6 E	3-C
57	Kazakstan	BRVK Borovoye	53.1 N	70.3 E	array
58	Kazakstan	KURK Kurchatov	50.7 N	78.6 E	array
59	Kazakstan	AKTO Aktyubinsk	50.4 N	58.0 E	3-C
60	Kyrgyzstan	AAK Ala-Archa	42.6 N	74.5 E	3-C
61	Madagascar	TAN Antananarivo	18.9 S	47.6 E	3-C
62	Mali	KOWA Kowa	14.5 N	4.0 W	3-C
63	Mexico	TEYM Tepich, Yucatan	20.2 N	88.3 W	3-C
64	Mexico	TUVM Tuzandepeti, Veracruz	18.0 N	94.4 W	3-C
65	Mexico	LPBM La Paz, Baja California Sur	24.2 N	110.2 W	3-C
66	Morocco	MDT Midelt	32.8 N	4.6 W	3-C
67	Namibia	TSUM Tsumeb	19.1 S	17.4 E	3-C

68	Nepal	EVN Everest	28.0 N	86.8 E	3-C
69	New Zealand	EWZ Erewhon, South Island	43.5 S	170.9 E	3-C
70	New Zealand	RAO Raoul Island	29.2 S	177.9 W	3-C
71	New Zealand	URZ Urewera, North Island	38.3 S	177.1 E	3-C
72	Norway	SPITS Spitsbergen	78.2 N	16.4 E	array
73	Norway	JMI Jan Mayen	70.9 N	8.7 W	3-C
74	Oman	WSAR Wadi Sarin	23.0 N	58.0 E	3-C
75	Papua New Guinea	PMG Port Moresby	9.4 S	147.2 E	3-C
76	Papua New Guinea	BIAL Bialla	5.3 S	151.1 E	3-C
77	Peru	CAJP Cajamarca	7.0 S	78.0 W	3-C
78	Peru	NNA Nana	12.0 S	76.8 W	3-C
79	Philippines	DAV Davao, Mindanao	7.1 N	125.6 E	3-C
80	Philippines	TGY Tagaytay, Luzon	14.1 N	120.9 E	3-C
81	Romania	MLR Muntele Rosu	45.5 N	25.9 E	3-C
82	Russian Federation	KIRV Kirov	58.6 N	49.4 E	3-C
83	Russian Federation	KIVO Kislovodsk	44.0 N	42.7 E	array
84	Russian Federation	OBN Obninsk	55.1 N	36.6 E	3-C
85	Russian Federation	ARU Arti	56.4 N	58.6 E	3-C
86	Russian Federation	SEY Seymchan	62.9 N	152.4 E	3-C
87	Russian Federation	TLY Talaya	51.7 N	103.6 E	3-C
88	Russian Federation	YAK Yakutsk	62.0N	129.7 E	3-C
89	Russian Federation	URG Urgal	51.1N	132.3 E	3-C
90	Russian Federation	BIL Bilibino	68.0 N	166.4 E	3-C

91	Russian Federation	TIXI Tiksi	71.6 N	128.9 E	3-C
92	Russian Federation	YSS Yuzhno-Sakhalinsk	47.0 N	142.8 E	3-C
93	Russian Federation	MA2 Magadan	59.6 N	150.8 E	3-C
94	Russian Federation	ZIL Zilim	53.9 N	57.0 E	3-C
95	Samoa	AFI Afiamalu	13.9 S	171.8 W	3-C
96	Saudi Arabia	RAYN Ar Rayn	23.6 N	45.6 E	3-C
97	Senegal	MBO Mbour	14.4 N	17.0 W	3-C
98	Solomon Islands	HNR Honiara, Guadalcanal	9.4 S	160.0 E	3-C
99	South Africa	SUR Sutherland	32.4 S	20.8 E	3-C
100	Sri Lanka	COC Colombo	6.9 N	79.9 E	3-C
101	Sweden	HFS Hagfors	60.1 N	13.7 E	array
102	Switzerland	DAVOS Davos	46.8 N	9.8 E	3-C
103	Uganda	MBRU Mbarara	0.4 S	30.4 E	3-C
104	United Kingdom	EKA Eskdalemuir	55.3 N	3.2 W	array
105	United States of America	GUMO Guam, Marianas Islands	13.6 N	144.9 E	3-C
106	United States of America	PMSA Palmer Station, Antarctica	64.8 S	64.1 W	3-C
107	United States of America	TKL Tuckaleechee Caverns, TN	35.7 N	83.8 W	3-C
108	United States of America	PFCA Piñon Flat, CA	33.6 N	116.5 W	3-C
109	United States of America	YBH Yreka, CA	41.7 N	122.7 W	3-C
110	United States of America	KDC Kodiak Island, AK	57.8 N	152.5 W	3-C
111	United States of America	ALQ Albuquerque, NM	35.0 N	106.5 W	3-C
112	United States of America	ATTU Attu Island, AK	52.8 N	172.7 E	3-C
113	United States of America	ELK Elko, NV	40.7 N	115.2 W	3-C

114	United States of America	SPA South Pole, Antarctica	90.0 S	--	3-C
115	United States of America	NEW Newport, WA	48.3 N	117.1 W	3-C
116	United States of America	SJG San Juan, PR	18.1 N	66.2 W	3-C
117	Venezuela	SDV Santo Domingo	8.9 N	70.6 W	3-C
118	Venezuela	PCR Puerto la Cruz	10.2 N	64.6 W	3-C
119	Zambia	LSZ Lusaka	15.3 S	28.2 E	3-C
120	Zimbabwe	BUL Bulawayo	to be advised	to be advised	3-C

Table 2-A List of Radionuclide Stations

	State responsible for station	Location	Latitude	Longitude
1	Argentina	Buenos Aires	34.0 S	58.0W
2	Argentina	Salta	24.0 S	65.0 W
3	Argentina	Bariloche	41.1 S	71.3 W
4	Australia	Melbourne, VIC	37.5 S	144.6 E
5	Australia	Mawson, Antarctica	67.6 S	62.5 E
6	Australia	Townsville, QLD	19.2 S	146.8 E
7	Australia	Macquarie Island	54.0 S	159.0 E
8	Australia	Cocos Islands	12.0 S	97.0 E
9	Australia	Darwin, NT	12.4 S	130.7 E
10	Australia	Perth, WA	31.9 S	116.0 E
11	Brazil	Rio de Janeiro	22.5 S	43.1 W
12	Brazil	Recife	8.0 S	35.0 W
13	Cameroon	Douala	4.2 N	9.9 E
14	Canada	Vancouver, B.C.	49.3 N	123.2 W
15	Canada	Resolute, N.W.T.	74.7 N	94.9 W
16	Canada	Yellowknife, N.W.T.	62.5 N	114.5 W
17	Canada	St. John's, N.L.	47.0 N	53.0 W
18	Chile	Punta Arenas	53.1 S	70.6 W
19	Chile	Hanga Roa, Easter Island	27.1 S	108.4 W
20	China	Beijing	39.8 N	116.2 E
21	China	Lanzhou	35.8 N	103.3 E
22	China	Guangzhou	23.0 N	113.3 E
23	Cook Islands	Rarotonga	21.2 S	159.8 W
24	Ecuador	Isla San Cristóbal, Galápagos Islands	1.0 S	89.2 W
25	Ethiopia	Filtu	5.5 N	42.7 E
26	Fiji	Nadi	18.0 S	177.5 E
27	France	Papeete, Tahiti	17.0 S	150.0 W
28	France	Pointe-à-Pitre, Guadeloupe	17.0 N	62.0 W
29	France	Réunion	21.1 S	55.6 E
30	France	Port-aux-Français, Kerguelen	49.0 S	70.0 E
31	France	Cayenne, French Guiana	5.0 N	52.0 W
32	France	Dumont d'Urville, Antarctica	66.0 S	140.0 E
33	Germany	Schauinsland/Freiburg	47.9 N	7.9 E
34	Iceland	Reykjavik	64.4 N	21.9 W

35	To be determined	To be determined	To be determined	To be determined
36	Iran (Islamic Republic of)	Tehran	35.0 N	52.0 E
37	Japan	Okinawa	26.5 N	127.9 E
38	Japan	Takasaki, Gunma	36.3 N	139.0 E
39	Kiribati	Kiritimati	2.0 N	157.0 W
40	Kuwait	Kuwait City	29.0 N	48.0 E
41	Libya	Misratah	32.5 N	15.0 E
42	Malaysia	Kuala Lumpur	2.6 N	101.5 E
43	Mauritania	Nouakchott	18.0 N	17.0 W
44	Mexico	Baja California	28.0 N	113.0 W
45	Mongolia	Ulaanbaatar	47.5 N	107.0 E
46	New Zealand	Chatham Island	44.0 S	176.5 W
47	New Zealand	Kaitaia	35.1 S	173.3 E
48	Niger	Bilma	18.0 N	13.0 E
49	Norway	Spitsbergen	78.2 N	16.4 E
50	Panama	Panama City	8.9 N	79.6 W
51	Papua New Guinea	New Hanover	3.0 S	150.0 E
52	Philippines	Quezon City	14.5 N	121.0 E
53	Portugal	Ponta Delgada, São Miguel, Azores	37.4 N	25.4 W
54	Russian Federation	Kirov	58.6 N	49.4 E
55	Russian Federation	Norilsk	69.0 N	88.0E
56	Russian Federation	Peleduy	59.6 N	112.6 E
57	Russian Federation	Bilibino	68.0 N	166.4 E
58	Russian Federation	Ussuriysk	43.7 N	131.9 E
59	Russian Federation	Zalesovo	53.9 N	84.8 E
60	Russian Federation	Petropavlovsk-Kamchatskiy	53.1 N	158.8 E
61	Russian Federation	Dubna	56.7 N	37.3 E
62	South Africa	Marion Island	46.5 S	37.0 E
63	Sweden	Stockholm	59.4 N	18.0 E
64	Tanzania	Dar es Salaam	6.0 S	39.0 E
65	Thailand	Bangkok	13.8 N	100.5 E
66	United Kingdom	BIOT/Chagos Archipelago	7.0 S	72.0 E
67	United Kingdom	St. Helena	16.0 S	6.0 W
68	United Kingdom	Tristan da Cunha	37.0 S	12.3 W
69	United Kingdom	Halley, Antarctica	76.0 S	28.0 W
70	United States of America	Sacramento, CA	38.7 N	121.4 W
71	United States of America	Sand Point, AK	55.0 N	160.0 W
72	United States of America	Melbourne, FL	28.3 N	80.6 W
73	United States of America	Palmer Station, Antarctica	64.5 S	64.0 W

74	United States of America	Ashland, KS	37.2 N	99.8 W
75	United States of America	Charlottesville, VA	38.0 N	78.0 W
76	United States of America	Salchaket, AK	64.4 N	147.1 W
77	United States of America	Wake Island	19.3 N	166.6 E
78	United States of America	Midway Islands	28.0 N	177.0 W
79	United States of America	Oahu, HI	21.5 N	158.0 W
80	United States of America	Upi, Guam	13.7 N	144.9 E

Table 2-B List of Radionuclide Laboratories

	State responsible for Laboratory	Name and place of laboratory
1	Argentina	National Board of Nuclear Regulation Buenos Aires
2	Australia	Australian Radiation Laboratory Melbourne, VIC
3	Austria	Austrian Research Center Seibersdorf
4	Brazil	Institute of Radiation Protection and Dosimetry Rio de Janeiro
5	Canada	Health Canada Ottawa, Ont.
6	China	Beijing
7	Finland	Centre for Radiation and Nuclear Safety Helsinki
8	France	Atomic Energy Commission Monthéry
9	Israel	Soreq Nuclear Research Centre Yavne
10	Italy	Laboratory of the National Agency for the Protection of the Environment Rome
11	Japan	Japan Atomic Energy Research Institute Tokai, Ibaraki
12	New Zealand	National Radiation Laboratory Christchurch
13	Russian Federation	Central Radiation Control Laboratory, Ministry of Defence Special Verification Service Moscow
14	South Africa	Atomic Energy Corporation Pelindaba
15	United Kingdom	AWE Blacknest Chilton
16	United States of America	McClellan Central Laboratories Sacramento, CA

Table 3 List of Hydroacoustic Stations

	State responsible for station	Location	Latitude	Longitude	Type
1	Australia	Cape Leeuwin, WA	34.4 S	115.1 E	Hydrophone
2	Canada	Queen Charlotte Islands, B.C.	53.3 N	132.5 W	T-phase
3	Chile	Juan Fernández Island	33.7 S	78.8 W	Hydrophone
4	France	Crozet Islands	46.5 S	52.2 E	Hydrophone
5	France	Guadeloupe	16.3 N	61.1 W	T-phase
6	Mexico	Clarión Island	18.2 N	114.6 W	T-phase
7	Portugal	Flores	39.3 N	31.3 W	T-phase
8	United Kingdom	BIOT/Chagos Archipelago	7.3 S	72.4 E	Hydrophone
9	United Kingdom	Tristan da Cunha	37.2 S	12.5 W	T-phase
10	United States of America	Ascension	8.0 S	14.4 W	Hydrophone
11	United States of America	Wake Island	19.3 N	166.6 E	Hydrophone

Table 4 List of Infrasound Stations

	State responsible for station	Location	Latitude	Longitude
1	Argentina	Paso Flores	40.7 S	70.6 W
2	Argentina	Ushuaia	55.0 S	68.0 W
3	Australia	Davis Base, Antarctica	68.4 S	77.6 E
4	Australia	Narrogin, WA	32.9 S	117.2 E
5	Australia	Hobart, TAS	42.1 S	147.2 E
6	Australia	Cocos Islands	12.3 S	97.0 E
7	Australia	Warramunga, NT	19.9 S	134.3 E
8	Bolivia	La Paz	16.3 S	68.1 W
9	Brazil	Brasilia	15.6 S	48.0 W
10	Canada	Lac du Bonnet, Man.	50.2 N	95.9 W
11	Cape Verde	Cape Verde Islands	16.0 N	24.0 W
12	Central African Republic	Bangui	5.2 N	18.4 E
13	Chile	Easter Island	27.0 S	109.2 W
14	Chile	Juan Fernández Island	33.8 S	80.7 W
15	China	Beijing	40.0 N	116.0 E
16	China	Kunming	25.0 N	102.8 E
17	Côte d'Ivoire	Dimbokro	6.7 N	4.9 W
18	Denmark	Dundas, Greenland	76.5 N	68.7 W
19	Djibouti	Djibouti	11.3 N	43.5 E
20	Ecuador	Galápagos Islands	0.0 N	91.7 W
21	France	Marquesas Islands	10.0 S	140.0 W
22	France	Port LaGuerre, New Caledonia	22.1 S	166.3 E
23	France	Kerguelen	49.2 S	69.1 E
24	France	Tahiti	17.6 S	149.6 W
25	France	Kourou, French Guiana	5.2 N	52.7 W
26	Germany	Freyung	48.9 N	13.7 E
27	Germany	Georg von Neumayer, Antarctica	70.6 S	8.4 W
28	To be determined	To be determined	To be determined	To be determined
29	Iran (Islamic Republic of)	Tehran	35.7 N	51.4 E
30	Japan	Tsukuba	36.0 N	140.1 E
31	Kazakstan	Aktyubinsk	50.4 N	58.0 E
32	Kenya	Kilimanbogo	1.3 S	36.8 E
33	Madagascar	Antananarivo	18.8 S	47.5 E

34	Mongolia	Javhlant	48.0 N	106.8 E
35	Namibia	Tsumeb	19.1 S	17.4 E
36	New Zealand	Chatham Island	44.0 S	176.5 W
37	Norway	Karasjok	69.5 N	25.5 E
38	Pakistan	Rahimyar Khan	28.2 N	70.3 E
39	Palau	Palau	7.5 N	134.5 E
40	Papua New Guinea	Rabaul	4.1 S	152.1 E
41	Paraguay	Villa Florida	26.3 S	57.3 W
42	Portugal	Azores	37.8 N	25.5 W
43	Russian Federation	Dubna	56.7 N	37.3 E
44	Russian Federation	Petropavlovsk-Kamchatskiy	53.1 N	158.8 E
45	Russian Federation	Ussuriysk	43.7 N	131.9 E
46	Russian Federation	Zalesovo	53.9 N	84.8 E
47	South Africa	Boshof	28.6 S	25.4 E
48	Tunisia	Thala	35.6 N	8.7 E
49	United Kingdom	Tristan da Cunha	37.0 S	12.3 W
50	United Kingdom	Ascension	8.0 S	14.3 W
51	United Kingdom	Bermuda	32.0 N	64.5 W
52	United Kingdom	BIOT/Chagos Archipelago	5.0 S	72.0 E
53	United States of America	Eielson, AK	64.8 N	146.9 W
54	United States of America	Siple Station, Antarctica	75.5 S	83.6 W
55	United States of America	Windless Bight, Antarctica	77.5 S	161.8 E
56	United States of America	Newport, WA	48.3 N	117.1 W
57	United States of America	Piñon Flat, CA	33.6 N	116.5 W
58	United States of America	Midway Islands	28.1N	177.2 W
59	United States of America	Hawaii, HI	19.6 N	155.3 W
60	United States of America	Wake Island	19.3 N	166.6 E

ANNEX 2 TO THE PROTOCOL

List of Characterization Parameters for International Data Centre Standard Event Screening

1. The International Data Centre standard event screening criteria shall be based on the standard event characterization parameters determined during the combined processing of data from all the monitoring technologies in the International Monitoring System. Standard event screening shall make use of both global and supplementary screening criteria to take account of regional variations where applicable.

2. For events detected by the International Monitoring System seismic component, the following parameters, inter alia, may be used:

- location of the event;
- depth of the event;
- ratio of the magnitude of surface waves to body waves;
- signal frequency content;
- spectral ratios of phases;
- spectral scalloping;
- first motion of the P-wave;
- focal mechanism;
- relative excitation of seismic phases;
- comparative measures to other events and groups of events; and
- regional discriminants where applicable.

3. For events detected by the International Monitoring System hydroacoustic component, the following parameters, inter alia, may be used:

- signal frequency content including corner frequency, wide-band energy, and mean centre frequency and bandwidth;
- frequency-dependent duration of signals;
- spectral ratio; and
- indications of bubble-pulse signals and bubble-pulse delay.

4. For events detected by the International Monitoring System infrasound component, the following parameters, inter alia, may be used:

- signal frequency content and dispersion;
- signal duration; and
- peak amplitude.

5. For events detected by the International Monitoring System radionuclide component, the following parameters, inter alia, may be used:

- concentration of background natural and man-made radionuclides;
- concentration of specific fission and activation products outside normal observations; and
- ratios of one specific fission and activation product to another.

FÖRDRAG OM FULLSTÄNDIGT FÖRBUD MOT
KÄNSPRÄNGNINGAR

INGRESS		75
ARTIKEL I	GRUNDLÄGGANDE ÅTAGANDEN	79
ARTIKEL II	ORGANISATIONEN	81
	A. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	81
	B. PARTERNAS KONFERENS	83
	C. VERKSTÄLLANDE RÅDET	89
	D. TEKNISKA SEKRETARIATET	95
	E. IMMUNITET OCH PRIVILEGIER	101
ARTIKEL III	NATIONELLA TILLÄMPNINGS- ÅTGÄRDER	105
ARTIKEL IV	KONTROLL	107
	A. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	107
	B. INTERNATIONELLA ÖVERVAKNINGSSYSTEMET	113
	C. SAMRÅD OCH KLARLÄGGANDE	121
	D. INSPEKTION PÅ PLATSEN	123
	E. FÖRTROENDESKAPANDE ÅTGÄRDER	135
ARTIKEL V	ÅTGÄRDER FÖR ATT RÄTTA TILL EN SITUATION OCH SÄKERSTÄLLA EFTER- LEVNAD, INBEGRIPET SANKTIONER	139
ARTIKEL VI	TVISTLÖSNING	141
ARTIKEL VII	ÄNDRINGAR	143

ARTIKEL VIII	GRANSKNING AV FÖRDRAGET	147
ARTIKEL IX	GILTIGHETSTID OCH FRÅNTRÄDANDE	149
ARTIKEL X	PROTOKOLLETS OCH BILAGORNAS STATUS	151
ARTIKEL XI	UNDERTECKNANDE	153
ARTIKEL XII	RATIFIKATION	155
ARTIKEL XIII	ANSLUTNING	157
ARTIKEL XIV	IKRAFTTRÄDANDE	159
ARTIKEL XV	RESERVATIONER	161
ARTIKEL XVI	DEPOSITARIE	163
ARTIKEL XVII	AUTENTISKA TEXTER	165
BILAGA 1 TILL FÖRDRAGET	FÖRTECKNING ÖVER STATER ENLIGT ARTIKEL II PUNKT 28	167
BILAGA 2 TILL FÖRDRAGET	FÖRTECKNING ÖVER STATER ENLIGT ARTIKEL XIV	171
PROTOKOLL TILL FÖRDRAGET OM FULLSTÄNDIGT FÖRBUD MOT KÄRNSPRÄNGNINGAR		173
DEL I	INTERNATIONELLA ÖVERVAKNINGSSYSTEMET OCH INTERNATIONELLA DATACENTRETS UPPGIFTER	173
	A. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	173
	B. SEISMOLOGISK ÖVERVAKNING	175
	C. RADIONUKLIDÖVERVAKNING	175
	D. HYDROAKUSTISK ÖVERVAKNING	177
	E. ÖVERVAKNING AV INFRALJUD	177
	F. INTERNATIONELLA DATACENTRETS UPPGIFTER	179

DEL II	INSPEKTION PÅ PLATSEN	185
	A. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	185
	B. PERMANENTA ARRANGEMANG	187
	C. FRAMSTÄLLNING OM INSPEKTION PÅ PLATSEN, INSPEKTIONSMANDAT OCH ANMÄLAN AV INSPEKTION	199
	D. ÅTGÄRDER FÖRE INSPEKTION	203
	E. GENOMFÖRANDE AV INSPEKTION	205
DEL III	FÖRTROENDESKAPANDE ÅTGÄRDER	229
BILAGA 1 TILL PROTOKOLLET		231
	Tabell 1-A Förteckning över de seismo- logiska stationer som ingår i det primära nätet	233
	Tabell 1-B Förteckning över de seismo- logiska stationer som ingår i det sekundära nätet	239
	Tabell 2-A Förteckning över radionuklid- stationer	251
	Tabell 2-B Förteckning över radionuklid- laboratorier	257
	Tabell 3 Förteckning över hydroakustiska stationer	259
	Tabell 4 Förteckning över infraljud- stationer	261
BILAGA 2 TILL PROTOKOLLET		265
	Förteckning över parametrar för karakterisering att användas vid internationella datacentrets standardiserade provning av händelser	265

INGRESS

De stater som är parter i detta fördrag (nedan kallade *parterna*),

som välkomnar de internationella avtalen och andra positiva åtgärder de senaste åren inom kärnvapennedrustningens område, däribland nedskärningar av kärnvapenarsenalerna, liksom även inom området för förhindrande av spridning av kärnvapen i alla dess aspekter,

som understryker vikten av ett fullständigt och skyndsamt genomförande av sådana avtal och åtgärder,

som är förvissade om att den nuvarande internationella situationen erbjuder tillfälle att vidta ytterligare effektiva åtgärder för kärnvapennedrustning och mot spridning av kärnvapen i alla dess aspekter och förklarar sin avsikt att vidta sådana åtgärder,

som därför betonar behovet av fortsatta systematiska och progressiva ansträngningar för att reducera kärnvapnen i världen med slutmålet att avskaffa dessa vapen och uppnå allmän och fullständig nedrustning under strikt och effektiv internationell kontroll,

som erkänner att upphörandet av alla kärnvapenprovsprängningar och alla andra kärnsprängningar genom att hämma utvecklingen och den kvalitativa förbättringen av kärnvapen och stoppa utvecklingen av avancerade nya typer av kärnvapen utgör en effektiv åtgärd för kärnvapennedrustning och icke-spridning i alla dess aspekter,

som vidare erkänner att ett slut på alla sådana kärnsprängningar därför kommer att utgöra ett meningsfullt steg i förverkligandet av en systematisk process för att åstadkomma kärnvapennedrustning,

som är förvissade om att det effektivaste sättet att få till stånd ett slut på kärnvapenprov är att ingå ett universellt samt internationellt och effektivt kontrollerbart fördrag om fullständigt förbud mot kärnvapenprov, vilket under lång tid har varit ett av de högst prioriterade målen för världssamfundet inom nedrustningens och icke-spridningens område,

som tar del av föresatserna som parterna i 1963 års fördrag om förbud mot kärnvapenprov i atmosfären, i yttre rymden och under vattnet uttryckt att söka åstadkomma att alla provsprängningar av kärnvapen upphör för all tid,

som också tar del av de uttalade meningarna att detta fördrag skulle kunna bidra till skyddet av miljön,

som bekräftar syftet att åstadkomma alla staters anslutning till detta fördrag och dess målsättning att effektivt bidra till förhindrandet av

spridning av kärnvapen i alla dess aspekter, till
kärnvapenedrustningsprocessen och därmed till stärkandet av
internationell fred och säkerhet,

har kommit överens om följande.

ARTIKEL I

GRUNDLÄGGANDE ÅTAGANDEN

1. Varje part åtar sig att inte utföra någon kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning och att förbjuda och förhindra varje sådan kärnsprängning på varje plats under sin jurisdiktion eller kontroll.
2. Varje part åtar sig vidare att avhålla sig från att orsaka, uppmuntra eller på något sätt delta i utförandet av någon kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning.

ARTIKEL II

ORGANISATIONEN

A. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1. Parterna upprättar härmed organisationen för fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (nedan benämnd *organisationen*) för att uppnå detta fördrags mål och syfte, för att säkerställa genomförandet av dess bestämmelser, däribland dem som avser internationell kontroll av dess efterlevnad, samt för att tillhandahålla ett forum för samråd och samarbete mellan parterna.
2. Alla parter skall vara medlemmar i organisationen. Ingen part får fräntas sitt medlemskap i organisationen.
3. Organisationens säte skall vara förlagt till Wien, republiken Österrike.
4. Härmed upprättas som organisationens organ: parternas konferens, verkställande rådet samt tekniska sekretariatet, i vilket skall ingå internationella datacentret.
5. Varje part skall samarbeta med organisationen vid utövandet av dess uppgifter i enlighet med detta fördrag. Parterna skall samråda antingen direkt sinsemellan eller genom organisationen eller genom andra lämpliga internationella förfaranden, däribland förfaranden inom ramen för Förenta nationerna och i enlighet med dess stadga, om varje fråga som kan väckas med avseende på detta fördrags mål och syfte eller genomförandet av bestämmelserna i fördraget.
6. Organisationen skall utöva sin kontrollverksamhet enligt detta fördrag på det minsta möjliga inträngande sätt som är förenligt med ett lägligt och effektivt uppfyllande av verksamhetens målsättningar. Den skall begära endast den information och de data som är nödvändiga för fullgörandet av dess åligganden enligt detta fördrag. Den skall vidta alla försiktighetsåtgärder för att sekretesskydda sådan information om civila och militära verksamheter och anläggningar som kommer till dess kännedom vid genomförandet av detta fördrag och särskilt följa sekretessbestämmelserna i fördraget.
7. Varje part skall sekretessbehandla förtrolig information och data som den mottar från organisationen i samband med genomförandet av detta fördrag. Den skall behandla sådan information och sådana data uteslutande i förening med sina rättigheter och skyldigheter enligt detta fördrag.
8. Organisationen såsom ett självständigt organ skall söka att i lämplig utsträckning utnyttja befintlig sakkunskap och befintliga anläggningar och att maximera kostnadseffektiviteten genom samarbetsarrangemang

med andra internationella organisationer såsom Internationella atomenergiorganet (IAEA). Med undantag för arrangemang av mindre och normal kommersiell och avtalsmässig natur skall sådana arrangemang regleras i avtal som skall underställas parternas konferens för godkännande.

9. Kostnaderna för organisationens verksamhet skall bestridas årligen av parterna i enlighet med Förenta nationernas bidragsskala, justerad med hänsyn till skillnaderna beträffande antalet medlemmar i Förenta nationerna och organisationen.

10. Parternas finansiella bidrag till förberedande kommissionen skall på lämpligt sätt avdras från deras bidrag till den ordinarie budgeten.

11. En medlem av organisationen som häftar i skuld vad avser sitt finansiella bidrag till denna skall inte ha rösträtt i organisationen om skuldbeloppet motsvarar eller överstiger det bidragsbelopp som medlemmen är skyldig att betala för de föregående hela två åren. Parternas konferens får dock tillåta en sådan medlem att rösta om den finner att underlåtenheten att betala beror på omständigheter utanför medlemmens kontroll.

B. PARTERNAS KONFERENS

Sammansättning, förfaranden och beslutsfattande

12. I parternas konferens (nedan kallad konferensen) skall samtliga parter ingå. Varje part skall i konferensen ha en representant, som får åtföljas av ersättare och rådgivare.

13. Konferensens första session skall sammankallas av depositarien senast 30 dagar efter fördragets ikraftträdande.

14. Konferensen skall samlas i ordinarie sessioner, som skall hållas årligen, om konferensen inte beslutar annat.

15. En extra session med konferensen skall sammankallas:

- a) Efter beslut av konferensen.
- b) På begäran av verkställande rådet.
- c) På begäran av någon part med stöd av en majoritet av parterna.

Extrasessionen skall sammankallas senast 30 dagar efter konferensens beslut, verkställande rådets begäran eller efter det att det nödvändiga

stödet har uppnåtts, om inte annat anges i beslutet eller begäran.

16. Konferensen kan också sammankallas som ändringskonferens i enlighet med artikel VII.

17. Konferensen kan också sammankallas som granskningskonferens i enlighet med artikel VIII.

18. Sessionerna skall äga rum i organisationens högkvarter, om konferensen inte beslutar annat.

19. Konferensen skall anta sin arbetsordning. I början av varje session skall den välja ordförande och de övriga befattningshavare som erfordras. Dessa skall inneha sina befattningar tills en ny ordförande och andra befattningshavare har valts vid nästkommande session.

20. Konferensen skall vara beslutsfällig med en majoritet av parterna.

21. Varje part skall ha en röst.

22. Konferensen skall fatta beslut i procedurfrågor med enkel majoritet av närvarande och röstande medlemmar. Beslut i substansfrågor skall så långt möjligt fattas enhälligt. Om enhällighet inte kan uppnås när en fråga tas upp för beslut, skall konferensens ordförande uppskjuta omröstningen 24 timmar och under den tiden på allt sätt sträva efter att underlätta att enhällighet uppnås samt rapportera till konferensen före utgången av denna period. Om enhällighet inte kan uppnås efter 24 timmar, skall konferensen fatta beslut med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemmar, om inte annat anges i detta fördrag. När tvekan uppstår om en fråga är en substansfråga eller ej, skall den behandlas som substansfråga, om inte annat beslutas med den majoritet som krävs för beslut i substansfrågor.

23. Vid fullgörandet av sin uppgift enligt punkt 26 k skall konferensen fatta beslut om att tillföra en stat till förteckningen över stater i bilaga 1 till detta fördrag i enlighet med det förfarande för beslut i substansfrågor som anges i punkt 22. Utan hinder av punkt 22 skall konferensen enhälligt fatta beslut om varje annan ändring i bilaga 1 till detta fördrag.

Befogenheter och uppgifter

24. Konferensen skall vara organisationens huvudorgan. Den skall behandla alla frågor, ärenden eller problem inom ramen för detta fördrag, inbegripet dem som avser verkställande rådets och tekniska sekretariatets befogenheter och uppgifter i enlighet med fördraget. Den kan avge rekommendationer och fatta beslut om alla frågor, ärenden eller problem

inom ramen för detta fördrag som tagits upp av en part eller framlagts för den av verkställande rådet.

25. Konferensen skall övervaka genomförandet och granska efterlevnaden av detta fördrag och verka för att främja dess mål och syfte. Den skall också övervaka verkställande rådets och tekniska sekretariatets verksamhet och kan utfärda riktlinjer till var och en av dem för utförandet av deras uppgifter.

26. Konferensen skall:

a) Granska och anta organisationens rapport om genomförandet av detta fördrag samt organisationens årsprogram och årsbudget, som skall framläggas av verkställande rådet, samt granska andra rapporter.

b) Besluta om skalan för de finansiella bidrag som parterna skall betala i enlighet med punkt 9.

c) Välja medlemmarna i verkställande rådet.

d) Utse generaldirektören för tekniska sekretariatet (nedan kallad *generaldirektören*).

e) Granska och godkänna den av verkställande rådet framlagda arbetsordningen för rådet.

f) Pröva och granska den vetenskapliga och teknologiska utveckling som skulle kunna inverka på tillämpningen av detta fördrag. Härvid kan konferensen uppdra åt generaldirektören att upprätta en rådgivande vetenskaplig nämnd för att göra det möjligt för honom eller henne att vid utförandet av sina uppgifter avge expertutlåtanden inom de vetenskapliga och teknologiska områden som berör detta fördrag till konferensen, verkställande rådet eller parterna. I förekommande fall skall den rådgivande vetenskapliga nämnden bestå av oberoende experter som tjänstgör i personlig kapacitet och som tillsatts i enlighet med av konferensen antagna direktiv på grundval av deras sakkunskap och erfarenhet på de särskilda vetenskapliga områden som är relevanta för genomförandet av detta fördrag.

g) Vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med artikel V för att säkerställa att detta fördrag efterlevs och rätta till och avhjälpa varje situation som strider mot bestämmelserna i fördraget.

h) Vid sin första session pröva och godkänna förslag till avtal, arrangemang, bestämmelser, förfaranden, handböcker, riktlinjer och andra dokument som utarbetats och rekommenderats av förberedande kommissionen.

i) Pröva och godkänna avtal eller arrangemang som framförhandlats av tekniska sekretariatet med parterna, andra stater och internationella organisationer och som skall ingås av verkställande rådet på organisationens vägnar i enlighet med punkt 38 h.

j) Upprätta de underorgan som den bedömer vara erforderliga för fullgörandet av sina uppgifter enligt detta fördrag.

k) Vid behov uppdatera bilaga 1 till detta fördrag i enlighet med punkt 23.

C. VERKSTÄLLANDE RÅDET

Sammansättning, förfaranden och beslutsfattande

27. Verkställande rådet skall bestå av 51 medlemmar. Varje part skall ha rätt att i enlighet med bestämmelserna i denna artikel ta säte i verkställande rådet.

28. Med hänsyn till behovet att tillgodose en rättvis geografisk fördelning skall verkställande rådet ha följande sammansättning:

- a) Tio parter från Afrika.
- b) Sju parter från Östeuropa.
- c) Nio parter från Latinamerika och Karibien.
- d) Sju parter från Mellanöstern och Sydasien.
- e) Tio parter från Nordamerika och Västeuropa.
- f) Åtta parter från Sydostasien, Stilla havet och Fjärran Östern.

Alla stater i var och en av de ovannämnda geografiska regionerna är upptagna i detta fördrags bilaga 1. Bilaga 1 till detta fördrag skall vid behov uppdateras av konferensen i enlighet med punkterna 23 och 26 k. Den skall inte göras till föremål för ändringar enligt de förfaranden som anges i artikel VII.

29. Medlemmarna i verkställande rådet skall väljas av konferensen. I samband härmed skall varje geografisk region utse parter från den regionen att väljas till medlemmar i verkställande rådet enligt följande:

a) Åtminstone en tredjedel av de platser som tillkommer varje geografisk region skall med beaktande av politiska intressen och

säkerhetsintressen besättas av parter i den regionen, vilka utsetts på basis av för fördraget relevant nukleär kapacitet, bestämd på grundval av internationella data, och av alla eller några av följande vägledande kriterier i den prioritetsordning som varje region bestämmer:

i) Antalet övervakningsanläggningar i det internationella övervakningssystemet.

ii) Sakkunskap och erfarenhet i fråga om övervakningsteknologi.

iii) Bidrag till organisationens årsbudget.

b) En av de platser som tillkommer varje geografisk region skall besättas på rotationsbasis av den part som står först i den engelska bokstavsordningen bland de parter i regionen som under längst tid inte har varit medlemmar i verkställande rådet sedan de blev parter eller sedan de senast var medlemmar, allt beroende på vilken av perioderna som är den kortare. En på detta sätt utsedd part får besluta att avstå från sin plats. I så fall skall den parten i brev meddela generaldirektören om sitt avstående och platsen skall besättas av den part som kommer närmast i följd enligt detta stycke.

c) De återstående platser som tillkommer varje geografisk region skall besättas av parter som utsetts bland alla parterna i den regionen genom rotation eller val.

30. Varje medlem av verkställande rådet skall ha en representant i rådet som får åtföljas av ersättare och rådgivare.

31. Varje medlem av verkställande rådet skall inneha sin plats från utgången av den av konferensens sessioner vid vilken medlemmen väljs till utgången av konferensens andra ordinarie årssession därefter; dock att vad gäller det första valet till verkställande rådet 26 medlemmar skall väljas för ett mandat som sträcker sig fram till utgången av konferensens tredje ordinarie årssession, varvid vederbörlig hänsyn skall tas till de fastställda numeriska proportioner som anges i punkt 28.

32. Verkställande rådet skall utarbeta sin arbetsordning och underställa konferensen denna för godkännande.

33. Verkställande rådet skall bland sina medlemmar välja sin ordförande.

34. Verkställande rådet skall samlas till ordinarie sessioner. Mellan dessa skall det samlas i den utsträckning som erfordras för fullgörandet av dess befogenheter och uppgifter.

35. Varje medlem av verkställande rådet skall ha en röst.

36. Verkställande rådet skall fatta beslut i procedurfrågor med enkel majoritet av alla sina medlemmar. Verkställande rådet skall fatta beslut i substansfrågor med två tredjedels majoritet av alla sina medlemmar, om inte annat anges i detta fördrag. Vid tvekan om en fråga är en substansfråga eller ej skall denna fråga behandlas som en substansfråga, om inte annat beslutas med den majoritet som krävs för beslut i substansfrågor.

Befogenheter och uppgifter

37. Verkställande rådet skall vara organisationens verkställande organ. Det skall vara ansvarigt inför konferensen. Det skall fullgöra de befogenheter och uppgifter som det har anförtrotts enligt detta fördrag. Det skall därvid handla i enlighet med konferensens rekommendationer, beslut och riktlinjer samt säkerställa att dessa genomförs fortlöpande och på ett riktigt sätt.

38. Verkställande rådet skall:

a) Främja detta fördrags effektiva genomförande och efterlevnad.

b) Övervaka tekniska sekretariatets verksamhet.

c) Vid behov avge rekommendationer till konferensen om övervägande av ytterligare förslag för att främja detta fördrags mål och syfte.

d) Samarbeta med varje parts nationella myndighet.

e) Pröva och till konferensen framlägga förslag till årsprogram och årsbudget för organisationen, förslag till organisationens rapport om genomförandet av detta fördrag, rapport om genomförandet av sin egen verksamhet samt de övriga rapporter som den bedömer nödvändiga eller som konferensen kan begära.

f) Förbereda konferensens sessioner, inbegripet upprättande av förslag till dagordning.

g) I enlighet med artikel VII granska förslag till ändringar i protokollet eller dess bilagor i frågor av administrativ eller teknisk art och avge rekommendationer till parterna rörande deras godkännande.

h) Efter föregående godkännande av konferensen ingå avtal eller arrangemang med parter, andra stater och internationella organisationer på organisationens vägnar och övervaka deras genomförande, dock inte sådana avtal och arrangemang som avses i stycke i nedan.

i) Godkänna och övervaka genomförandet av avtal eller arrangemang med parter och andra stater om utförande av kontrollverksamhet.

j) Godkänna alla nya handböcker och alla ändringar i befintliga handböcker som föreslås av tekniska sekretariatet.

39. Verkställande rådet får begära att en extrasession med konferensen sammankallas.

40. Verkställande rådet skall:

a) Underlätta samarbete mellan parterna samt mellan parterna och tekniska sekretariatet avseende genomförandet av detta fördrag genom informationsutbyte.

b) Underlätta samråd och klarlägganden parterna emellan i enlighet med artikel IV.

c) Motta, pröva och fatta beslut rörande framställningar om och rapporter om inspektion på platsen i enlighet med artikel IV.

41. Verkställande rådet skall pröva varje farhåga som framförs av en part om möjlig bristande efterlevnad av detta fördrag och missbruk av de rättigheter som fastställs genom fördraget. Därvid skall verkställande rådet samråda med berörda parter och i förekommande fall anmoda en part att vidta åtgärder för att rätta till situationen inom en viss tid. I den mån verkställande rådet anser ytterligare åtgärder vara nödvändiga skall det bl.a. vidta en eller flera av följande åtgärder:

a) Underrätta alla parter om frågan eller ärendet.

b) Fästa konferensens uppmärksamhet på frågan eller ärendet.

c) Avge rekommendationer till konferensen eller fatta beslut, beroende på vad som är lämpligt, om åtgärder för att rätta till situationen och säkerställa efterlevnaden av fördraget i enlighet med artikel V.

D. TEKNISKA SEKRETARIATET

42. Tekniska sekretariatet skall bistå parterna vid genomförandet av detta fördrag. Det skall bistå konferensen och verkställande rådet vid fullgörandet av deras uppgifter. Det skall utföra den kontrollverksamhet och de övriga uppgifter som det har anförtrotts genom detta fördrag liksom de uppgifter som delegerats till det av konferensen eller

verkställande rådet i enlighet med fördraget. Internationella datacentret skall ingå i och utgöra en integrerad del av tekniska sekretariatet.

43. Tekniska sekretariatets uppgifter i fråga om kontroll av efterlevnaden av detta fördrag skall i enlighet med artikel IV och protokollet bl.a. innefatta följande:

a) Att ansvara för övervakning och samordning av driften av internationella övervakningssystemet.

b) Att handha driften av internationella datacentret.

c) Att rutinmässigt motta, bearbeta, analysera och rapportera om internationella övervakningssystemets data.

d) Att tillhandahålla tekniskt bistånd och stöd för upprättande och drift av övervakningsstationer.

e) Att biträda verkställande rådet med att underlätta samråd och klarlägganden parterna emellan.

f) Att motta och handlägga framställningar om inspektion på platsen, underlätta verkställande rådets prövning av sådana framställningar, utföra förberedelserna för och tillhandahålla tekniskt biträde vid genomförande av inspektion på platsen samt rapportera till verkställande rådet.

g) Att framförhandla avtal eller arrangemang med parterna, andra stater och internationella organisationer och efter föregående godkännande av verkställande rådet ingå alla sådana avtal eller arrangemang rörande kontrollverksamhet med parterna eller andra stater.

h) Att biträda parterna genom deras nationella myndigheter i andra kontrollfrågor enligt detta fördrag.

44. Tekniska sekretariatet skall med verkställande rådets godkännande sammanställa och upprätthålla handböcker till vägledning för driften av de olika delarna i kontrollsystemet i enlighet med artikel IV och protokollet. Dessa handböcker skall inte utgöra integrerade delar av detta fördrag eller dess protokoll och kan ändras av tekniska sekretariatet med verkställande rådets godkännande. Tekniska sekretariatet skall utan dröjsmål underrätta parterna om alla ändringar i handböckerna.

45. Tekniska sekretariatets uppgifter avseende administrativa frågor skall innefatta följande:

a) Att upprätta och underställa verkställande rådet förslag till organisationens program och budget.

b) Att upprätta och underställa verkställande rådet förslag till organisationens rapport om genomförandet av detta fördrag samt de övriga rapporter som konferensen eller verkställande rådet kan begära.

c) Att ge administrativt och tekniskt stöd till konferensen, verkställande rådet och andra underordnade organ.

d) Att sända och motta meddelanden på organisationens vägnar som berör genomförandet av detta fördrag.

e) Att utföra de administrativa åliggandena avseende alla avtal mellan organisationen och andra internationella organisationer.

46. Alla framställningar och meddelanden från parterna till organisationen skall överlämnas till generaldirektören genom deras nationella myndigheter. Framställningar och meddelanden skall avfattas på ett av fördragets officiella språk. Generaldirektören skall i sitt svar använda samma språk som det som använts i framställningen eller meddelandet.

47. När det gäller tekniska sekretariatets åligganden att upprätta och underställa verkställande rådet förslag till organisationens program och budget skall sekretariatet upprätta och föra klara räkenskaper över alla kostnader för varje anläggning som upprättats som en del av internationella övervakningssystemet. Organisationens alla övriga verksamheter skall ges motsvarande behandling i förslaget till program och budget.

48. Tekniska sekretariatet skall utan dröjsmål informera verkställande rådet om alla problem som har uppstått avseende fullgörandet av dess uppgifter som det har uppmärksammat vid utförandet av sin verksamhet och som det inte har kunnat lösa genom samråd med den berörda parten.

49. Tekniska sekretariatet skall bestå av en generaldirektör, som skall vara dess chef och högsta administrativa tjänsteman, och den vetenskapliga, tekniska och övriga personal som krävs. Generaldirektören skall utses av konferensen efter rekommendation av verkställande rådet för en period av fyra år, som kan förlängas med högst ytterligare en period. Den första generaldirektören skall utses av konferensen vid dess första session efter rekommendation av förberedande kommissionen.

50. Generaldirektören skall inför konferensen och verkställande rådet vara ansvarig för tillsättning av personal och för tekniska sekretariatets organisation och verksamhet. Vid anställning av personal och fastställande av tjänstgöringsvillkor skall främsta hänsyn tas till nödvändigheten av att säkerställa högsta standard i vad avser yrkeskunskap, erfarenhet, effektivitet, kompetens och integritet. Endast

parternas medborgare får tjänstgöra som generaldirektör, inspektörer eller tjänstemän och kontorspersonal. Vederbörlig hänsyn skall tas till vikten av att personalen rekryteras på bredast möjliga geografiska grundval. Rekryteringen skall ske enligt principen att personalen skall begränsas till det minimum som är nödvändigt för ett fullgott fullgörande av tekniska sekretariatets åligganden.

51. Generaldirektören får vid behov och efter samråd med verkställande rådet upprätta tillfälliga arbetsgrupper med vetenskapliga experter för att lämna rekommendationer i särskilda frågor.

52. Vid utförandet av sina uppgifter får generaldirektören, inspektörerna, inspektionsassistenterna och medlemmarna av personalen inte söka eller motta instruktioner från någon regering eller någon annan källa utanför organisationen. De skall avhålla sig från varje handling som skulle kunna negativt inverka på deras ställning som internationella tjänstemän med ansvar endast inför organisationen. Generaldirektören skall påta sig ansvaret för en inspektionsgrupps verksamhet.

53. Varje part skall respektera den uteslutande internationella karaktären av generaldirektörens, inspektörernas, inspektionsassistenternas och övrig personals åligganden och får inte söka att påverka dem då de fullgör sina uppgifter.

E. IMMUNITET OCH PRIVILEGIER

54. Organisationens skall på en parts territorium och på varje annan plats under dess jurisdiktion eller kontroll ha den rättskapacitet och åtnjuta den immunitet och de privilegier som erfordras för att den skall kunna utföra sina uppgifter.

55. Parternas delegater jämte deras ersättare och rådgivare, representanter för medlemmar som invalts i verkställande rådet jämte deras ersättare och rådgivare, generaldirektören, inspektörerna, inspektionsassistenterna och medlemmarna av organisationens personal skall åtnjuta den immunitet och de privilegier som erfordras för att de på ett oberoende sätt skall kunna utföra sina uppgifter hänförliga till organisationen.

56. Den rättskapacitet, den immunitet och de privilegier som avses i denna artikel skall bestämmas i avtal mellan organisationen och parterna samt i avtal mellan organisationen och den stat där organisationen har sitt säte. Avtalen skall prövas och godkännas i enlighet med punkt 26 h och i.

57. Utan hinder av vad som anges i punkterna 54 och 55 skall den immunitet och de privilegier som tillkommer generaldirektören,

inspektörerna, inspektionsassistenterna och medlemmarna av tekniska sekretariatets personal vid utförandet av kontrollverksamhet vara de som anges i protokollet.

ARTIKEL III

NATIONELLA TILLÄMPNINGSÅTGÄRDER

1. Varje part skall i enlighet med sina konstitutionella förfaranden vidta alla erforderliga åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter enligt detta fördrag. Den skall i synnerhet vidta alla erforderliga åtgärder för att:

a) Förbjuda fysiska och juridiska personer, var de än befinner sig på dess territorium eller på varje annan plats under dess folkrättsligt erkända jurisdiktion, att utföra någon verksamhet som är förbjuden för en part enligt detta fördrag.

b) Förbjuda fysiska och juridiska personer att utföra någon sådan verksamhet på någon plats under dess kontroll.

c) Förbjuda, i enlighet med folkrätten, fysiska personer som äger dess nationalitet att utföra någon sådan verksamhet någonstans.

2. Varje part skall samarbeta med de andra parterna och lämna rättsligt bistånd i lämplig form för att underlätta fullgörandet av skyldigheterna enligt punkt 1.

3. Varje part skall informera organisationen om de åtgärder den vidtagit enligt denna artikel.

4. För att fullgöra sina skyldigheter enligt detta fördrag skall varje part utse eller upprätta en nationell myndighet och informera organisationen därom när fördraget träder i kraft för parten. Den nationella myndigheten skall tjäna som nationell kontaktpunkt för förbindelserna med organisationen och de andra parterna.

ARTIKEL IV

KONTROLL

A. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1. För att kontrollera efterlevnaden av detta fördrag skall ett kontrollsystem upprättas bestående av följande komponenter:

- a) Ett internationellt övervakningssystem.
- b) Samråd och klarläggande.
- c) Inspektion på platsen.
- d) Förtroendeskapande åtgärder.

Vid detta fördrags ikraftträdande skall kontrollsystemet kunna uppfylla fördragets krav på kontroll.

2. Kontrollverksamheten skall grundas på objektiv information, begränsas till föremålet för detta fördrag och utföras på grundval av full respekt för parternas suveränitet och på det minst möjliga inträngande sätt som är förenligt med ett effektivt och lägligt uppfyllande av dess målsättningar. Varje part skall avhålla sig från allt missbruk av rätten till kontroll.

3. Varje part åtar sig i enlighet med detta fördrag att genom sin nationella myndighet, som upprättats i enlighet med artikel III punkt 4, samarbeta med organisationen och med andra parter för att underlätta kontrollen av efterlevnaden av detta fördrag, bl.a. genom att:

- a) Upprätta de anläggningar som erfordras för att delta i dessa kontrollåtgärder och upprätta erforderliga kommunikationslinjer.
- b) Tillhandahålla data som erhållits från de nationella stationer som ingår i det internationella övervakningssystemet.
- c) I förekommande fall delta i ett samråds- och klarläggandeförfarande.
- d) Tillåta genomförande av inspektioner på platsen.
- e) I förekommande fall delta i förtroendeskapande åtgärder.

4. Alla parter skall oberoende av sina tekniska och ekonomiska möjligheter åtnjuta lika rätt till kontroll och ikläda sig lika skyldighet att underkasta sig kontroll.

5. För detta fördrags syften skall ingen part förhindras att utnyttja information som har erhållits genom nationella tekniska kontrollmedel på ett sätt som är förenligt med allmänt erkända folkrättsliga principer, däribland respekten för staternas suveränitet.

6. Med förbehåll för parternas rätt att skydda känsliga anläggningar, verksamheter eller platser som saknar samband med detta fördrag skall parterna inte störa element i detta fördrags kontrollsystem eller de nationella tekniska kontrollmedel som används i enlighet med punkt 5.

7. Varje part skall ha rätt att vidta åtgärder för att skydda känsliga anläggningar och förhindra röjande av förtrolig information och data som saknar samband med detta fördrag.

8. Vidare skall alla erforderliga åtgärder vidtas för att skydda all förtrolig information som rör civil och militär verksamhet och anläggningar som har erhållits under utförande av kontrollverksamhet.

9. Med förbehåll för punkt 8 skall information som organisationen erhållit genom det kontrollsystem som upprättats enligt detta fördrag göras tillgänglig för alla parter i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i detta fördrag och dess protokoll.

10. Bestämmelserna i detta fördrag får inte tolkas så som inskränkande det internationella utbytet av data för vetenskapliga ändamål.

11. Varje part åtar sig att samarbeta med organisationen och med andra parter för att förbättra kontrollsystemet och granska ytterligare övervakningsteknologiers kontrollpotential, såsom övervakning av elektromagnetiska pulser eller satellitövervakning i syfte att, när så är lämpligt, utveckla särskilda åtgärder för att stärka effektiviteten och kostnadseffektiviteten i kontrollen av efterlevnaden av detta fördrag. Sådana åtgärder skall, när överenskommelse om dem nåtts, införas i de befintliga bestämmelserna i fördraget och dess protokoll eller som ytterligare avsnitt i protokollet i enlighet med artikel VII, eller, om så är lämpligt, beaktas i handböckerna i enlighet med artikel II punkt 44.

12. Parterna åtar sig att främja samarbete dem emellan för att underlätta och delta i största möjliga utbyte avseende teknologier som används i kontrollen av efterlevnaden av detta fördrag för att möjliggöra för alla parter att stärka sitt nationella genomförande av kontrollåtgärder och att dra nytta av tillämpningen av sådana teknologier för fredliga ändamål.

13. Bestämmelserna i detta fördrag skall genomföras på sätt som undviker att hämma parternas ekonomiska och teknologiska utveckling

för vidare utveckling av användningen av kärnenergi för fredliga ändamål.

Tekniska sekretariatets uppgifter vid kontroll

14. Vid utförandet av sina uppgifter inom kontrollområdet som anges i detta fördrag och dess protokoll skall tekniska sekretariatet i samarbete med parterna för detta fördrags syfte:

a) Vidta arrangemang för att motta och distribuera data och rapporter av betydelse för kontrollen av efterlevnaden av detta fördrag i enlighet med dess bestämmelser och upprätthålla en världsomspännande infrastruktur för kommunikation som är lämplig för denna uppgift.

b) Genom sitt internationella datacenter, som i princip skall vara tekniska sekretariatets centrala enhet för lagring och behandling av data, rutinmässigt:

i) motta och begära in data från internationella övervakningssystemet,

ii) i förekommande fall motta data som härrör från samråds- och klarläggandeförfaranden, från inspektioner på platsen och från förtroendeskapande åtgärder,

iii) motta andra relevanta data från parter och internationella organisationer i enlighet med detta fördrag och dess protokoll.

c) Övervaka, samordna och säkerställa driften av internationella övervakningssystemet och dess komponenter och internationella datacentret i enlighet med de tillämpliga handböckerna.

d) Rutinmässigt bearbeta, analysera och rapportera om internationella övervakningssystemets data i enlighet med fastställda förfaranden för att möjliggöra en effektiv internationell kontroll av efterlevnaden av detta fördrag och bidra till en snar lösning av farhågor avseende efterlevnaden av fördraget.

e) Göra alla data, både rådata och bearbetade data, samt rapporter tillgängliga för alla parter, varvid varje part skall ta ansvar för att data från internationella övervakningssystemet används i enlighet med artikel II punkt 7 samt punkterna 8 och 13 i denna artikel.

f) Tillhandahålla alla parter lika, öppen, bekväm och läglig tillgång till alla lagrade data.

g) Lagra alla data, både rådata och bearbetade data, och rapporter.

h) Samordna och underlätta framställningar om ytterligare data från internationella övervakningssystemet.

i) Samordna framställningar om ytterligare data från en part till en annan part.

j) Tillhandahålla tekniskt bistånd och stöd för att upprätta och driva övervakningsanläggningar och tillhörande kommunikationsmedel där sådant bistånd och stöd krävs av den berörda parten.

k) På dess begäran tillhandahålla varje part metoder som tekniska sekretariatet och dess internationella datacenter använder för att sammanställa, lagra, bearbeta, analysera och rapportera om data från kontrollsystemet.

l) Övervaka, utvärdera och rapportera om internationella övervakningssystemets och internationella datacentrets övergripande sätt att fungera.

15. De överenskomna förfaranden som tekniska sekretariatet skall använda vid utförandet av de kontrolluppgifter som anges i punkt 14 och närmare preciseras i protokollet, skall utformas i de tillämpliga handböckerna.

B. INTERNATIONELLA ÖVERVAKNINGSSYSTEMET

16. Internationella övervakningssystemet skall omfatta anläggningar för seismologisk övervakning, radionuklidövervakning jämte certifierade laboratorier, hydroakustisk övervakning, övervakning av ultraljud samt tillhörande kommunikationsmedel och skall stödjas av tekniska sekretariatets internationella datacenter.

17. Internationella övervakningssystemet skall stå under tekniska sekretariatets ledning. Alla övervakningsanläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet skall ägas och drivas av de stater som är värdar för eller på annat sätt har ansvar för dem i enlighet med protokollet.

18. Varje part skall ha rätt att delta i det internationella datautbytet och ha tillgång till alla data som ställs till internationella datacentrets förfogande. Varje part skall samarbeta med internationella datacentret genom sin nationella myndighet.

Finansiering av internationella övervakningssystemet

19. För de anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet och som anges i tabellerna 1-A, 2-A, 3 och 4 i bilaga 1 till protokollet och för deras drift skall organisationen, i den omfattning det har överenskommits mellan den berörda staten och organisationen att dessa

anläggningar skall tillhandahålla internationella datacentret data i enlighet med de tekniska kraven i protokollet och i tillämpliga handböcker, bestrida kostnaderna i enlighet med vad som anges i avtal eller arrangemang enligt del I punkt 4 i protokollet för:

a) Upprättande av nya anläggningar och förbättring av befintliga anläggningar, om inte den stat som är ansvarig för sådana anläggningar själv står för dessa kostnader.

b) Drift och underhåll av anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet, inbegripet anläggningars fysiska säkerhet om så är lämpligt, och användning av överenskomna förfaranden för säkerställande av datauppgifters äkthet.

c) Överföring av data hörande från internationella övervakningssystemet (rådata eller bearbetade data) till internationella datacentret genom de mest direkta och kostnadseffektiva medel som finns att tillgå, inbegripet om det behövs via lämpliga kommunikationsnoder, från övervakningsstationer, laboratorier, analysanläggningar eller nationella datacentra eller överföring av sådana data (däribland prover i förekommande fall) till laboratorier och analysanläggningar från övervakningsstationer.

d) Analys av prover åt organisationen.

20. Beträffande de seismiska anläggningar i det sekundära nätet som är upptagna i tabell 1-B i bilaga 1 till protokollet skall organisationen i enlighet med vad som anges i avtal eller arrangemang enligt del I punkt 4 i protokollet endast betala kostnaderna för:

a) Överföring av data till internationella datacentret.

b) Säkerställande av äktheten av data från sådana anläggningar.

c) Förbättring av anläggningar till erforderlig teknisk standard, om inte den stat som är ansvarig för anläggningarna själv står för dessa kostnader.

d) Upprättande om nödvändigt av nya anläggningar för detta fördrags syften där inga lämpliga anläggningar ännu finns, om inte den stat som är ansvarig för anläggningarna själv står för dessa kostnader.

e) Alla övriga kostnader för tillhandahållande av data som organisationen kräver enligt tillämpliga handböcker.

21. Organisationen skall också bestrida kostnaderna för att tillhandahålla varje part det urval den har beställt ur internationella datacentrets standardsortiment av rapporter och tjänster, vilka anges i del I avsnitt F i

protokollet. Kostnaden för sammanställning och överföring av alla ytterligare data eller produkter skall bestridas av den beställande parten.

22. De avtal eller i förekommande fall arrangemang som har träffats med parter eller stater som är värddar för eller på annat sätt ansvarar för anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet skall innehålla bestämmelser om hur dessa kostnader skall bestridas. Bestämmelserna kan innefatta klausuler genom vilka en part bestrider varje kostnad som avses i punkt 19 a och punkt 20 c och d för anläggningar som den är värd för eller ansvarig för, och ersätts för detta genom en lämplig nedsättning av sitt fastställda ekonomiska bidrag till organisationen. Denna nedsättning får inte överstiga 50 procent av partens årliga fastställda ekonomiska bidrag, men kan fördelas över flera på varandra följande år. En part får med verkställande rådets samtycke dela en sådan nedsättning med en annan part genom avtal eller arrangemang dem emellan. Sådana avtal eller arrangemang som avses i denna punkt skall godkännas i enlighet med artikel II punkterna 26 h och 38 i.

Ändringar i internationella övervakningssystemet

23. Alla åtgärder som avses i punkt 11 och som berör internationella övervakningssystemet genom tillägg eller uteslutning av någon övervakningsteknologi skall, när de avtalats, införlivas med detta fördrag och dess protokoll enligt artikel VII punkterna 1 - 6.

24. Följande ändringar i internationella övervakningssystemet som kräver samtycke från de stater som är direkt berörda skall betraktas som administrativa eller tekniska frågor enligt artikel VII punkterna 7 - 8:

a) Ändringar av antalet i protokollet förtecknade anläggningar avseende viss övervakningsteknologi.

b) Ändringar av andra förhållanden rörande enskilda anläggningar som anges i tabellerna till protokollets bilaga 1 (däribland vilken stat som är ansvarig för anläggningen, dess lokalisering, namn, typ, liksom om den ingår i det primära eller sekundära seismiska nätet).

Om verkställande rådet enligt artikel VII punkt 8 d rekommenderar att sådana ändringar skall antas, skall det i regel i enlighet med artikel VII punkt 8 g också rekommendera att ändringarna skall träda i kraft då generaldirektören har meddelat att de har godkänts.

25. Generaldirektören skall, när han lämnar verkställande rådet och parterna den information och utvärdering som avses i artikel VII punkt 8 b, inkludera följande avseende varje förslag som framlagts enligt punkt 24:

a) En teknisk utvärdering av förslaget.

b) Ett yttrande om förslagets administrativa och finansiella följder.

c) En rapport över de samråd som har skett med stater som direkt berörs av förslaget, däribland uppgift om deras samtycke.

Provisoriska arrangemang

26. Om en övervakningsanläggning som står upptagen i tabellerna i bilaga 1 till protokollet drabbas av ett betydande eller oåterkalleligt driftsavbrott eller för att täcka andra tillfälliga minskningar av övervakningskapaciteten skall generaldirektören i samråd med de direkt berörda staterna och med deras samtycke samt efter godkännande av verkställande rådet vidta provisoriska arrangemang för en period av högst ett år, vilka om nödvändigt kan förlängas ytterligare ett år efter godkännande av verkställande rådet och de direkt berörda staterna. Sådana arrangemang skall inte medföra att antalet anläggningar i drift i internationella övervakningssystemet överstiger det angivna antalet för respektive nät. De skall så långt som möjligt uppfylla de tekniska och driftsmässiga krav som anges i handboken för respektive nät och hålla sig inom organisationens budgetramar. Generaldirektören skall därutöver vidta åtgärder för att avhjälpa situationen och lämna förslag till en permanent lösning. Generaldirektören skall underrätta parterna om alla beslut som fattas enligt denna punkt.

Medverkande nationella anläggningar

27. Parterna får även träffa separata samarbetsarrangemang med organisationen för att tillhandahålla internationella datacentret kompletterande data från nationella övervakningsstationer, som inte formellt ingår i internationella övervakningssystemet.

28. Sådana samarbetsarrangemang kan upprättas på följande sätt:

a) På begäran av en part och på dennas bekostnad skall tekniska sekretariatet vidta de åtgärder som krävs för att certifiera att en viss övervakningsanläggning uppfyller de tekniska och driftsmässiga krav som anges i tillämpliga handböcker för anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet för att säkerställa äktheten av dess data. Med förbehåll för verkställande rådets godkännande skall tekniska sekretariatet därefter formellt förklara en sådan anläggning som medverkande nationell anläggning. Tekniska sekretariatet skall då så bör ske vidta nödvändiga åtgärder för att förnya sin certifiering.

b) Tekniska sekretariatet skall föra en aktuell lista över medverkande nationella anläggningar och tillställa alla parterna den.

c) Internationella datacentret skall begära in data från medverkande nationella anläggningar om en part begär detta för att underlätta samråd

och klarläggande och prövning av framställningar om inspektion på platsen. Kostnaderna för dataöverföringen skall bäras av den parten.

Villkoren för hur sådana anläggningar skall tillhandahålla kompletterande data och för hur internationella datacentret får begära in ytterligare rapportering eller påskyndad rapportering eller klarlägganden skall fastställas i handboken för respektive övervakningsnät.

C. SAMRÅD OCH KLARLÄGGANDE

29. Utan inverkan på någon parts rätt att begära inspektion på platsen skall parterna, närhelst så är möjligt, först göra varje ansträngning för att klarlägga och lösa sinsemellan, eller tillsammans med eller genom organisationen, varje fråga som kan väcka farhåga om möjlig bristande efterlevnad av de grundläggande åtagandena i detta fördrag.

30. En part som mottar en framställning enligt punkt 29 direkt från en annan part skall lämna denna part förklaringar så snart som möjligt, dock senast 48 timmar efter mottagandet av framställningen. Den begärande respektive anmodade parten får hålla verkställande rådet och generaldirektören underrättade om framställningen och om det svar som har lämnats.

31. En part skall ha rätt att begära att generaldirektören medverkar till att klarlägga varje fråga som kan väcka farhåga om möjlig bristande efterlevnad av de grundläggande åtagandena i detta fördrag. Generaldirektören skall tillhandahålla lämplig information som tekniska sekretariatet förfogar över av relevans för sådan farhåga. Generaldirektören skall underrätta verkställande rådet om framställningen och om den information som har lämnats som svar, om den begärande parten begär detta.

32. En part skall ha rätt att av verkställande rådet begära ett klarläggande från en annan part om varje fråga som kan väcka farhåga om möjlig bristande efterlevnad av de grundläggande åtagandena i detta fördrag. I sådant fall skall följande gälla:

a) Verkställande rådet skall via generaldirektören vidarebefordra framställningen om klarläggande till den anmodade parten senast 24 timmar efter dess mottagande.

b) Den anmodade parten skall inkomma med klarläggandet till verkställande rådet så snart som möjligt, dock senast 48 timmar efter mottagandet av framställningen.

c) Verkställande rådet skall ta del av klarläggandet och vidarebefordra det till den begärande parten senast 24 timmar efter dess mottagande.

d) Om den begärande parten anser klarläggandet vara otillräckligt, skall den ha rätt att av verkställande rådet begära att få ytterligare klarläggande av den anmodade parten.

Verkställande rådet skall utan dröjsmål underrätta alla de övriga parterna om varje framställning om klarläggande enligt denna punkt och varje svar som den anmodade parten har lämnat.

33. Om den begärande parten anser klarläggandet enligt punkt 32 d vara otillfredsställande, skall den ha rätt att begära att verkställande rådet sammankallas till ett möte, i vilket de berörda parter som inte är medlemmar av verkställande rådet skall ha rätt att delta. Vid detta möte skall verkställande rådet pröva frågan och får rekommendera åtgärder i enlighet med artikel V.

D. INSPEKTION PÅ PLATSEN

Framställning om inspektion på platsen

34. Varje part har rätt att begära inspektion på platsen i enlighet med bestämmelserna i denna artikel och del II i protokollet inom annan parts territorium eller på varje annan plats som står under annan parts jurisdiktion eller kontroll eller varje område som inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll.

35. Det uteslutande syftet med en inspektion på platsen skall vara att klarlägga om en kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning har utförts i strid med artikel I och, i möjlig utsträckning, inhämta fakta som kan bidra till att identifiera en möjlig överträdare.

36. Den begärande parten skall vara skyldig att tillse att en framställning om inspektion på platsen hålls inom ramen för detta fördrag och att i denna lämna information i enlighet med punkt 37. Den begärande parten skall avhålla sig från att göra grundlösa framställningar om inspektion eller missbruka rätten att göra framställningar.

37. En framställning om inspektion på platsen skall grundas på information som inhämtats genom det internationella övervaknings-systemet, på varje tillämplig teknisk information som inhämtats med nationella tekniska kontrollmedel på ett sätt som är förenligt med allmänt erkända folkrättsliga principer eller på en kombination därav. Framställningen skall innehålla de upplysningar som avses i del II punkt 41 i protokollet.

38. Den begärande parten skall inge framställningen om inspektion på platsen till verkställande rådet och samtidigt till generaldirektören för att denne skall påbörja omedelbar behandling av denna.

Åtgärder efter en framställning om inspektion på platsen

39. Verkställande rådet skall omedelbart inleda sin prövning av en framställning om inspektion på platsen efter det att denna har mottagits.

40. Generaldirektören skall till den begärande parten inom två timmar erkänna mottagandet av framställningen om inspektion på platsen och inom sex timmar förmedla framställningen till den part som begärs bli inspekterad. Generaldirektören skall kontrollera att framställningen uppfyller de krav som anges i del II punkt 41 i protokollet och om så erfordras biträda den begärande parten med att inge framställningen i enlighet härmed samt inom 24 timmar förmedla denna till verkställande rådet och alla de övriga parterna.

41. När framställningen om inspektion på platsen uppfyller kraven skall tekniska sekretariatet utan dröjsmål inleda förberedelser för inspektionen.

42. När generaldirektören mottar en framställning om inspektion på platsen avseende ett område som är under en parts jurisdiktion eller kontroll skall han omedelbart begära ett klarläggande från den part som begäran avser för att utreda och undanröja den farhåga som framförts i framställningen.

43. En part som mottar begäran om klarläggande enligt punkt 42 skall lämna generaldirektören förklaringar och annan tillgänglig relevant information så snart som möjligt, dock senast inom 72 timmar efter mottagandet av begäran om klarläggande.

44. Generaldirektören skall, innan verkställande rådet fattar beslut rörande framställningen om inspektion på platsen, till verkställande rådet omedelbart lämna all ytterligare tillgänglig information från internationella övervakningssystemet eller information som tillhandahållits av en part om den händelse som anges i framställningen, däribland varje klarläggande som lämnats enligt punkterna 42 och 43, samt alla andra uppgifter från tekniska sekretariatet som generaldirektören bedömer vara relevanta eller har begärts av verkställande rådet.

45. Med mindre den begärande parten anser att den farhåga som framförts i framställningen om inspektion på platsen har undanröjts och återtar sin framställning, skall verkställande rådet fatta beslut rörande denna framställning i enlighet med punkt 46.

Beslut av verkställande rådet

46. Verkställande rådet skall fatta beslut rörande en framställning om inspektion på platsen senast 96 timmar efter mottagandet av framställningen från den begärande parten. Beslut att godkänna inspektion på platsen skall fattas med minst 30 jaröster av medlemmarna

i verkställande rådet. Om rådet inte godkänner inspektionen, skall förberedelserna avbrytas och ingen ytterligare åtgärd vidtas med anledning av framställningen.

47. Senast 25 dagar efter det att inspektion på platsen har godkänts enligt punkt 46 skall inspektionsgruppen, via generaldirektören, till verkställande rådet överlämna en preliminär inspektionsrapport. En fortsättning av inspektionen skall anses vara godkänd, om inte verkställande rådet senast 72 timmar efter mottagandet av den preliminära rapporten fattar beslut med en majoritet av alla dess medlemmar att inte fortsätta inspektionen. Om verkställande rådet beslutar att inte fortsätta inspektionen, skall den avbrytas och inspektionsgruppen skall lämna inspektionsområdet och den inspekterade partens territorium snarast möjligt i enlighet med del II punkterna 109 och 110 i protokollet.

48. Under utförandet av en inspektion på platsen får inspektionsgruppen, via generaldirektören, till verkställande rådet framställa förslag om att företa borrhningar. Verkställande rådet skall fatta beslut rörande ett sådant förslag senast 72 timmar efter dess mottagande. Beslut att godkänna borrhningar skall fattas med en majoritet av alla medlemmarna i verkställande rådet.

49. Inspektionsgruppen får av verkställande rådet, via generaldirektören, begära att inspektionstiden förlängs med högst 70 dagar utöver den tidsram på 60 dagar som anges i del II punkt 4 i protokollet, om inspektionsgruppen bedömer en sådan förlängning vara väsentlig för att göra det möjligt för den att uppfylla sitt mandat. Inspektionsgruppen skall i sin framställning ange vilka av de verksamheter och metoder som upptas i del II punkt 69 i protokollet den avser utföra under den förlängda tiden. Verkställande rådet skall fatta beslut rörande en begäran om förlängning av tiden senast 72 timmar efter det att framställningen har mottagits. Beslut att godkänna en förlängning av inspektionstiden skall fattas med en majoritet av alla medlemmarna i verkställande rådet.

50. När som helst efter godkännandet av fortsättningen av en inspektion på platsen i enlighet med punkt 47 får inspektionsgruppen, via generaldirektören, till verkställande rådet framlägga en rekommendation om att avbryta inspektionen. En sådan rekommendation skall anses vara godkänd om inte verkställande rådet senast 72 timmar efter mottagandet av denna med två tredjedels majoritet av alla dess medlemmar beslutar att inte godkänna att inspektionen avbryts. Om inspektionen avbryts, skall inspektionsgruppen lämna inspektionsområdet och den inspekterade partens territorium snarast möjligt i enlighet med del II punkterna 109 och 110 i protokollet.

51. Den begärande parten och den part som begäran avser får utan rösträtt delta i överläggningarna i verkställande rådet om framställningen

om inspektion på platsen. Den begärande parten och den inspekterade parten får även delta utan rösträtt i verkställande rådets alla följande överläggningar rörande inspektionen.

52. Generaldirektören skall inom 24 timmar underrätta alla parter om verkställande rådets beslut liksom om alla rapporter, förslag, framställningar och rekommendationer till rådet i enlighet med punkterna 46 - 50.

Åtgärder efter verkställande rådets godkännande av inspektion på platsen

53. En inspektion på platsen som godkänts av verkställande rådet skall genomföras utan dröjsmål av en inspektionsgrupp utsedd av generaldirektören och i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag och dess protokoll. Inspektionsgruppen skall anlända till platsen för inresa senast sex dagar efter det att verkställande rådet har mottagit framställningen om inspektion på platsen av den begärande parten.

54. Generaldirektören skall utfärda ett inspektionsmandat för genomförandet av inspektion på platsen. Inspektionsmandatet skall innehålla den information som anges i del II punkt 42 i protokollet.

55. Generaldirektören skall i enlighet med del II punkt 43 i protokollet meddela den inspekterade parten om inspektionen senast 24 timmar före inspektionsgruppens planerade ankomst till platsen för inresa.

Genomförande av inspektion på platsen

56. Varje part skall tillåta organisationen att utföra inspektion på platsen inom sitt territorium och på platser under sin jurisdiktion eller kontroll i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag och dess protokoll. Emellertid skall ingen part vara tvungen att acceptera samtidiga inspektioner på platsen inom sitt territorium eller på platser under sin jurisdiktion eller kontroll.

57. I enlighet med bestämmelserna i detta fördrag och dess protokoll skall den inspekterade parten ha

a) rätt och skyldighet att göra varje skälig ansträngning för att demonstrera sin efterlevnad av detta fördrag och i detta syfte att göra det möjligt för inspektionsgruppen att uppfylla sitt mandat,

b) rätt att vidta de åtgärder den anser vara nödvändiga för att skydda nationella säkerhetsintressen och förhindra avslöjande av information av konfidentiell natur som saknar samband med inspektionens syfte,

c) skyldighet att ge tillträde inom inspektionsområdet för det uteslutande syftet att fastställa fakta av relevans för inspektionens syfte, varvid hänsyn skall tas till b ovan och de grundlagsenliga skyldigheter den kan ha med avseende på äganderätt eller husundersökningar och beslagtaganden,

d) skyldighet att inte åberopa denna punkt eller del II punkt 88 i protokollet för att dölja brott mot sina förpliktelser enligt artikel I,

e) skyldighet att inte hindra inspektionsgruppens möjlighet att röra sig inom inspektionsområdet och utföra inspektionsverksamhet enligt detta fördrag och dess protokoll.

Med tillträde i samband med inspektion på platsen avses både fysiskt tillträde för inspektionsgruppen och inspektionsutrustningen till inspektionsområdet och utförande av inspektionsverksamhet inom detta område.

58. Inspektion på platsen skall utföras på det minst möjliga inträngande sätt som är förenligt med ett effektivt och lägligt genomförande av inspektionsmandatet och i enlighet med de förfaranden som anges i protokollet. Varhelst detta är möjligt skall inspektionsgruppen börja med de minst inträngande förfarandena och sedan fortsätta med mer inträngande förfaranden endast i den utsträckning den anser det nödvändigt för att insamla tillräcklig information för att klarlägga farhågorna om möjlig bristande efterlevnad av detta fördrag. Inspektörerna skall endast söka den information och de data som behövs för inspektionens syfte och sträva efter att minimera störningar i den inspekterade partens normala verksamhet.

59. Den inspekterade parten skall biträda inspektionsgruppen under hela inspektionen på platsen och underlätta dess uppgift.

60. Om den inspekterade parten i enlighet med del II punkt 86 - 96 i protokollet begränsar tillträdet inom inspektionsområdet, skall den göra varje skälig ansträngning i samråd med inspektionsgruppen för att genom alternativa åtgärder demonstrera sin efterlevnad av fördraget.

Observatör

61. För en observatör skall följande gälla:

a) Den begärande parten får med den inspekterade partens samtycke sända en representant som skall vara medborgare antingen i den begärande parten eller i tredje fördragspart för att observera inspektionens genomförande.

b) Den inspekterade parten skall meddela generaldirektören om den godtar eller inte godtar den föreslagna observatören inom tolv timmar efter verkställande rådets godkännande av inspektionen på platsen.

c) I fall av godkännande skall den inspekterade parten medge observatören tillträde i enlighet med protokollet.

d) Den inspekterade parten skall som regel godta den föreslagna observatören, men om den inspekterade parten vägrar, skall uppgift om detta antecknas i inspektionsrapporten.

Det får inte finnas mer än tre observatörer i fall av flera begärande parter.

Rapporter från inspektion på platsen

62. Inspektionsrapporterna skall innehålla:

a) En redogörelse för den verksamhet som inspektionsgruppen har utfört.

b) Vad inspektionsgruppen faktamässigt har funnit av relevans för inspektionens syfte.

c) En redovisning av det samarbete som har erbjudits under inspektionen på platsen.

d) En faktisk redogörelse för i vilken utsträckning tillträde beviljats, däribland alternativa möjligheter som tillhandahållits gruppen under inspektionen på platsen.

e) Alla övriga omständigheter av relevans för inspektionens syfte.

Inspektörers avvikande iakttagelser får bifogas rapporten.

63. Generaldirektören skall göra utkast till inspektionsrapporter tillgängliga för den inspekterade parten. Denna skall ha rätt att inom 48 timmar lämna generaldirektören sina kommentarer och förklaringar och identifiera information och data som enligt dess uppfattning saknar samband med inspektionens syfte och inte bör spridas utanför tekniska sekretariatet. Generaldirektören skall pröva de förslag till ändringar i utkastet till inspektionsrapport som den inspekterade parten har framfört och varhelst detta är möjligt infoga dem i rapporten. Generaldirektören skall även till inspektionsrapporten bilägga de kommentarer och förklaringar som lämnats av den inspekterade parten.

64. Generaldirektören skall utan dröjsmål överlämna inspektionsrapporten till den begärande parten, den inspekterade parten, verkställande rådet och alla övriga parter. Generaldirektören skall vidare utan dröjsmål till verkställande rådet och alla övriga parter överlämna

varje resultat av analyser av prover utförda i utsedda laboratorier i enlighet med del II punkt 104 i protokollet, tillämpliga data från internationella övervakningssystemet, de begärande och inspekterade parternas bedömningar samt all annan information som generaldirektören bedömer vara relevant. Generaldirektören skall överlämna den preliminära inspektionsrapport som avses i punkt 47 till verkställande rådet inom den tidsram som där anges.

65. Verkställande rådet skall i enlighet med sina befogenheter och uppgifter granska inspektionsrapporten och allt material som framlagts enligt punkt 64 och behandla varje farhåga om

- a) huruvida bristande efterlevnad av fördraget har ägt rum och
- b) huruvida rätten att begära inspektion på platsen har missbrukats.

66. Om verkställande rådet inom ramen för sina befogenheter och uppgifter kommer till den slutsatsen att ytterligare åtgärder kan bli nödvändiga med avseende på punkt 65, skall det vidta lämpliga åtgärder i enlighet med artikel V.

Framställningar om inspektion på platsen som har gjorts av okynne eller genom missbruk av rätten att begära sådan inspektion

67. Om verkställande rådet inte godkänner inspektion på platsen på grundval av att framställningen därom har gjorts av okynne eller genom missbruk av rätten att begära sådan inspektion eller om inspektionen avslutas av dessa skäl, skall verkställande rådet överväga och fatta beslut om huruvida lämpliga åtgärder skall vidtas för att rätta till situationen, däribland följande:

- a) Kräva att den begärande parten betalar kostnaderna för alla förberedelser som tekniska sekretariatet har gjort.
- b) Upphäva den begärande partens rätt att begära inspektion på platsen för en tid som verkställande rådet fastställer.
- c) Upphäva den begärande statens rätt att ta säte i verkställande rådet för viss tid.

E. FÖRTROENDESKAPANDE ÅTGÄRDER

68. Varje part åtar sig att samarbeta med organisationen och med andra parter för att genomföra de tillämpliga åtgärder som anges i del III i protokollet för att

- a) bidra till en snabb lösning av farhågor om bristande efterlevnad av detta fördrag, som härrör från en möjlig missstolkning av kontrolldata hänförliga till kemiska explosioner, och

b) medverka till kalibreringen av de stationer som ingår i internationella övervakningssystemet.

ARTIKEL V

ÅTGÄRDER FÖR ATT RÄTTA TILL EN SITUATION OCH SÄKERSTÄLLA EFTERLEVNAD, INBEGRIPET SANKTIONER

1. Konferensen skall med beaktande av bl.a. verkställande rådets rekommendationer vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med vad som anges i punkt 2 och 3 för att säkerställa efterlevnaden av detta fördrag och för att rätta till och avhjälpa varje situation som strider mot bestämmelserna i fördraget.
2. I de fall då en part har blivit anmodad av konferensen eller verkställande rådet att rätta till en situation som uppställer problem vad gäller partens efterlevnad av fördraget och inte efterkommer anmodan inom angiven tid får konferensen bl.a. besluta att begränsa eller upphäva partens utövande av sina rättigheter och privilegier enligt fördraget tills konferensen beslutar annat.
3. I de fall då skada för detta fördrags ändamål och syfte kan följa av bristande efterlevnad av de grundläggande åtagandena i fördraget får konferensen rekommendera parterna kollektiva åtgärder i enlighet med folkrätten.
4. Konferensen eller alternativt verkställande rådet i brådskande fall får hänskjuta ärendet till Förenta nationerna, inbegripet relevant information och slutsatser.

ARTIKEL VI

TVISTLÖSNING

1. Tvister som kan uppstå rörande tillämpningen eller tolkningen av detta fördrag skall lösas i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i fördraget och i enlighet med bestämmelserna i Förenta nationernas stadga.
2. När en tvist uppstår mellan två eller flera fördragsparter, eller mellan en eller flera fördragsparter och organisationen, avseende tillämpningen eller tolkningen av detta fördrag skall de berörda parterna samråda i syfte att snabbt nå en lösning av tvisten genom förhandling eller med andra fredliga medel efter parternas eget val, däribland hänvändelse till vederbörliga organ enligt detta fördrag eller genom ömsesidigt samtycke till Internationella domstolen i enlighet med domstolens stadga. De berörda parterna skall hålla verkställande rådet underrättat om de åtgärder som vidtas.
3. Verkställande rådet får bidra till att lösa en tvist som kan uppstå om tillämpningen eller tolkningen av detta fördrag med de medel det anser lämpliga, däribland erbjudande om medling (*bona officia*), uppmaning till de parter som är kontrahenter i tvisten att söka uppnå en lösning genom ett förfarande efter eget val, hänskjutande av saken till konferensen samt rekommendation om tidsfrist för det överenskomna förfarandet.
4. Konferensen skall behandla frågor om tvister som väckts av parterna eller som hänskjutits till den av verkställande rådet. Konferensen skall, i den utsträckning den finner det vara nödvändigt, i enlighet med artikel II punkt 26 j upprätta organ med uppgift att bidra till en lösning av dessa tvister eller anförtro detta åt befintliga organ.
5. Konferensen och verkställande rådet är var och en för sig behöriga att efter bemyndigande av Förenta nationernas generalförsamling begära ett rådgivande yttrande av Internationella domstolen rörande varje fråga av rättslig natur som faller inom organisationens verksamhetsområde. Ett avtal mellan organisationen och Förenta nationerna skall ingås i detta syfte i enlighet med artikel II punkt 38 h.
6. Bestämmelserna i denna artikel inverkar inte på artiklarna IV och V.

ARTIKEL VII

ÄNDRINGAR

1. Varje part får när som helst efter det att detta fördrag har trätt i kraft föreslå ändringar i det, dess protokoll eller protokollets bilagor. Varje part får även föreslå ändringar i enlighet med punkt 7 nedan i protokollet eller dess bilagor. Ändringsförslag skall bli föremål för förfarandena i punkterna 2 - 6. Ändringsförslag enligt punkt 7 skall bli föremål för förfarandena i punkt 8.
2. Den föreslagna ändringen skall endast behandlas och antas av en ändringskonferens.
3. Varje ändringsförslag skall tillställas generaldirektören, som skall översända det till samtliga parter och depositarien och inhämta parternas synpunkter på huruvida en ändringskonferens skall sammankallas för att behandla förslaget. Om en majoritet av parterna senast 30 dagar efter det att det har översänts meddelar generaldirektören att de stöder fortsatt behandling av förslaget, skall denne sammankalla en ändringskonferens till vilken alla parter skall inbjudas.
4. Ändringskonferensen skall hållas omedelbart efter en ordinarie session med konferensen, om inte alla parter som stödjer att en ändringskonferens sammankallas begär att den skall hållas tidigare. En ändringskonferens skall inte i något fall hållas tidigare än 60 dagar efter det att ändringsförslaget har översänts till parterna.
5. Ändringar skall antas av ändringskonferensen med en majoritet av parterna och ingen part röstande mot förslaget.
6. Ändringar skall träda i kraft för alla parter 30 dagar efter det att alla parter som röstat för förslaget vid ändringskonferensen har deponerat sina ratifikations- eller godtagandeinstrument.
7. För att säkerställa detta fördrags genomförbarhet och effektivitet skall bestämmelserna i delarna I och III i protokollet och bilagorna 1 och 2 till protokollet bli föremål för ändringar i enlighet med punkt 8, om de föreslagna ändringarna endast berör frågor av administrativ eller teknisk natur. Alla andra bestämmelser i protokollet och dess bilagor skall inte bli föremål för ändringar i enlighet med punkt 8.
8. Förslag till de ändringar som avses i punkt 7 skall framläggas enligt följande förfaranden:

a) Texten till de föreslagna ändringarna skall tillsammans med nödvändig information tillställas generaldirektören. Kompletterande information för utvärdering av förslaget kan lämnas av varje part och av generaldirektören. Generaldirektören skall utan dröjsmål översända förslagen och informationen till samtliga parter, verkställande rådet och depositarien.

b) Senast 60 dagar efter dess mottagande skall generaldirektören göra en utvärdering av förslaget för att fastställa alla dess möjliga konsekvenser för bestämmelserna i detta fördrag och dess genomförande samt informera alla parter och verkställande rådet.

c) Verkställande rådet skall pröva förslaget i ljuset av all tillgänglig information, inbegripet huruvida förslaget uppfyller fordringarna enligt punkt 7. Senast 90 dagar efter mottagandet av förslaget skall verkställande rådet meddela sin rekommendation jämte vederbörliga förklaringar till alla parter för övervägande. Parterna skall erkänna mottagandet inom tio dagar.

d) Om verkställande rådet rekommenderar alla parter att förslaget skall antas, skall det betraktas som godkänt om ingen part inom 90 dagar efter mottagandet av rekommendationen gör invändning häremot. Om verkställande rådet rekommenderar att förslaget skall avvisas, skall det betraktas som avvisat om ingen part inom 90 dagar efter mottagandet av rekommendationen motsätter sig detta.

e) Om en rekommendation av verkställande rådet inte godkänns på det sätt som krävs enligt d ovan skall ett beslut om förslaget, inbegripet huruvida det uppfyller kraven enligt punkt 7, fattas som beslut i substansfråga av konferensen vid dess nästkommande session.

f) Generaldirektören skall underrätta alla parterna och depositarien om varje beslut enligt denna punkt.

g) Ändringar som godkänts enligt detta förfarande skall träda i kraft för alla parter 180 dagar efter dagen för generaldirektörens meddelande om deras godkännande, om inte en annan tidsperiod rekommenderas av verkställande rådet eller beslutas av konferensen.

ARTIKEL VIII

GRANSKNING AV FÖRDRAGET

1. Om en majoritet av parterna inte beslutar annat, skall det tio år efter fördragets ikraftträdande hållas en konferens för att granska fördragets tillämpning och effektivitet i syfte att försäkra sig om att målsättningarna och syftena i ingressen och i bestämmelserna i fördraget förverkligas. Granskningen skall beakta all ny vetenskaplig och teknologisk utveckling av betydelse för fördraget. På grundval av en framställning av en part skall granskningskonferensen pröva möjligheten att tillåta utförande av underjordiska kärnsprängningar för fredliga ändamål. Om granskningskonferensen enhälligt beslutar att sådana kärnsprängningar kan tillåtas, skall den utan dröjsmål påbörja arbete i syfte att rekommendera parterna lämplig ändring av detta fördrag vilken skall utesluta varje militär nytta av sådana kärnsprängningar. Varje sådant ändringsförslag skall meddelas generaldirektören av en part och behandlas i enlighet med bestämmelserna i artikel VII.

2. Med tio års mellanrum därefter kan ytterligare granskningskonferenser sammankallas med samma målsättning, om konferensen så beslutar under närmast föregående år enligt det beslutsförfarande som gäller för procedurfrågor. Sådana konferenser kan sammankallas med kortare mellanrum än tio år om konferensen så beslutar enligt det beslutsförfarande som gäller för substansfrågor.

3. Normalt skall granskningskonferenser hållas omedelbart efter konferensens årliga ordinarie session enligt bestämmelserna i artikel II.

ARTIKEL IX

GILTIGHETSTID OCH FRÅNTRÄDANDE

1. Detta fördrag skall gälla för obegränsad tid.
2. Varje part skall under utövande av sin nationella suveränitet ha rätt att frånträda detta fördrag, om den anser att extraordinära händelser som har samband med detta fördrags ämne, har äventyrat dess högsta intressen.
3. Frånträdan ska ske genom meddelande sex månader i förväg till alla övriga parter, verkställande rådet, depositarien samt Förenta nationernas säkerhetsråd. Meddelandet om frånträdan ska innefatta ett angivande av den eller de extraordinära händelser som parten anser har äventyrat dess högsta intressen.

ARTIKEL X

PROTOKOLLETS OCH BILAGORNAS STATUS

Bilagorna till detta fördrag, dess protokoll och dettas bilagor utgör en integrerad del av fördraget. Varje hänvisning till detta fördrag inbegriper även dess bilagor och dess protokoll med bilagor.

ARTIKEL XI

UNDERTECKNANDE

Detta fördrag skall vara öppet för undertecknande av alla stater innan det träder i kraft.

ARTIKEL XII

RATIFIKATION

Detta fördrag skall ratificeras av signatärstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella förfaranden.

ARTIKEL XIII

ANSLUTNING

Varje stat som inte undertecknar detta fördrag före dess ikraftträdande får ansluta sig till det vid vilken senare tidpunkt som helst.

ARTIKEL XIV

IKRAFTTRÄDANDE

1. Detta fördrag träder i kraft 180 dagar efter den dag då alla de i bilaga 2 upptagna staterna har deponerat sina ratifikationsinstrument men i varje fall inte tidigare än två år efter det att det öppnats för undertecknande.
2. Om fördraget inte har trätt i kraft tre år efter datumet för årsdagen för dess öppnande för undertecknande, skall depositarien, på begäran av en majoritet av de stater som redan har deponerat sina ratifikationsinstrument, sammankalla dessa stater till en konferens. Denna konferens skall granska i vilken utsträckning bestämmelserna i punkt 1 har uppfyllts samt överväga och enhälligt besluta om vilka åtgärder i enlighet med folkrätten som kan vidtas för att påskynda ratifikationsprocessen i syfte att underlätta fördragets snara ikraftträdande.
3. Om inte annat beslutas av den konferens som avses i punkt 2 eller andra sådana konferenser, skall detta förfarande upprepas vid de påföljande årsdagarna av fördragets öppnande för undertecknande tills det träder i kraft.
4. Alla signatärstaterna skall inbjudas att som observatörer delta i den konferens som avses i punkt 2 och alla efterföljande konferenser som avses i punkt 3.
5. För de stater som deponerar sina ratifikations- eller anslutningsinstrument efter detta fördrags ikraftträdande träder det i kraft 30 dagar efter dagen för deponeringen.

ARTIKEL XV

RESERVATIONER

Inga reservationer får göras mot artiklarna och bilagorna i detta fördrag. Bestämmelserna i detta fördrags protokoll och dess bilagor får inte bli föremål för reservationer som är oförenliga med fördragets ändamål och syfte.

ARTIKEL XVI

DEPOSITARIE

1. Förenta nationernas generalsekreterare skall vara depositarie för detta fördrag och ta emot undertecknanden samt ratifikations- och anslutningsinstrument.
2. Depositarien skall utan dröjsmål underrätta alla signatärstater och alla stater som ansluter sig om dagen för varje undertecknande, dagen för deponering av varje ratifikations- eller anslutningsinstrument, dagen för fördragets ikraftträdande samt om varje ändring i fördraget och om mottagande av andra meddelanden.
3. Depositarien skall överlämna vederbörligen bestyrkta kopior av detta fördrag till regeringarna i signatärstaterna och de anslutande staterna.
4. Detta fördrag skall registreras av depositarien i enlighet med artikel 102 i Förenta nationernas stadga.

ARTIKEL XVII

AUTENTISKA TEXTER

Detta fördrag, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

BILAGA 1 TILL FÖRDRAGET

FÖRTECKNING ÖVER STATER ENLIGT ARTIKEL II PUNKT 28

Afrika

Algeriet, Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Centralafrikanska republiken, Comorerna, Djibouti, Egypten, Ekvatorialguinea, Elfenbenskusten, Eritrea, Etiopien, Förenade republiken Tanzania, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kamerun, Kap Verde, Kenya, Kongo, Lesotho, Liberia, Libyska arabiska Jamahiriya, Madagaskar, Malawi, Mali, Marocko, Mauretanien, Mauritius, Moçambique, Namibia, Niger, Nigeria, Rwanda, São Tomé och Príncipe, Senegal, Seychellerna, Sierra Leone, Somalia, Sudan, Swaziland, Sydafrika, Tchad, Togo, Tunisien, Uganda, Zaire, Zambia, Zimbabwe.

Östeuropa

Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Estland, Forna jugoslaviska republiken Makedonien, Georgien, Jugoslavien, Kroatien, Lettland, Litauen, Moldova, Polen, Rumänien, Ryska federationen, Slovakien, Slovenien, Tjeckiska republiken, Ukraina, Ungern, Vitryssland.

Latinamerika och Karibien

Antigua och Barbuda, Argentina, Bahamas, Barbados, Belize, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Dominica, Dominikanska republiken, Ecuador, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaica, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint Kitts och Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna, Surinam, Trinidad och Tobago, Uruguay, Venezuela.

Mellanöstern och Sydasien

Afghanistan, Arabrepubliken Syrien, Bahrain, Bangladesh, Bhutan, Förenade Arabemiraten, Indien, Irak, Iran (Islamiska republiken), Israel, Jordanien, Kazakstan, Kirgizistan, Kuwait, Libanon, Maldiverna, Nepal, Oman, Pakistan, Qatar, Saudiarabien, Sri Lanka, Tadzjikistan, Turkmenistan, Uzbekistan, Yemen.

Nordamerika och Västeuropa

Andorra, Belgien, Canada, Cypern, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Liechtenstein, Luxemburg, Malta, Monaco, Nederländerna, Norge, Portugal, San Marino, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Turkiet, Tyskland, USA, Vatikanstaten, Österrike.

Sydostasien, Stilla havet och Fjärran Östern

Australien, Brunei Darussalam, Cooköarna, Demokratiska folkrepubliken Korea, Demokratiska folkrepubliken Laos, Fiji, Filippinerna, Indonesien, Japan, Kambodja, Kina, Kiribati, Malaysia, Marshallöarna, Mikronesiska federationen, Mongoliet, Myanmar, Nauru, Niue, Nya Zeeland, Palau, Papua Nya Guinea, Republiken Korea, Salomonöarna, Samoa, Singapore, Thailand, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Vietnam.

BILAGA 2 TILL FÖRDRAGET

FÖRTECKNING ÖVER STATER ENLIGT ARTIKEL XIV

Förteckning över medlemsstater i nedrustningskonferensen den 18 juni 1996 som formellt deltog i arbetet vid konferensens session 1996 och som är upptagna i tabell 1 i Internationella atomenergiorganets upplaga från april 1996 av "Nuclear Power Reactors in the World" och över medlemsstater i nedrustningskonferensen den 18 juni 1996 som formellt deltog i konferensens session 1996 och som är upptagna i tabell 1 i Internationella atomenergiorganets upplaga från december 1995 av "Nuclear Research Reactors in the World":

Algeriet, Argentina, Australien, Bangladesh, Belgien, Brasilien, Bulgarien, Canada, Chile, Colombia, Demokratiska folkrepubliken Korea, Egypten, Finland, Frankrike, Indien, Indonesien, Iran (Islamiska republiken), Israel, Italien, Japan, Kina, Mexico, Nederländerna, Norge, Pakistan, Peru, Polen, Republiken Korea, Rumänien, Ryska federationen, Schweiz, Slovakien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Sydafrika, Turkiet, Tyskland, Ukraina, Ungern, USA, Vietnam, Zaire, Österrike.

PROTOKOLL TILL FÖRDRAGET OM FULLSTÄNDIGT FÖRBUD MOT KÄRNSPRÄNGNINGAR

DEL I INTERNATIONELLA ÖVERVAKNINGSSYSTEMET OCH INTERNATIONELLA DATACENTRETS UPPGIFTER

A. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1. Internationella övervakningssystemet skall omfatta de övervakningsanläggningar som anges i artikel IV punkt 16 med respektive kommunikationssystem.
2. De anläggningar för övervakning som ingår i internationella övervakningssystemet skall vara de som anges i bilaga 1 till detta protokoll. Internationella övervakningssystemet skall uppfylla de tekniska och driftsmässiga krav som anges i tillämpliga handböcker.
3. I enlighet med artikel II skall organisationen i samarbete och samråd med parterna, andra stater och, när så är lämpligt, andra internationella organisationer upprätta och samordna driften och underhållet av internationella övervakningssystemet och varje framtida överenskommen ändring eller utveckling av systemet.
4. I enlighet med tillämpliga avtal eller arrangemang och förfaranden skall en part eller en annan stat som är värd för eller på annat sätt har ansvar för anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet och tekniska sekretariatet överenskomma om och samarbeta i fråga om upprättande, drift, förbättring, finansiering och underhåll av övervakningsanläggningar, därtill hörande certifierade laboratorier och respektive kommunikationssystem inom de områden som står under dess jurisdiktion eller kontroll eller annorstädes i enlighet med folkrätten. Detta samarbete skall följa de krav avseende säkerhet och säkerställande av datauppgifters äkthet och de tekniska specifikationer som anges i tillämpliga handböcker. Ifrågavarande stat skall bevilja tekniska sekretariatet tillträde till övervakningsanläggningar för att kontrollera utrustningen och kommunikationsmedlen samt gå med på att göra de ändringar i utrustningen och driftsmetoderna som erfordras för att uppfylla de överenskomna kraven. Tekniska sekretariatet skall lämna dessa stater det tekniska bistånd som verkställande rådet anser behövas för att anläggningen skall fungera tillfredsställande som en del av internationella övervakningssystemet.
5. Formerna för samarbetet mellan organisationen och parterna eller stater som hyser eller på annat sätt har ansvar för anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet skall bestämmas genom avtal eller arrangemang beroende på vad som är lämpligt i varje enskilt fall.

B. SEISMOLOGISK ÖVERVAKNING

6. Varje part åtar sig att samarbeta i ett internationellt utbyte av seismologiska data för att medverka i kontrollen av efterlevnaden av detta fördrag. I samarbetet skall ingå upprättande och drift av ett globalt nät av primära och sekundära seismologiska övervakningsstationer. Stationerna skall förse internationella datacentret med data i enlighet med överenskomna förfaranden.

7. Det primära nätet skall bestå av de 50 stationer som anges i tabell 1-A i bilaga 1 till detta protokoll. De skall uppfylla de tekniska och driftsmässiga krav som anges i handboken för seismologisk övervakning och det internationella utbytet av seismologiska data. Data från primärstationerna skall utan avbrott överföras *on-line*, direkt eller via ett nationellt datacenter, till internationella datacentret.

8. Till komplettering av primärnätet skall på begäran ett sekundärnät bestående av 120 stationer direkt eller via ett nationellt datacenter förse internationella datacentret med information. De sekundärstationer som skall användas står upptagna i tabell 1-B i bilaga 1 till detta protokoll. De skall uppfylla de tekniska och driftsmässiga krav som anges i handboken för seismologisk övervakning och internationellt utbyte av seismologiska data. Internationella datacentret får när som helst begära data från sekundärstationerna. Dessa data skall vara omedelbart tillgängliga genom *on-line*-förbindelser via datorer.

C. RADIONUKLIDÖVERVAKNING

9. Varje part åtar sig att samarbeta i ett internationellt utbyte av data avseende radionuklider i atmosfären för att medverka i kontrollen av efterlevnaden av detta fördrag. I samarbetet skall ingå upprättande och drift av ett globalt nät av radionuklidövervakningsstationer och certifierade laboratorier. Stationerna skall förse internationella datacentret med data i enlighet med överenskomna förfaranden.

10. Nätet för att mäta radionuklider i atmosfären skall bestå av de totalt 80 stationer som anges i tabell 2-A i bilaga 1 till detta protokoll. Samtliga stationer skall kunna utföra övervakning för att upptäcka förekomsten av relevanta partiklar i atmosfären. 40 av dessa stationer skall också kunna övervaka förekomsten av relevanta ädelgaser när detta fördrag träder i kraft. Konferensen skall i detta syfte vid sin första session godkänna en rekommendation av förberedande kommissionen om vilka 40 stationer i tabell 2-A i bilaga 1 till detta protokoll som skall kunna utföra övervakning av ädelgaser. Vid sin första ordinarie årssession skall konferensen behandla och fatta beslut om en plan för att i hela nätet

införa möjlighet att övervaka förekomst av ädelgaser. Generaldirektören skall till konferensen avge en rapport om de närmare detaljerna rörande detta arbete. Samtliga övervakningsstationer skall uppfylla de tekniska och driftsmässiga krav som anges i handboken för radionuklidövervakning och det internationella utbytet av radionukliddata.

11. Nätet av stationer för radionuklidövervakning skall till stöd ha laboratorier som skall vara certifierade av tekniska sekretariatet i enlighet med tillämplig handbok för utförandet, enligt kontrakt med organisationen och på avgift-för-tjänstbasis, av analyser av prover från stationer för radionuklidövervakning. De laboratorier som anges i tabell 2-B i bilaga 1 till detta protokoll och som är lämpligt utrustade skall, vid behov, också tas i anspråk av tekniska sekretariatet för att utföra ytterligare analys av prover från stationer för radionuklidövervakning. Med verkställande rådets samtycke kan ytterligare laboratorier certifieras av tekniska sekretariatet för att utföra rutinmässiga analyser av prover från manuella övervakningsstationer vid behov. Alla certifierade laboratorier skall tillhandahålla internationella datacentret resultaten av analyserna och skall därvid uppfylla de tekniska och driftsmässiga krav som anges i handboken för radionuklidövervakning och det internationella utbytet av radionukliddata.

D. HYDROAKUSTISK ÖVERVAKNING

12. Varje part åtar sig att samarbeta i ett internationellt utbyte av hydroakustiska data för att medverka i kontrollen av efterlevnaden av detta fördrag. I samarbetet skall ingå upprättande och drift av ett globalt nät av hydroakustiska övervakningsstationer. Stationerna skall förse internationella datacentret med data i enlighet med överenskomna förfaranden.

13. Nätet av hydroakustiska stationer skall bestå av de stationer som anges i tabell 3 i bilaga 1 till detta protokoll och skall omfatta totalt sex hydrofon- och fem T-fasstationer. Stationerna skall uppfylla de tekniska och driftsmässiga krav som anges i handboken för hydroakustisk övervakning och det internationella utbytet av hydroakustiska data.

E. ÖVERVAKNING AV INFRALJUD

14. Varje part åtar sig att samarbeta i ett internationellt utbyte av data avseende infraljud för att medverka i kontrollen av efterlevnaden av detta fördrag. I samarbetet skall ingå upprättande och drift av ett globalt nät av stationer för övervakning av infraljud. Stationerna skall förse internationella datacentret med data i enlighet med överenskomna förfaranden.

15. Nätet av infraljudstationer skall bestå av de stationer som anges i tabell 4 i bilaga 1 till detta protokoll och skall omfatta totalt 60 stationer. Dessa stationer skall uppfylla de tekniska och driftsmässiga krav som anges i handboken för infraljudövervakning och det internationella utbytet av data avseende infraljud.

F. INTERNATIONELLA DATACENTRETS UPPGIFTER

16. Internationella datacentret skall motta, insamla, bearbeta, analysera, rapportera om och arkivera data från de anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet, inbegripet resultaten av analyser som utförs vid certifierade laboratorier.

17. De förfaranden och kriterier för standardiserad prövning av händelser som internationella datacentret skall tillämpa vid utförandet av sina överenskomna uppgifter, särskilt vad gäller framställning av standardiserade rapporter och för tillhandahållande av ett standard-sortiment av tjänster till parterna, skall fastställas i handboken för internationella datacentret och successivt utvecklas. De förfaranden och kriterier som förberedande kommissionen inledningsvis skall ha utformat, skall godkännas av konferensen vid dess första session.

Internationella datacentrets standardiserade produkter

18. Internationella datacentret skall rutinemässigt tillämpa automatiska bearbetningsmetoder och interaktiv mänsklig analys av rådata från internationella övervakningssystemet för att framställa och arkivera standardiserade produkter från internationella datacentret på alla parters vägnar. Dessa produkter skall tillhandahållas parterna kostnadsfritt och inte föregripa de slutliga bedömningarna av en händelses natur, vilket skall förbli parternas ansvar, och innefatta följande:

a) Integrerade förteckningar över alla signaler som detekterats av internationella övervakningssystemet och standardiserade förteckningar och bulletiner över händelser, inbegripet de värden med tillhörande osäkerhet som beräknas för varje händelse som lokaliserats av internationella datacentret, grundade på en uppsättning standardparametrar.

b) Standardiserade bulletiner över prövade händelser härrörande från internationella datacentrets tillämpning på varje händelse av standardiserade kriterier för prövning av händelser, varvid skall användas de karakteriseringsparametrar som anges i bilaga 2 till detta protokoll, allt i syfte att karakterisera, framhäva i standardiserade bulletinen över händelser och därmed utsortera händelser som anses vara förenliga med naturliga fenomen eller icke-nukleära mänskligt förorsakade fenomen. Den standardiserade bulletinen över händelser skall för varje händelse numeriskt ange till vilken grad ifrågasvarande händelse uppfyller eller inte uppfyller kriterierna för prövning av händelser. Vid tillämpningen av

standardiserad prövning av händelser skall internationella datacentret tillämpa både globala och kompletterande provningskriterier för att i förekommande fall ta hänsyn till regionala variationer. Internationella datacentret skall successivt förbättra sin tekniska kapacitet i takt med att erfarenhet förvärvas vid driften av det internationella övervakningssystemet.

c) Översikter som sammanfattar data mottagna och arkiverade av internationella datacentret, internationella datacentrets produkter och hur internationella övervakningssystemet och internationella datacentret fullgjort sina uppgifter samt deras status i driftshänseende.

d) Utdrag eller delar av internationella datacentrets standardiserade produkter enligt a - c, utvalda på begäran av en enskild part.

19. På begäran av organisationen eller av en part skall internationella datacentret utan kostnad för parterna utföra särskilda studier för att tillhandahålla fördjupad teknisk granskning genom expertanalys av data från internationella övervakningssystemet för att förbättra de uppskattade värdena för de standardiserade parametrarna för signaler och händelser.

Internationella datacentrets tjänster till parterna

20. Internationella datacentret skall tillhandahålla parterna öppen, lika, läglig och bekväm tillgång till alla rådata och bearbetade data från internationella övervakningssystemet, alla produkter från internationella datacentret och alla andra data från internationella övervakningssystemet som finns i internationella datacentrets arkiv eller, via internationella datacentret, i arkiv i internationella övervakningssystemets anläggningar. Metoderna till stöd för tillträdet till och tillhandahållandet av data skall inbegripa följande tjänster:

a) Automatisk och regelbunden förmedling till en part av internationella datacentrets produkter eller det urval av dessa som parten har gjort och, på begäran, partens urval av data från internationella övervakningssystemet.

b) Tillhandahållande av data eller produkter som framtagits som svar på särskilda framställningar av parterna om framtagning av data och produkter ur internationella datacentrets arkiv och arkiv i internationella övervakningssystemets anläggningar, inbegripet tillträde till internationella datacentrets databas på interaktiv elektronisk väg.

c) Biträde till enskilda parter, på deras begäran och kostnadsfritt för rimliga insatser, med teknisk expertanalys av data från internationella övervakningssystemet och andra relevanta data som den begärande parten tillhandahåller, för att hjälpa den berörda parten att identifiera källan till enskilda händelser. Resultatet av varje sådan teknisk analys

skall anses vara en produkt framställd av den begärande parten men skall finnas tillgänglig för alla parter.

De tjänster från internationella datacentret som anges i a och b ovan skall kostnadsfritt göras tillgängliga för varje part. Omfattningen och formatet av data skall anges i handboken för internationella datacentret.

Nationell prövning av händelser

21. Internationella datacentret skall på begäran av en part på vilken som helst av sina standardprodukter och på regelbunden och automatisk basis tillämpa nationella kriterier för prövning av händelser som den parten har uppställt och tillhandahålla den parten resultaten av sådan analys. Denna tjänst skall utföras kostnadsfritt för den begärande parten. Resultatet av sådana nationella förfaranden för prövning av händelser skall anses vara en produkt framställd av den begärande parten.

Tekniskt bistånd

22. Internationella datacentret skall där så krävs lämna tekniskt bistånd till enskilda parter enligt följande:

a) Formulera deras kravspecifikationer för urval och prövning av data och produkter.

b) Vid internationella datacentret installera, kostnadsfritt för den begärande parten för rimliga insatser, datoralgoritmer eller mjukvara som parten själv tillhandahåller för att beräkna nya parametrar för signaler och händelser som inte återfinns i handboken för internationella datacentret, varvid resultatet skall anses vara produkter framställda av den begärande parten.

c) Biträda parterna med att utveckla kapacitet för att motta, bearbeta och analysera data från internationella övervakningssystemet vid ett nationellt datacenter.

23. Internationella datacentret skall fortlöpande övervaka och rapportera om driftsläget vid de anläggningar som ingår i internationella övervakningssystemet, kommunikationssystemen och i sina egna databehandlingssystem. Det skall omedelbart meddela de ansvariga om driften i någon del inte skulle uppfylla de överenskomna prestanda som anges i tillämplig handbok.

DEL II INSPEKTION PÅ PLATSEN

A. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1. Förfarandena i denna del skall tillämpas i enlighet med de bestämmelser för inspektion på platsen som anges i artikel IV.
2. En inspektion på platsen skall genomföras i det område där den händelse inträffat som föranlett framställningen om inspektion.
3. Inspektionsområdet skall vara sammanhängande och dess storlek inte överstiga 1000 km². Inget linjärt avstånd större än 50 km får förekomma i någon riktning.
4. En inspektion på platsen skall inte vara längre än 60 dagar räknat från den dag då framställning därom godkännts i enlighet med artikel IV punkt 46, men kan förlängas med högst 70 dagar i enlighet med artikel IV punkt 49.
5. Om det inspektionsområde som anges i inspektionsmandatet omfattar mer än en parts territorium eller annat område under mer än en stats jurisdiktion eller kontroll, skall bestämmelserna om inspektion på platsen på lämpligt sätt tillämpas på var och en av de berörda parterna.
6. I de fall inspektionsområdet står under den inspekterade partens jurisdiktion eller kontroll men är beläget på en annan parts territorium, eller när tillträdet från platsen för inresa till inspektionsområdet kräver genomfart genom en annan parts territorium, skall den inspekterade parten utöva rättigheterna och fullgöra skyldigheterna avseende dessa inspektioner i enlighet med detta protokoll. I sådant fall skall den part på vars territorium inspektionsområdet är beläget underlätta inspektionen och tillhandahålla nödvändigt biträde för att göra det möjligt för inspektionsgruppen att utföra sina uppgifter på ett lägligt och effektivt sätt. Parter genom vilkas territorier genomfart erfordras för att nå fram till inspektionsområdet, skall underlätta sådan genomfart.
7. I de fall inspektionsområdet står under den inspekterade partens jurisdiktion eller kontroll men är beläget på en annan stats territorium, vilken stat inte är part i fördraget, skall den inspekterade parten vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att inspektionen kan utföras i enlighet med detta protokoll. En part som under sin jurisdiktion eller kontroll har ett eller flera områden på en stats territorium som inte är part i detta fördrag, skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den stat på vars territorium inspektionsområdet är beläget, accepterar inspektörer och inspektionsassistenter som är utsedda för den parten. Om

en inspekterad part inte kan säkerställa tillträde, skall den visa att den vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa tillträde.

8. I de fall inspektionsområdet är beläget på en parts territorium men står under jurisdiktion eller kontroll av en stat som inte är part i detta fördrag, skall den parten vidta alla nödvändiga åtgärder som krävs av en inspekterad part och en part på vars territorium inspektionsområdet är beläget för att utan förfång för folkrättsliga regler och sedvana säkerställa att inspektionen på platsen kan utföras i enlighet med detta protokoll. Om parten inte kan säkerställa tillträde till inspektionsområdet, skall den visa att den har vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa tillträde utan förfång för folkrättsliga regler och sedvana.

9. Inspektionsgruppens storlek skall begränsas till vad som är nödvändigt för att på ett fullgott sätt fullgöra inspektionsmandatet. Det totala antalet medlemmar av inspektionsgruppen som befinner sig på den inspekterade partens territorium vid varje given tidpunkt skall, utom vid borring, inte överstiga 40 personer. Ingen medborgare i den part som gjort framställningen eller den inspekterade parten får ingå i inspektionsgruppen.

10. Generaldirektören skall fastställa inspektionsgruppens storlek och utvälja gruppens medlemmar från förteckningen över inspektörer och inspektionsassistenter med hänsyn till omständigheterna för varje framställning.

11. Den inspekterade parten skall tillhandahålla eller låta tillhandahålla inspektionsgruppen nödvändiga tjänster och förnödenheter såsom kommunikationsutrustning, tolktjänst, transporter, arbetsutrymmen, förläggning, måltider och sjukvård.

12. Den inspekterade parten skall inom rimlig tid efter inspektionens avslutande erhålla ersättning av organisationen för alla sina utgifter, inbegripet dem som anges i punkterna 11 och 49 avseende inspektionsgruppens uppehälle och verksamhet på den inspekterade partens territorium.

13. Förfaranden för genomförandet av inspektioner på platsen skall närmare fastställas i handboken för inspektion på platsen.

B. PERMANENTA ARRANGEMANG

Utnämning av inspektörer och inspektionsassistenter

14. En inspektionsgrupp kan bestå av inspektörer och inspektionsassistenter. En inspektion på platsen skall endast utföras av kvalificerade inspektörer som särskilt har utsetts för detta ändamål. De kan biträdas av särskilt utsedda inspektionsassistenter såsom teknisk och administrativ personal, luftfartygsbesättningar och tolkar.

15. Inspektörer och inspektionsassistenter skall nomineras för utnämning av parterna, eller i fråga om tekniska sekretariatets personal av generaldirektören, på grundval av sin sakkunskap och erfarenhet av relevans för syftet och funktionerna när det gäller inspektion på platsen. De nominerade personerna skall på förhand godkännas av parterna i enlighet med punkt 18.

16. Varje part skall senast 30 dagar efter detta fördrags ikraftträdande för denna part meddela generalsekreteraren namn, födelsedatum, kön, tjänsteställning, kvalifikationer och yrkeserfarenhet för de personer som den parten föreslår för utnämning till inspektörer och inspektionsassistenter.

17. Senast 60 dagar efter detta fördrags ikraftträdande skall tekniska sekretariatet skriftligen tillstålla alla parter en preliminär förteckning upptagande namn, nationalitet, födelsedatum, kön och tjänsteställning för de inspektörer och inspektionsassistenter som generaldirektören och parterna föreslår bli utnämnda samt en beskrivning av deras kvalifikationer och yrkeserfarenhet.

18. Varje part skall omedelbart erkänna mottagandet av den preliminära förteckningen över inspektörer och inspektionsassistenter som föreslagits för utnämning. Varje inspektör eller inspektionsassistent som är upptagen i denna förteckning skall anses vara godkänd, såvida inte en part senast 30 dagar efter erkännandet av mottagandet av förteckningen skriftligen förklarar att vederbörande inte godkänns. Parten kan ange skälet för sin invändning. Om en part inte godkänner en föreslagen inspektör eller inspektionsassistent, skall denne inte företa eller delta i inspektionsverksamhet på platsen på denna parts territorium eller på någon annan plats som står under dess jurisdiktion eller kontroll. Tekniska sekretariatet skall omedelbart bekäfta mottagandet av meddelandet om invändningen.

19. Närhelst generaldirektören eller en part föreslår tillägg till eller ändringar i förteckningen över inspektörer och inspektionsassistenter, skall dessa inspektörer och inspektionsassistenter utses på samma sätt som anges beträffande den preliminära förteckningen. Varje part skall utan dröjsmål meddela tekniska sekretariatet, om en inspektör eller inspektionsassistent som den nominerat inte längre kan tjänstgöra som sådan.

20. Tekniska sekretariatet skall hålla förteckningen över inspektörer och inspektionsassistenter aktuell och underrätta alla parter om tillägg till eller ändringar i förteckningen.

21. En part som begär inspektion på platsen får föreslå att en inspektör ur förteckningen över inspektörer och inspektionsassistenter tjänar som dess observatör i enlighet med artikel IV punkt 61.

22. Med förbehåll för bestämmelserna i punkt 23 skall en part när som helst ha rätt att resa invändning mot en redan godkänd inspektör eller inspektionsassistent. Parten skall skriftligen underrätta tekniska sekretariatet om sin invändning och kan ange skälet till denna. Sådan invändning skall träda i kraft 30 dagar efter det att tekniska sekretariatet har mottagit meddelande därom. Tekniska sekretariatet skall omedelbart bekräfta mottagandet av meddelandet om invändningen och informera den part som gjort invändningen och den part som gjort nomineringen, om vilken dag inspektören eller inspektionsassistenten skall upphöra att vara utsedd för den förstnämnda parten.

23. En part som har meddelats om att en inspektion skall genomföras, skall inte försöka få någon av de inspektörer eller inspektionsassistenter som upptas i inspektionsmandatet avlägsnad från inspektionsgruppen.

24. Det antal inspektörer och inspektionsassistenter som godkänts av en part måste vara tillräckligt stort för att möjliggöra att ett lämpligt antal inspektörer och inspektionsassistenter finns tillgängliga. Om generaldirektören anser att en parts vägran att godkänna föreslagna inspektörer eller inspektionsassistenter förhindrar att ett tillräckligt stort antal inspektörer och inspektionsassistenter blir utsedda eller på annat sätt hindrar att syftena med en inspektion på platsen effektivt uppnås skall han hänskjuta frågan till verkställande rådet.

25. Varje inspektör som står upptagen i förteckningen över inspektörer och inspektionsassistenter skall erhålla tillämplig utbildning. Sådan utbildning skall tillhandahållas av tekniska sekretariatet i enlighet med de förfaranden som anges i handboken för inspektion på platsen. Tekniska sekretariatet skall i samförstånd med parterna samordna ett utbildningsschema för inspektörerna.

Immunitet och privilegier

26. Efter godkännandet av den preliminära förteckningen över inspektörer och inspektionsassistenter enligt punkt 18 eller med senare ändringar enligt punkt 19 skall varje part vara skyldig att, i enlighet med sina nationella förfaranden och på ansökan av en inspektör eller inspektionsassistent, utfärda inrese- och utreseviseringar och/eller transitviseringar, som är giltiga flera gånger, och andra erforderliga dokument för att göra det möjligt för varje inspektör och inspektionsassistent att resa in i och uppehålla sig på partens territorium för det uteslutande syftet att genomföra inspektionsverksamhet. Varje part skall utfärda den nödvändiga viseringen eller resedokumentet för detta ändamål senast 48 timmar efter mottagandet av ansökan härom eller omedelbart vid inspektionsgruppens ankomst till platsen för inresa på partens territorium. Dessa dokument skall gälla så länge som är nödvändigt för att göra det möjligt för inspektören eller inspektionsassistenterna att uppehålla sig på den inspekterade partens territorium för det uteslutande syftet att genomföra inspektionsverksamheten.

27. För att effektivt kunna utföra sina uppgifter skall inspektionsgruppens medlemmar medges den immunitet och de privilegier som anges i styckena a - i nedan. Immunitet och privilegier skall beviljas inspektionsgruppens medlemmar för detta fördrags skull och inte för vederbörandes personliga fördel. De skall medges sådan immunitet och sådana privilegier för hela perioden mellan ankomsten till och avresan från den inspekterade partens territorium och därefter med avseende på handlingar som utförts tidigare under utövandet av deras officiella funktioner.

a) Inspektionsgruppens medlemmar skall medges den okränkbarhet som diplomatiska företrädare åtnjuter enligt artikel 29 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser av den 18 april 1961.

b) Bostäder och kontorslokaler som disponeras av den inspektionsgrupp som utför inspektionsverksamhet enligt detta fördrag, skall medges samma okränkbarhet och skydd som diplomatiska företrädares lokaler åtnjuter enligt artikel 30.1 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser.

c) Inspektionsgruppens handlingar och skriftväxling, inbegripet protokoll, skall åtnjuta samma okränkbarhet som den som medges för alla handlingar och all skriftväxling tillhörande diplomatiska företrädare enligt artikel 30.2 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser. Inspektionsgruppen skall ha rätt att använda kryptering i sina förbindelser med tekniska sekretariatet.

d) Prover och godkänd utrustning som medförs av inspektionsgruppens medlemmar skall med förbehåll för bestämmelserna i detta fördrag vara okränkbara och befriade från alla tullavgifter. Farliga prover skall transporteras i enlighet med tillämpliga bestämmelser.

e) Inspektionsgruppens medlemmar skall medges samma immunitet som tillkommer diplomatiska företrädare enligt artikel 31.1 - 3 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser.

f) Inspektionsgruppens medlemmar som utför föreskriven verksamhet enligt detta fördrag, skall medges samma befrielse från avgifter och skatter som medges diplomatiska företrädare enligt artikel 34 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser.

g) Inspektionsgruppens medlemmar skall tillåtas att till den inspekterade partens territorium utan erläggande av tullavgifter eller liknande avgifter införa artiklar för personligt bruk med undantag av artiklar vars import eller export är förbjuden i lag eller kontrollerad genom karantänsbestämmelser.

h) Inspektionsgruppens medlemmar skall medges samma lättnader i fråga om valuta och växling som de som åtnjuts av företrädare för främmande regeringar vid tillfälliga besök i tjänsten.

i) Inspektionsgruppens medlemmar får inte ägna sig åt någon yrkesmässig eller kommersiell verksamhet för personlig vinning på den inspekterade partens territorium.

28. Vid passering genom territorium tillhörigt andra parter än den inspekterade parten skall inspektionsgruppens medlemmar medges samma immunitet och privilegier som diplomatiska företrädare åtnjuter enligt artikel 40.1 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser. Handlingar och skriftväxling, inbegripet protokoll, samt prover och godkänd utrustning som medförs av dem skall medges den immunitet och de privilegier som anges i punkt 27 c och d.

29. Med förbehåll för sin immunitet och sina privilegier skall inspektionsgruppens medlemmar vara skyldiga att följa lagar och bestämmelser i den inspekterade parten och så långt detta är förenligt med inspektionsmandatet vara skyldiga att inte blanda sig i den inspekterade partens inre angelägenheter. Om den inspekterade parten anser att den immunitet och de privilegier som anges i detta protokoll har missbrukats, skall konsultationer hållas mellan parten och generaldirektören för att avgöra om sådant missbruk har ägt rum och, om så fastställs ha varit fallet, för att förhindra upprepning av sådant missbruk.

30. Inspektionsgruppens medlemmars immunitet kan hävas av generaldirektören i de fall denne anser att immuniteten skulle hindra rättvisans gång och att den kan hävas utan skada för genomförandet av bestämmelserna i detta fördrag. Hävandet måste alltid göras uttryckligen.

31. Observatörer skall medges samma immunitet och privilegier som medlemmar av inspektionsgruppen enligt detta avsnitt med undantag för dem som medges enligt punkt 27 d.

Platser för inresa

32. Varje part skall utse sina platser för inresa och lämna tekniska sekretariatet erforderlig information senast 30 dagar efter detta fördrags ikraftträdande för parten. Dessa platser för inresa skall vara sådana att inspektionsgruppen inom 24 timmar kan nå varje inspektionsområde från åtminstone en av dem. Tekniska sekretariatet skall meddela samtliga parter var platserna för inresa är belägna. Platser för inresa får också tjäna som platser för utresa.

33. Varje part får ändra sina platser för inresa genom att meddela tekniska sekretariatet sådan ändring. Ändringar skall träda i kraft 30

dagar efter det att tekniska sekretariatet mottagit meddelande därom för att möjliggöra att alla parter vederbörligen underrättas.

34. Om tekniska sekretariatet anser att antalet platser för inresa är otillräckligt för att medge ett lägligt genomförande av inspektionen eller att ändringar avseende dessa platser som föreslagits av en part skulle förhindra ett sådant lägligt genomförande av inspektioner skall sekretariatet inleda samråd med den berörda parten för att lösa problemet.

Arrangemang för användning av icke-reguljärt luftfartyg

35. När det av tidsskäl inte är möjligt att komma till platsen för inresa med reguljärt flyg, får en inspektionsgrupp använda icke-reguljärt flyg. Varje part skall senast 30 dagar efter detta fördrags ikraftträdande för den parten meddela tekniska sekretariatet numret på det permanenta diplomatiska landningstillståndet för icke-reguljärt luftfartyg som transporterar en inspektionsgrupp och den nödvändiga inspektionsutrustningen. Färdvägen skall gå i etablerade internationella flygleder som har avtalats mellan parten och tekniska sekretariatet som grundval för sådant diplomatiskt landningstillstånd.

Godkänd inspektionsutrustning

36. Konferensen skall vid sin första session granska och godkänna en förteckning över utrustning som får användas vid inspektion på platsen. Varje part får lämna förslag till införande av utrustning i förteckningen. Föreskrifterna för användning av utrustningen enligt handboken för inspektion på platsen skall beakta de säkerhets- och sekretessaspekter som är tillämpliga där utrustningen förmodas bli använd.

37. Utrustningen som skall användas vid inspektion på platsen skall bestå av grundutrustning för den inspektionsverksamhet och de metoder som anges i punkt 69 samt den extra utrustning som är nödvändig för ett effektivt genomförande av inspektion på platsen inom givna tidsramar.

38. Tekniska sekretariatet skall tillse att alla typer av godkänd utrustning är tillgänglig för inspektion på platsen när så erfordras. När utrustning behövs för en inspektion på platsen skall tekniska sekretariatet på vederbörligt sätt certifiera att denna har kalibrerats, underhållits och skyddats. För att underlätta den inspekterade partens kontroll av utrustningen på platsen för inresa skall tekniska sekretariatet tillhandahålla dokumentation för och plombera utrustningen som intyg på certifieringen.

39. All utrustning som innehas permanent skall förvaras av tekniska sekretariatet. Tekniska sekretariatet skall ansvara för att sådan utrustning underhålls och kalibreras.

40. När så är lämpligt skall tekniska sekretariatet avtala med parter om arrangemang för att tillhandahålla utrustning som är upptagen i

förteckningen. Dessa parter skall ansvara för underhållet och kalibreringen av utrustningen.

C. FRAMSTÄLLNING OM INSPEKTION PÅ PLATSEN, INSPEKTIONSMANDAT OCH ANMÄLAN AV INSPEKTION

Framställning om inspektion på platsen

41. I enlighet med artikel IV punkt 37 skall en framställning om inspektion på platsen innehålla åtminstone följande uppgifter:

a) De uppskattade geografiska och vertikala koordinaterna för platsen för den händelse som föranlett framställningen med angivande av möjlig felmarginal.

b) Föreslagen avgränsning av det område som skall inspekteras, utmärkt på en karta och i överensstämmelse med punkterna 2 och 3.

c) Den part eller de parter som skall inspekteras eller uppgift om att det område som skall inspekteras, eller del av detta, inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll.

d) Den troliga miljö i vilken den händelse inträffat som föranlett framställningen.

e) Den beräknade tidpunkten för den händelse som föranlett framställningen med angivande av möjlig felmarginal.

f) Alla data som framställningen grundas på.

g) I förekommande fall personuppgifter för den observatör som föreslås.

h) Resultaten av ett samråds- och klarläggandeförfarande enligt artikel IV eller en förklaring, om detta är relevant, av skälen till att ett sådant förfarande inte har genomförts.

Inspektionsmandat

42. Mandatet för en inspektion på platsen skall innehålla följande:

a) Verkställande rådets beslut rörande framställningen om inspektion på platsen.

b) Namnet på den part eller de parter som skall inspekteras eller en uppgift om att inspektionsområdet, eller en del därav, inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll.

c) Inspektionsområdets belägenhet och avgränsning utmärkt på en karta med hänsyn tagen till all information som låg till grund för framställningen och all annan tillgänglig teknisk information i samråd med den begärande parten.

d) Inspektionsgruppens planerade typer av verksamhet i inspektionsområdet.

e) Den plats för inresa inspektionsgruppen avser använda.

f) I förekommande fall platser för genomfart eller baser.

g) Namnet på inspektionsgruppens chef.

h) Namnen på inspektionsgruppens medlemmar.

i) I förekommande fall den föreslagna observatörens namn.

j) En förteckning över den utrustning som avses användas i inspektionsområdet.

Om ett beslut av verkställande rådet enligt artikel IV punkt 46 - 49 föranleder en ändring av inspektionsmandatet, får generaldirektören på lämpligt sätt ändra mandatet i fråga om styckena d, h och j. Generaldirektören skall omedelbart meddela den inspekterade parten varje sådan ändring.

Anmälan av inspektion

43. Generaldirektörens meddelande enligt artikel IV punkt 55 skall innehålla följande uppgifter:

a) Inspektionsmandatet.

b) Dag och beräknad tidpunkt för inspektionsgruppens ankomst till platsen för inresa.

c) Transportmedel för ankomst till platsen för inresa.

d) I tillämpliga fall numret på det permanenta diplomatiska landningstillståndet för icke-reguljärt luftfartyg.

e) En förteckning över utrustning som generaldirektören anmodar den inspekterade parten att ställa till inspektionsgruppens förfogande för användning i inspektionsområdet.

44. Den inspekterade parten skall erkänna mottagandet av generaldirektörens meddelande senast tolv timmar efter mottagandet.

D. ÅTGÄRDER FÖRE INSPEKTION

Inresa till den inspekterade partens territorium, verksamhet vid platsen för inresa och förflyttning till inspektionsområdet

45. Inspekterad part som har mottagit meddelande om inspektionsgruppens ankomst skall tillse att inspektionsgruppen omedelbart får inresa på dess territorium.

46. Om icke-reguljärt luftfartyg används för resa till platsen för inresa skall tekniska sekretariatet genom den nationella myndigheten förse den inspekterade parten med en färdplan för luftfartygets väg från det sista flygfältet före inpasseringen i den partens luftrum till platsen för inresa minst sex timmar före den planerade avfärden från det flygfältet. Färdplanen skall anmälas i enlighet med Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) förfaranden för civila luftfartyg. Tekniska sekretariatet skall i färdplanens anmärkningskolumn ange det permanenta diplomatiska landningstillståndets nummer och vederbörlig beteckning för identifiering av luftfartyget som inspektionsluftfartyg. Om ett militärt luftfartyg används, skall tekniska sekretariatet på förhand begära tillstånd från den inspekterade parten att inpassera i dess luftrum.

47. Senast tre timmar före inspektionsgruppens beräknade avresa från det sista flygfältet före inpassering i den inspekterade partens luftrum skall den inspekterade parten tillse att den i enlighet med punkt 46 anmälda färdplanen har blivit godkänd så att inspektionsgruppen kan anlända till platsen för inresa vid den beräknade ankomsttiden.

48. Vid behov skall inspektionsgruppens chef och den inspekterade partens representant avtala om plats för en bas samt en färdplan från platsen för inresa till basen och, om så erfordras, till inspektionsområdet.

49. Den inspekterade parten skall i den utsträckning tekniska sekretariatet begär det tillhandahålla eller låta tillhandahålla parkeringsplats, säkerhetsskydd, service och bränsle för inspektionsgruppens luftfartyg på platsen för inresa och, vid behov, vid basen och inspektionsområdet. Luftfartyget skall inte åläggas landningsavgifter, avreseskatt och liknande avgifter. Bestämmelserna i denna punkt skall också gälla för luftfartyg som används för överflygning vid inspektion på platsen.

50. Med förbehåll för bestämmelserna i punkt 51 skall den inspekterade parten inte företa några inskränkningar i inspektionsgruppens rätt att till partens territorium medföra godkänd utrustning som står i överensstämmelse med inspektionsmandatet eller att använda denna i enlighet med bestämmelserna i fördraget och detta protokoll.

51. Utan att det skall inverka på den i punkt 54 angivna tidsramen skall den inspekterade parten ha rätt att i närvaro av medlemmar av inspektionsgruppen på platsen för inresa kontrollera att utrustningen har godkänts och certifierats i enlighet med punkt 38. Den inspekterade parten får utesluta utrustning som inte överensstämmer med inspektionsmandatet eller inte har godkänts och certifierats i enlighet med punkt 38.

52. Omedelbart efter ankomsten till platsen för inresa och utan att det skall inverka på den i punkt 54 angivna tidsramen skall inspektionsgruppens chef för den inspekterade partens representant uppvisa inspektionsmandatet och en preliminär inspektionsplan, uppgjord av inspektionsgruppen, vari skall anges den verksamhet som gruppen skall utföra. Inspektionsgruppen skall orienteras av representanter för den inspekterade parten med hjälp av kartor och andra relevanta handlingar. Orienteringen skall inbegripa naturliga terrängförhållanden av betydelse, säkerhets- och sekretessfrågor samt logistiska arrangemang för inspektionen. Den inspekterade parten får ange platser inom inspektionsområdet som den anser sakna samband med inspektionens syfte.

53. Efter orienteringen före inspektionen skall inspektionsgruppen, om så erfordras, modifiera den preliminära inspektionsplanen med hänsynstagande till den inspekterade partens kommentarer. Den modifierade inspektionsplanen skall göras tillgänglig för den inspekterade partens representant.

54. Den inspekterade parten skall göra allt som står i dess makt för att lämna biträde och tillse att inspektionsgruppen, den godkända utrustning som anges i punkterna 50 - 51 samt bagaget på ett säkert sätt förs från platsen för inresa till inspektionsområdet senast 36 timmar efter ankomsten till platsen för inresa, såvida inte någon annan tid har avtalats inom den tidsram som anges i punkt 57.

55. För att bekräfta att det område till vilket inspektionsgruppen har förts motsvarar det i inspektionsmandatet angivna inspektionsområdet, skall inspektionsgruppen ha rätt att använda godkänd utrustning för lägesbestämning. Den inspekterade parten skall biträda inspektionsgruppen i denna uppgift.

E. GENOMFÖRANDE AV INSPEKTION

Allmänna regler

56. Inspektionsgruppen skall utföra sina uppgifter i enlighet med bestämmelserna i fördraget och detta protokoll.

57. Inspektionsgruppen skall inleda sin inspektionsverksamhet i inspektionsområdet snarast möjligt och i intet fall senare än 72 timmar efter ankomsten till platsen för inresa.

58. Inspektionsgruppens verksamhet skall organiseras så att ett effektivt genomförande av dess uppgifter inom givna tidsramar säkerställs med minsta möjliga olägenhet för den inspekterade parten och störning för inspektionsområdet.

59. I de fall då den inspekterade parten har anmodats enligt punkt 43 e eller under inspektionens lopp att tillhandahålla utrustning för användning av inspektionsgruppen i inspektionsområdet, skall den inspekterade parten tillmötesgå denna begäran så långt den kan.

60. Under inspektion på platsen skall inspektionsgruppen bl.a. ha följande rättigheter och skyldigheter:

a) Rätt att bestämma hur inspektionen skall fortskrida i enlighet med inspektionsmandatet och med beaktande av varje åtgärd som den inspekterade parten vidtar i överensstämmelse med bestämmelserna om gradvist tillträde.

b) Rätt att vid behov modifiera inspektionsplanen för att säkerställa ett effektivt genomförande av inspektionen.

c) Skyldighet att ta hänsyn till den inspekterade partens rekommendationer och föreslagna modifieringar av inspektionsplanen.

d) Rätt att begära klarlägganden i samband med oklarheter som kan uppstå under inspektionen.

e) Skyldighet att uteslutande använda sådana metoder som anges i punkt 69 och avhålla sig ifrån verksamhet som saknar relevans för inspektionens syfte. Gruppen skall insamla och dokumentera sådana fakta som sammanhänger med inspektionens syfte men varken söka efter eller dokumentera information som klart saknar samband med detta syfte. Allt material som insamlas och senare befinns vara ovidkommande skall återlämnas till den inspekterade parten.

f) Skyldighet att beakta och i sin rapport medta data och förklaringar om arten av den händelse som har föranlett framställningen om inspektion som den inspekterade parten tillhandahåller från sitt nationella övervakningsnät och från andra källor.

g) Skyldighet att på dess begäran tillhandahålla den inspekterade parten kopior av den information och de data som insamlats i inspektionsområdet.

h) Skyldighet att respektera den inspekterade partens sekretess-, säkerhets- och hälsoföreskrifter.

61. Under inspektion på platsen skall den inspekterade parten bl.a. ha följande rättigheter och skyldigheter:

a) Rätt att när som helst lämna rekommendationer till inspektionsgruppen om möjlig modifiering av inspektionsplanen.

b) Rättighet och skyldighet att ställa en representant till förfogande för att upprätthålla förbindelse med inspektionsgruppen.

c) Rätt att ha representanter som medföljer inspektionsgruppen när den utför sina uppgifter och observera all inspektionsverksamhet som gruppen utför. Detta får inte försena eller på annat sätt hindra inspektionsgruppen i utförandet av dess uppgifter.

d) Rätt att tillhandahålla ytterligare information och att begära insamling och dokumentering av ytterligare fakta som den anser vara relevanta för inspektionen.

e) Rätt att undersöka alla fotografiska produkter och mätresultat liksom prover och att behålla alla fotografier eller delar därav som visar känsliga platser som saknar samband med inspektionens syfte. Den inspekterade parten skall ha rätt att erhålla kopior av alla fotografiska produkter och mätresultat. Den inspekterade parten skall ha rätt att behålla fotografiska original och negativ och att lägga fotografier eller delar därav under gemensam försegling inom sitt territorium. Den inspekterade parten skall ha rätt att tillhandahålla sin egen kameraman för att ta stillbilder och videofilm på begäran av inspektionsgruppen. I annat fall skall dessa uppgifter utföras av medlemmar av inspektionsgruppen.

f) Rätt att från sitt nationella övervakningsnät och från andra källor tillhandahålla inspektionsgruppen data och förklaringar om arten av den händelse som har föranlett framställningen om inspektion.

g) Skyldighet att förse inspektionsgruppen med sådana klarlägganden som kan behövas för att lösa oklarheter som kan uppstå under inspektionens förlopp.

Samband

62. Inspektionsgruppens medlemmar skall ha rätt att under hela den tid som en inspektion på platsen pågår hålla samband sinsemellan och med tekniska sekretariatet. För detta ändamål får de använda sin egen vederbörligen godkända och certifierade utrustning med den inspekterade partens samtycke i den mån den inspekterade parten inte ger dem tillgång till andra telekommunikationsmedel.

Observatör

63. I enlighet med artikel IV punkt 61 skall den begärande parten hålla samband med tekniska sekretariatet för att samordna observatörens ankomst till samma plats för inresa eller bas som inspektionsgruppen inom skälig tid efter dennas ankomst.

64. Observatören skall ha rätt att under hela inspektionen hålla samband med den begärande partens ambassad i den inspekterade parten eller, om ambassad saknas, med den begärande parten själv.

65. Observatören skall ha rätt att anlända till inspektionsområdet och ha tillträde till och inom inspektionsområdet i den utsträckning som den inspekterade parten medger.

66. Observatören skall ha rätt att lämna rekommendationer till inspektionsgruppen under hela inspektionen.

67. Inspektionsgruppen skall under hela inspektionen hålla observatören informerad om inspektionens genomförande och vad som framkommit.

68. Under hela inspektionen skall den inspekterade parten tillhandahålla eller låta tillhandahålla för observatören nödvändiga tjänster och förnödenheter liknande dem som inspektionsgruppen åtnjuter enligt punkt 11. Alla kostnader i samband med observatörens vistelse på den inspekterade partens territorium skall bäras av den begärande parten.

Inspektionsverksamhet och metoder

69. Vid inspektion får följande verksamhet utföras och metoder användas i enlighet med bestämmelserna om gradvist tillträde, om insamling, hantering och analys av prover samt om överflygning:

a) Lägesbestämning från luften och på marken för att bekräfta inspektionsområdets avgränsning och fastställa koordinater för däri befintliga platser till stöd för inspektionsverksamheten.

b) Visuella iakttagelser, videoupptagning, stillbildsfotografering och multispektral bildupptagning, inbegripet mätningar med infrarött ljus, på och under markytan och från luften för att söka efter anomalier eller artefakter.

c) Mätning av radioaktivitetsnivåer över, på och under markytan genom övervakning av gammastrålning och energiupplösande analyser från luften och på eller under markytan för att söka efter och identifiera strålningsanomalier.

d) Upptagning av fasta, flytande och gasformiga prover i miljön över, på och under markytan och analys av dem för att upptäcka anomalier.

e) Passiv seismologisk övervakning av efterskalv för att lokalisera undersökningsområdet och underlätta fastställandet av en händelses art.

f) Resonansseismometri och aktiv seismisk undersökning för att söka efter och lokalisera underjordiska anomalier, däribland håligheter och skikt av sprängsten.

g) Kartläggning av magnetfält och gravitationsfält, markpenetrerande radar och mätning av elektrisk ledningsförmåga på markytan och från luften, beroende på vad som är lämpligast, för att upptäcka anomalier eller artefakter.

h) Borrning för att erhålla radioaktiva prover.

70. Upp till 25 dagar efter godkännandet av en inspektion på platsen i enlighet med artikel IV punkt 46 skall inspektionsgruppen ha rätt att utföra all den verksamhet och använda alla de metoder som uppräknas i punkt 69 a - e. Efter godkännande av fortsättning av inspektionen i enlighet med artikel IV punkt 47 skall inspektionsgruppen ha rätt att utföra all den verksamhet och använda alla de metoder som uppräknas i punkt 69 a - g. Inspektionsgruppen får endast utföra borrhningar efter godkännande av verkställande rådet enligt artikel IV punkt 48. Om inspektionsgruppen begär förlängning av inspektionstiden enligt artikel IV punkt 49, skall den i sin framställning ange vilka av de i punkt 69 uppräknade verksamheterna och metoderna den avser utföra för att kunna fullgöra sitt mandat.

Överflygningar

71. Inspektionsgruppen skall ha rätt att företa en överflygning av inspektionsområdet under en inspektion på platsen i syfte att tillhandahålla inspektionsgruppen en allmän orientering om inspektionsområdet, att begränsa och optimera platserna för inspektion från marken samt att underlätta insamlingen av bevisfakta med användning av utrustning som anges i punkt 79.

72. Överflygningen skall företas så snart som det är praktiskt möjligt. Den totala tiden för överflygningen av inspektionsområdet får inte överstiga tolv timmar.

73. Ytterligare överflygningar med användning av utrustning som anges i punkterna 79 och 80 får företas om den inspekterade parten så medger.

74. Det område som skall täckas av överflygningar får inte sträcka sig utanför inspektionsområdet.

75. Den inspekterade parten skall ha rätt att meddela inskränkningar eller i undantagsfall och med skälig motivering förbud mot överflygning av känsliga platser som saknar samband med inspektionens syfte. Inskränkningarna kan gälla flyghöjd, antal passager och cirklingar, tiden för stillastående i luften, typen av luftfartyg, antalet inspektörer ombord samt typen av mätningar eller observationer. Om inspektionsgruppen anser att inskränkningarna eller förbuden mot överflygning av känsliga platser kan hindra fullgörandet av dess mandat, skall den inspekterade parten göra varje skälig ansträngning för att tillhandahålla alternativa inspektionssätt.

76. Överflygningar skall utföras enligt en vederbörligen inlämnad och godkänd färdplan i enlighet med regler och föreskrifter för lufttrafiken i den inspekterade parten. Den inspekterade partens flygsäkerhetsbestämmelser skall strikt iakttas under all flygverksamhet.

77. Vid överflygningar skall landning normalt tillåtas endast för mellanlandning eller påfyllning av bränsle.

78. Överflygningar skall utföras på de av inspektionsgruppen begärda höjder som är förenliga med den verksamhet som skall utföras, siktförhållandena samt lufttrafiks- och säkerhetsbestämmelserna i den inspekterade parten och dennas rätt att skydda känslig information som saknar samband med inspektionens syften. Överflygningar skall utföras upp till en högsta höjd av 1500 meter över markytan.

79. Vid överflygning enligt punkterna 71 och 72 får följande utrustning användas ombord på luftfartyget:

- a) Kikare.
- b) Utrustning för passiv lägesbestämning.
- c) Videokameror.
- d) Handburna stillbildskameror.

80. För alla ytterligare överflygningar enligt punkt 73 får inspektörer ombord på luftfartyget även använda bärbar, lätt installerad utrustning för:

- a) Multispektral (inbegripet infraröd) bildupptagning.
- b) Gammalspektroskopi.
- c) Kartläggning av magnetfält.

81. Överflygningar skall företas med ett relativt långsamt luftfartyg med fasta eller roterande vingar. Luftfartyget skall tillåta en vid och obehindrad överblick över den underliggande markytan.

82. Den inspekterade parten skall ha rätt att tillhandahålla sitt eget luftfartyg med besättning, i förväg utrustat på lämpligt sätt enligt de tekniska krav som anges i tillämplig handbok. I annat fall skall luftfartyget tillhandahållas eller inhyras av tekniska sekretariatet.

83. Om luftfartyget tillhandahålls eller inhyrs av tekniska sekretariatet, skall den inspekterade staten ha rätt att undersöka luftfartyget för att förvissa sig om att det är försett med godkänd inspektionsutrustning. Denna undersökning skall vara avslutad inom den tidsram som anges i punkt 57.

84. Personalen ombord på luftfartyget skall bestå av:

a) Det minsta antal besättningsmedlemmar som är förenligt med ett säkert framförande av luftfartyget.

b) Högst fyra av inspektionsgruppens medlemmar.

c) Högst två representanter för den inspekterade parten.

d) I förekommande fall en observatör, under förutsättning att den inspekterade parten lämnat sitt medgivande.

e) En tolk i mån av behov.

85. Förfarandena för genomförande av överflygningar skall närmare anges i handboken för inspektion på platsen.

Gradvist tillträde

86. Inspektionsgruppen skall ha rätt att tillträda inspektionsområdet i enlighet med bestämmelserna i fördraget och detta protokoll.

87. Den inspekterade parten skall ge tillträde inom inspektionsområdet i enlighet med den tidsram som anges i punkt 57.

88. Den inspekterade partens rättigheter och skyldigheter skall i enlighet med artikel IV punkt 57 samt punkt 86 härövan inbegripa följande:

a) Rätt att vidta åtgärder för att skydda känsliga anläggningar och platser i enlighet med detta protokoll.

b) Skyldighet att, när tillträdet inom inspektionsområdet är föremål för inskränkningar, göra varje skäligen ansträngning för att tillgodose kraven i inspektionsmandatet genom alternativa medel. Lösning av frågor

rörande en eller flera aspekter av inspektionen får inte fördröja eller störa inspektionsgruppens utförande av annan verksamhet som ingår i inspektionen.

c) Rätt att fatta det slutliga beslutet rörande varje tillträde för inspektionsgruppen med beaktande av sina skyldigheter enligt detta fördrag och bestämmelserna om gradvist tillträde.

89. Den inspekterade parten skall i enlighet med artikel IV punkt 57 b och punkt 88 a ovan ha rätt att i hela inspektionsområdet vidta åtgärder för att skydda känsliga anläggningar och platser och att förhindra att sekretessbelagd information som saknar samband med inspektionens syfte röjs. Sådana åtgärder kan bl.a. innefatta följande:

a) Övertäckning av känsliga föremål, förråd och utrustning.

b) Inskränkning av uppmätningar av radionuklidaktivitet och radioaktiv strålning till att avse fastställande av närvaro eller frånvaro av de strålningstyper och energier som är relevanta för inspektionens syfte.

c) Inskränkning av upptagning av eller analys av prover till att avse fastställande av närvaro eller frånvaro av radioaktiva eller andra produkter som är relevanta för inspektionens syfte.

d) Reglering av tillträdet till byggnader och andra installationer i enlighet med punkterna 90 och 91.

e) Förklaring av platser som platser med inskränkt tillträde enligt punkterna 92 - 96.

90. Tillträde till byggnader och andra installationer skall uppskjutas till efter det att fortsättning av inspektionen på platsen har godkänts i enlighet med artikel IV punkt 47, utom vad gäller tillträde till byggnader och andra installationer som hyser ingången till en gruva, andra utgrävningar eller större håligheter som inte kan nås på annat sätt. För sådana byggnader och installationer skall inspektionsgruppen endast ha rätt till genomgång, på sätt som anges av den inspekterade parten, för att gå in i sådana gruvor, håligheter eller andra utgrävningar.

91. Om inspektionsgruppen efter det att inspektionens fortsättning har godkänts enligt artikel IV punkt 47 på ett trovärdigt sätt visar för den inspekterade parten att tillträde till byggnader och andra installationer är nödvändigt för att fullgöra inspektionsmandatet och att de nödvändiga verksamheterna för vilka tillstånd givits i mandatet inte har kunnat utföras utifrån, skall inspektionsgruppen ha rätt att erhålla tillträde till sådana byggnader eller andra installationer. Inspektionsgruppens chef skall begära tillträde till en viss byggnad eller installation och ange syftet med detta tillträde, exakta antalet inspektörer samt vilken verksamhet som avses utföras. Formerna för tillträde skall förhandlas mellan inspek-

tionsgruppen och den inspekterade parten. Den inspekterade parten skall ha rätt att meddela inskränkningar eller, i undantagsfall och med skälig motivering, förbud mot tillträde till byggnader och andra installationer.

92. Varje plats förklarad som plats med inskränkt tillträde enligt punkt 89 e får inte vara större än fyra kvadratkilometer. Den inspekterade parten har rätt att förklara upp till 50 kvadratkilometer som platser med inskränkt tillträde. Om mer än en plats förklaras som plats med inskränkt tillträde, skall det vara ett avstånd på minst 20 meter mellan varje sådan plats. Varje plats med inskränkt tillträde skall ha klart definierade och tillgängliga gränser.

93. Storleken, läget och gränserna för platser med inskränkt tillträde skall meddelas inspektionsgruppens chef senast när inspektionsgruppen söker tillträde till ett område som inrymmer sådan plats helt eller delvis.

94. Inspektionsgruppen skall ha rätt att utplacera utrustning och vidta andra åtgärder som är nödvändiga för att utföra sin inspektion fram till gränsen för en plats med inskränkt tillträde.

95. Inspektionsgruppen skall tillåtas att visuellt observera alla öppna områden inom platsen med inskränkt tillträde från gränsen till denna.

96. Inspektionsgruppen skall göra varje skälig ansträngning för att fullgöra inspektionsmandatet utanför de platser som är förklarade som platser med inskränkt tillträde innan den begär tillträde till sådana platser. Om inspektionsgruppen när som helst på ett trovärdigt sätt visar den inspekterade parten att de nödvändiga verksamheterna som tillåts i mandatet inte har kunnat utföras utifrån och att tillträde till en plats med inskränkt tillträde är nödvändig för att fullgöra mandatet, skall några medlemmar av inspektionsgruppen medges tillträde för att utföra bestämda uppgifter på denna plats. Den inspekterade parten skall ha rätt att dölja eller på annat sätt skydda känslig utrustning, föremål och material som saknar samband med inspektionens syfte. Antalet inspektörer skall begränsas till det minimum som är nödvändigt för att genomföra de uppgifter som hänför sig till inspektionen. Formerna för sådant tillträde skall förhandlas mellan inspektionsgruppen och den inspekterade parten.

Insamling, hantering och analys av prover

97. Med förbehåll för bestämmelserna i punkterna 86 - 96 och 98 - 100 skall inspektionsgruppen ha rätt att insamla och från inspektionsområdet utföra relevanta prover.

98. Närhelst så är möjligt skall inspektionsgruppen analysera prover på platsen. Representanter för den inspekterade parten skall ha rätt att närvara när prover analyseras på platsen. På begäran av inspektionsgruppen skall den inspekterade parten i enlighet med överenskomna

förfaranden lämna biträde för analysen av prover på platsen. Inspektionsgruppen skall ha rätt att överföra prover för analys utanför inspektionsområdet i laboratorier som utsetts av organisationen endast om den visar att den nödvändiga analysen av proverna inte kan utföras på platsen.

99. Den inspekterade parten skall ha rätt att behålla delar av alla insamlade prover när de analyseras och får ta duplikatprover.

100. Den inspekterade parten skall ha rätt att begära att alla outnyttjade prover eller delar därav återlämnas.

101. De utsedda laboratorierna skall utföra kemiska och fysiska analyser av de prover som överförts för analys utanför inspektionsområdet. Närmare bestämmelser om sådan analys skall fastställas i handboken för inspektion på platsen.

102. Generaldirektören skall vara den ytterst ansvarige för provernas säkerhet, okränkbarhet och bevarande samt för att säkerställa att sekretessen för prover som överförs för analys utanför inspektionsområdet är skyddad. Generaldirektören skall utföra detta i enlighet med de förfaranden som anges i handboken för inspektion på platsen. Generaldirektören skall under alla förhållanden göra följande:

a) Upprätta en strikt ordning för insamling, hantering, transport och analys av prover.

b) Certifiera de laboratorier som har utsetts att utföra olika typer av analys.

c) Övervaka standardisering av utrustning och förfaranden vid dessa utsedda laboratorier och mobil analysutrustning och förfaranden.

d) Övervaka kvalitetskontroll och övergripande normer avseende certifieringen av dessa laboratorier och avseende mobil utrustning och förfaranden.

e) Bland de utsedda laboratorierna utvälja dem som skall utföra analytiska eller andra uppgifter avseende särskilda undersökningar.

103. När analys skall utföras utanför inspektionsområdet, skall proverna analyseras i minst två utsedda laboratorier. Tekniska sekretariatet skall tillse att analysen utförs snabbt. Proverna skall redovisas av tekniska sekretariatet och alla oanvända prover eller delar därav skall återlämnas till tekniska sekretariatet.

104. Tekniska sekretariatet skall sammanställa resultaten av laboratorieanalyserna av prover som är relevanta för inspektionens syfte.

Generaldirektören skall i enlighet med artikel IV punkt 63 utan dröjsmål överlämna alla sådana resultat till den inspekterade parten för kommentarer och därefter till verkställande rådet och till alla andra parter samt skall inkludera detaljerad information om den utrustning och metodik som använts av de utsedda laboratorierna.

Utförande av inspektioner i områden som inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll

105. Vid inspektion på platsen i ett område som inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll, skall generaldirektören samråda med lämpliga parter och avtala om transit- eller basplatser för att underlätta snabb ankomst för inspektionsgruppen till inspektionsområdet.

106. De parter på vars territorier transit- eller basplatser ligger, skall så långt möjligt bistå med att underlätta inspektionen, däri inbegripet att transportera inspektionsgruppen, dess bagage och utrustning till inspektionsområdet och tillhandahålla de tillämpliga tjänster och förnödenheter som anges i punkt 11. Organisationen skall ersätta de parter som lämnar bistånd för alla uppkomna kostnader.

107. Med förbehåll för verkställande rådets godkännande får generaldirektören förhandla om permanenta arrangemang med parter för att underlätta biträde i fall av inspektion på platsen i område som inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll.

108. I de fall där en eller flera parter har genomfört en undersökning av en oklar händelse i ett område som inte står under någon stats jurisdiktion eller kontroll, innan framställning görs om inspektion på platsen i det området, kan alla resultat av en sådan undersökning tas i beaktande av verkställande rådet vid dess överläggningar enligt artikel IV.

Åtgärder efter inspektion

109. När inspektionen har genomförts, skall inspektionsgruppen sammanträda med den inspekterade partens representant för att granska inspektionsgruppens preliminära resultat och klargöra eventuella oklarheter. Inspektionsgruppen skall tillhandahålla den inspekterade partens representant sina preliminära resultat i skriftlig form enligt en standardmodell tillsammans med en förteckning över alla prover och annat material som insamlats från inspektionsområdet enligt punkt 98. Dokumentet skall undertecknas av inspektionsgruppens chef. För att ange att han eller hon har tagit del av dokumentets innehåll skall den inspekterade partens representant kontrasignera dokumentet. Mötet skall vara slutfört senast 24 timmar efter inspektionens avslutning.

Avresa

110. När åtgärderna efter inspektionen har avslutats, skall inspektionsgruppen och observatören snarast möjligt lämna den inspekterade partens territorium. Den inspekterade parten skall göra allt som står i dess makt för att bistå och tillse att inspektionsgruppen, dess utrustning och bagage på ett säkert sätt förs till platsen för utresa. Om inte annat har överenskommits mellan den inspekterade parten och inspektionsgruppen, skall platsen för utresa vara densamma som platsen för inresa.

DEL III FÖRTROENDESKAPANDE ÅTGÄRDER

1. Varje part skall i enlighet med artikel IV punkt 68 på frivillig basis underrätta tekniska sekretariatet om varje kemisk explosion för vilken används 300 ton eller mer av TNT-ekvivalent sprängmedel detonerad som en enda explosion någonstans på dess territorium eller på någon plats som står under dess jurisdiktion eller kontroll. Om möjligt skall sådan underrättelse lämnas i förväg. Den skall inbegripa uppgifter om plats, tidpunkt, kvantitet och typ av använt sprängmedel samt sprängningens konfiguration och avsedda syfte.

2. Varje part skall på frivillig basis så snart som möjligt efter detta fördrags ikraftträdande lämna tekniska sekretariatet information, och därefter årligen aktualisera denna, om sin nationella användning av alla andra kemiska explosioner med en sprängstyrka överstigande den som erhålls från 300 ton TNT. För att biträda tekniska sekretariatet med att klarlägga varifrån varje sådan händelse härrör som upptäckts av internationella övervakningssystemet skall parten särskilt söka tillhandahålla följande uppgifter:

a) Det geografiska läget för platserna där sprängningarna har sitt ursprung.

b) Vilket slags verksamhet som föranleder dem och den allmänna profilen och frekvensen av sådana sprängningar.

c) Varje annan relevant uppgift om sådan finns tillgänglig.

3. En part får på frivillig och ömsesidigt godtagbar basis inbjuda representanter för tekniska sekretariatet eller för andra parter att besöka sådana platser inom dess territorium som avses i punkterna 1 och 2.

4. I syfte att kalibrera det internationella övervakningssystemet får parterna ta kontakt med tekniska sekretariatet för att utföra kemiska kalibreringsprängningar eller för att tillhandahålla relevant information om kemiska sprängningar som planeras för andra syften.

BILAGA 1 TILL PROTOKOLLET

Tabell 1-A Förteckning över de seismologiska stationer som ingår i det primära nätet

	Ansvarig stat	Plats	Latitud	Longitud	Typ
1	Argentina	PLCA Paso Flores	40.7 S	70.6 V	3-K
2	Australien	WRA Warramunga, NT	19.9 S	134.3 Ö	gruppering
3	Australien	ASAR Alice Springs, NT	23.7 S	133.9 Ö	gruppering
4	Australien	STKA Stephens Creek, SA	31.9 S	141.6 Ö	3-K
5	Australien	MAW Mawson, Antarktis	67.6 S	62.9 Ö	3-K
6	Bolivia	LPAZ La Paz	16.3 S	68.1 V	3-K
7	Brasilien	BDFB Brasilia	15.6 S	48.0 V	3-K
8	Canada	ULMC Lac du Bonnet, Man.	50.2 N	95.9 V	3-K
9	Canada	YKAC Yellowknife N.W.T.	62.5 N	114.6 V	gruppering
10	Canada	SCH Schefferville, Quebec	54.8 N	66.8 V	3-K
11	Centralafri- kanska republiken	BGCA Bangui	05.2 N	18.4 Ö	3-K
12	Kina	HAI Hailar	49.3 N	119.7 Ö	3-K > gruppering
13	Kina	LZH Lanzhou	36.1 N	103.8 Ö	3-K > gruppering
14	Colombia	XSA El Rosal	04.9 N	74.3 V	3-K
15	Elfenbens- kusten	DBIC Dimbroko	06.7 N	04.9 V	3-K
16	Egypten	LXEG Luxor	26.0 N	33.0 Ö	gruppering
17	Finland	FINES Lahti	61.4 N	26.1 Ö	gruppering
18	Frankrike	PPT Tahiti	17.6 S	149.6 V	3-K
19	Tyskland	GEC2 Freyung	48.9 N	13.7 Ö	gruppering
20	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd

21	Iran (Islamiska republiken)	THR Teheran	35.8 N	51.4 Ö	3-K
22	Japan	MJAR Matsushiro	36.5 N	138.2 Ö	gruppering
23	Kazakstan	MAK Makanchi	46.8 N	82.0 Ö	gruppering
24	Kenya	KMBO Kilimambogo	01.1 S	37.2 Ö	3-K
25	Mongoliet	JAVM Javhlant	48.0 N	106.8 Ö	3-K > gruppering
26	Niger	ny plats	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	3-K > gruppering
27	Norge	NAO Hamar	60.8 N	10.8 Ö	gruppering
28	Norge	ARAO Karasjok	69.5 N	25.5 Ö	gruppering
29	Pakistan	PRPK Pari	33.7 N	73.3 Ö	gruppering
30	Paraguay	CPUP Villa Florida	26.3 S	57.3 V	3-K
31	Republiken Korea	KSRS Wonju	37.5 N	127.9 Ö	gruppering
32	Ryska federationen	KBZ Khabaz	43.7 N	42.9 Ö	3-K
33	Ryska federationen	ZAL Zalesovo	53.9 N	84.8 Ö	3-K > gruppering
34	Ryska federationen	NRI Norilsk	69.0 N	88.0 Ö	3-K
35	Ryska federationen	PDY Peleduy	59.6 N	112.6 Ö	3-K > gruppering
36	Ryska federationen	PET Petropavlovsk- Kamchatskiy	53.1 N	157.8 Ö	3-K > gruppering
37	Ryska federationen	USK Ussuriysk	44.2 N	132.0 Ö	3-K > gruppering
38	Saudiarabien	ny plats	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	gruppering
39	Sydafrika	BOSA Boshof	28.6 S	25.6 Ö	3-K
40	Spanien	ESDC Sonseca	39.7 N	04.0 V	gruppering
41	Thailand	CMTO Chiang Mai	18.8 N	99.0 Ö	gruppering
42	Tunisien	THA Thala	35.6 N	08.7 Ö	3-K
43	Turkiet	BRTR Belbashi Grupperingen skall ev.flyttas till Keskin	39.9 N	32.8 Ö	gruppering

44	Turkmenistan	GEYT Alibeck	37.9 N	58.1 Ö	gruppering
45	Ukraina	AKASG Malin	50.4 N	29.1 Ö	gruppering
46	USA	LJTX Lajitas, TX	29.3 N	103.7 V	gruppering
47	USA	MNV Mina, NV	38.4 N	118.2 V	gruppering
48	USA	PIWY Pinedale, WY	42.8 N	109.6 V	gruppering
49	USA	ELAK Eielson, AK	64.8 N	146.9 V	gruppering
50	USA	VNDA Vanda, Antarktis	77.5 S	161.9 Ö	3-K

Förklaring: 3-K > gruppering: Anger att anläggningen kan börja sin verksamhet i internationella övervakningssystemet som en trekomponentstation och senare byggas ut till seismometergruppering.

Tabell 1-B Förteckning över de seismologiska stationer som ingår i det sekundära nätet

	Ansvarig stat	Plats	Latitud	Longitud	Typ
1	Argentina	CFA Coronel Fontana	31.6 S	68.2 V	3-K
2	Argentina	USHA Ushuaia	55.0 S	68.0 V	3-K
3	Armenien	GNI Garni	40.1 N	44.7 Ö	3-K
4	Australien	CTA Charters Towers, QLD	20.1 S	146.3 Ö	3-K
5	Australien	FITZ Fitzroy Crossing, WA	18.1 S	125.6 Ö	3-K
6	Australien	NWAO Narrogin, WA	32.9 S	117.2 Ö	3-K
7	Bangladesh	CHT Chittagong	22.4 N	91.8 Ö	3-K
8	Bolivia	SIV San Ignacio	16.0 S	61.1 V	3-K
9	Botswana	LBTB Lobatse	25.0 S	25.6 Ö	3-K
10	Brasilien	PTGA Pitinga	0.7 S	60.0 V	3-K
11	Brasilien	RGNB Rio Grande do Norte	6.9 S	37.0 V	3-K
12	Canada	FRB Iqaluit, N.W.T.	63.7 N	68.5 V	3-K
13	Canada	DLBC Dease Lake, B.C.	58.4 N	130.0 V	3-K
14	Canada	SADO Sadowa, Ont.	44.8 N	79.1 V	3-K
15	Canada	BBB Bella Bella, B.C.	52.2 N	128.1 V	3-K
16	Canada	MBC Mould Bay, N.W.T.	76.2 N	119.4 V	3-K
17	Canada	INK Inuvik, N.W.T.	68.3 N	133.5 V	3-K
18	Chile	RPN Påskön	27.2 S	109.4 V	3-K
19	Chile	LVC Limon Verde	22.6 S	68.9 V	3-K
20	Kina	BJT Baijiatuan	40.0 N	116.2 Ö	3-K

21	Kina	KMI Kunming	25.2 N	102.8 Ö	3-K
22	Kina	SSE Sheshan	31.1 N	121.2 Ö	3-K
23	Kina	XAN Xi'an	34.0 N	108.9 Ö	3-K
24	Cooköarna	RAR Rarotonga	21.2 S	159.8 V	3-K
25	Costa Rica	JTS Las Juntas de Abangares	10.3 N	85.0 V	3-K
26	Tjeckien	VRAC Vranov	49.3 N	16.6 Ö	3-K
27	Danmark	SFJ Søndre Strømfjord, Grönland	67.0 N	50.6 V	3-K
28	Djibouti	ATD Arta Tunnel	11.5 N	42.9 Ö	3-K
29	Egypten	KEG Kottamya	29.9 N	31.8 Ö	3-K
30	Etiopien	FURI Furi	8.9 N	38.7 Ö	3-K
31	Fiji	MSVF Monasavu, Viti Levu	17.8 S	178.1 Ö	3-K
32	Frankrike	NOUC Port Laguerre, Nya Kaledonien	22.1 S	166.3 Ö	3-K
33	Frankrike	KOG Kourou, Franska Guyana	5.2 N	52.7 V	3-K
34	Gabon	BAMB Bambay	1.7 S	13.6 Ö	3-K
35	Tyskland/Syd afrika	--- SANAE Station, Antarktis	71.7 S	2.9 V	3-K
36	Grekland	IDI Anogia, Kreta	35.3 N	24.9 Ö	3-K
37	Guatemala	RDG Rabir	15.0 N	90.5 V	3-K
38	Island	BORG Borgarnes	64.8 N	21.3 V	3-K
39	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd
40	Indonesien	PACI Cibinong, Jawa Barat	6.5 S	107.0 Ö	3-K
41	Indonesien	JAY Jayapura, Irian Jaya	2.5 S	140.7 Ö	3-K
42	Indonesien	SWI Sorong, Irian Jaya	0.9 S	131.3 Ö	3-K
43	Indonesien	PSI Parapat, Sumatra	2.7 N	98.9 Ö	3-K
44	Indonesien	KAPI Kappang, Sulawesi Selatan	5.0 S	119.8 Ö	3-K

45	Indonesien	KUG Kupang, Nusatenggara Timur	10.2 S	123.6 Ö	3-K
46	Iran (Islamiska republiken)	KRM Kerman	30.3 N	57.1 Ö	3-K
47	Iran (Islamiska republiken)	MSN Masjed-e-Soleyman	31.9 N	49.3 Ö	3-K
48	Israel	MBH Eilath	29.8 N	34.9 Ö	3-K
49	Israel	PARD Parod	32.6 N	35.3 Ö	gruppering
50	Italien	ENAS Enna, Sicilien	37.5 N	14.3 Ö	3-K
51	Japan	JNU Ohita, Kyushu	33.1 N	130.9 Ö	3-K
52	Japan	JOW Kunigami, Okinawa	26.8 N	128.3 Ö	3-K
53	Japan	JHJ Hachijojima, Izuöarna	33.1 N	139.8 Ö	3-K
54	Japan	JKA Kamikawa-asahi, Hokkaido	44.1 N	142.6 Ö	3-K
55	Japan	JCJ Chichijima, Ogasawara	27.1 N	142.2 Ö	3-K
56	Jordanien	--- Ashqof	32.5 N	37.6 Ö	3-K
57	Kazakstan	BRVK Borovoye	53.1 N	70.3 Ö	gruppering
58	Kazakstan	KURK Kurchatov	50.7 N	78.6 Ö	gruppering
59	Kazakstan	AKTO Aktyubinsk	50.4 N	58.0 Ö	3-K
60	Kirgizistan	AAK Ala-Archa	42.6 N	74.5 Ö	3-K
61	Madagaskar	TAN Antananarivo	18.9 S	47.6 Ö	3-K
62	Mali	KOWA Kowa	14.5 N	4.0 V	3-K
63	Mexiko	TEYM Tepich, Yucatan	20.2 N	88.3 V	3-K
64	Mexiko	TUVM Tuzandepeti, Veracruz	18.0 N	94.4 V	3-K
65	Mexiko	LPBM La Paz, Baja California Sur	24.2 N	110.2 V	3-K
66	Marocko	MDT Midelt	32.8 N	4.6 V	3-K
67	Namibia	TSUM Tsumeb	19.1 S	17.4 Ö	3-K

68	Nepal	EVN Everest	28.0 N	86.8 Ö	3-K
69	Nya Zeeland	EWZ Erewhon, Sydön	43.5 S	170.9 Ö	3-K
70	Nya Zeeland	RAO Raoul Island	29.2 S	177.9 V	3-K
71	Nya Zeeland	URZ Urewera, Nordön	38.3 S	177.1 Ö	3-K
72	Norge	SPITS Spetsbergen	78.2 N	16.4 Ö	gruppering
73	Norge	JMI Jan Mayen	70.9 N	8.7 V	3-K
74	Oman	WSAR Wadi Sarin	23.0 N	58.0 Ö	3-K
75	Papua Nya Guinea	PMG Port Moresby	9.4 S	147.2 Ö	3-K
76	Papua Nya Guinea	BIAL Bialla	5.3 S	151.1 Ö	3-K
77	Peru	CAJP Cajamarca	7.0 S	78.0 V	3-K
78	Peru	NNA Nana	12.0 S	76.8 V	3-K
79	Filippinerna	DAV Davao, Mindanao	7.1 N	125.6 Ö	3-K
80	Filippinerna	TGY Tagaytay, Luzon	14.1 N	120.9 Ö	3-K
81	Rumänien	MLR Muntele Rosu	45.5 N	25.9 Ö	3-K
82	Ryska federationen	KIRV Kirov	58.6 N	49.4 Ö	3-K
83	Ryska federationen	KIVO Kislovodsk	44.0 N	42.7 Ö	gruppering
84	Ryska federationen	OBN Obninsk	55.1 N	36.6 Ö	3-K
85	Ryska federationen	ARU Arti	56.4 N	58.6 Ö	3-K
86	Ryska federationen	SEY Seymchan	62.9 N	152.4 Ö	3-K
87	Ryska federationen	TLY Talaya	51.7 N	103.6 Ö	3-K
88	Ryska federationen	YAK Jakutsk	62.0N	129.7 Ö	3-K
89	Ryska federationen	URG Urgal	51.1N	132.3 Ö	3-K
90	Ryska federationen	BIL Bilibino	68.0 N	166.4 Ö	3-K

91	Ryska federationen	TIXI Tiksi	71.6 N	128.9 Ö	3-K
92	Ryska federationen	YSS Yuzhno-Sakhalinsk	47.0 N	142.8 Ö	3-K
93	Ryska federationen	MA2 Magadan	59.6 N	150.8 Ö	3-K
94	Ryska federationen	ZIL Zilim	53.9 N	57.0 Ö	3-K
95	Samoa	AFI Afiamalu	13.9 S	171.8 V	3-K
96	Saudiarabien	RAYN Ar Rayn	23.6 N	45.6 Ö	3-K
97	Senegal	MBO Mbour	14.4 N	17.0 V	3-K
98	Salomonöarna	HNR Honiara, Guadalcanal	9.4 S	160.0 Ö	3-K
99	Sydafrika	SUR Sutherland	32.4 S	20.8 Ö	3-K
100	Sri Lanka	COC Colombo	6.9 N	79.9 Ö	3-K
101	Sverige	HFS Hagfors	60.1 N	13.7 Ö	gruppering
102	Schweiz	DAVOS Davos	46.8 N	9.8 Ö	3-K
103	Uganda	MBRU Mbarara	0.4 S	30.4 Ö	3-K
104	Storbritannien	EKA Eskdalemuir	55.3 N	3.2 V	gruppering
105	USA	GUMO Guam, Marianerna	13.6 N	144.9 Ö	3-K
106	USA	PMSA Palmer Station, Antarktis	64.8 S	64.1 V	3-K
107	USA	TKL Tuckaleechee Caverns, TN	35.7 N	83.8 V	3-K
108	USA	PFCA Piñon Flat, CA	33.6 N	116.5 V	3-K
109	USA	YBH Yreka, CA	41.7 N	122.7 V	3-K
110	USA	KDC Kodiak Island, AK	57.8 N	152.5 V	3-K
111	USA	ALQ Albuquerque, NM	35.0 N	106.5 V	3-K
112	USA	ATTU Attu Island, AK	52.8 N	172.7 Ö	3-K
113	USA	ELK Elko, NV	40.7 N	115.2 V	3-K

114	USA	SPA Sydpolen, Antarktis	90.0 S	--	3-K
115	USA	NEW Newport, WA	48.3 N	117.1 V	3-K
116	USA	SJG San Juan, PR	18.1 N	66.2 V	3-K
117	Venezuela	SDV Santo Domingo	8.9 N	70.6 V	3-K
118	Venezuela	PCR Puerto la Cruz	10.2 N	64.6 V	3-K
119	Zambia	LSZ Lusaka	15.3 S	28.2 Ö	3-K
120	Zimbabwe	BUL Bulawayo	anges senare	anges senare	3-K

Tabell 2-A Förteckning över radionuklidstationer

	Ansvarig stat	Plats	Latitud	Longitud
1	Argentina	Buenos Aires	34.0 S	58.0 V
2	Argentina	Salta	24.0 S	65.0 V
3	Argentina	Bariloche	41.1 S	71.3 V
4	Australien	Melbourne, VIC	37.5 S	144.6 Ö
5	Australien	Mawson, Antarktis	67.6 S	62.5 Ö
6	Australien	Townsville, QLD	19.2 S	146.8 Ö
7	Australien	Macquarie Island	54.0 S	159.0 Ö
8	Australien	Cocos Islands	12.0 S	97.0 Ö
9	Australien	Darwin, NT	12.4 S	130.7 Ö
10	Australien	Perth, WA	31.9 S	116.0 Ö
11	Brasilien	Rio de Janeiro	22.5 S	43.1 V
12	Brasilien	Recife	8.0 S	35.0 V
13	Kamerun	Douala	4.2 N	9.9 Ö
14	Canada	Vancouver, B.C.	49.3 N	123.2 V
15	Canada	Resolute, N.W.T.	74.7 N	94.9 V
16	Canada	Yellowknife, N.W.T.	62.5 N	114.5 V
17	Canada	St. John's, N.L.	47.0 N	53.0 V
18	Chile	Punta Arenas	53.1 S	70.6 V
19	Chile	Hanga Roa, Påskön	27.1 S	108.4 V
20	Kina	Beijing	39.8 N	116.2 Ö
21	Kina	Lanzhou	35.8 N	103.3 Ö
22	Kina	Guangzhou	23.0 N	113.3 Ö
23	Cooköarna	Rarotonga	21.2 S	159.8 V
24	Ecuador	Isla San Cristóbal, Galapagosöarna	1.0 S	89.2 V
25	Etiopien	Filtu	5.5 N	42.7 Ö
26	Fiji	Nadi	18.0 S	177.5 Ö
27	Frankrike	Papeete, Tahiti	17.0 S	150.0 V
28	Frankrike	Pointe-à-Pitre, Guadeloupe	17.0 N	62.0 V
29	Frankrike	Réunion	21.1 S	55.6 Ö
30	Frankrike	Port-aux-Français, Kerguelen	49.0 S	70.0 Ö
31	Frankrike	Cayenne, Franska Guyana	5.0 N	52.0 V
32	Frankrike	Dumont d'Urville, Antarktis	66.0 S	140.0 Ö
33	Tyskland	Schauinsland/Freiburg	47.9 N	7.9 Ö
34	Island	Reykjavik	64.4 N	21.9 V

35	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd
36	Iran (Islamiska republiken)	Teheran	35.0 N	52.0 Ö
37	Japan	Okinawa	26.5 N	127.9 Ö
38	Japan	Takasaki, Gunma	36.3 N	139.0 Ö
39	Kiribati	Kiritimati	2.0 N	157.0 V
40	Kuwait	Kuwait city	29.0 N	48.0 Ö
41	Libyen	Misratah	32.5 N	15.0 Ö
42	Malaysia	Kuala Lumpur	2.6 N	101.5 Ö
43	Mauritanien	Nouakchott	18.0 N	17.0 V
44	Mexiko	Baja California	28.0 N	113.0 V
45	Mongoliet	Ulan Bator	47.5 N	107.0 Ö
46	Nya Zeeland	Chatham Island	44.0 S	176.5 V
47	Nya Zeeland	Kaitaia	35.1 S	173.3 Ö
48	Niger	Bilma	18.0 N	13.0 Ö
49	Norge	Spetsbergen	78.2 N	16.4 Ö
50	Panama	Panama City	8.9 N	79.6 V
51	Papua Nya Guinea	New Hanover	3.0 S	150.0 Ö
52	Filippinerna	Quezon City	14.5 N	121.0 Ö
53	Portugal	Ponta Delgada, São Miguel, Azorererna	37.4 N	25.4 V
54	Ryska federationen	Kirov	58.6 N	49.4 Ö
55	Ryska federationen	Norilsk	69.0 N	88.0E
56	Ryska federationen	Peleduy	59.6 N	112.6 Ö
57	Ryska federationen	Bilibino	68.0 N	166.4 Ö
58	Ryska federationen	Ussuriysk	43.7 N	131.9 Ö
59	Ryska federationen	Zalesovo	53.9 N	84.8 Ö
60	Ryska federationen	Petropavlovsk-Kamchatskiy	53.1 N	158.8 Ö
61	Ryska federationen	Dubna	56.7 N	37.3 Ö
62	Sydafrika	Marion Island	46.5 S	37.0 Ö
63	Sverige	Stockholm	59.4 N	18.0 Ö
64	Tanzania	Dar es Salaam	6.0 S	39.0 Ö
65	Thailand	Bangkok	13.8 N	100.5 Ö
66	Storbritannien	BIOT/Chagosarkipelagen	7.0 S	72.0 Ö
67	Storbritannien	St. Helena	16.0 S	6.0 V
68	Storbritannien	Tristan da Cunha	37.0 S	12.3 V
69	Storbritannien	Halley, Antarktis	76.0 S	28.0 V
70	USA	Sacramento, CA	38.7 N	121.4 V

71	USA	Sand Point, AK	55.0 N	160.0 V
72	USA	Melbourne, FL	28.3 N	80.6 V
73	USA	Palmer Station, Antarktis	64.5 S	64.0 V
74	USA	Ashland, KS	37.2 N	99.8 V
75	USA	Charlottesville, VA	38.0 N	78.0 V
76	USA	Salchaket, AK	64.4 N	147.1 V
77	USA	Wake Island	19.3 N	166.6 Ö
78	USA	Midwayöarna	28.0 N	177.0 V
79	USA	Oahu, HI	21.5 N	158.0 V
80	USA	Upi, Guam	13.7 N	144.9 Ö

Tabell 2-B Förteckning över radionuklidlaboratorier

	Ansvarig stat	Beteckning och plats för laboratoriet
1	Argentina	National Board of Nuclear Regulation Buenos Aires
2	Australien	Australian Radiation Laboratory Melbourne, VIC
3	Österrike	Austrian Research Center Seibersdorf
4	Brasilien	Institute of Radiation Protection and Dosimetry Rio de Janeiro
5	Canada	Health Canada Ottawa, Ont.
6	Kina	Peking
7	Finland	Strålsäkerhetscentralen Helsingfors
8	Frankrike	Atomic Energy Commission Monthéry
9	Israel	Soreq Nuclear Research Centre Yavne
10	Italien	Laboratory of the National Agency for the Protection of the Environment Rom
11	Japan	Japan Atomic Energy Research Institute Tokai, Ibaraki
12	Nya Zeeland	National Radiation Laboratory Christchurch
13	Ryska federationen	Central Radiation Control Laboratory, Ministry of Defence Special Verification Service Moskva
14	Sydafrika	Atomic Energy Corporation Pelindaba
15	Storbritannien	AWE Blacknest Chilton
16	USA	McClellan Central Laboratories Sacramento, CA

Tabell 3 Förteckning över hydroakustiska stationer

	Ansvarig stat	Plats	Latitud	Longitud	Typ
1	Australien	Cape Leeuwin, WA	34.4 S	115.1 Ö	hydrofon
2	Canada	Queen Charlotte Islands, B.C.	53.3 N	132.5 V	T-fas
3	Chile	Juan Fernandezön	33.7 S	78.8 V	hydrofon
4	Frankrike	Crozetöarna	46.5 S	52.2 Ö	hydrofon
5	Frankrike	Guadeloupe	16.3 N	61.1 V	T-fas
6	Mexiko	Clarionön	18.2 N	114.6 V	T-fas
7	Portugal	Flores	39.3 N	31.3 V	T-fas
8	Storbritannien	BIOT/Chagosarkipelagen	7.3 S	72.4 Ö	hydrofon
9	Storbritannien	Tristan da Cunha	37.2 S	12.5 V	T-fas
10	USA	Ascension	8.0 S	14.4 V	hydrofon
11	USA	Wake Island	19.3 N	166.6 Ö	hydrofon

Tabell 4 Förteckning över infraljudstationer

	Ansvarig stat	Plats	Latitud	Longitud
1	Argentina	Paso Flores	40.7 S	70.6 V
2	Argentina	Ushuaia	55.0 S	68.0 V
3	Australien	Davis Base, Antarktis	68.4 S	77.6 Ö
4	Australien	Narrogin, WA	32.9 S	117.2 Ö
5	Australien	Hobart, TAS	42.1 S	147.2 Ö
6	Australien	Cocosöarna	12.3 S	97.0 Ö
7	Australien	Warramunga, NT	19.9 S	134.3 Ö
8	Bolivia	La Paz	16.3 S	68.1 V
9	Brasilien	Brasilia	15.6 S	48.0 V
10	Canada	Lac du Bonnet, Man.	50.2 N	95.9 V
11	Kap Verde	Kap Verdeöarna	16.0 N	24.0 V
12	Centralafri- kanska republiken	Bangui	5.2 N	18.4 Ö
13	Chile	Påskön	27.0 S	109.2 V
14	Chile	Juan Fernandesön	33.8 S	80.7 V
15	Kina	Peking	40.0 N	116.0 Ö
16	Kina	Kunming	25.0 N	102.8 Ö
17	Elfenbenskusten	Dimbokro	6.7 N	4.9 V
18	Danmark	Dundas, Grönland	76.5 N	68.7 V
19	Djibouti	Djibouti	11.3 N	43.5 Ö
20	Ecuador	Galapagosöarna	0.0 N	91.7 V
21	Frankrike	Marquesasöarna	10.0 S	140.0 V
22	Frankrike	Port LaGuerre, Nya Kaledonien	22.1 S	166.3 Ö
23	Frankrike	Kerguelen	49.2 S	69.1 Ö
24	Frankrike	Tahiti	17.6 S	149.6 V
25	Frankrike	Kourou, Franska Guyana	5.2 N	52.7 V
26	Tyskland	Freyung	48.9 N	13.7 Ö
27	Tyskland	Georg von Neumayer, Antarktis	70.6 S	8.4 V
28	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd	ännu ej bestämd
29	Iran (Islamiska republiken)	Teheran	35.7 N	51.4 Ö
30	Japan	Tsukuba	36.0 N	140.1 Ö
31	Kazakstan	Aktyubinsk	50.4 N	58.0 Ö
32	Kenya	Kilimanbogo	1.3 S	36.8 Ö
33	Madagaskar	Antananarivo	18.8 S	47.5 Ö

34	Mongoliet	Javhlant	48.0 N	106.8 Ö
35	Namibia	Tsumeb	19.1 S	17.4 Ö
36	Nya Zeeland	Chatham Island	44.0 S	176.5 V
37	Norge	Karasjok	69.5 N	25.5 Ö
38	Pakistan	Rahimyar Khan	28.2 N	70.3 Ö
39	Palau	Palau	7.5 N	134.5 Ö
40	Papua Nya Guinea	Rabaul	4.1 S	152.1 Ö
41	Paraguay	Villa Florida	26.3 S	57.3 V
42	Portugal	Azorena	37.8 N	25.5 V
43	Ryska federationen	Dubna	56.7 N	37.3 Ö
44	Ryska federationen	Petropavlovsk-Kamchatskiy	53.1 N	158.8 Ö
45	Ryska federationen	Ussuriysk	43.7 N	131.9 Ö
46	Ryska federationen	Zalesovo	53.9 N	84.8 Ö
47	Sydafrika	Boshof	28.6 S	25.4 Ö
48	Tunisien	Thala	35.6 N	8.7 Ö
49	Storbritannien	Tristan da Cunha	37.0 S	12.3 V
50	Storbritannien	Ascension	8.0 S	14.3 V
51	Storbritannien	Bermuda	32.0 N	64.5 V
52	Storbritannien	BIOT/Chagosarkipelagen	5.0 S	72.0 Ö
53	USA	Eielson, AK	64.8 N	146.9 V
54	USA	Siple Station, Antarktis	75.5 S	83.6 V
55	USA	Windless Bight, Antarktis	77.5 S	161.8 Ö
56	USA	Newport, WA	48.3 N	117.1 V
57	USA	Piñon Flat, CA	33.6 N	116.5 V
58	USA	Midwayöarna	28.1N	177.2 V
59	USA	Hawaii, HI	19.6 N	155.3 V
60	USA	Wake Island	19.3 N	166.6 Ö

BILAGA 2 TILL PROTOKOLLET

Förteckning över parametrar för karakterisering att användas vid internationella datacentrets standardiserade prövning av händelser

1. Internationella datacentrets kriterier för standardiserad prövning av händelser skall grundas på de standardiserade parametrarna för karakterisering av händelser som bestämts under den kombinerade bearbetningen av data från alla övervakningsteknologierna i internationella övervakningssystemet. I den standardiserade prövningen av händelser skall tillämpas både de globala och de kompletterande prövningskriterierna för att när så krävs beakta regionala variationer.

2. För händelser upptäckta av den seismiska komponenten i internationella övervakningssystemet kan bl.a. följande parametrar tillämpas:

- Plats för händelsen.
- Djup för händelsen.
- Storleksförhållandet mellan ytvågorna och volymvågorna.
- Signalens frekvensinnehåll.
- Fasernas spektrala storleksförhållanden.
- Den periodiska variationen i spektrat.
- P-vågens första rörelseriktning.
- Källmekanismen.
- De seismiska fasernas relativa styrka.
- Metoder för jämförelse med andra händelser och grupper av händelser.
- Regionala identifieringsparametrar där så är tillämpligt.

3. För händelser upptäckta av den hydroakustiska komponenten i internationella övervakningssystemet kan bl.a. följande parametrar tillämpas:

- Signalens frekvensinnehåll inbegripet hörnfrekvens, bredbandig energi och genomsnittlig centerfrekvens och bandbredd.
- Signalernas frekvensberoende varaktighet.
- Spektralförhållandet.
- Indikationer på bubbelpulssignaler och bubbelpulsfördröjning.

4. För händelser upptäckta av infraljudkomponenten i internationella övervakningssystemet kan bl.a. följande parametrar tillämpas:

- Signalens frekvensinnehåll och dispersion.
- Signalens varaktighet.
- Signalens maximala amplitud.

5. För händelser upptäckta av radionuklidkomponenten i internationella övervakningssystemet kan bl. a. följande parametrar tillämpas:

- Koncentrationen av naturliga och artificiella radionuklider som regelbundet förekommer i bakgrunden.
- Koncentrationen av särskilda fissions- och aktiveringsprodukter som avviker från normala observationer.
- Koncentrationsförhållandet mellan olika bestämda fissions- och aktiveringsprodukter.

Sammanfattning av promemorian

I promemorian behandlas frågan om Sveriges tillträde till ett fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar. Fördraget antogs den 10 september 1996 av FN:s generalförsamling. Det öppnades för undertecknande i New York den 24 september 1996. Sverige undertecknade fördraget samma dag, liksom bl a samtliga de fem kärnvapenstaterna Frankrike, Förenta staterna, Kina, Ryssland och Storbritannien. Närmare 150 stater har hittills undertecknat fördraget.

Syftet med fördraget är att totalförbjuda kärnvapenprovsprängningar och andra kärnsprängningar.

I promemorian föreslås att Sverige ratificerar fördraget.

Genom ett fullständigt förbud mot kärnsprängningar motverkas utveckling och kvalitativ förbättring av kärnvapen och stoppas utveckling av avancerade nya typer av kärnvapen. Förbudet inbegriper även kärnsprängningar för fredliga ändamål.

Genom fördraget skall en internationell kontrollorganisation upprättas i Wien, Österrike. Kontrollen av fördragets efterlevnad kommer att ske genom ett internationellt övervakningssystem omfattande seismologisk övervakning, övervakning av luftburen radioaktivitet, hydroakustisk övervakning och övervakning av infraljud. Vidare innefattar kontrollsystemet möjligheter att genomföra inspektion på platsen för att klarlägga om ev. brott mot fördraget ägt rum. Sverige kommer att delta i det internationella övervakningssystemet med en station för övervakning av luftburen radioaktivitet och en seismologisk övervakningsstation.

För att fördraget skall träda i kraft krävs att 44 i fördraget angivna stater, däribland Sverige, ratificerat det. Fördraget kan tidigast träda i kraft två år efter det att det öppnats för undertecknande, d v s den 24 september 1998.

Enligt den bedömning som görs i promemorian kräver bestämmelserna i fördraget författningsändringar för att Sverige skall kunna tillträda fördraget.

Konventionen förutsätter att inspektioner skall kunna göras i en konventionsstat efter ett misstänkt brott mot konventionen. Promemorian innehåller ett förslag om att en särskild lag om inspektioner införs.

Konventionen förutsätter vidare att konventionsstaterna kriminaliserar brott mot konventionen begånget på en parts jurisdiktionsområde och dessutom sådant brott begånget av någon som är medborgare i konventionsstaten i fråga oavsett var det begåtts. Med anledning härav föreslås dels att en ny straffbestämmelse införs i anslutning till brottsbalkens bestämmelse om folkrättsbrott i 22 kap., dels att jurisdiktionsreglerna i 2 kap ändras.

För att tydliggöra Sveriges åtaganden enligt provstoppsavtalet föreslås en ändring i 3 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

Konventionen innehåller vidare bestämmelser om immunitet och privilegier. Kraven på att dessa uppfylls kan tillgodoses genom ett tillägg till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Konventionen innehåller också, med anledning av kravet på kriminalisering, ett åläggande för parterna om samarbete och rättsligt bistånd. Det bedöms för närvarande inte vara nödvändigt med någon särskild lagstiftning på grund av detta.

I konventionen uppställs krav på sekretess för uppgifter i vissa fall som erhålls från organisationen. Det bedöms för närvarande inte vara nödvändigt med några lagändringar på grund härav.

Promemorians lagförslag

1 Förslag till

Lag om inspektioner i Sverige enligt Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar

1 § Denna lag gäller sådana inspektioner som avses i Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar som kan komma att företas på svenskt territorium eller på någon annan plats under svensk jurisdiktion.

2 § Regeringen skall utse en myndighet som skall närvara vid en inspektion och bistå inspektionsgruppen.

Regeringen eller, om regeringen bestämmer det, den myndighet regeringen utsett att närvara vid inspektionen, skall fatta de beslut som behövs för att denna skall kunna genomföras. Myndigheten skall hänskjuta frågor av särskild vikt till regeringen.

3 § Om det, med anledning av en inspektion, skall fattas ett beslut som kan komma att röra en enskilds rätt skall denne ges tillfälle att yttra sig innan beslutet fattas. Den enskilde kan begära att frågan skall hänskjutas till regeringen.

Den enskilde behöver dock inte höras om den tid som står till förfogande inte medger det eller om ett hörande allvarligt skulle försvåra inspektionens genomförande.

4 § En inspektion får innefatta

1. att en internationell inspektionsgrupp och observatörer tillsammans med representanter för en svensk myndighet ges tillträde till område, anläggning eller byggnad som inte utgör bostad under svensk jurisdiktion,

2. att inspektionsgruppen tillåts att medföra och använda mätapparatur och annan teknisk utrustning för insamling av uppgifter,

3. att mätningar utförs, att prover tas från marken och under marken samt att borrhningar kan göras,

4. att överflygningar kan göras i syfte att fotografera eller filma ett avgränsat område och

5. att prover och uppgifter får föras ut ur landet av inspektionsgruppen för undersökning och analys.

5 § Polismyndigheten skall lämna det biträde som kan behövas för att beslut enligt denna lag skall kunna verkställas.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2 Förslag till Lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om brottsbalken
dels att 2 kap. 3 § och 22 kap. 7 § skall ha följande lydelse,
dels att det i balken skall införas en ny paragraf, 22 kap 6 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

3 §

För brott som begåtts utom riket dömes även i annat fall än som avses i 2 § efter svensk lag och vid svensk domstol,

6. om brottet är kapning, sjö- eller luftfartssabotage, flygplatssabotage, försök till sådana brott, folkrättsbrott, olovlig befattning med kemiska vapen eller osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, eller

6. om brottet är kapning, sjö- eller luftfartssabotage, flygplatssabotage, försök till sådana brott, folkrättsbrott, olovlig befattning med kemiska vapen, *olovlig kärnsprängning eller förberedelse eller försök till sådant brott* eller osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, eller

22 kap

6 b §

Den som deltar i eller på annat sätt medverkar till utförandet av en kärnvapenprovsprängning eller någon annan kärnsprängning dömes, om gärningen inte är att bedöma som folkrättsbrott, för *olovlig kärnsprängning* till fängelse i högst fyra år.

Är brottet grovt, skall dömas till fängelse i högst tio år eller på livstid. Vid bedömandet om brottet är grovt skall särskilt beaktas om gärningen haft stor betydelse för att kärnsprängningen kom till stånd eller om gärningen inneburit fara för människor eller för egendom av särskild betydenhet.

7 §

För försök, förberedelse eller stämpling till landsförräderi eller landssvek skall dömas till ansvar enligt 23 kap. Som stämpling skall även anses att träda i förbindelse med fienden för att förbereda, möjliggöra eller underlätta att brott som

nu sagts förövas. För förberedelse eller stämpling under tid, då riket hotas av krig, ockupation eller andra fientligheter, skall dömas till ansvar trots att fientligheterna inte utbrutit.

Den som underlåter att avslöja landsförräderi eller landssvek skall dömas till ansvar enligt 23 kap. Till sådant ansvar skall han dömas även om han inte insett men bort inse att brottet höll på att ske.

För försök eller förberedelse till olovlig kärnsprängning skall dömas till ansvar enligt 23 kap.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

3 Förslag till Lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Kärnteknisk verksamhet skall bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses och de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle.

Kärnteknisk verksamhet skall bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses och de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra *kärnsprängningar*, spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs för att sådana förpliktelser skall uppfyllas som ingår i överenskommelser som avses i första stycket.

Bestämmelser om strålskydd finns i strålskyddslagen (1988:220).

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

4 Förslag till Lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall skall ha följande lydelse.

Bilaga

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande	Tillämplig internationell överenskommelse
---	---

Internationella organ	Fysiska personer
-----------------------	------------------

00. Organisationen för fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar	Medlemmar i inspektionsgrupp under inspektion	Fördraget den 10 september 1996 om fullständigt förbud mot kärnsprängningar
--	---	---

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Remissammanställning

Remissinstanser

Följande remissinstanser har *anmodats* att avge yttrande: Hovrätten för västra Sverige, Kammarrätten i Sundsvall, Justitiekanslern, Riksåklagaren, Statsåklagaren för speciella mål, Rikspolisstyrelsen, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Försvarets forskningsanstalt, Inspektionen för strategiska produkter, Luftfartsverket, Generaltullstyrelsen, Riksskatteverket, Sprängämnesinspektionen, Statens räddningsverk, Överstyrelsen för civil beredskap, Statens strålskyddsinstitut, Statens kärnkraftinspektion och Sveriges geologiska undersökningar (SGU).

Följande remissinstanser har *beretts tillfälle* att avge yttrande: Svenska gruvföreningen, Svenska kraftverksföreningen, Sveriges industriförbund, ABB Atom AB, Studsvik AB, Sandvik AB, Sveriges Fredsråd, Svenska läkare mot kärnvapen, Svenska Freds- och skiljedomsföreningen, Svenska Pugwash-gruppen och Svenska FN-förbundet.

Följande remissinstanser har *tillstyrkt* promemorians förslag helt eller lämnat de *utan erinran* eller *inte haft några synpunkter*: Hovrätten för Västra Sverige, Kammarrätten i Sundsvall, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Försvarets forskningsanstalt, Inspektionen för strategiska produkter, Luftfartsverket, Generaltullstyrelsen, Sprängämnesinspektionen, Statens räddningsverk, Överstyrelsen för civil beredskap, Statens strålskyddsinstitut, Statens kärnkraftinspektion och Svenska kraftverksföreningen.

Följande remissinstanser har *avstått* från att avge yttrande: Svenska gruvföreningen, Sveriges industriförbund, ABB Atom AB, Studsvik AB, Sandvik AB, Sveriges Fredsråd, Svenska läkare mot kärnvapen, Svenska Freds- och skiljedomsföreningen och Svenska FN-förbundet. Statsåklagaren för speciella mål har anmält förhinder för att avge yttrande då myndigheten erhållit remissen omedelbart före myndighetens nedläggning.

Godkännande av fördraget

Samtliga remissinstanser som har yttrat sig i den delen tillstyrker eller har ingen erinran mot ett svenskt godkännande av fördraget.

Lagen om inspektioner m.m.

Försvarets radioanstalt konstaterar i sitt tillstyrkande att en inspektionsregim principiellt kan vara känslig för myndigheten då den disponerar ett antal hemliga anläggningar. Försvarets radioanstalt finner dock att fördragstexten och protokoll innehåller effektiva spärrar mot missbruk av

inspektionsregimen för andra syften än fördragets och därför inget att erinra.

Justitiekanslern anför beträffande den föreslagna inspektionslagen sammanfattningsvis bl.a. följande. Ett beslut om inspektion fattas av det verkställande rådet inom den organisation som skall upprättas enligt fördraget. Närmare beslut om inspektionens genomförande fattas enligt promemorians förslag av regeringen eller den myndighet som regeringen utser. Om ett svenskt företag, som bedriver helt legal tillverkning av kärnbränsle, skulle bli föremål för en inspektion kan det tänkas att företaget går med på det endast under vissa förutsättningar för att inte riskera att företagshemligheter avslöjas. Företaget hänskjuter frågan till regeringen i syfte att få gehör för sina synpunkter men regeringen är mån om att leva upp till sina internationella åtaganden och låter genomföra inspektionen. Enligt artikel 6 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna m.m., som gäller som svensk lag, skall en enskild vars civila rättigheter berörs vara berättigad till prövning av sin sak vid domstol. Det är här fråga om ett ingrepp i en enskilds förfoganderätt över sin fasta egendom och det remitterade förslaget berör en fråga som avses i 8 kap. 3 § regeringsformen och att det inte utan vidare kan antas att det är fråga om en rättighet som inte avses i artikel 6 i konventionen. Justitiekanslern ifrågasätter om rättsprövningsinstitutet erbjuder en lösning på dessa frågor och efterlyser en närmare analys av saken. Justitiekanslern erinrar om bestämmelsen i 6 § lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen som föreskriver att vid tillämpningen skall särskilt beaktas intresset av att skydda uppgifter av betydelse för rikets säkerhet och företagshemligheter.

Justitiekanslern ifrågasätter avslutningsvis om inte den föreslagna lagen innebär en överlåtelse av myndighetsutövning enligt 10 kap. 5 § fjärde stycket regeringsformen, då promemorians lagförslag synes bygga på att ett beslut om inspektion fattas på det internationella planet och att det senare åligger regeringen eller en myndighet att se till att inspektionen kan genomföras. Justitiekanslern har inte något att erinra mot den föreslagna lösningen men vill erinra om att ett riksdagsbeslut fordrar kvalificerad majoritet.

Rikspolisstyrelsen har förordat att lagen det i lagen preciseras att en begäran om polishandräckning enligt lagen skall kunna göras endast av regeringen eller den myndighet som regeringen utsett enligt 2 §.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har ifrågasatt om inte inspektion av bostäder borde kringgärdas med andra skyddsbestämmelser i stället för att undantas från inspektion. SGU har vidare anfört att uttrycket *sprängning av kärnladdning* borde ersätta uttrycket *kärnsprängning* eftersom kärnsprängningar pågår i kärnkraftverk och universitetens forskningsanläggningar.

Ändringarna i brottsbalken

Riksåklagaren anför att fördraget endast fordrar kriminalisering av brott mot fördraget medan den svenska regleringen blir vidare. Så skulle exempelvis en utländsk medborgare, som i sin tjänst deltagit i t.ex. en kärnvapenprovsprängning i sitt hemland, vid ett besök i Sverige kunna lagföras och straffas, oavsett om den stat där han är medborgare har anslutit sig till fördraget eller ej. Beträffande den svenska terminologi som används tar *Sveriges geologiska undersökning (SGU)* i sitt remissvar upp ordet "kärnsprängning". SGU anför att fördragstexten uteslutande torde syfta på kärnvapen, men översättningen till svenska blandar orden kärna och kärnvapen. Vidare anføres att om man godtar ordet så utför varje kärnkraftverk kärnsprängningar, liksom många universitets forskningsanläggningar, och bör då stängas. Ordet kärnsprängning bör bytas till sprängning av kärnladdning. SGU framhåller också att orden olovlig kärnsprängning kan accepteras men bättre ord är olovlig kärnklyvning. *Svenska Pugwash-gruppen* har ifrågasatt om inte brottsbenämningen *olovlig kärnsprängning* kan indikera att det skulle finnas tillåtna kärnsprängningar, vilket det enligt gruppen inte torde finnas.

Lagen om immunitet och privilegier

Riksskatteverket har påpekat att även observatörer under inspektion bör omfattas av immunitet och privilegier.

Nationell myndighet m.m.

Såväl *Försvarets forskningsanstalt* som *Statens kärnkraftinspektion* har i sina yttranden vidare anmält intresse att bli utsedd till nationell myndighet. *Försvarsmakten* har i sitt yttrande tillagt, att den nationella myndigheten bör utses tidigt och att det bör övervägas att samma myndighet får vara nationell myndighet också för uppgifterna enligt FN:s kemvapenkonvention, Ottawa-konventionen mot antipersonella minor och i samband med en eventuell B-vapenkonvention. Inspektionen för strategiska produkter har tillagt att det av en ansvarig myndighet vid inspektion krävs goda kunskaper om fördraget och fastlagda rutiner för kommande inspektioner och att en i förväg utsedd myndighet har större möjligheter att uppfylla dessa krav.

Statens strålskyddsinstitut har i sitt tillstyrkande yttrande bl.a. tillagt att Sverige bör upprätthålla nationella radionuklidstationer, som inte formellt ingår i det internationella övervakningssystemet, men som är certifierade enligt fördraget och som kan medverka till att förse det Internationella tekniska sekretariatet i Wien med kompletterande mätdata. Sådana mätdata skulle enligt institutet kunna bidra till att klarlägga situationer med radioaktiva utsläpp som skulle kunna bli misstänkta som brott mot avtalet.

Lagrådsremissens lagförslag

1 Förslag till lag om inspektioner enligt Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar

Häri genom föreskrivs följande.

1 § Denna lag gäller sådana inspektioner som avses i Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar som kan komma att företas på svenskt territorium eller på någon annan plats under svensk jurisdiktion.

2 § Om en inspektion enligt fördraget aktualiseras skall regeringen fatta beslut om inspektionens genomförande och närmare ange vilka åtgärder som får vidtas enligt 4 §. Regeringen skall utse en myndighet som skall närvara vid en inspektion och bistå inspektionsgruppen.

Om en inspektion kan komma att röra en enskilds rätt skall den enskilde ges tillfälle att yttra sig innan regeringen fattar beslut om inspektionens genomförande. Den enskilde behöver dock inte höras, om den tid som står till förfogande inte medger det eller om ett hörande allvarligt skulle försvåra inspektionens genomförande.

3 § Den myndighet som regeringen utsett att närvara vid inspektionen, får besluta i frågor som avser verkställighet av regeringens beslut. Myndigheten skall hänskjuta frågor av särskild vikt till regeringen. En enskild vars rätt berörs av inspektionen kan begära att en fråga skall hänskjutas till regeringen.

4 § En inspektion får innefatta

1. att en internationell inspektionsgrupp och observatörer tillsammans med representanter för en svensk myndighet ges tillträde till områden, anläggningar eller byggnader som inte utgör bostad under svensk jurisdiktion,

2. att inspektionsgruppen tillåts att ta med sig och använda mätapparatur och annan teknisk utrustning för insamling av uppgifter,

3. att mätningar utförs, att prover tas från marken och under marken samt att borrhningar görs,

4. att överflygningar görs i syfte att fotografera eller filma ett avgränsat område och

5. att prover och uppgifter förs ut ur landet av inspektionsgruppen för undersökning och analys.

5 § Polismyndigheter skall på begäran av regeringen eller av den myndighet som avses i 2 § första stycket lämna det biträde som kan behövas för att ett beslut enligt denna lag skall kunna verkställas.

6 § Vid tillämpningen av denna lag skall särskilt beaktas intresset av att skydda uppgifter av betydelse för rikets säkerhet samt företagshemligheter.

2 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om brottsbalken

dels att 2 kap. 3 § och 22 kap. 7 § skall ha följande lydelse,

dels att det i balken skall införas en ny paragraf, 22 kap. 6 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.
3 §¹

För brott som begåtts utom riket dömes även i annat fall än som avses i 2 § efter svensk lag och vid svensk domstol,

6. om brottet är kapning, sjö- eller luftfartssabotage, flygplatssabotage, försök till sådana brott, folkrättsbrott, olovlig befattningsmed kemiska vapen eller osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, eller

6. om brottet är kapning, sjö- eller luftfartssabotage, flygplatssabotage, försök till sådana brott, folkrättsbrott, olovlig befattningsmed kemiska vapen, *olovlig kärnsprängning eller försök eller förberedelse till ett sådant brott* eller osann eller ovarsam utsaga inför en internationell domstol, eller

22 kap.
6 b §

Den som i strid med Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar deltar i eller på annat sätt medverkar till utförandet av en kärnvapenprov-sprängning eller någon annan kärnsprängning döms för olovlig kärnsprängning till fängelse i högst fyra år, om gärningen inte är att bedöma som folkrättsbrott.

Är brottet grovt, skall dömas till fängelse i högst tio år eller på livstid. Vid bedömandet om brottet är grovt skall särskilt beaktas om gärningen haft stor betydelse för att kärnsprängningen kom till stånd eller om gärningen inneburit fara för människor eller för egendom av särskild betydenhet.

7 §²

¹ Senaste lydelse 1994:119

För försök, förberedelse eller stämpling till landsförräderi eller landssvek skall dömas till ansvar enligt 23 kap. Som stämpling skall även anses att träda i förbindelse med fienden för att förbereda, möjliggöra eller underlätta att brott som nu sagts förövas. För förberedelse eller stämpling under tid, då riket hotas av krig, ockupation eller andra fientligheter, skall dömas till ansvar trots att fientligheterna inte utbrutit.

Den som underlåter att avslöja landsförräderi eller landssvek skall dömas till ansvar enligt 23 kap. Till sådant ansvar skall han dömas även om han inte insett men bort inse att brottet höll på att ske.

För försök eller förberedelse till olovlig kärnsprängning skall dömas till ansvar enligt 23 kap.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

² Senaste lydelse 1986:645

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §³

Kärnteknisk verksamhet skall bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses och de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle.

Kärnteknisk verksamhet skall bedrivas på sådant sätt att kraven på säkerhet tillgodoses och de förpliktelser uppfylls som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra *kärnsprängningar*, spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs för att sådana förpliktelser skall uppfyllas som ingår i överenskommelser som avses i första stycket.

Bestämmelser om strålskydd finns i strålskyddslagen (1988:220).

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

³ Senaste lydelse 1992:1536

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall⁴ skall ha följande lydelse.

Bilaga⁵

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande		Tillämplig internationell överenskommelse
Internationella organ	Fysiska personer	
00. Organisationen för fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar	Medlemmar i inspektionsgrupp och observatörer under inspektion	Fördraget den 10 september 1996 om fullständigt förbud mot kärnsprängningar

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

⁴ Lagen omtryckt 1994:717

⁵ Senaste lydelse 1998:28

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1998-04-30

Närvarande: regeringsrådet Stig von Bahr, regeringsrådet Arne Bækkevold, justitierådet Edvard Nilsson.

Enligt en lagrådsremiss den 23 april 1998 (Utrikesdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om inspektioner i Sverige enligt Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar,
2. lag om ändring i brottsbalken,
3. lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
4. lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Bertil Ahnborg.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utrikesdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 20 maj 1998

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Peterson, Wallström, Tham, Åsbrink, Schori, Andersson, Winberg, Uusmann, Ulvskog, Sundström, Lindh, von Sydow, Klingvall, Åhnberg, Östros, Messing, Engqvist

Föredragande: statsrådet Schori

Regeringen beslutar proposition 1997/98:174 Sveriges tillträde till Förenta nationernas fördrag om fullständigt förbud mot kärnsprängningar